

เนื้อหาและกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย

โดย

นางสาวศิยาภรณ์ ชูศิลป์ทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เนื้อหาและกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย

โดย

นางสาวศิยาภรณ์ ชูศิลป์ทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

CONTENT AND LINGUISTICS STRATEGIES IN THAI FACEBOOK
MOVIE REVIEWS

BY

MISS SIYAPORN CHUSINTONG

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ARTS IN THAI LANGUAGE
FACULTY OF LIBERAL ARTS
THAMMASAT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2020
COPYRIGHT OF THAMMASAT UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คณะศิลปศาสตร์

วิทยานิพนธ์

ของ

นางสาวศิยาภรณ์ ชูศิลป์ทอง

เรื่อง

เนื้อหาและกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

เมื่อ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2564

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อรพม มอรรักษ์

(รองศาสตราจารย์ อรพม มอรรักษ์)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ศิริกสิกรรม อ่องวุฒิวัฒน์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริกสิกรรม อ่องวุฒิวัฒน์)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

สุธาสินี ปิยพสุนทรา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุธาสินี ปิยพสุนทรา)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ปัทมา เลอเลิศคุณธรรม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมา เลอเลิศคุณธรรม)

คณบดี

ศาสตราจารย์ ดร.ภาสพงศ์ ศรีพิจารณ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาสพงศ์ ศรีพิจารณ์)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	เนื้อหาและกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ในเฟซบุ๊กภาษาไทย
ชื่อผู้เขียน	นางสาวศิยาภรณ์ ชูศิลป์ทอง
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิทธิธรรม อ่องวุฒิวัฒน์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร. สุราสินี ปิยพสุนทร
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเนื้อหา โครงสร้างและกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย โดยเก็บข้อมูลจากแฟนเพจที่นำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กทั้งหมด 3 แฟนเพจ ได้แก่ แฟนเพจนักเลงโรงหนัง แฟนเพจหนังโปรดของข้าพเจ้า และแฟนเพจอวยไล้แตกแหกไล่ฉีก เริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2561 เป็นระยะเวลา 1 ปี จำนวนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้งสิ้น 265 บทวิจารณ์

ผลการศึกษาพบว่า เนื้อหาในบทวิจารณ์ภาพยนตร์สามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะ 1) เนื้อหาที่กล่าวถึงภาพยนตร์ เป็นเนื้อหาที่ผู้วิจารณ์ได้กล่าวถึงภาพยนตร์ในแง่มุมต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบหรือเป็นจุดสำคัญของภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์เกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ของภาพยนตร์ด้วย ได้แก่ ตัวละคร นักแสดง ฉาก ผู้กำกับภาพยนตร์ 2) เนื้อหาส่วนที่เป็นความคิดเห็นเป็นการให้คะแนนภาพยนตร์ด้วยตัวเลข และการการชักชวนแนะนำให้ไปชมภาพยนตร์

ด้านโครงสร้างพบว่าบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทยประกอบไปด้วยโครงสร้าง 5 ส่วน ได้แก่ 1) ส่วนเปิด คือ โครงสร้างส่วนที่ปรากฏในตอนต้นของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ เป็นการเปิดประเด็นก่อนนำเสนอเนื้อหาหลัก 2) ส่วนเนื้อหา คือ โครงสร้างส่วนเนื้อหาหลักของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ประกอบไปด้วยการเล่าเรื่องย่อของภาพยนตร์และการแสดงความคิดเห็น 3) ส่วนปิด คือ โครงสร้างส่วนสรุปประเด็นทั้งหมดที่ผู้วิจารณ์ได้กล่าวมาในข้างต้น 4) ส่วนภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์ คือ โครงสร้างที่นำเสนอภาพที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ และข้อความประกอบภาพ 5) พื้นที่

ให้ผู้อ่านมีส่วนร่วม คือ โครงสร้างที่ผู้อ่านสามารถมีส่วนร่วมกับทางแผนเพจ ประกอบด้วย พื้นที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก พื้นที่แสดงความคิดเห็น และพื้นที่การแบ่งปัน

ด้านกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย มี 10 กลวิธี ได้แก่ 1) การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์ 2) การให้รายละเอียด 3) การให้คะแนนภาพยนตร์ 4) การใช้ถ้อยคำแสดงการรับประกัน 5) การใช้คำสแลง 6) การใช้คำไม่สุภาพ 7) การให้เหตุผล 8) การใช้อุปสรรค 9) การใช้ถ้อยคำแสดงการชักชวน และ 10) การอ้างถึง กลวิธีดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ในการสื่อสารทั้งสิ้น 5 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อโน้มน้าวใจ 2) เพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจและเห็นภาพที่ชัดเจน 3) เพื่อแจ้งสารไปยังผู้อ่าน 4) เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและความสมเหตุสมผลของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ 5) เพื่อดึงดูดความสนใจและให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน

การนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทยมีความน่าสนใจ และมีลักษณะเฉพาะในการนำเสนอ เพราะเป็นการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ผ่านคอมพิวเตอร์ โดยผู้วิจารณ์ใช้กลวิธีทางภาษาประกอบกันในการสื่อสาร ทำให้การนำเสนอข้อมูลมีความน่าสนใจที่สามารถดึงดูดผู้อ่านให้ติดตามอ่านบทวิจารณ์ได้เป็นอย่างดี ซึ่งบทวิจารณ์ภาพยนตร์เปรียบเสมือนคู่มือของผู้อ่านที่ช่วยประกอบการตัดสินใจในการเลือกชมหรือไม่เลือกชมภาพยนตร์ได้

คำสำคัญ: เนื้อหา, โครงสร้าง, กลวิธีทางภาษา, บทวิจารณ์ภาพยนตร์

Thesis Title	CONTENT AND LINGUISTICS STRATEGIES IN THAI FACEBOOK MOVIE REVIEWS
Author	MISS SIYAPORN CHUSINTONG
Degree	Master of Arts
Major Field/Faculty/University	Thai Language Faculty of Liberal Arts Thammasat University
Thesis Advisor	Assistant professor Sittitam Ongwuttiwat, Ph.D
Thesis Co-Advisor	Associate professor Suthasinee Piyapasuntra, Ph.D
Academic Years	2020

ABSTRACT

This study examines content, discourse structure, and language strategies using to criticize movies on Thai language Facebook. The data were collected from January to December 2018, 265 data items were collected from three Thai Facebook fan pages: Theater Gangster, My Favorite Films and Overhyp.

The content has the results into two sections: 1) plot descriptions and reviews of film elements such as acting, plot, and direction; and 2) grading and advice about must-see status.

Structure analysis was divided into five steps: 1) introduction, before the main information is presented; 2) information criticizing the principal source, whether a short story an advice of opinion; 3) conclusion summarizing the aforementioned criticism; 4) images and texts relating to the film; and 5) a reader comment area for expressing emotions and opinions.

Ten language strategies were used by writers to criticize films: 1) emotional and expressive feeling; 2) explication; 3) assigning number grades; 4) confirmation; 5) slang usage; 6) impolite terminology; 7) justification; 8) metaphor; 9) persuasion, and 10) claims. These strategies principally aim to communicate five results: 1)

persuasion; 2) clarifications; 3) informing readers; 4) building trust and believability; and 5) entertainment.

Uniquely, the online film critics express thought and language strategies in skillful ways, increasing reader interest and providing alternative views on whether films deserve to be seen.

Keywords: Content, Structure, Linguistics strategies, Movie reviews

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ลงได้ เนื่องด้วยผู้วิจัยได้รับความเมตตาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิธรรม อ่องวุฒิวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ รองศาสตราจารย์ ดร.สุธาสินี ปิยพสุนทรา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และตรวจแก้วิทยานิพนธ์ตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนมอบความรักและ กำลังใจที่ดีทำให้ผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์ลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์อรพัช บวรรักษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณนดา เลอเลิศยุติธรรม ที่ได้กรุณา ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทยและภาษา ตะวันออก คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทยและภาษา ตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้ความเมตตา ให้คำชี้แนะ อบรม สั่งสอนและถ่ายทอดความรู้อันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณทุกคนในครอบครัวที่รักยิ่ง โดยเฉพาะคุณพ่อคุณแม่ที่ให้การ สนับสนุนและเข้าใจในทุก ๆ ด้าน คอยเป็นห่วงและให้กำลังใจที่ดีตลอดระยะเวลาในการทำ วิทยานิพนธ์ ตลอดจนขอขอบพระคุณญาติพี่น้องทุกท่านที่คอยถามไถ่และส่งกำลังใจและความเป็น ห่วงในการเรียนและการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้อยู่เสมอ

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนและพี่ร่วมรุ่นทุก ๆ คนที่อยู่เคียงข้างและเป็นกำลังใจให้ กันและกันมาเสมอ ขอขอบคุณรุ่นพี่ รุ่นน้อง และเพื่อน ๆ ทุก ๆ คนที่ให้ความช่วยเหลือและเป็น กำลังใจสำคัญที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

นางสาวศิยาภรณ์ ชูศิลป์ทอง

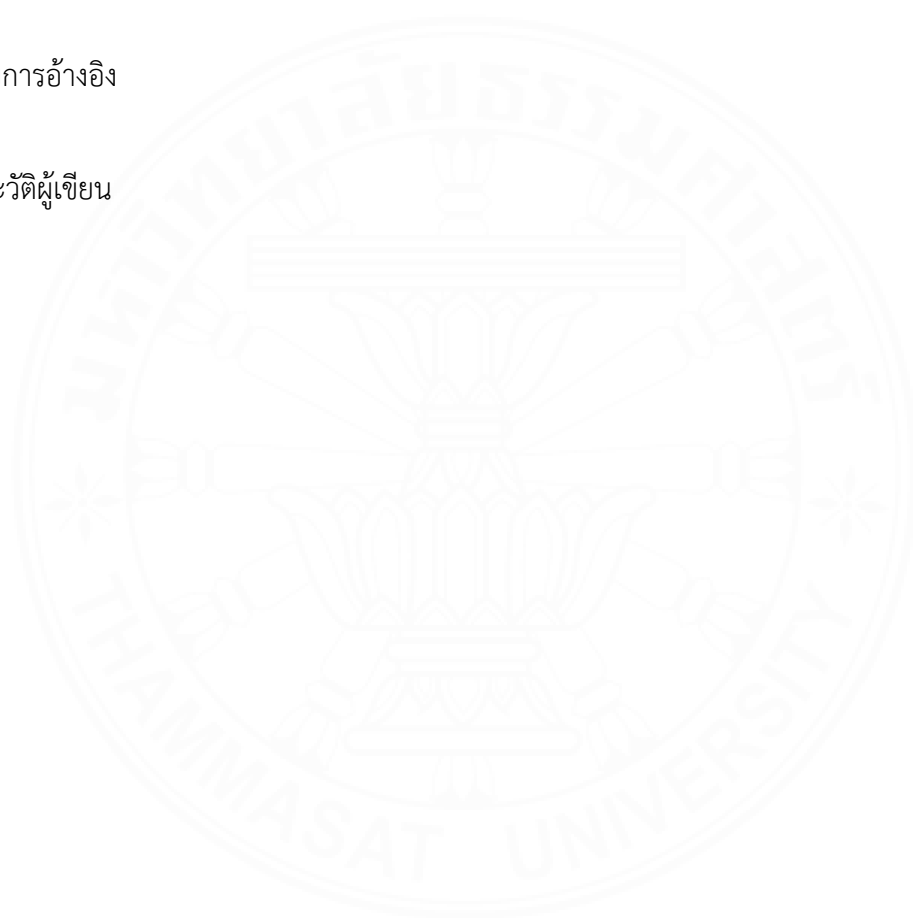
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	5
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	19
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานวิจัย	19
1.8 นิยามศัพท์สำคัญที่ใช้ในงานวิจัย	20
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
2.1 ความรู้ที่เกี่ยวข้อง	21
2.1.1 การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ (computer – mediated communication)	21

2.1.2 การวิจารณ์ภาพยนตร์ (Film criticism)	28
2.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	30
2.2.1 แนวคิดโครงสร้างปริจเฉท	30
2.2.1.1 นิยามของปริจเฉท	30
2.2.1.2 ชนิดของปริจเฉท	31
2.2.1.3 โครงสร้างปริจเฉท	35
2.2.2 แนวคิดกลวิธีทางภาษา	36
2.2.2.1 แนวคิดวัจนปฏิบัติศาสตร์	36
2.2.2.2 แนวคิดการโน้มน้าวใจ	38
2.2.2.3 แนวคิดการโฆษณา	39
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
2.3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีทางภาษา	40
2.3.1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีทางภาษาในสื่อสิ่งพิมพ์	40
2.3.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีทางภาษาในสื่อออนไลน์	47
2.3.2 งานวิจัยที่ศึกษาการวิจารณ์ภาพยนตร์	52
บทที่ 3 เนื้อหาและโครงสร้างของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย	58
3.1 เนื้อหาในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย	58
3.1.1 เนื้อหาที่กล่าวถึงภาพยนตร์	58
3.1.1.1 เนื้อหาที่กล่าวถึงตัวละคร	58
3.1.1.2 เนื้อหาที่กล่าวถึงนักแสดง	60
3.1.1.3 เนื้อหาที่กล่าวถึงฉาก	62
3.1.1.4 เนื้อหาที่กล่าวถึงผู้กำกับภาพยนตร์	63
3.1.2 เนื้อหาที่เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ด้านอื่น ๆ	64
3.1.2.1 การให้คะแนนภาพยนตร์ด้วยตัวเลข	64
3.1.2.2 การชักชวนหรือแนะนำให้ไปชมภาพยนตร์	69
3.2 โครงสร้างปริจเฉทบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย	72
3.2.1 ส่วนเปิด	74
3.2.1.1 การพูดออกตัว	74

3.2.1.2 การแสดงความรู้สึก	75
3.2.1.3 การเกริ่นนำ	77
3.2.2 ส่วนเนื้อหา	79
3.2.3 ส่วนปิด	81
3.2.3.1 ส่วนปิดแบบมีดัชนีปริจเฉท “สรุป”	81
3.2.3.2 ส่วนปิดแบบสรุปความ	82
3.2.3.3 ส่วนปิดแบบมีปัจจัยมิติขิต (ป.ล.)	83
3.2.4 ภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์	84
3.2.5 พื้นที่ให้ผู้อ่านมีส่วนร่วม	91
3.2.5.1 พื้นที่แสดงความรู้สึก	91
3.2.5.2 พื้นที่แสดงความคิดเห็น	92
3.2.5.3 พื้นที่การแบ่งปัน	93
บทที่ 4 กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย	97
4.1 การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์	97
4.1.1 การใช้ถ้อยคำเชิงบวกในการแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์	97
4.1.2 การใช้ถ้อยคำเชิงลบในการแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์	99
4.2 การให้รายละเอียด	102
4.3 การให้คะแนนภาพยนตร์	106
4.4 การใช้ถ้อยคำแสดงการรับประกัน	109
4.4.1 การใช้ถ้อยคำแสดงการรับประกันความคุ้มค่า	109
4.4.2 การใช้ถ้อยคำแสดงการรับประกันคุณภาพ	111
4.4.3 การใช้ถ้อยคำแสดงการรับประกันด้วยชื่อเสียงของผู้กำกับ	112
4.5 การใช้คำสแลง	114
4.6 การใช้คำไม่สุภาพ	117
4.7 การให้เหตุผล	120
4.8 การใช้อุปลักษณ์	124
4.9 การใช้ถ้อยคำแสดงการชักชวน	126
4.10 การอ้างถึง	129

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	138
5.1 สรุปผลการวิจัย	138
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	144
5.2 ข้อเสนอแนะ	146
รายการอ้างอิง	147
ประวัติผู้เขียน	154

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การจำแนกประเภทข้อความตามเกณฑ์ของลองเอเคอร์ (Longacre, 1983)	32
5.1 ตารางแสดงวัตถุประสงค์ในการสื่อสารของกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย	132
5.2 ตารางแสดงความถี่ของกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย	135

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 ภาพตัวอย่างแสดงความคิดเห็น	4
1.2 ภาพแสดงจำนวนผู้ใช้งานโซเชียลมีเดียทั่วโลกปี 2560	8
1.3 ภาพแสดงเมืองที่มีผู้ใช้เฟซบุ๊กสูงสุดในโลกปี 2560	9
1.4 ภาพแสดงจำนวนผู้ใช้งานโซเชียลมีเดียทั่วโลกปี 2564	10
1.5 ภาพแสดงหน้าแฟนเพจนักแสดงโรงหนัง	11
1.6 ภาพแสดงหน้าแฟนเพจหนังโปรดของข้าพเจ้า	12
1.7 ภาพแสดงหน้าแฟนเพจอวยไส้แตกแหกไส้ฉีก	13
1.8 ภาพตัวอย่างเนื้อหาของบทวิจารณ์ภาพยนตร์	15
1.9 ภาพตัวอย่างโครงสร้างส่วนเปิด ส่วนเนื้อหา และส่วนปิด	17
1.10 ภาพตัวอย่างโครงสร้างส่วนภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์	18
1.11 ภาพตัวอย่างโครงสร้างพื้นที่ให้ผู้อ่านมีส่วนร่วม	18
2.1 ภาพแสดงหน้าเฟซบุ๊กแฟนเพจ	24
2.2 ภาพแสดง Picture Profile และ Photo เฟซบุ๊กแฟนเพจ	25
2.3 ภาพแสดงข้อมูลเกี่ยวกับเฟซบุ๊กแฟนเพจ	26
2.4 ภาพแสดงชุมชนของเฟซบุ๊กแฟนเพจ	26
2.5 ภาพแสดงกระดานข้อความของเฟซบุ๊กแฟนเพจ	27
2.6 ภาพแสดงกิจกรรมบนหน้าเฟซบุ๊กแฟนเพจ	28
3.1 ภาพตัวอย่างการให้คะแนนประกอบรูปภาพ	68
3.2 ภาพโครงสร้างบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊ก 1	73
3.3 ภาพแสดงตัวอย่างภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์จากแฟนนักแสดงโรงหนัง	85
3.4 ภาพแสดงตัวอย่างภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์จากเพจอวยไส้แตก แหกไส้ฉีก	87
3.5 ภาพแสดงตัวอย่างภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์จากเพจหนังโปรดของ ข้าพเจ้า	89
3.6 ภาพตัวอย่างพื้นที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก	91
3.7 ภาพตัวอย่างพื้นที่แสดงความคิดเห็น (comment)	92
3.8 ภาพตัวอย่างพื้นที่การแบ่งปัน	93

3.9	ภาพโครงสร้างบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊ก 2	95
5.1	ภาพตัวอย่างโฆษณาในแฟนเพจเฟซบุ๊ก	145

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การวิจารณ์ภาพยนตร์เกิดขึ้นมาพร้อมกับการกำเนิดของภาพยนตร์ หรืออาจกล่าวได้ว่าการวิจารณ์ภาพยนตร์นั้นได้เกิดขึ้นเพื่อรองรับการมีอยู่และการเจริญเติบโตของภาพยนตร์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (กฤษดา เกิดดี, 2534) แต่เดิมการวิจารณ์ภาพยนตร์มักเป็นการวิจารณ์จากสื่อมวลชนหรือผู้ที่มีชื่อเสียงที่ได้รับการยอมรับจากคนในแวดวงภาพยนตร์ เช่น สنانจิตต์ บางสพาน เป็นนามปากกาของคุณสมศักดิ์ วงศ์รัฐปัญญา นักวิจารณ์ภาพยนตร์และนักเขียนบทความวิจารณ์ภาพยนตร์ ที่ตีพิมพ์ในนิตยสารสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ซึ่งเป็นพื้นที่ในการนำเสนอบทวิจารณ์ที่ต้องได้รับการยอมรับจากกองบรรณาธิการของนิตยสารในการตีพิมพ์ หรือเป็นนักเขียนของทางนิตยสารเท่านั้นถึงจะสามารถนำเสนอผลงานได้

แต่ในปัจจุบันเมื่อมีการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer-mediated communication) ซึ่งเป็นการสื่อสารโดยอาศัยคอมพิวเตอร์และสัญญาณอินเทอร์เน็ต ทำให้การสื่อสารไม่มีข้อจำกัดด้านสถานที่และเวลา ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนของโลกก็สามารถสื่อสารถึงกันได้ ทำให้พื้นที่ในการวิจารณ์ภาพยนตร์มีความหลากหลาย กว้างขวางขึ้น เช่น เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ ยูทูบ เว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งทำให้ผู้บริโภคสามารถทำหน้าที่วิจารณ์ภาพยนตร์ได้ ลักษณะของการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์นั้นจะเป็นการเขียนที่มาจากผู้ที่ผู้วิจารณ์ได้ไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ มาแล้วเกิดความชื่นชอบหรือไม่ชื่นชอบภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ แล้วนำมาเขียนวิจารณ์ในพื้นที่ของตนทำให้ลักษณะของการวิจารณ์มีความน่าสนใจเพราะวิจารณ์ตามความรู้สึกของผู้ที่ได้ชมภาพยนตร์ในฐานะผู้บริโภค จะมีการใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการ ใช้ภาษาไม่สุภาพ ใช้คำสแลงในการวิจารณ์ที่อาจไม่ตรงตามแบบแผนของการใช้ภาษา เป็นลักษณะของการใช้ภาษาในอินเทอร์เน็ต ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ไปดูแบบสมองโคตรโล่ง เพราะมองว่ามังงะดาหวานแม่งก็ประมาณนี้แหละ น้องสาวแอบรักพี่ชายยังมีเลย นับภาษาอะไรกับนักเรียนแอบรักครู และจะต้องมีภาษากายโนเนะตามจริตชะนีปุ่น อัยย์! คือดูไปดูมานี้พูดเลย อยากวิ่งเข้าไปตบอิชะนิมัตยม ในจอมากกกกกก หมั่นในความต่อแหลของนางแบบว่าอาร้ายยยยยยย คศ 2018 แล้ว ความคิๆ ชะนีสายอ่อยตามภาษานางเอกการ์ตูนดาหวานยังมาเต็ม ตอนแรกๆ

หมั่นไส้ ดูไปดูมา ปรับความรู้สึกจนชินก็แบบ เออ...มึงก็น่ารักของมึงแหละ ที่สำคัญผู้ชายในเรื่องหล่อมามากก ไส้กึ่งหมด ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนผู้ชายในแก๊งค์นางเอก(ที่ไปหลงรักครูสาว) รวมไปถึงเพื่อนชายต่างโรงเรียนของนางเอกที่มาหลงรักนางเอกนี่คือหล่อมมากกกกกกก

(ภาพยนตร์เรื่อง Sensei My Teacher: เพจ อวยไส้แตกแหกไส้ฉีก, 5 กุมภาพันธ์ 2561)

ข้อความที่ยกมาข้างต้น เป็นบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่อง Sensei My Teacher จากเพจ อวยไส้แตกแหกไส้ฉีก จะเห็นได้ว่าลักษณะภาษาที่ใช้ในการวิจารณ์เป็นการใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการ เป็นลักษณะของภาษาพูดที่ผู้วิจารณ์ออกมาเล่าความรู้สึก ความคิดเห็นต่อภาพยนตร์เรื่องนี้ให้ผู้อ่าน ฟัง ทั้งยังมีการใช้คำไม่สุภาพ เช่น ตอแหล มึง แม่ และยังมีการใช้คำสแลงในการวิจารณ์ เช่น ชะนี ที่หมายถึง ผู้หญิง โนเนะ ที่มาจากอาโนเนะ แปลว่า น่ารัก เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการใช้คำสแลง เช่น อาริยายยยยยย ที่มาจากคำว่า อะไร เป็นการใช้ภาษาที่ไม่ตรงตามแบบแผนของภาษาที่ถูกต้อง ที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้ภาษาในอินเทอร์เน็ตที่ผู้เขียนต้องการสื่ออารมณ์ด้วยตัวหนังสือ

คริสตัล (Crystal, 2001, pp. 47-48, อ้างถึงใน ศิริพร ปัญญาเมธิกุล, 2558, น. 45) ได้กล่าวถึงภาษาในอินเทอร์เน็ตว่า เป็นมากกว่าการรวมของภาษาพูดและภาษาเขียน เหมือนเป็นลักษณะของการสื่อสารแบบใหม่ที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างภาษาพูด ภาษาเขียน และคุณสมบัติของการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ (speech + writing + electronically mediated properties) ที่เป็นผลจากการสื่อสารระหว่างตัวกลางที่อยู่ห่างกัน นั่นคือการสื่อสารผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเชื่อมโยงกัน ที่ทำให้เกิดความรวดเร็วในการสื่อสารและสามารถสื่อสารโต้ตอบกันได้ในเวลาเดียวกันแม้จะอยู่กันคนละที่ ด้วยเหตุผลเหล่านี้จึงทำให้ภาษาในอินเทอร์เน็ตเป็นภาษาที่ไม่เหมือนภาษาทั่วไป

จากข้อสังเกตที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษากลวิธีทางภาษาในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย รวมถึงจะศึกษาเนื้อหาและโครงสร้างของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทยด้วย เพื่อให้เห็นถึงลักษณะของการวิจารณ์ภาพยนตร์ในสื่อออนไลน์เฟซบุ๊ก ที่เป็นการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนพื้นที่ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในปัจจุบัน และเป็นพื้นที่ที่ผู้อ่านให้การยอมรับ

นอกจากนี้จากการทบทวนและศึกษาเกี่ยวกับการวิจารณ์ภาพยนตร์ ผู้วิจัยยังพบข้อสังเกตเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของการวิจารณ์ภาพยนตร์จากอดีตถึงปัจจุบัน 3 ประการ ได้แก่

1. พื้นที่ในการวิจารณ์ภาพยนตร์ จากเดิมที่มีการวิจารณ์ภาพยนตร์ในสื่อสิ่งพิมพ์ ได้เปลี่ยนเป็นสื่อออนไลน์ เนื่องด้วยความเจริญก้าวหน้าของระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้

เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ มากมาย ทำให้หนังสือพิมพ์และนิตยสารหลายฉบับปิดตัวลง ส่งผลให้พื้นที่ในการสื่อสารหรือส่งข้อมูลที่ได้รับความนิยมได้ย้ายมาเป็นอินเทอร์เน็ต จึงปฏิเสธไม่ได้ว่าช่องทางในการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ได้รับความนิยมในปัจจุบันคือบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในสื่อออนไลน์

2. ลักษณะของการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ จากเดิมที่มักเขียนงานตามขนบโดยการวิจารณ์ตามทฤษฎีแต่ในมุมมองของการวิจารณ์แต่ในโลกออนไลน์กับตรงกันข้าม ซึ่งมีนักวิจารณ์ในโลกออนไลน์ได้ให้มุมมองเกี่ยวกับการวิจารณ์ภาพยนตร์ว่า “ไม่ว่าภาพยนตร์เรื่องหนึ่งจะห่วยแตกแค่ไหน หรือดีเลิศประเสริฐเพียงใด ขอแค่มีผู้ชม ภาพยนตร์เรื่องนั้นก็ควรค่าแก่การวิจารณ์ บทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ดี ควรจะให้ความบันเทิง โน้มน้าว และให้ข้อมูลในเวลาเดียวกัน โดยแสดงความคิดเห็นในแบบของผู้วิจารณ์ โดยไม่เผยแพร่เรื่องมากเกินไป” (วิกิฮาว, 2563) จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการวิจารณ์ภาพยนตร์ในปัจจุบันจะเป็นการวิจารณ์ที่เป็นการแสดงความคิดเห็นตามความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ เป็นบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่สามารถให้ข้อมูล ให้ความบันเทิง และสามารถโน้มน้าวผู้อ่านได้ด้วย

3. อิทธิพลของการวิจารณ์ภาพยนตร์ จากเดิมที่บทวิจารณ์ภาพยนตร์จะมีอิทธิพลต่อผู้ผลิตภาพยนตร์ แต่ในปัจจุบันนั้นบทวิจารณ์ภาพยนตร์ได้เปลี่ยนไปมีอิทธิพลต่อผู้บริโภค ที่อาจกล่าวได้ว่าบทวิจารณ์ภาพยนตร์ “เป็นเหมือนคู่มือผู้บริโภค – Consumer Guide” (บุญรักษ์ บุญยะเขต มาลา, 2533, น. 31) ที่ได้รับความสนใจจากผู้ที่ชอบชมภาพยนตร์ และอาจเป็นส่วนหนึ่งในการชี้แนะให้ผู้บริโภคเลือกชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 2

โอ้ยยย แ่อ่านก็ฟินแล้ว ภาค1-2 ดูมาจนตาแฉะ ภาค3นี้ พาไปเถอะนะ พาไปดูในโรงที่ กราบหลัวผู้ที่แสนจะใจดีกะมนุษย์เมียผู้ใส่ชื่อ

ตัวอย่างที่ 3

พร้อมมั้ยคะ อ่านรีวิวละทำใจไปด้วยกันนะคะ

ตัวอย่างที่ 4

แอดเพิ่งรีวิว 12 strong เราก็เพิ่งตามไปดูวันนี้ The Maze Runner รอวันพรุ่งนี้
ละกันไม่พลาดดดดด

ภาพที่ 1.1 ภาพตัวอย่างการแสดงความคิดเห็นบทวิจารณ์ภาพยนตร์. จาก นักเลงโรงหนัง. (2562).

สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/TheaterGangster/>

ข้อความที่ยกมาข้างต้นเป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้อ่านที่ถูกโน้มน้าวจากบทวิจารณ์ภาพยนตร์ให้ไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ จะเห็นได้ว่าในตัวอย่างข้างต้นนี้ ผู้อ่านได้แสดงความคิดเห็นอยากไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ หลังจากได้อ่านบทวิจารณ์ เช่น “แค่อ่านก็ฟินแล้ว พาไปเถอะนะ” “อ่านรีวิวแล้ว ไปด้วยกันนะคะ” “อ่านรีวิว 12 strong ก็ฟิงตามไปดู วันนี้เรื่อง The Maze Runner รอวันพฤษหน้าจะไม่พลาด” ความคิดเห็นเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าผู้อ่านเกิดความชื่นชอบ เกิดการถูกโน้มน้าว จากการอ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์แล้วอยากไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ซึ่งการแสดงความคิดเห็นเหล่านี้ก็แสดงให้เห็นว่าบทวิจารณ์ภาพยนตร์มีอิทธิพลต่อผู้บริโภคภาพยนตร์จริง ๆ ด้วยเหตุผลนี้ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย เพื่อให้เห็นถึงโครงสร้าง เนื้อหา และกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาเนื้อหาในบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊กภาษาไทย
- 1.2.2 เพื่อศึกษาโครงสร้างในปริเฉทบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊กภาษาไทย
- 1.2.3 เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊ก

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

- 1.3.1 เนื้อหาของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทยประกอบไปด้วยเนื้อหาส่วนที่เป็นองค์ประกอบของบทวิจารณ์และเนื้อหาส่วนที่เป็นการแสดงความคิดเห็น
- 1.3.2 โครงสร้างของปริเฉทบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทยที่มีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างไปจากสื่อออนไลน์ประเภทอื่น อันเกิดขึ้นบนพื้นที่แพลตฟอร์มเฟซบุ๊ก ได้แก่ โครงสร้างพื้นที่ให้อ่านมีส่วนร่วม
- 1.3.3 กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทยส่วนใหญ่มักเป็นกลวิธีแสดงการโน้มน้าวและกลวิธีแสดงความคิดเห็นความรู้สึก

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลบทวิจารณ์ภาพยนตร์จาก www.facebook.com ตั้งแต่เดือนมกราคม - ธันวาคม พ.ศ. 2561 รวมระยะเวลา 1 ปี โดยการคัดเลือกข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยเลือกข้อมูลจากแฟนเพจที่นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้งหมด 3 แฟนเพจ รวมทั้งสิ้น 265 บทวิจารณ์ แบ่งเป็นแฟนเพจนักแสดง 82 บทวิจารณ์ แฟนเพจหนังโปรดของข้าพเจ้า 83 บทวิจารณ์ และแฟนเพจอวยไล่แตกหักไส้ฉีก 100 บทวิจารณ์ ซึ่งแฟนเพจทั้งสามแฟนเพจนี้เป็นแฟนเพจที่เกี่ยวกับการวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ได้รับความนิยมสูง เป็นข้อมูลที่มีความหลากหลายและเพียงพอในการนำมาศึกษา

จากการสำรวจข้อมูลผู้วิจัยพบว่า ในปี พ.ศ. 2561 เป็นปีที่มีการขยายแพลตฟอร์มในการรับชมภาพยนตร์ของผู้บริโภค เพราะได้เกิดธุรกิจ On-Demand ที่เป็นการให้บริการคอนเทนต์ภาพยนตร์ผ่านโปรแกรม Streaming online เกิดขึ้นมากมาย เช่น Netflix Viu Monomax iFlix เป็นต้น ที่ทำให้ผู้บริโภคสามารถรับชมภาพยนตร์เรื่องอะไร ที่ไหน เมื่อใดก็ได้ เพียงแค่ผู้บริโภคสมัครสมาชิกของแพลตฟอร์มเหล่านั้นก็สามารถเข้าถึงเนื้อหาที่ทางแพลตฟอร์มนั้น ๆ ได้รวบรวมไว้และ

นำเสนอให้ผู้ใช้บริการได้รับชมโดยไม่จำเป็นต้องไปรับชมในโรงภาพยนตร์เท่านั้น หรือแม้แต่การผลิตโทรทัศน์ในปัจจุบันยังต้องผลิตมาเพื่อรองรับ Netflix ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสิ่งเหล่านี้ได้เข้ามามีอิทธิพลต่อผู้บริโภคในหลาย ๆ ด้าน ไม่เพียงแค่ว่าเฉพาะเป็นแหล่งข้อมูลในการเลือกชมภาพยนตร์ แต่ยังเป็นสิ่งที่ผู้บริโภคนำมาใช้ในการเลือกซื้อโทรทัศน์เช่นเดียวกัน

เมื่อช่องทางในการนำเสนอข้อมูลมีความหลากหลายและขยายพื้นที่ขึ้น ทำให้การเข้าถึงภาพยนตร์และความสนใจในการชมภาพยนตร์มีมากขึ้นไปด้วย การวิจารณ์ภาพยนตร์จึงมีความจำเป็นต่อผู้บริโภค ที่เปรียบเสมือนคู่มือในการเลือกชมภาพยนตร์ของผู้บริโภค จึงทำให้มีนักวิจารณ์ภาพยนตร์ในสื่อออนไลน์เกิดขึ้นมากมาย ที่มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ที่ชื่นชอบในแง่มุมต่าง ๆ ตามช่องทางที่ตนเองสะดวกในการนำเสนอข้อมูล

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินงานวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.5.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี งานวิจัยและความรู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer-mediated communication) การวิจารณ์ภาพยนตร์ แนวคิดโครงสร้างบริเฉต แนวคิดกลวิธีทางภาษา และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร บทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ และหนังสือต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา

1.5.2 รวบรวมข้อมูล

1.5.2.1 ผู้วิจัยเริ่มจากการเลือกแหล่งข้อมูลออนไลน์ที่มีการนำเสนอเกี่ยวกับการวิจารณ์ภาพยนตร์ โดยผู้วิจัยได้เลือกเว็บไซต์สังคมออนไลน์ “เฟซบุ๊ก” เป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เป็นตัวแทนในการสื่อสารขององค์กร ผู้มีชื่อเสียง (celebrity) กลุ่มและคนที่มีความสนใจเฉพาะในเรื่องเดียวกันหรือต่างเรื่องราวกันเลือกที่จะเข้ามามีส่วนร่วมหน้าแฟนเพจเฟซบุ๊ก โดยนำเสนอข้อมูลเนื้อหาของเรื่องราวนั้น ๆ อย่างมีความคิดสร้างสรรค์ ตามวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันไป (อิฐฐาน ตั้งอำพัน, 2556, น. 6-7) และเป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษา จากการจัดอันดับเว็บไซต์ที่มีผู้ใช้งานมากที่สุดในโลก อ้างอิงสถิติข้อมูลจากเว็บไซต์ alexa.com ในปี 2018 เว็บไซต์ facebook.com จัดเป็นเว็บไซต์สังคมออนไลน์ที่เป็นที่นิยมและมีผู้ใช้งานมากที่สุดในโลก มีผู้ใช้งานเว็บไซต์ facebook.com เฉลี่ย 1,230,000,000 รายต่อเดือน ค่าเฉลี่ยเวลาที่ใช้งานภายในเว็บไซต์/คน 9.53 นาที และจำนวนการเปิดเข้าเว็บไซต์ในการใช้งาน/วัน/คน 3.76 ครั้ง ซึ่งเว็บไซต์ alexa.com เป็น

เว็บไซต์ที่รวบรวมข้อมูลสถิติการเข้าชมเว็บไซต์ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อทราบถึงพฤติกรรมของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตแล้วนำมาสรุปเป็นภาพรวมการใช้อินเทอร์เน็ตทั่วโลก และยังเป็นเครื่องมือยอดนิยมของนักการตลาดออนไลน์ ที่นำไปใช้ตรวจสอบอันดับเว็บไซต์ของตนว่าอยู่ในอันดับที่เท่าใดของโลกหรืออันดับที่เท่าใดของประเทศ นอกจากนี้เว็บไซต์ Ahead.asia ยังได้กล่าวว่า กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่ใช้งานเฟซบุ๊กมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ของโลก 2 ปีติดต่อกัน ด้วยยอดผู้ใช้บริการมากกว่า 25 ล้านคน ซึ่งเว็บไซต์ Ahead.asia เป็นสำนักข่าวที่นำเสนอหัวข้อข่าวเกี่ยวกับนวัตกรรม ธุรกิจ เทคโนโลยี ในสื่อต่าง ๆ ในยุคโลกดิจิทัลเพื่อให้ทุก ๆ คนเข้าใจและตามทันในยุคสมัยที่นวัตกรรมก้าวไกลเช่นนี้

จากการตรวจสอบอันดับการใช้งานเว็บไซต์ในปี พ.ศ. 2564 จากเว็บไซต์ <https://www.twfdigital.com/blog/> เป็นเว็บไซต์รวบรวมข้อมูลสถิติการใช้งานสื่อออนไลน์ พบว่าเฟซบุ๊กยังคงเป็นแพลตฟอร์มอันดับหนึ่งที่มีผู้ใช้งานมากที่สุดในโลก โดยมีผู้ใช้งานทั่วโลกมากถึง 2,740 ล้านบัญชี

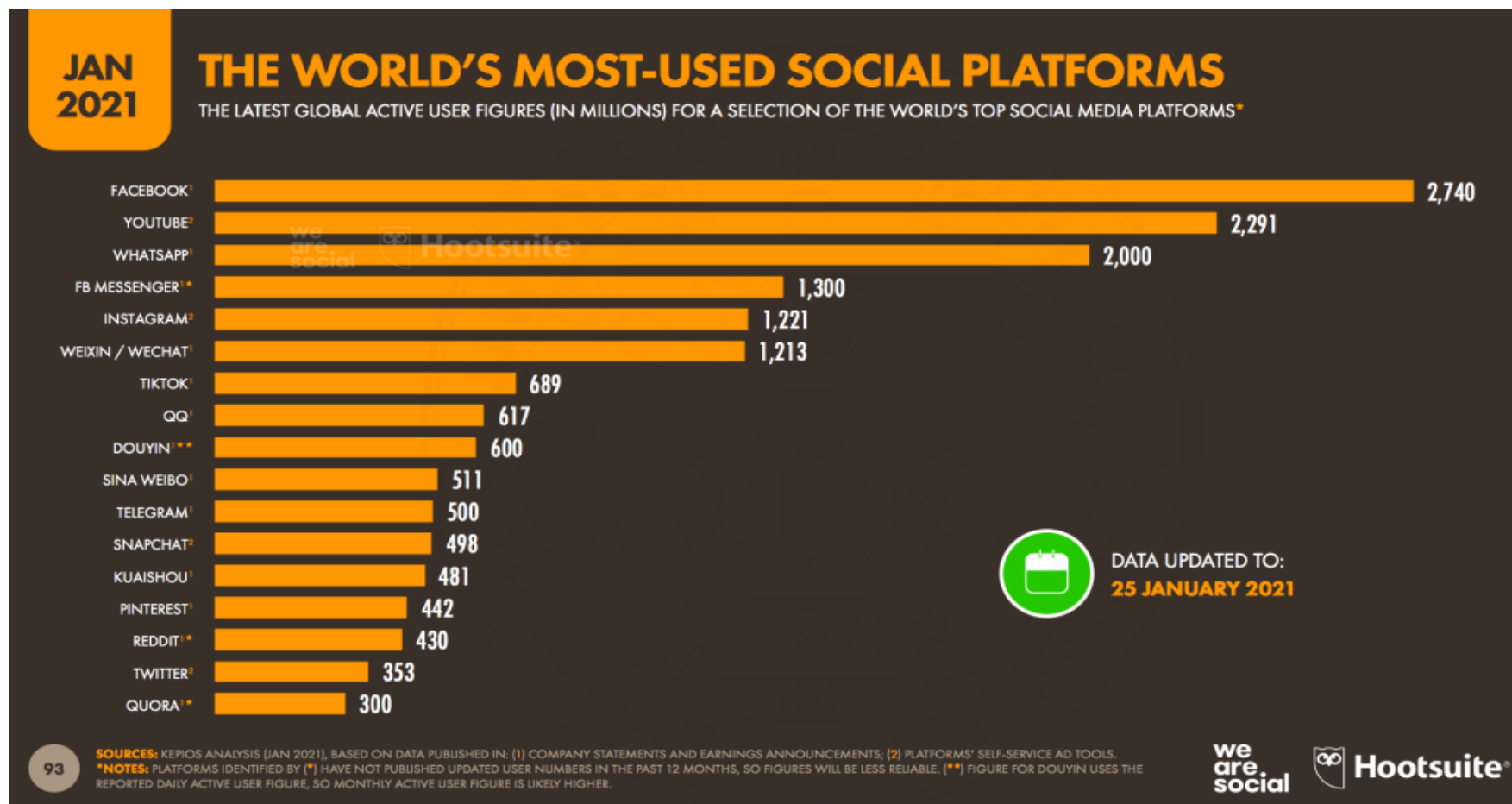

ภาพที่ 1.2 ภาพแสดงจำนวนผู้ใช้งานโซเชียลมีเดียทั่วโลกปี 2560. จาก Ahead Asia. (2560). สืบค้นจาก <https://ahead.asia//2018/04/23bangkok-most-fb-user-city-/2018>

ภาพที่ 1.3 ภาพแสดงเมืองที่มีผู้ใช้เฟซบุ๊กสูงสุดในโลกปี 2560. จาก Ahead Asia. (2560). สืบค้นจาก <https://ahead.asia//2018/04/23bangkok-most-fb-user-city-/2018>

ภาพที่ 1.4 ภาพแสดงจำนวนผู้ใช้งานโซเชียลมีเดียทั่วโลกปี 2564. จาก ณรงค์ยศ มหิทธิวาณิชชา. (2564). สถิติและพฤติกรรมการใช้งาน social media ของคนไทย Q1/2021. สืบค้นจาก <https://www.twfdigital.com/blog/2021/02/social-media-stats-behaviors-thais-q1-2021/>

ด้วยเหตุผลที่เว็บไซต์ facebook.com เป็นเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เป็นที่นิยมและมีผู้ใช้งานมากที่สุด ทำให้ผู้วิจัยเลือกเก็บข้อมูลบทวิจารณ์ภาพยนตร์จากแหล่งข้อมูลออนไลน์จากเว็บไซต์สังคมออนไลน์ “เฟซบุ๊ก” ในการศึกษาครั้งนี้

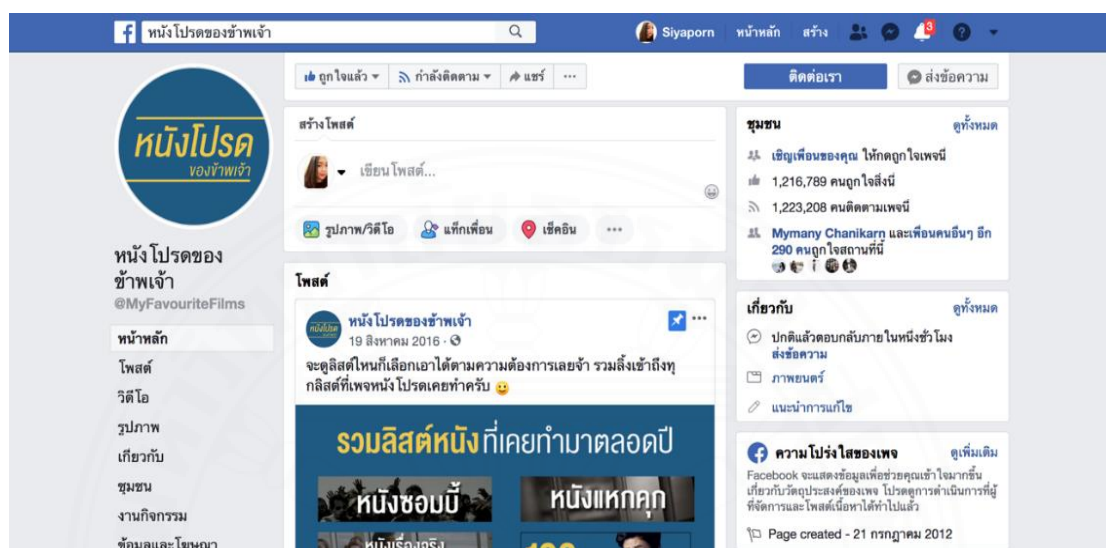
1.5.2.2 ผู้วิจัยเลือกแฟนเพจ (Fanpage) (ราชบัณฑิตยสถาน, 2553) ที่มีการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการวิจารณ์ภาพยนตร์ ในเว็บไซต์ facebook.com ทั้งหมด 3 แฟนเพจ คือนักเลงโรงหนัง หนังสือโปรดของข้าพเจ้า และอวยไส้แตกแหกไส้ฉีก แหล่งข้อมูลดังกล่าวเป็นแหล่งข้อมูลที่มีความต่อเนื่องของข้อมูลเป็นระยะเวลานาน เป็นแหล่งข้อมูลที่รู้จักกันในกลุ่มผู้อ่านโดยทั่วไป ที่มีผู้ติดตามสูงกว่า 1 ล้านคน และเป็นแฟนเพจวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ได้รับการแนะนำจากเว็บไซต์ <https://www.beartai.com/> เป็นเว็บไซต์ที่นำเสนอข่าวสารทางด้านไอที เทคโนโลยี ภาพยนตร์ และไลฟ์สไตล์ ว่าเป็นแฟนเพจที่นำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ดีในอันดับต้น ๆ สำหรับผู้ที่ชื่นชอบในการอ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์ไม่ควรพลาด

ภาพที่ 1.5 ภาพแสดงหน้าแฟนเพจนักเลงโรงหนัง. จาก นักเลงโรงหนัง. (2562). สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/TheaterGangster/>

แฟนเพจ “นักเลงโรงหนัง” เป็นแฟนเพจวิจารณ์ภาพยนตร์ที่เริ่มต้นแฟนเพจเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2558 มียอดผู้ติดตาม ณ วันที่ 9 เมษายน 2564 มากถึง 1,931,067 คน (นักเลงโรงหนัง, 2561) โดยทางแฟนเพจมีวัตถุประสงค์ในการวิจารณ์ภาพยนตร์เป็นหลัก ภาพยนตร์ที่ผู้วิจารณ์หรือแอดมิน ของแฟนเพจเลือกมาวิจารณ์นั้นค่อนข้างหลากหลายไม่ใช่

เฉพาะภาพยนตร์ที่เข้าฉายในโรงภาพยนตร์เท่านั้น แต่ยังมีภาพยนตร์ที่มีในแอปพลิเคชันต่าง ๆ เช่น Netflix, VIU และ AIS PLAY เป็นต้น และนอกจากการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์แล้วทางแฟนเพจยังมีโฆษณาผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ บนหน้าแฟนเพจอีกด้วย

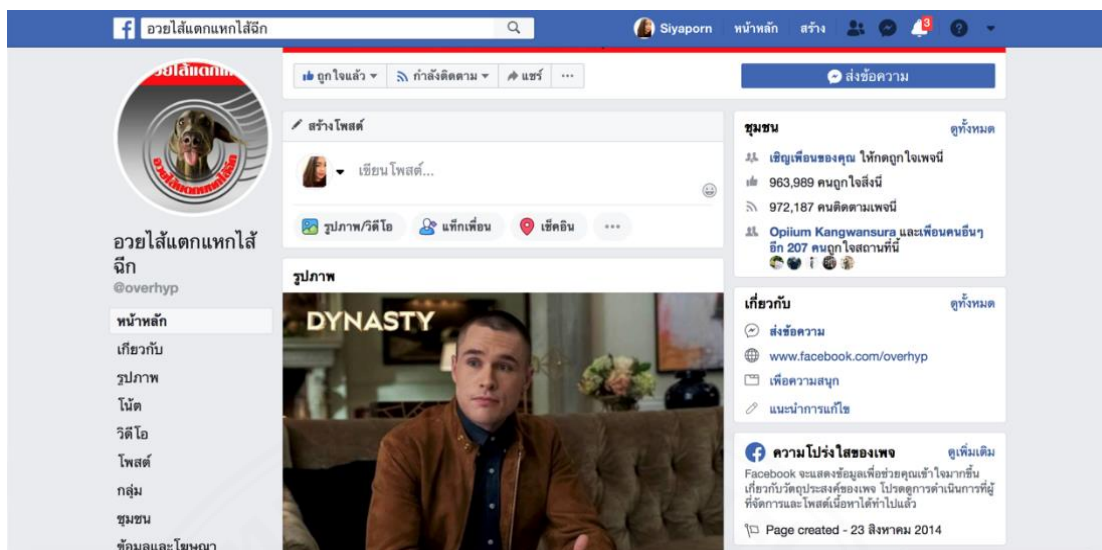

ภาพที่ 1.6 ภาพแสดงหน้าแฟนเพจหนังโปรดของข้าพเจ้า. จาก *หนังโปรดของข้าพเจ้า*. (2562).

สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/MyFavouriteFilms/>

แฟนเพจ “หนังโปรดของข้าพเจ้า” เป็นแฟนเพจวิจารณ์ภาพยนตร์ที่เริ่มต้นแฟนเพจเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2555 มียอดผู้ติดตาม ณ วันที่ 9 เมษายน 2564 ทั้งหมด 1,244,554 คน” (หนังโปรดของข้าพเจ้า, 2561) ทางแอดมินแฟนเพจหรือผู้วิจารณ์ได้เขียนถึงความตั้งใจของการสร้างแฟนเพจนี้ไว้ว่า “ผมมีความฝันอยากเห็นคนไทยได้รู้จักหนังที่หลากหลายกว่าเดิมจึงสร้างเพจ “หนังโปรดของข้าพเจ้า” ด้วยความเชื่อที่ว่าทุกคนอย่างแนะนำหนังโปรดของตัวเอง โดยเคารพความแตกต่างของรสนิยมทุกคน เพราะหนังโปรดของเราอาจไม่ใช่หนังโปรดของเขา

จากข้อความข้างต้นเห็นได้ว่าความตั้งใจแรกเริ่มของแอดมินเพจหรือผู้วิจารณ์ต้องการแนะนำภาพยนตร์ที่ตนเองมีความชื่นชอบต่อผู้อ่านตามความคิดเห็นของตนเอง ซึ่งเป็นไปตามการตั้งชื่อแฟนเพจคือ “หนังโปรดของข้าพเจ้า” การนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ของแฟนเพจนี้ก็เป็นกรนำเสนอภาพบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่หลากหลายมากขึ้นไม่ใช่แค่ภาพยนตร์ที่ฉายในโรงภาพยนตร์เท่านั้น ยังมีการวิจารณ์ภาพยนตร์จากแหล่งอื่น ๆ ด้วย เช่น แอปพลิเคชัน Netflix หรือ HBO GO เป็นต้น

ภาพที่ 1.7 ภาพแสดงหน้าแฟนเพจอวยไล่แตกแหกไล่ฉีก. จาก อวยไล่แตกแหกไล่ฉีก. (2562). สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/overhyp/>

แฟนเพจ “อวยไล่แตกแหกไล่ฉีก” เป็นแฟนเพจวิจารณ์ภาพยนตร์ที่เริ่มต้นแฟนเพจเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2557 มียอดผู้ติดตาม ณ วันที่ 9 เมษายน 2564 ทั้งหมด 1,137,373 คน (อวยไล่แตกไล่ฉีก, 2561) เป็นแฟนเพจที่มีวัตถุประสงค์ในการวิจารณ์ภาพยนตร์ จากบทสัมภาษณ์ของแอดมินแฟนเพจอวยไล่แตกแหกไล่ฉีกได้เล่าว่า ตัวของผู้วิจารณ์นั้นมีความฝันที่อยากวิจารณ์ภาพยนตร์มาตั้งแต่สมัยเด็ก โดยมีบุคคลที่เป็นต้นแบบในการวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ใช้นามปากกาว่า ตีตัว (มงคลชัย ชัยวิสุทธิ) ซึ่งแรกเริ่มการวิจารณ์นั้นได้เริ่มในเว็บไซต์พันทิปก่อน แต่เนื่องจากการวิจารณ์ภาพยนตร์ที่มีความรุนแรงจึงโดนทางเว็บไซต์พันทิปแบน หลังจากนั้นผู้วิจารณ์จึงได้ออกมาก่อตั้งแฟนเพจที่ชื่อว่า “อวยไล่แตกแหกไล่ฉีก” (สัมภาษณ์พิเศษแอดมิน ‘อวยไล่แตกแหกไล่ฉีก’ แหวกทุกมุม แหกทุกเรื่อง, 2560) ในปัจจุบันแฟนเพจอวยไล่แตกแหกไล่ฉีกนั้นไม่ได้เขียนเรื่องราวเฉพาะการวิจารณ์ภาพยนตร์เพียงเท่านั้น แต่ยังเขียนถึงเรื่องทั่วไปที่เป็นกระแส ณ ปัจจุบัน และยังมี การรับโฆษณาต่าง ๆ ในแฟนเพจอีกด้วย

จากการเก็บข้อมูลบทวิจารณ์ภาพยนตร์จากแฟนเพจในเว็บไซต์ facebook.com ผู้วิจัยเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2561 เป็นเวลา 1 ปี รวมบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้งสิ้น 265 บทวิจารณ์ แบ่งเป็น แฟนเพจนักแสดงโรงหนัง 82 บทวิจารณ์ แฟนเพจหนังโปรดของข้าพเจ้า 83 บทวิจารณ์ และแฟนเพจอวยไล่แตกแหกไล่ฉีก 100 บทวิจารณ์

ผู้วิจัยจะทำการสกัดคำตามที่ปรากฏในบทวิจารณ์ภาพยนตร์นั้น ๆ เพื่อให้เห็นถึงลักษณะของการใช้ภาษาในการวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กอย่างชัดเจน

1.5.3 วิเคราะห์ข้อมูล

1.5.3.1 ศึกษาเนื้อหาของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย

ในการศึกษาเนื้อหาของบทวิจารณ์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย ผู้วิจัยศึกษาประเด็นเนื้อหาสาระที่ได้จากบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย เพื่อให้เห็นถึงภาพรวมและลักษณะของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องใดบ้าง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 5

ไมเคิล' (Liam Neeson) อดีตตำรวจที่กลายมาเป็นคนขายประกันในวัย 60 ปี ในช่วงที่เขามีภาระค่าใช้จ่ายครอบครัวเยอะมาก เขากลับถูกไล่ออกจากงานก่อนกำหนดถึง 5 ปี เขาปรับทุกข์กับเพื่อนเก่าว่าไม่กล้าบอกความจริงต่อภรรยา และในระหว่างทางกลับบ้านนั้นเขาก็ได้รับข้อเสนอจาก 'โจแอนนา' (Vera Farmiga) หญิงสาวแปลกหน้าที่เข้ามายื่นเงิน 1 แสนเหรียญให้เขาแลกกับการตามหาคน ๆ หนึ่งบนรถไฟขบวนนี้ แน่นอนว่าเขารับเงินแต่ก็กังวลถึงผลกระทบที่จะตามมาจากสิ่งที่เขา กำลังทำอยู่

(ภาพยนตร์เรื่อง The Commuter: เพจ หนังโปรดของข้าพเจ้า, 10 มกราคม 2561)

หนังโปรดของข้าพเจ้า

The Commuter (2018) เข้าฉาย 11 มกราคมนี้

มันมีทางเลือกง่าย ๆ ตลอดนะ แต่หนังดันไปเลือกทางยาก ๆ เสมอ ซึ่งถ้าเลือกทางง่ายก็คงไม่เห็นลึกลงเลยม นี่สินบัสนะ หนังทำได้ตามมาตรฐานงานของผู้กำกับ โจเม่ คอลเลต เซอร์รา คือกลาง ๆ ดูเอาบันเทิงอย่างเดียวพอ ส่วนตัวเราชอบกว่า Non-Stop ไม่เอื่อยแบบ The Shallows แล้วก็เฉื่อยแล้วไม่ชวนหงุดหงิดแบบ Unknown จุดดีของหนังคือการเล่าจากสายตาดูพระเอกเป็นหลัก ทำให้คนดูรับรู้ข้อมูลเหมือน ๆ ตัวละคร ซึ่งพอเฉื่อยแต่ละปริศนาจึงมีความน่าติดตามว่าจะเชื่อมโยงไปลงเอยอย่างไร ถึงแม้จะคาดเดาได้และค่อนข้างจำเจกับหนังแนวนี้ด้วยกันแต่เรายังสนุกกับช่วงท้ายของหนังที่ช่วงโครมครามเหลือเกิน รวมถึงการได้เห็นเลียม นีสัน ออกหมัดอีกครั้งที่น่าจะเป็นอะไรที่คนดูเฝ้ารออยู่แล้ว

‘ไมเคิล’ (Liam Neeson) อดีตตำรวจที่กลายมาเป็นคนขายประกันในวัย 60 ปี ในช่วงที่เขามีภาระค่าใช้จ่ายครอบครัวเยอะมาก เขากลับถูกไล่ออกจากงานก่อนกำหนดถึง 5 ปี เขาปรับทุกข์กับเพื่อนเก่าว่าไม่กล้าบอกความจริงต่อภรรยา และในระหว่างทางกลับบ้านนั้นเขาก็ได้รับข้อเสนอจาก ‘โจแอนนา’ (Vera Farmiga) หญิงสาวแปลกหน้าที่เข้ามายื่นเงิน 1 แสนเหรียญให้เขาแลกกับการตามหาคน ๆ หนึ่งบนรถไฟขบวนนี้แน่นอนว่าเขารับเงินแต่ก็กังวลถึงผลกระทบที่จะตามมาจากสิ่งที่เขากำลังทำอยู่

จริง ๆ หนังมันก็ hero mission นะ แต่เป็นภารกิจที่ไม่ได้พระเอกพระเอกตั้งแต่ต้น อย่างน้อยตัวเอกก็ยังรับเงินแล้วค่อย ๆ มาพิจารณาถึงสิ่งที่จะตามมาซึ่งแน่นอนว่าสุดท้ายเขาก็ต้องเลือกความถูกต้องอยู่ดี แต่จะว่าไปแล้วความน่าติดตามของหนังไม่ได้อยู่ที่การเอาใจช่วยพระเอก แต่กลับไปที่ความอยากรู้อยากเห็นว่าคนที่ตามหาเป็นใคร ขึ้นรถไฟมาทำไม แล้วทำไมโจแอนนาถึงต้องการตัว ซึ่งการเก็บปริศนาเอาไว้ได้ยาว ๆ แล้วค่อย ๆ ปลอ่ยเบาะแสออกมาทีละนิดมันทำให้หนังมีความต่อเนื่องในสิ่งที่เล่าบนรถไฟ ถึงแม้จะแทรกด้วยแอ็คชั่นหรือโศกนาฏกรรมของเลียม นีสันนิด ๆ หน่อย ๆ ก็ตามที่ส่วนคิวบัสของเลียม นีสันนี่บอกเลยว่าเด็ดมาก ดูแล้วพอเชื่อได้ว่าเป็นคนรุ่น 60 สู้กับคนหนุ่มกว่า (อย่างน้อยหุ่นเลียม นีสันก็ยังล้ำพอสู้คนหมอบไต้หวัน ฮ่า ๆ) แต่หนังมันมีความไม่สมเหตุสมผลแทรก ๆ เข้ามาพอปลอ่ยผ่านได้อู๋ ดูเอาบันเทิงอย่างเดียว ถ้าชอบงานเก่า ๆ ของผู้กำกับคนนี้ ก็คิดว่าคงชอบเรื่องนี้กันนะแหละ

ป.ล. ชอบจารรถไฟ(ในตัวอย่างมี) โครมครามโคตรลุ้น ยิ่งกว่า Unstoppable เสียอีก

Director: Jaume Collet-Serra (ผู้กำกับ Orphan, Unknown, Non-Stop, The Shallows, Run All Night)

story: Byron Willinger, Philip de Blasi

screenplay: Byron Willinger, Philip de Blasi, Ryan Engle

Genre: action, crime, drama

6.5/10 [ดูหนังโดย WebScribeAPP](#)

ภาพที่ 1.8 ภาพตัวอย่างเนื้อหาของการ์ตูนภาพยนตร์. จาก หนังโปรดของข้าพเจ้า. (2562).

สืบค้นจาก [https://www.facebook.com/MyFavouriteFilms/photos/the-commuter-\(2018\)-เข้าฉาย-11/1479235672145804/](https://www.facebook.com/MyFavouriteFilms/photos/the-commuter-(2018)-เข้าฉาย-11/1479235672145804/)

จากตัวอย่างข้างต้นเป็นการเนื้อหาที่กล่าวถึงตัวละครในภาพยนตร์เรื่อง The Commuter ในส่วนของความเป็นมาเป็นไปของตัวละครที่เป็นตัวละครหลักในการดำเนินเรื่อง เช่น ตัวละครไมเคิล (Liam Neeson) เป็นอดีตตำรวจ อายุ 60 ปี เป็นต้น และยังได้กล่าวถึงปมของตัวละครที่เป็นสถานการณ์หลักของภาพยนตร์เรื่องนี้ เช่น ไมเคิล เป็นคนตกงานที่มีภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัวสูงจึงทำให้เขายอมรับข้อเสนอจาก โจแอนนาให้ตามหาคน ๆ หนึ่งบนขบวนรถไฟเพื่อแลกกับเงินหนึ่งแสนเหรียญ

นอกจากนี้ยังพบเนื้อหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของภาพยนตร์ ดังจะได้อธิบายเพิ่มเติมในบทของการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

1.5.3.2 ศึกษาโครงสร้างของปริเจตบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊ก ภาษาไทย

ในการศึกษาโครงสร้างของปริเจตบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊ก ภาษาไทย โดยผู้วิจัยได้เลือกเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลตาม ประไพพรรณ พิงฉิม (2542) ได้แก่ ลักษณะเนื้อความ และลำดับการปรากฏ เพื่อให้เห็นถึงลักษณะโครงสร้างของปริเจตบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊กภาษาไทย โดยผู้วิจัยได้แบ่งโครงสร้างของปริเจตบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊ก ภาษาไทยออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนเปิด ส่วนเนื้อหา ส่วนปิด ส่วนภาพประกอบบทวิจารณ์ และพื้นที่การมีส่วนร่วมของผู้อ่าน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 6

ออกตัวก่อนเลยว่าผมเป็นติ่งของครอบครัวนี้มาตั้งแต่ภาคแรก คือชอบมากกกกกกกก กกกก โดยเฉพาะ เจ้าแดชชอยยิก นีตัวโปรดเลย ซึ่งภาคนี้หนังยังคงไว้ลายความ สนุกสนานแบบภาคแรกไว้ได้อย่างไม่มีขาดตกบกพร่อง แถมหนังยังสร้างขวัญใจคน ใหม่อ่าง เจ้าหนูแจ๊คแจ๊ค เพิ่มเข้ามาอีกคน ใครอ่อนระทวยกับความน่ารักของเด็ก นีมีตาย เพราะแจ๊คแจ๊คมันน่ารักมากจริงๆ

(ภาพยนตร์เรื่อง The Incredible 2: เพจ นักเลงโรงหนัง, 8 มีนาคม 2561)

นักเลงโรงหนัง ได้เพิ่มรูปภาพใหม่ลงในอัลบั้ม: รีวิว
หนังสือของปี 2018

21 มิถุนายน 2018 เวลา 11:34 น. - ๕

-- รีวิว The Incredible 2 -- 8.5/10 คะแนน

.. ออกตัวก่อนเลยว่าเป็นคั้งของครอบครัวนี้มาตั้งแต่ภาคแรก คือชอบมากกกกกกกกกก โดยเฉพาะ เจ้าแดชชอยฮิก นี่ตัวโปรดเลย ซึ่งภาคนี้หนังยังคงไว้ลายความสนุกสนานแบบภาคแรกไว้ได้อย่างไม่มีขาดตกบกพร่อง แอมนั่งยังสร้างขวัญใจคนใหม่อย่าง เจ้าหนูแจ๊คแจ๊ค เพิ่มเข้ามาอีกคน ใครอ่อนระทวยกับความน่ารักของเต็กนี่มีตาย เพราะแจ๊คแจ๊คมันน่ารักมากจริงๆ ...

← ส่วนเปิด

.. หนังสือเรื่องนี้ต่อจากภาคที่แล้วทันที ซึ่งเป็นฉากที่ครอบครัวนี้ได้ต้อนรับตัวร้ายที่เป็นหุ่นยนต์ที่โผล่มาจากใต้ดิน โดยการต่อสู้ครั้งนี้ทำให้บ้านเมืองซบเซาหวายป่วน เป็นเหตุให้รัฐบาลต้องเข้ามาจับการเป็นอยู่ของครอบครัวนี้ให้หยุดการกระทำทุกอย่าง ครอบครัว superheo ครอบครัวนี้จึงต้องตกอับกลับไปเป็นสามัญชนคนธรรมดา แต่วันหนึ่ง มีเหตุให้ คุณแม่ได้ออกมาโชว์พลังอีกครั้ง แต่คุณพ่อต้องอยู่บ้านเลี้ยงลูก จนได้พบกับพลังพิเศษในตัวแจ๊คแจ๊คลูกคนสุดท้อง..

.. สิ่งดึงดูดของภาคนี้คือผมรู้สึกว่ามันมันใหญ่และโตขึ้นกว่าภาคก่อน เนื่องด้วยมันมีตัวละครหลายๆตัวเพิ่มเข้ามา และตัวละครเก่าๆก็ยังอยู่ครบ มันเลยทำให้สเกลหนังมันใหญ่ขึ้นและดูจริงจังมากขึ้น แต่ความน่ารักและสนุกยังคงมีเหมือนเดิม ปกติหนังภาคต่อในหลายๆเรื่องมักจะลดความสนุกลงไป แต่เหตุผลนี้นอกเหนือไปใช้กับเรื่องนี้ไม่ได้ ภาคแรกสนุกยังไร ภาคนี้ก็ยังสนุกเหมือนเดิม พวกจากแอคชั่น จากต่อสู้ต่างๆหนังทำออกมาได้ดีมาก โดยเฉพาะการคอมโบกันของสมาชิกครอบครัวในคอนทราสต์อย่างกับดู Avengers 55555555

← ส่วนเนื้อหา

.. ตัวละครในเรื่อง แอมนัดหวังกับตัวละครหลักอย่าง Mr. Incredible นิดนึง ที่ได้โชว์ศักยภาพน้อยไปหน่อย แต่ก็แอบคิดในอีกมุม เพราะเค้าเป็นคุณพ่อเลยต้องเสียสละให้คนอื่นเด่นบ้าง 555555 โดยเฉพาะเหล่าบรรดาลูกๆตัวแสบทั้งหลาย ทั้งพี่สาวคนโตอย่าง ไวโอเล็ต ที่ภาคนี้นางโตเป็นสาวเริ่มมีความคิดเป็นของตัวเอง แอมนั่งมีความรักกับหนุ่มหล่อประจำโรงเรียนอีกด้วย ส่วนเจ้าแดช ก็ยังคงแสนสัน รังปรืดปรืดเข้าบ้านออกกูร์นีและชอยฮิกเหมือนเดิม แต่ที่ต้องยกมงกุฎชนะเลิศให้เลย คงจะเป็นใครไปไม่ได้นอกจาก เจ้าตัวเล็กของบ้านอย่างแจ๊คแจ๊ค หากฟุตบอลโลกปีนี้ คริสเตียโน่ โรนัลโด้ได้เป็น นักฟุตบอลยอดเยี่ยมประจำทัวร์นาเมนต์ แจ๊คแจ๊ค ก็ต้องได้เป็น Superhero ยอดเยี่ยมใน The Incredible 2 แน่นอน อีกสิ่งหนึ่งที่ภาคนี้แตกต่างจากภาคก่อน นอกจากสเกลจากต่างๆที่ดูใหญ่ขึ้นแล้วนั้น เนื้อหามันก็ดูโตกว่าภาคก่อนขึ้นเยอะมาก ก็อย่างว่า ห่างจากภาคแรกตั้ง 14 ปี สมัยนั้นพวกเราเด็กๆขอเงินแม่ใช้กันอยู่เลย ภาคนี้มันจึงแอบเอาใจแฟนรุ่นเก่าให้เนื้อหามันดูโตไปพร้อมกับเราคนดู..

.. สรุป .. มีเพื่อนชวนเพื่อน มีแฟนชวนแฟน มีลูกชวนลูก ไม่มีใครคบกันไปคนเดียวแม่งเลย หนังน่ารักและสนุกมากกกกกกจริงๆ เป็น 2 ชั่วโมงที่ไม่มีช่วงเบื่เลย มาดู โลดตด ห้ามพลาด!!

← ส่วนปิด

ภาพที่ 1.9 ภาพตัวอย่างโครงสร้างส่วนเปิด ส่วนเนื้อหา และส่วนปิด. จาก นักเลงโรงหนัง. (2562).

สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/TheaterGangster/posts/1843508009290320/>

จากตัวอย่างข้างต้นเป็นโครงสร้างส่วนเปิด ที่ปรากฏในส่วนแรกของการวิจารณ์ โดยผู้วิจารณ์ได้กล่าวออกตัวว่า “ออกตัวก่อนเลยว่าผมเป็นติ่งของครอบครัวนี้มาตั้งแต่ภาคแรก” ซึ่งเป็นการเปิดบทวิจารณ์ด้วยการออกตัวตั้งแต่แรกว่าตนเองนั้นเป็นแฟนคลับของภาพยนตร์เรื่องนี้มาตั้งแต่ภาคแรก เป็นการแจ้งให้กับแฟนคลับได้ทราบตั้งแต่ต้น เพราะการบอกว่าเป็น “ติ่ง” อาจจะทำให้การวิจารณ์ดูมีความลำเอียงได้ ผู้อ่านจะได้เข้าใจผู้วิจารณ์มากขึ้นและไม่เกิดการตีความในทางลบ

ภาพที่ 1.10 ภาพตัวอย่างโครงสร้างส่วนภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์. จาก นักเลงโรงหนัง. (2562). สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/TheaterGangster/posts/1843508009290320/>

ภาพที่ 1.11 ภาพตัวอย่างโครงสร้างพื้นที่การมีส่วนร่วมของผู้อ่าน. จาก นักเลงโรงหนัง. (2562). สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/TheaterGangster/posts/1843508009290320/>

1.5.3.3 ศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊กภาษาไทย

ในการศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์จากสื่อออนไลน์ภาษาไทย ผู้วิจัยศึกษาจากกรุ๊ปภาษา เนื้อความตามแนวคิดด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์

1.5.4 เรียบเรียงและอภิปรายผลการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

1.5.4.1 ศึกษาเนื้อหาของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย

1.5.4.2 ศึกษาโครงสร้างปรีจเฉทบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย

1.5.4.3 ศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย

1.5.5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทำให้ทราบเนื้อหาในบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊กภาษาไทย

1.6.2 ทำให้ทราบโครงสร้างของปรีจเฉทบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊กภาษาไทย

1.6.3 ทำให้ทราบกลวิธีทางภาษาของปรีจเฉทบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊กภาษาไทย

1.6.4 เป็นแนวทางในการศึกษากลวิธีทางภาษาเนื้อหาและโครงสร้างในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในสื่อออนไลน์ประเภทอื่น ๆ ต่อไป

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานวิจัย

1.7.1 การวิจารณ์ภาพยนตร์ คือ การวิจารณ์ภาพยนตร์ในสื่อออนไลน์เฟซบุ๊กที่เป็นการตีความประเมินคุณค่าของภาพยนตร์ การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ในองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งในแง่มุมที่ดีและไม่ดี และยังรวมถึงการโน้มน้าวผู้อ่านให้ไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ในงานวิจัยนี้ การรีวิวก็นำมาซึ่งการวิจารณ์ภาพยนตร์เช่นเดียวกัน

1.7.2 บทวิจารณ์ภาพยนตร์ คือ บทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่นำเสนอในสื่อออนไลน์เฟซบุ๊กที่ผู้วิจารณ์ได้ประเมินคุณค่าของภาพยนตร์ มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ในส่วนที่ดีและไม่ดี รวมถึงการโน้มน้าวให้ผู้อ่านไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ เฉพาะ 3 แพนเพจ ได้แก่ แพนเพจนักเลงโรงหนัง แพนเพจหนังโปรดของข้าพเจ้า และแพนเพจอวยไส้แตกแหกไส้ฉีก

1.8 นิยามศัพท์สำคัญที่ใช้ในงานวิจัย

1.7.3 ปริจเฉท ในที่นี้ผู้วิจัยใช้คำว่า “ปริจเฉท” ตาม เพียรศิริ วงศ์วิภานนท์ ได้ให้ความหมายว่า หน่วยในภาษาที่สูงกว่าระดับประโยค (เพียรศิริ วงศ์วิภานนท์, 2530)

1.7.4 กลวิธีทางภาษา คือ วิธีการทางภาษาเพื่อใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการสื่อสารบางประการ (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2549)

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง กลวิธีทางภาษาในการวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย ในบทนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรก ผู้วิจัยจะทบทวนความรู้ที่เกี่ยวข้องในการศึกษา ส่วนที่สองเป็นการทบทวนกรอบแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและใช้เป็นแนวทางในการศึกษางานวิจัย ส่วนสุดท้ายจะเป็นการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงให้เห็นแนวคิดพื้นฐาน ลักษณะของงานที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา และวิธีการศึกษาที่จะเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

- 2.1.1 การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer – mediated communication)
- 2.1.2 การวิจารณ์ภาพยนตร์ (Film Criticism)

2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

- 2.2.1 แนวคิดโครงสร้างปริจเฉท
- 2.2.2 แนวคิดกลวิธีทางภาษา

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีทางภาษา
 - 2.3.1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีทางภาษาในสื่อสิ่งพิมพ์
 - 2.3.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีทางภาษาในสื่อออนไลน์
- 2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจารณ์ภาพยนตร์

2.1 ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer – mediated communication)

การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์เป็นการติดต่อสื่อสารรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นในรูปของอิเล็กทรอนิกส์ โดยผ่านเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ต โดยส่งข้อความผ่านการพิมพ์ลงบนแป้นพิมพ์

(keyboard) ของคอมพิวเตอร์ เปรียบได้กับการเขียน ข้อความเหล่านั้นจะปรากฏบนจอคอมพิวเตอร์ของผู้รับสาร และผู้รับสารสามารถตอบโต้โดยใช้แป้นพิมพ์เช่นเดียวกัน (ศิริพร ปัญญาเมธิกุล, 2548, น. 1-3)

ดารานิตย์ คงเทียม (2556, น. 32) กล่าวว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์ (social network) เป็นรูปแบบของเว็บไซต์ที่มีการสร้างเป็นเครือข่าย ผู้ใช้สามารถส่งข้อความ การสนทนา การแสดงความคิดเห็น การแบ่งปันข้อมูลต่าง ๆ อีพ็อดวิดีโอ ภาพ เพลง บล็อก อัลบั้มของตนเองได้ โดยข้อมูลนั้นจะเชื่อมโยงกับข้อมูลต่าง ๆ ทั่วโลกที่ผู้ใช้อนุญาตให้เป็นเพื่อน เครือข่ายสังคมออนไลน์แต่ละเว็บไซต์จะมีความแตกต่างกันออกไปตามลักษณะเฉพาะของแต่ละเว็บไซต์ แต่ส่วนหลักที่แต่ละเว็บไซต์จะมีคล้ายกันคือโปรไฟล์ที่จะทำให้ทราบว่าเจ้าของบัญชีสมาชิกแต่ละบัญชีคือใคร เป็นการแสดงข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้บัญชีในแต่ละเว็บไซต์

จากการทบทวนความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer-mediated communication) ทำให้เข้าใจถึงลักษณะของการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ว่าเป็นการสื่อสารประเภทใหม่ที่ต้องทำความเข้าใจธรรมชาติและประเภทของการสื่อสารให้ถูกต้องชัดเจนเสียก่อน เพื่อที่จะสามารถวิเคราะห์ข้อมูลและอธิบายการเกิดขึ้นของภาษาได้เหมาะสม (ศิริพร ปัญญาเมธิกุล, 2548, น. 14) ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกข้อมูลจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ (social network) ในการนำมาศึกษา เนื่องจากเป็นแหล่งข้อมูลที่กำลังเป็นที่นิยมได้รับความสนใจในสังคมปัจจุบัน ด้วยลักษณะของพื้นที่การใช้งานที่แตกต่างไปจากพื้นที่การใช้งานประเภทอื่น เช่น หนังสือพิมพ์ หรือนิตยสาร ทำให้การนำเสนองานมีความแตกต่างและแปลกใหม่ไปจากการนำเสนองานบนพื้นที่อื่น ๆ เช่นกัน ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษาข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์ (social network) และเลือกศึกษาจากเฟซบุ๊ก (Facebook) ที่เป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมมาก

แฮริง (Herring, 2001, p. 612) ได้กล่าวว่า ปริณิเทศการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์จะเกิดขึ้นเมื่อมนุษย์มีการติดต่อสื่อสารส่งข้อความหากันโดยใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตผ่านคอมพิวเตอร์ เพราะฉะนั้นการศึกษาศาสตร์การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์จึงเป็นการศึกษาข้อความที่พิมพ์ผ่านแป้นพิมพ์ และข้อความจะถูกอ่านผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ โดยมีผู้รับสารคนเดียวหรือเป็นกลุ่มก็ได้ ซึ่งผู้รับสารนั้นอาจอยู่ในสถานที่ที่แตกต่างกันกับผู้ส่งสาร การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์มีรูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ 1) ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) เป็นการส่งข้อความระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์เพียงสองเครื่อง โดยใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นตัวเชื่อมต่อ 2) กลุ่มอภิปราย (listserv discussion lists) เป็นการส่งข้อความคล้ายกับไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ แต่จะส่งข้อความไปยังระบบที่ทำหน้าที่ให้บริการจดหมายข่าวหรือระบบไปรษณีย์อัตโนมัติบนอินเทอร์เน็ต 3) กลุ่มข่าวยูสเน็ต

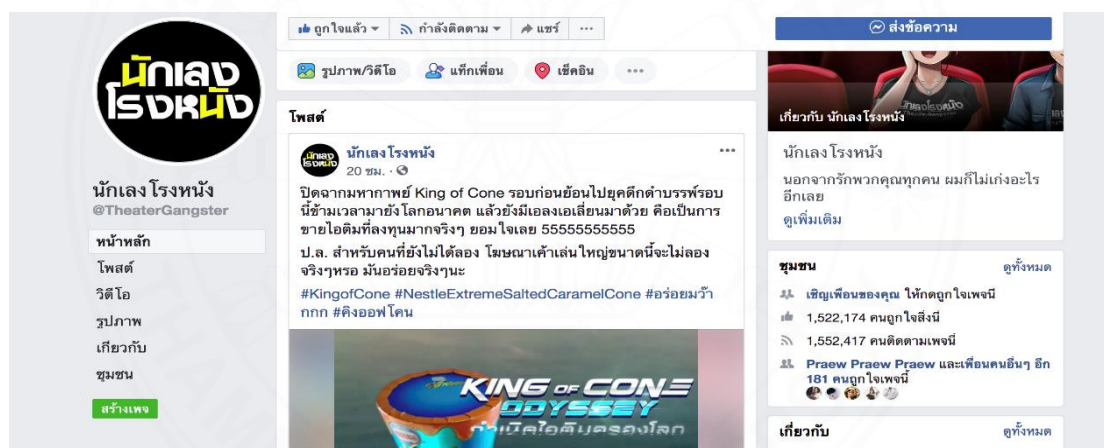
(Usenet newsgroups) เป็นการส่งข่าวหรือบทความที่สมาชิกในกลุ่มข่าวนั้น ๆ ส่งมาร่วมสนทนาตามหัวข้อข่าวที่สนใจ เป็นการสื่อสารที่ไม่ได้เกิดในเวลาเดียวกัน การสนทนาที่มีการแบ่งหน้าจอ เป็นการส่งข้อความสื่อสารที่จำเป็นต้องใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อโต้ตอบกัน ซึ่งการสื่อสารจะเกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน 4) การสนทนา (chat) เป็นการสื่อสารที่ให้บริการบนอินเทอร์เน็ต โดยการสร้างห้องสนทนา (chatroom) ในเว็บไซต์ เป็นการสื่อสารที่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกันและสามารถมีผู้ร่วมสนทนาได้หลายคน 5) การสนทนาส่วนบุคคล (private chat) เป็นการสนทนาผ่านโปรแกรมพิเศษ หรือการสนทนาในห้องสนทนาผ่านเว็บไซต์ ซึ่งสามารถพูดคุยส่วนตัว 2 คนได้ 6) มัลติหรือเกมแฟนตาซีและการผจญภัย (Multi-User Dimension: MUDs) เป็นเกมแฟนตาซีหรือเกมผจญภัยที่ต้องเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต 7) เว็บ (World Wide Web: WWW) เป็นการกระจายข้อมูลต่าง ๆ ในกลุ่มคนจำนวนมาก ด้วยการติดต่อเชื่อมโยงของคอมพิวเตอร์ 8) ระบบเสียงและภาพ (audio and video) เป็นการสนทนาที่พูดคุยและเห็นหน้าในเวลาเดียวกัน ด้วยระบบเสียงและภาพที่ใช้กับสมาร์ทโฟน 9) สภาพแวดล้อมเสมือนจริง (graphical virtual reality (VR) environments) เป็นการสนทนาที่มีทั้งข้อความและรูปภาพ ผู้ใช้จะมีตัวตนสมมติของตนเองในการสนทนา และ 10) เครือข่ายสังคมออนไลน์ (social network) และในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาข้อมูลจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ นั่นก็คือ เฟซบุ๊ก

เฟซบุ๊ก (Facebook) ก่อตั้งในปี 2004 โดย มาร์ก ซักเคอร์เบิร์ก และคณะ มีพันธกิจ เพื่อมอบพลังให้กับผู้คนได้สร้างชุมชน และทำให้โลกเข้าใกล้กันมากยิ่งขึ้น ผู้คนได้ใช้ Facebook ในการติดต่อกับเพื่อนและครอบครัว หรือใช้เพื่อแสวงหาข่าวสารต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งยังสามารถแบ่งปันข้อมูลและแสดงความคิดเห็นต่อข่าวสารต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น (Abram, 2006)

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการวิจารณ์ภาพยนตร์ในสื่อออนไลน์พบว่า อัญชลี ชัยวรพร และคณะ (2557, น. 80) ได้แบ่งพื้นที่ในการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊กเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ประเภทแรก บัญชีส่วนตัว (personal หรือ profile account) เฟซบุ๊กทั่วไปที่เปิดบัญชีใช้งานในชื่อของเรา ข้อมูลที่ใช้ในเฟซบุ๊กจะเป็นข้อมูลส่วนตัวของเรา เฟซบุ๊กส่วนตัวสามารถเพิ่มเพื่อนที่เรารู้จักหรือต้องการได้ และสามารถรับข้อมูลข่าวสารหรือแชร์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้กับคนที่เราเป็นเพื่อนร่วมกันในเฟซบุ๊กของเราได้ แต่จะสามารถรับเพื่อนได้ไม่เกิน 5,000 คนเท่านั้น ประเภทที่สอง เฟซบุ๊กแฟนเพจ (Facebook fanpage) คือ เฟซบุ๊กที่เปิดบัญชีใช้งานในชื่อของ แบรินด์ สินคำ หรืออะไรก็ตามที่เจ้าของเฟซบุ๊กแฟนเพจต้องการนำเสนอเผยแพร่ข้อมูลให้ผู้อื่นได้รับรู้ เป็นเฟซบุ๊กที่ใคร ๆ ก็เข้าถึงได้ ไม่จำเป็นต้องขออนุญาตเพื่อติดตามข่าว และไม่จำกัดสมาชิก ซึ่งเจ้าของเฟซบุ๊กแฟนเพจจะเปิดเผยตัวตนหรือไม่จำเป็นต้องเปิดเผยตัวตนก็ได้ แต่ทุกคนจะรู้จักในนาม

ของแอดมินเพจ และประเภทที่สาม เฟซบุ๊กกลุ่ม (group) คือเฟซบุ๊กที่เปิดบัญชีใช้งานขึ้นเฉพาะกลุ่ม เฉพาะเรื่องที่ผู้ก่อตั้งและสมาชิกในกลุ่มสนใจ ซึ่งสมาชิกจะเข้าร่วมกลุ่มได้ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ ก่อตั้งหรือแอดมินกลุ่มเท่านั้นจึงจะสามารถเข้าร่วมกลุ่มได้

ประเภทพื้นที่บนเฟซบุ๊กที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลคือ เฟซบุ๊กแฟนเพจ (Facebook fanpage) ซึ่งเป็นพื้นที่ในการประชาสัมพันธ์หรือนำเสนอข่าวสารในหน้าเพจ (Page) ให้กับผู้ที่มีความต้องการเฉพาะเรื่อง หรือผู้ที่ชื่นชอบในสิ่งเดียวกัน ได้มาแบ่งปันข้อมูลหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ซึ่งการเข้าถึงแฟนเพจในเฟซบุ๊กเพียงแค่ผู้ใช้งานเฟซบุ๊กกดถูกใจ (Like) หน้าแฟนเพจที่ตนเองชื่นชอบก็สามารถเข้าไปเป็นสมาชิกเพื่อรับข้อมูลข่าวสารแสดงความคิดเห็นจากแฟนเพจนั้น ๆ ได้อย่างเปิดกว้างและอิสระ (อรรถธณ บาหยัน, 2554, น. 38)

ภาพที่ 2.1 ภาพแสดงหน้าเฟซบุ๊กแฟนเพจ. จาก นักแสดงโรงหนัง. (2562). สืบค้นจาก

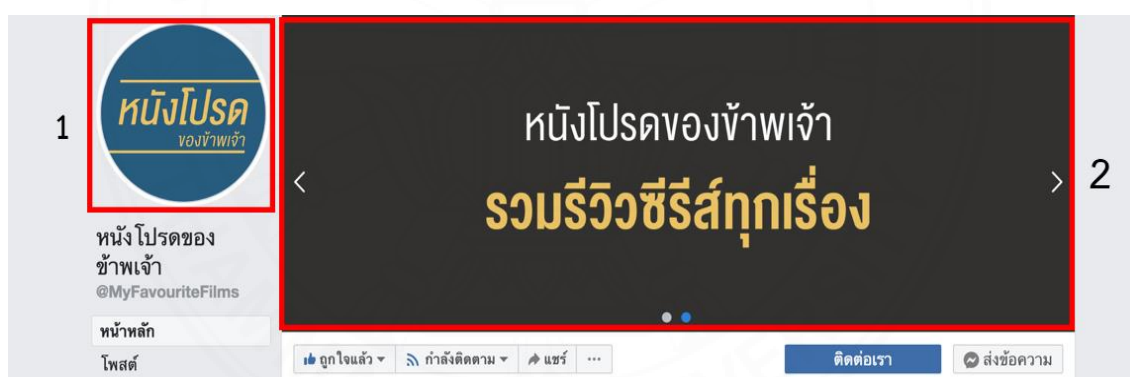
<https://www.facebook.com/TheaterGangster/>

วิลาส ฉ่ำเลิศวิวัฒน์ และคณะ (2554, น. 56-59) กล่าวว่า การสร้าง เฟซบุ๊กแฟนเพจนั้นต้องมีการวางแผนและกำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างให้ชัดเจน ว่าต้องการสร้างเพจเกี่ยวกับอะไร และเพื่ออะไร จะทำให้การสร้างเฟซบุ๊กแฟนเพจมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ ซึ่งองค์ประกอบต่าง ๆ ของเฟซบุ๊กแฟนเพจมีหลายอย่างและแต่ละอย่างก็มีหน้าที่ที่แตกต่างกันไป ได้แก่

1) Picture Profile คือ ภาพส่วนตัวที่จะเป็นรูปหลักตามที่ปรากฏในกรอบสี่เหลี่ยมที่ 1 เป็นภาพที่ทำให้ผู้อื่นทราบได้ว่าเฟซบุ๊กแฟนเพจของเรามีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร โดยใช้ภาพในการสื่อสารถึงผู้ที่ต้องการเข้ามาชมเพจนั้น ๆ หากแฟนเพจนั้น ๆ เป็นแฟนเพจเกี่ยวกับสินค้า Picture Profile ก็จะเป็นรูปสินค้าที่เจ้าของแฟนเพจต้องการนำเสนอ หรืออาจเป็นชื่อแบรนด์ของสินค้าชนิดนั้น

Photo คือ ภาพหน้าปกเป็นภาพขนาดใหญ่ตามที่ปรากฏในกรอบสี่เหลี่ยมที่ 2 อาจเป็นรูปภาพหรือคำพูดที่เจ้าของเฟซบุ๊กแฟนเพจต้องการจะสื่อถึงผู้เข้าชมแฟนเพจเพื่อบอกถึงวัตถุประสงค์ของแฟนเพจนั้น ๆ หรือเป็นการบอกถึงสิ่งที่เจ้าของแฟนเพจต้องการประกาศหรือแจ้งให้ทราบ

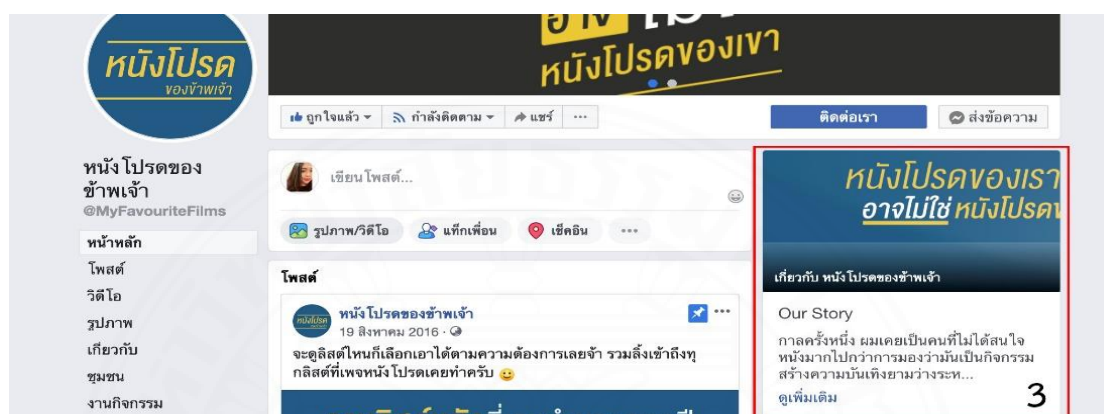
แฟนเพจที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาเป็นเฟซบุ๊กแฟนเพจวิจารณ์ภาพยนตร์ก็จะใช้ชื่อแฟนเพจนั้น ๆ ในการตั้งเป็น Picture Profile และใช้คำพูดหรือรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาหรือสิ่งที่แฟนเพจนั้น ๆ ต้องการนำเสนอต่อผู้ชม

ภาพที่ 2.2 ภาพแสดง Picture Profile และ Photo เฟซบุ๊กแฟนเพจ. จาก *หนังโปรดของข้าพเจ้า*. (2562). สืบค้นจาก https://www.facebook.com/MyFavouriteFilms/?epa=SEARCH_BOX

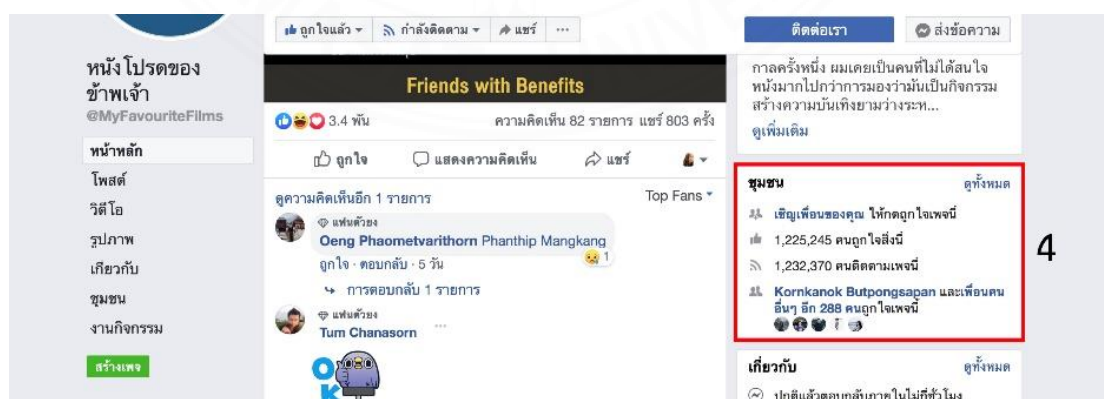
จากรูปภาพข้างต้นเป็นหน้าเฟซบุ๊กแฟนเพจของเพจ “หนังโปรดของข้าพเจ้า” เป็นหนึ่งในเฟซบุ๊กแฟนเพจเลือกในการเก็บข้อมูล จะเห็นได้ว่าเจ้าของแฟนเพจได้ใช้ Picture Profile หรือภาพส่วนตัว เป็นชื่อของแฟนเพจก็คือ “หนังโปรดของข้าพเจ้า” และได้ใช้ Photo หรือ ภาพหน้าปกเป็นคำพูดว่า “หนังโปรดของข้าพเจ้ารวมรีวิวนีชีส์ทุกเรื่อง” เพื่อบอกถึงวัตถุประสงค์ที่แฟนเพจนี้ต้องการจะทำ

2) ข้อมูลเกี่ยวกับแฟนเพจ (about) จะบอกข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับแฟนเพจ นั้น ๆ จะทำให้ผู้ที่เข้ามาชมทราบข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับแฟนเพจ ทั้งความเป็นมาของแฟนเพจ ข้อมูลการติดต่อต่าง ๆ ตามที่ปรากฏในกรอบสี่เหลี่ยมที่ 3

ภาพที่ 2.3 ภาพแสดงข้อมูลเกี่ยวกับแฟนเพจ. จาก หนังโปรดของข้าพเจ้า. (2562). สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/MyFavouriteFilms/about/>

3) ชุมชน (community) เป็นส่วนที่แสดงข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้กดไลค์หรือผู้ที่ชื่นชอบแฟนเพจและจำนวนผู้กดติดตามแฟนเพจนี้ ตามที่ปรากฏในกรอบสี่เหลี่ยมที่ 4

ภาพที่ 2.4 ภาพแสดงชุมชนของแฟนเพจ. จาก หนังโปรดของข้าพเจ้า. (2562). สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/MyFavouriteFilms/>

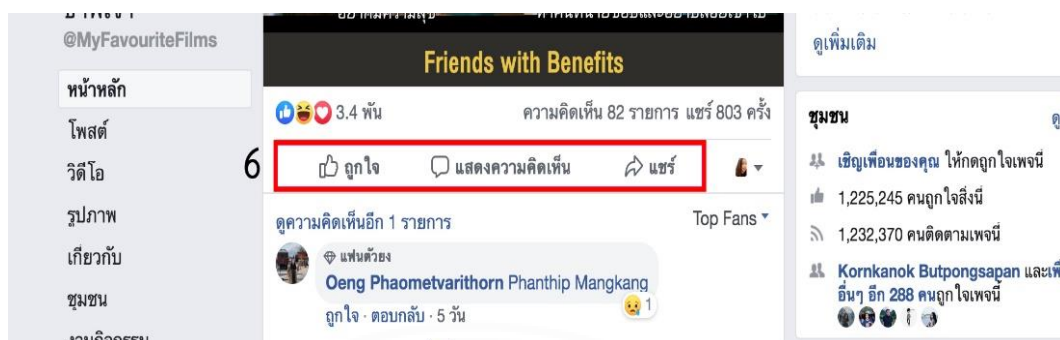
4) กระดานข้อความ (wall) เป็นพื้นที่จัดกิจกรรมของเฟซบุ๊กแฟนเพจ เป็นพื้นที่ไว้สำหรับโพสต์สิ่งต่าง ๆ ทั้งข้อความ รูปภาพ และวิดีโอ ที่เจ้าของแฟนเพจต้องการที่จะนำเสนอในแฟนเพจของตนเอง เป็นพื้นที่หลักของการใช้งานเฟซบุ๊กแฟนเพจที่สามารถนำเสนอผลงานของตนเองได้อย่างอิสระ ตามที่ปรากฏในกรอบสี่เหลี่ยมที่ 5

ภาพที่ 2.5 ภาพแสดงกระดานข้อความบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ. จาก *หนังโปรดของข้าพเจ้า*. (2562).

สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/MyFavouriteFilms/>

5) การปฏิสัมพันธ์/การมีส่วนร่วม (participation) เป็นส่วนที่ผู้เข้าร่วมเฟซบุ๊กสามารถมีส่วนร่วมกับเฟซบุ๊กแฟนเพจได้ ซึ่งกิจกรรมมีทั้งการถูกใจที่แสดงให้เห็นว่าผู้เข้าชมชื่นชอบสิ่งที่เจ้าของแฟนเพจนำเสนอ การแสดงความคิดเห็นที่ผู้เข้าชมสามารถมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ต่อสิ่งที่เจ้าของแฟนเพจนำเสนอ นอกจากจะสามารถถูกใจและการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ แล้วนั้น ผู้เข้าชมยังสามารถกดแชร์คือการแบ่งปันข้อความที่เจ้าของแฟนเพจโพสต์ไปยังหน้าเฟซบุ๊กของตนเองได้อีกด้วย ตามที่ปรากฏในกรอบสี่เหลี่ยมที่ 6

ภาพที่ 2.6 ภาพแสดงกิจกรรมบนหน้าเฟซบุ๊กแฟนเพจ. จาก *หนังโปรดของข้าพเจ้า*. (2562). สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/MyFavouriteFilms/>

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเฟซบุ๊กทำให้ผู้วิจัยเข้าใจถึงลักษณะของเฟซบุ๊กว่าเป็นสื่อสังคมออนไลน์ (social network) ที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน ด้วยลักษณะของพื้นที่ที่มีความน่าสนใจที่มีเฉพาะในสื่อชนิดนี้ เป็นข้อได้เปรียบในการใช้เป็นพื้นที่นำเสนอผลงานและเป็นแหล่งแสวงหาข้อมูลที่เข้าถึงได้ง่าย มีการนำเสนอผลงานอย่างต่อเนื่องและทันตามสถานการณ์ ทำให้สื่อชนิดนี้มีความน่าสนใจมากผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาข้อมูลจากเฟซบุ๊กแฟนเพจ

2.1.2 การวิจารณ์ภาพยนตร์ (Film criticism)

การวิจารณ์ภาพยนตร์ เป็นการตีความและประเมินคุณค่าภาพยนตร์เรื่องหนึ่ง ๆ หรือหลายเรื่อง (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2548, น. 65)

แฟรงค์ อี. บีฟ (Frank E. Beave, 1983, p. 79, อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2548, น. 65) กล่าวว่า การวิจารณ์ภาพยนตร์ หมายถึง การตีความและประเมินคุณค่าของภาพยนตร์ หรือการศึกษาหรืออธิบายลักษณะรูปแบบเนื้อหาของภาพยนตร์โดยครอบคลุมตั้งแต่การวิจารณ์ผู้กำกับ ระบบสตูดิโอ รวมถึงความคิดของผู้วิจารณ์ และการใช้ทฤษฎีอันลึกซึ้ง

อีกความหมายหนึ่งที่ใช้ในงานที่ไม่เป็นงานวิชาการ คือ งานวิจารณ์ที่ตีพิมพ์ในหนังสือนิตยสารหรือหนังสือพิมพ์ ซึ่งจะมีรูปแบบงานที่แตกต่างกันไป อาจเป็นงานเขียนขนาดสั้น ๆ ที่เป็นการประเมินคุณค่าของภาพยนตร์ด้วยระบบการให้ดาว จนถึงข้อเขียนขนาดยาว (Blandford, Grant, & Hillier, 2001, p. 60, อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2548, น. 65) ทั้งนี้มีผู้ได้ให้ความหมายการวิจารณ์ภาพยนตร์ในเชิงวิชาการอย่างเดียว และได้สร้างความแตกต่างโดยการให้คานิยามการวิจารณ์ภาพยนตร์ที่เป็นงานทางวิชาการว่า การวิจารณ์ภาพยนตร์ (film criticism) และงาน

เขียนที่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารทั่วไปว่าปริทัศน์ (review) (Bywater & Sobchack, 1989, p.12, อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2548, น. 65)

อาจสรุปได้ว่า การวิจารณ์ภาพยนตร์เป็นการตีความประเมินคุณค่าของ ภาพยนตร์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยสอดแทรกความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ที่มีต่อภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ รวมถึงการใช้ทฤษฎี หรือการประเมินคุณค่าด้วยการให้ดาว เพราะฉะนั้นการวิจารณ์ภาพยนตร์จึง หมายถึงข้อเขียนขนาดสั้นจนถึงข้อเขียนขนาดยาวที่เป็นงานวิชาการหรืองานที่น่าสนใจในสื่อต่าง ๆ ทั้งวารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ และในปัจจุบันการเขียนงานวิจารณ์ภาพยนตร์ได้ปรากฏในสื่อ สังคมออนไลน์ ที่เป็นสื่อที่ได้รับความนิยมในปัจจุบันด้วย

ทิม บายวอเตอร์ และ โทมัส ซ็อบแช็ค (Bywater & Sobchack, 1989, pp. 1-192, อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2548, น. 65) ได้แบ่งประเภทการวิจารณ์ออกเป็น ประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1) การวิจารณ์แนวรูปแบบนิยม (textual หรือ formal criticism) เป็นการวิจารณ์ที่มองลักษณะรูปแบบหรือเทคนิคองค์ประกอบต่าง ๆ ในภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ซึ่งอาจจะ เป็นการวิเคราะห์รูปแบบหรือเทคนิคประเภทใดประเภทหนึ่งหรือทั้งหมด เช่น การตัดต่อ มุมกล้อง หรืออื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งสามารถแยกย่อยออกเป็น

(1.1) การวิจารณ์แนววารสารศาสตร์ (Journalistic Approach) เป็นการวิจารณ์โดยการให้ข้อมูลแก่ผู้อ่านที่ยังไม่ได้ชมภาพยนตร์ในส่วนใหญ่ จะเป็นการเขียนแบบกว้างๆ

(1.2) การวิจารณ์แนวนุษยนิยม (Humanist Approach) เป็นการ วิจารณ์ที่ใช้ประสบการณ์และความรู้สึกส่วนบุคคลต่อภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ด้วยการเริ่มเล่า ประสบการณ์ส่วนตัวของผู้เขียนก่อนจะถ่ายทอดให้ผู้อื่น

2) การวิจารณ์แนวรูปแบบนิยมผสมผสานกับแนวอิงบริบท สามารถแยก ย่อยออกเป็น

(2.1) การวิจารณ์แนวประพันธ์กร (Auteur Approach) เป็นการ วิจารณ์ไปที่ตัวผู้กำกับโดยตรง มองหนังทั้งเรื่องเพื่อสะท้อนความคิดอ่านของผู้กำกับ เป็นการวิเคราะห์ เพื่อค้นหาตัวตนของผู้กำกับ การวิจารณ์แนวนี้นี้ก็จะมีการเปรียบเทียบกับผลงานเรื่องอื่น ๆ ของผู้กำกับ คนนั้นด้วย

(2.2) การวิจารณ์แนวตระกูลนิยม (Genre Approach)

(3) การวิจารณ์แนวอิงบริบท เป็นการวิจารณ์ภาพยนตร์โดยการเชื่อมโยงกับบริบทที่ใหญ่ขึ้น เช่น สภาพสังคม การเมือง เศรษฐกิจ หรือวัฒนธรรม เป็นต้น สามารถแยกย่อยออกเป็น

(3.1) การวิจารณ์แนวสังคมศาสตร์ (Social Science Approach) เป็นการวิจารณ์โดยใช้มุมมองเชื่อมกับสภาพสังคม โดยการดูผลกระทบของภาพยนตร์ที่มีต่อผู้ชมทั้งด้านทัศนคติ/พฤติกรรม และในฐานะที่ภาพยนตร์เป็นตัวสะท้อนวัฒนธรรมและจิตวิทยา

(3.2) การวิจารณ์แนวประวัติศาสตร์ (Historical Approach) เป็นการวิจารณ์โดยมองภาพยนตร์เก่าในอดีตว่ามีความสัมพันธ์กับยุคสมัยอย่างไร และมีความหมายต่อยุคปัจจุบันอย่างไร

(3.3) การวิจารณ์แนวคตินิยมและทฤษฎี (Ideological/Theoretical Approach) เป็นการวิจารณ์โดยใช้ทฤษฎีอื่น ๆ ที่มาจากภาพยนตร์โดยตรง โดยไม่เกี่ยวกับมุมมองที่ได้อธิบายไว้ข้างต้น เช่น ทฤษฎีทางสัญวิทยา ทฤษฎียุคหลังทันสมัย เป็นต้น

ในงานวิจัยนี้ ลักษณะของการวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟสบุ๊คที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษา เป็นการวิจารณ์ประเภทรูปแบบนิยม (textual หรือ formal criticism) ที่เป็นการวิจารณ์ลักษณะรูปแบบหรือองค์ประกอบต่าง ๆ ของภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ เช่น ตัวละคร ฉาก เป็นต้น โดยเป็นลักษณะของการให้ข้อมูลโดยการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ทั้งในด้านที่ดีและไม่ดีต่อผู้อ่าน

2.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 แนวคิดโครงสร้างปริจเฉท

2.2.1.1 นิยามของปริจเฉท

คำว่า “ปริจเฉท” มีผู้ให้คำนิยามไว้หลายท่าน ในที่นี้ผู้วิจัยได้ใช้คำว่า “ปริจเฉท” ตามเพียร์ซีรี วังวิภาณนธ์ (2530) ได้ให้ความหมายของ ปริจเฉทว่า หน่วยทางภาษาที่สูงกว่าระดับประโยค

แฮร์ริส (Harris, 1951, อ้างถึงใน ญัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556, น. 2) เป็นผู้กล่าวถึงปริเฉทวิเคราะห์ไว้เป็นคนแรกโดยชี้ให้เห็นว่า ปริจเฉทต่างจากประโยคที่นำมาเรียงต่อกันอย่างสะเปะสะปะตรงที่ปริเฉทมีโครงสร้าง (structure) โครงสร้างของหน่วยภาษาในระดับที่สูงกว่าประโยคมีองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่ชัดเจน

นอกจากนี้ บราวน์ และ ยูล (Brown & Yule, 1983, p. 1, อ้างถึงใน ยามา ลีวีเจริญชัย, 2548, น. 7) กล่าวว่า การวิเคราะห์ปริจเฉทเป็นการวิเคราะห์ภาษาในบริบทการใช้ภาษา เราไม่สามารถศึกษาภาษาโดยไม่ศึกษาจุดประสงค์ หรือหน้าที่ของภาษาที่ถูกนำมาใช้ ในกิจกรรมทางสังคมของมนุษย์ได้

ส่วนฮัลลidayและฮาซาน (Halliday & Hasan, 1976, pp. 6-7, อ้างถึงใน ปัญจพร ลีลาชีวิสิทธิ์, 2549, น. 5) ได้กล่าวถึงปริจเฉทว่า เป็นหน่วยโครงสร้างในภาษาที่อยู่ในระดับที่สูงกว่าประโยค อาทิ ย่อหน้า หรือแก่นที่ใหญ่กว่านั้น เช่น เหตุการณ์ตอนหนึ่งหรือหัวข้อประเด็น เป็นต้น

เทพี จรัสจรวงเกียรติ (2543) กล่าวว่า ปริจเฉท (discourse) เป็นหน่วยภาษาในระดับที่สูงกว่าประโยค เกิดจากการเรียงต่อเนื่องไปของประโยคโดยมีเอกภาพทางความหมายเป็นเงื่อนไขที่ทำให้ปริจเฉทแตกต่างจากกลุ่มประโยคที่มาเรียงต่อกันไว้ ส่วนจันทิมา อังคพนิชกิจ (2557, น. 4) ได้ใช้คำว่า ภาษาระดับข้อความ (discourse) หมายถึง ภาษาที่ใช้อยู่ในสังคม (language in use) เป็นภาษาที่คนเราใช้อยู่จริง ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง หรือคิดขึ้นโดยอาศัยผู้พูดผู้ฟังสมมติหรืออุดมคติ (ideal speaker or hearer) และราชบัณฑิตยสถาน (2553, น. 135) ได้ให้ความหมายของคำว่า “สัมพันธสาร” (discourse) ว่าหน่วยภาษาที่ใหญ่กว่าประโยค

จากนิยามความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า ปริจเฉท (discourse) เป็นหน่วยทางภาษาที่ระดับสูงกว่าประโยค มีองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่ชัดเจน อาจเป็นข้อความที่เป็นคำพูดหรือข้อเขียน เช่น บทสนทนา บทสัมภาษณ์ นิทาน เรื่องเล่า บทสารคดี บทภาพยนตร์ นวนิยาย ข่าวในหนังสือพิมพ์ หรือบทพิพากษาของศาล เป็นต้น ซึ่งลักษณะของข้อมูลที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลที่มีโครงสร้าง มีลำดับสัมพันธ์กันที่สื่อความหมายและแสดงเจตนาในการสื่อสารได้อย่างชัดเจน จึงสามารถจัดได้ว่าบทวิจารณ์ภาพยนตร์เป็นปริจเฉทหนึ่ง

2.2.1.2 ชนิดของปริจเฉท

ลองเอเคอร์ (Longacre, 1983, อ้างถึงใน เทพี จรัสจรวงเกียรติ, 2543, น. 4) ได้แบ่งปริจเฉทออกเป็นประเภท โดย Longacre ได้ใช้หลักเกณฑ์ 2 ประการในการแบ่งประเภทของปริจเฉทตามเนื้อหาและความหมาย คือ ความสำคัญของการมีตัวละครและความสำคัญของการเรียงเหตุการณ์หรือสถานการณ์ไปตามมิติของเวลา ดังนี้

(1) นิทานปริจเฉท (narrative discourse) ที่มีการเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเรียงลำดับไปตามเวลา มักจะประกอบไปด้วยตัวละคร เช่น นิทาน เรื่องสั้น นวนิยาย เป็นต้น

(2) ปฏิบัติปริจเฉท (procedural discourse) ซึ่งเป็นการเรียงลำดับเหตุการณ์ตามเวลาพร้อมกับบอกว่าควรทำอะไร อย่างไร แต่ไม่จำเป็นต้องบอกว่าใครเป็นผู้กระทำ เช่น ตำราทำกับข้าว คู่มือ เป็นต้น

(3) ปราศรัยปริจเฉท (behavioral or hortatory discourse) เป็นการแนะนำชักชวนหรือโน้มน้าวใจ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติ จึงเน้นความสำคัญของตัวละคร แต่ไม่จำเป็นต้องเรียงลำดับไปตามเวลา เช่น คำปราศรัย เป็นต้น

(4) ทศนปริจเฉท (expository discourse) เป็นการเสนอเรื่องราวไปพร้อม ๆ กับการแสดงความคิดเห็นของผู้พูดและผู้เขียนต่อสิ่งนั้นควบคู่กันไปด้วย เช่น บทความทางวิทยาศาสตร์ ข้อเสนองบประมาณ เป็นต้น

ตารางที่ 2.1

การจำแนกประเภทข้อความตามเกณฑ์ของลองเอเคอร์ (Longacre, 1983)

	ลำดับเวลา	
ผู้กระทำ	+ ลำดับเวลา + ผู้กระทำ (narrative discourse) นิทานปริจเฉท	- ลำดับเวลา + ผู้กระทำ (behavioral or hortatory discourse) ปราศรัยปริจเฉท
	+ ลำดับเวลา - ผู้กระทำ (procedural discourse) ปฏิบัติปริจเฉท	- ลำดับเวลา - ผู้กระทำ (expository discourse) ทศนปริจเฉท

จากตารางข้างต้น แสดงให้เห็นการจำแนกชนิดของปริจเฉทจากเกณฑ์การใช้ความสำคัญของการมีตัวละครและความสำคัญของการเรียงเหตุการณ์หรือสถานการณ์ไปตามมิติของเวลา นิทานปริจเฉท (narrative discourse) เช่น นิทาน เรื่องสั้น นวนิยาย มักจะให้ความสำคัญกับตัวละครหรือบุคคลที่เป็นผู้กระทำที่ทำให้เกิดการดำเนินเรื่อง และก็ให้ความสำคัญกับ

การเรียงลำดับเวลาที่เกิดขึ้นของเหตุการณ์ในเรื่องเล่าด้วย ปฏิบัติประจักษ์ (procedural discourse) เช่น ตำราทำกับข้าว คู่มือ มักให้ความสำคัญกับการเรียงลำดับเหตุการณ์ที่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอน แต่ตัวบุคคลผู้กระทำไม่ใช่ปัจจัยสำคัญ ไม่จำเป็นต้องบอกว่าใครเป็นผู้กระทำ ปราศรัยประจักษ์ (behavioral or hortatory discourse) เช่น คำปราศรัย ปัจจัยด้านบุคคลเป็นเรื่องสำคัญ เพราะผู้กระทำเหตุการณ์เป็นผู้แนะนำชักชวนหรือโน้มน้าวใจ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติ ดังนั้นการเรียงลำดับเวลาของเหตุการณ์จึงไม่ใช่ปัจจัยสำคัญ ไม่จำเป็นต้องเรียงลำดับไปตามเวลา ทศนประจักษ์ (expository discourse) เช่น บทความทางวิทยาศาสตร์ ข้อเสนองบประมาณ ปัจจัยด้านการเรียงลำดับเวลาและผู้กระทำไม่ใช่สิ่งสำคัญ สิ่งที่ต้องการเน้นคือ ความคิดเห็น เนื้อหาสาระรายละเอียดของข้อมูลมากกว่า

จันทิมา อังคพณิกิจ (2557, น. 22-23) ได้แบ่งประเภทของภาษาระดับข้อความ (Genre) ไว้ดังนี้

(1) การแบ่งประเภทตามช่องทางการสื่อสาร (mode หรือ medium) จัดแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ ภาษาระดับข้อความประเภทการพูด (spoken discourse) และภาษาประเภทการเขียน (written discourse) ปัจจุบันได้แยกย่อยตามเครื่องมือสื่อสารที่มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จึงเกิดเป็นภาษาระดับข้อความ ประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือออนไลน์ (online discourse) ซึ่งบางครั้งอาจผสมผสานของประเภทการพูดและการเขียนเข้าด้วยกัน

(2) การแบ่งประเภทตามองค์ประกอบการสื่อสาร (elements of communication) รูปแบบของการนำเสนอสาระในการสื่อสารอาจมีได้หลายรูปแบบ เช่น จดหมาย หนังสือพิมพ์ ป้ายประกาศ บทละคร ฯลฯ แต่เมื่อพิจารณาองค์ประกอบสำคัญการสื่อเนื้อหาสาระของข้อความแล้ว โดยทั่วไปแบ่งกว้าง ๆ เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ภาษาระดับข้อความประเภทเรื่องเล่า (narrative discourse) ซึ่งมีองค์ประกอบหลักสำคัญว่าจะต้องเป็นเรื่องราว (story) หรือเหตุการณ์ (events) ที่มีเวลา (time) และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ (actor) และภาษาระดับข้อความประเภทสนทนา (conversation discourse) ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญคือมีคู่สนทนา (interlocutors) และคู่ถ้อยคำ (adjacency pairs) และข้อความประเภทที่ไม่ใช่เรื่องเล่า (non- Narrative discourse)

(3) การแบ่งประเภทตามเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร การแบ่งประเภทนี้เน้นเนื้อหาของข้อความที่ต้องการสื่อสารเป็นสำคัญ และเนื้อหาสาระของข้อความเหล่านี้ก็มักจะแฝงหรือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของผู้ผลิตข้อความที่ต้องการสื่อสารไปสู่ผู้รับข้อความ ข้อความประเภทนี้อาจมีความหลากหลายมากที่สุด เพราะแปรไปตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ต้องการสื่อ เช่น ข้อความประเภทโฆษณา ประเภทการเมือง ประเภทการแพทย์ ประเภทวิชาการ ฯลฯ

(4) การแบ่งประเภทตามโครงสร้างของข้อความ มักนิยมในช่วงที่การศึกษาวิเคราะห์ข้อความในยุคต้น ๆ ซึ่งพยายามหาเกณฑ์ที่จะใช้แบ่งประเภทข้อมูลทางภาษาที่มีขนาดใหญ่กว่าประโยคและข้อมูลที่มีปริมาณมากออกมาให้ชัดเจน เพื่อค้นหาโครงสร้างภายในของข้อความแต่ละประเภทเหล่านั้น เกณฑ์การแบ่งข้อความโดยใช้โครงสร้างที่มีการกล่าวถึงมากที่สุดและใช้เป็นเกณฑ์ในการจำแนกประเภทของภาษาระดับข้อความในยุคหนึ่ง ก็คือ การแบ่งตามลองเอเคอร์ (Longacre, 1983) โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ข้อความประเภทนิทานปริจเฉท (narrative discourse) ข้อความประเภทปฏิบัติปริจเฉท (procedural discourse) ข้อความประเภทปราศรัยปริจเฉท (behavioral or hortatory discourse) และข้อความประเภททัศนปริจเฉท (expository discourse)

จากการทบทวนชนิดของปริจเฉท ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจถึงลักษณะของข้อมูลที่ผู้วิจัยเลือกมาศึกษามากยิ่งขึ้น ซึ่งข้อมูลที่ผู้วิจัยเลือกมาศึกษาคือการวิจารณ์ภาพยนตร์ เป็นการนำเสนอเรื่องราวของภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ พร้อมทั้งความคิดเห็นของผู้เขียนต่อภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ ด้วยเช่นกัน ทั้งเป็นความเห็นในแง่ที่ดีและไม่ดี สามารถจัดประเภทชนิดของปริจเฉทตามลองเอเคอร์ (Longacre, 1983, อ้างถึงใน เทพี จรัสรุ่งเกียรติ, 2543, น. 4) ได้คือ ทัศนปริจเฉท (expository discourse) เป็นการเสนอเรื่องราวไปพร้อม ๆ กับการแสดงความคิดเห็นของผู้พูดและผู้เขียนต่อสิ่งนั้นควบคู่กันไปด้วย หากจัดประเภทของชนิดปริจเฉทของข้อมูลที่ผู้วิจัยเลือกมาศึกษาตามแนวคิด จันทิมา อังคพนิชกิจ (2557) สามารถจัดประเภทของข้อมูลที่ผู้วิจัยเลือกมาศึกษาได้เป็นข้อความประเภทอิเล็กทรอนิกส์หรือออนไลน์ (online discourse) เป็นการผสมผสานของประเภทการพูดและการเขียนเข้าด้วยกัน เนื้อหาสาระของข้อความที่ใช้ในการศึกษาเป็นการนำเสนอเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนไปด้วยกัน ผู้ผลิตงานเขียนมีวัตถุประสงค์ในการสื่อสารคือการโน้มน้าวให้ผู้อ่านไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ การทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับปริจเฉทและชนิดของปริจเฉททำให้เข้าใจถึงโครงสร้างและลักษณะของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามากขึ้น

2.2.1.3 โครงสร้างปรีฉันท

ลองเอเคอร์ (Longacre, 1983, อ้างถึงใน ทรงธรรม วงศ์วิรุฬห์, 2547, น. 17) ได้อธิบายลักษณะโครงสร้างหลักของโครงเรื่องโดยแบ่งออกเป็น

(1) การนำเรื่อง (Exposition) คือ เรื่องเล่าจะเริ่มต้นด้วยการแนะนำ ตัวแสดง เวลา สถานที่

(2) เหตุการณ์ยั่ว (Inciting incident) คือ เหตุการณ์ที่ทำให้เรื่อง ดำเนินต่อไป เรื่องจะเริ่มดำเนินไปโดยจะมีบางสิ่งเกิดขึ้นและนำไปสู่ความขัดแย้ง

(3) การเพิ่มความขัดแย้ง (Developing conflict/ tension) เรื่องจะ ดำเนินมาถึงความขัดแย้งและนำไปสู่จุดตึงเครียดของเนื้อเรื่อง (climax)

(4) จุดตึงเครียด (Climax) เหตุการณ์ที่เป็นปมของเรื่องราวทั้งหมด

(5) การคลี่คลายปัญหา (Denouement) การคลี่คลายปัญหา เรื่อง ปัญหาทั้งหมดจะเริ่มคลี่คลาย มองเห็นเรื่องราวที่จะจบลง

(6) เหตุการณ์ต่อเนื่อง (Final Suspense/ Keep untangling) เหตุการณ์ต่อเนื่องที่มีจากการคลี่คลายปัญหา ให้รายละเอียดข้อสรุปต่อปัญหาที่เกิดขึ้น

(7) การสรุป (Conclusion) คือ การสรุปจบเรื่องราวว่าผลเป็นอย่างไร

ลาบอฟและวอลเลซกี (Labov & Waletzky, 1967, อ้างถึงใน ทรงธรรม วงศ์วิรุฬห์, 2547, น. 12-16) ได้แบ่งโครงสร้างของเรื่องเล่าจากประสบการณ์ประกอบไปด้วย 6 องค์ประกอบโดยมีลำดับดังนี้

(1) การเกริ่นนำ (abstract) เป็นการบอกจุดที่การเล่าเรื่องจะเริ่มขึ้น หรือบอกว่าผู้เล่ามีสิ่งที่ยากเล่า อาจมีการดึงดูดความสนใจของผู้ฟังโดยการแนะนำว่าเรื่องที่จะเล่า นั้นเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะติดตามฟัง เป็นส่วนที่อยู่นอกเหนือจากเนื้อเรื่อง

(2) การแนะนำบริบทของเนื้อเรื่อง (orientation) เป็นการแนะนำตัวละคร เวลา และสถานที่รวมถึง องค์ประกอบของฉากต่าง ๆ ส่วนใหญ่มักเกิดใกล้ ๆ กับจุดที่เริ่มเล่า เรื่องทำให้ผู้ฟังเห็นภาพของเหตุการณ์

(3) การดำเนินเรื่อง (complicating action) เป็นการลำดับเหตุการณ์ไปสู่เหตุการณ์ที่ตื่นเต้นหรือเป็นจุดตึงเครียดของเรื่องเล่า สร้างความสนใจหรือความกดดันให้ผู้ฟัง เพื่อให้ผู้ฟังสนใจที่จะฟังต่อไป

(4) การแสดงทัศนะ (evaluation) สามารถพบได้ในทุกส่วนของเนื้อเรื่องแต่มักจะมาก่อนการคลี่คลาย แบ่งเป็นทัศนะที่มาจากภายนอกเรื่อง คือ การแทรกคำพูดหรือความคิดเห็นของผู้เล่าเข้าไปในเรื่อง อาจเป็นการดึงจุดความสนใจของผู้ฟัง หรือแสดงความไม่แน่ใจจากเรื่องหรือเหตุการณ์ที่เล่าออกมา ทัศนะที่ปรากฏภายในเรื่อง คือ กลไกทางภาษา เช่น คำบอกปริมาณ คำเชื่อมระหว่างอนุประโยค การซ้ำคำ เป็นต้น

(5) การคลี่คลายเรื่อง (resolution) คือ การลดความตึงเครียดของเหตุการณ์ บอกว่าสุดท้ายเรื่องนี้เกิดอะไรขึ้น อย่างไร และมีการจบลงแบบใด

(6) การจบของเรื่อง (coda) มักจะพบในตอนสุดท้ายของเรื่อง บางครั้งอาจเป็นเพียงคำพูดสั้นๆ เป็นคติ หรือข้อคิดเตือนใจ เป็นการให้สัญญาณว่าเรื่องนั้นจบลง

จากการศึกษาแนวคิดโครงสร้างปริจเฉทข้างต้น จะเห็นว่าเกณฑ์การแบ่งโครงสร้างของในแต่ละทฤษฎีมีความแตกต่างกัน โดยลาบอฟจะให้ความสำคัญกับทัศนะของผู้เล่า ส่วนลองเอเคอร์จะให้ความสำคัญกับการดำเนินเนื้อเรื่องของตัวละคร ไม่ว่าจะเป็นลักษณะโครงสร้างแบบไหนก็สามารถนำมาใช้ได้กับเรื่องเล่าทุกประเภท (ทรงธรรม วงศ์วิรุฬห์, 2547, น. 20) ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดเรื่องโครงสร้างปริจเฉทมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาโครงสร้างของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย เพื่อให้เข้ากับประเภทของข้อมูลที่ศึกษามากที่สุด

2.2.2 แนวคิดกลวิธีทางภาษา

กลวิธีทางภาษา หมายถึง วิธีการทางภาษาที่ใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการสื่อสารบางประการ (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2549)

2.2.2.1 แนวคิดวัจนปฏิบัติศาสตร์

วัจนปฏิบัติศาสตร์ หรือ Pragmatic ปรากฏเป็นครั้งแรกใน Foundations of the theory of signs ของชาร์ล มอริส (Morris, 1971, อ้างถึงใน ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2555, น. 5-6) ซึ่งได้นิยามศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับความหมายทั้งสองศาสตร์ คือ อรรถศาสตร์ (semantic) และวัจนปฏิบัติศาสตร์ (pragmatic) โดยกล่าวว่า วัจนปฏิบัติศาสตร์ (pragmatic) จะเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของหน่วยในภาษากับผู้ตีความหรือผู้ใช้ภาษา ต่อมาก็มีผู้เสนอแนวคิดอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อสาขาวัจนปฏิบัติศาสตร์ เช่น แนวคิดเกี่ยวกับความสุภาพทางภาษา (linguistic politeness) แนวคิดเกี่ยวกับความไม่สุภาพ (impoliteness) ฯลฯ แนวคิดใหม่ ๆ และงานวิจัย

ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นตลอดเวลา แนวทางการศึกษาใหม่ ๆ เกิดขึ้น เช่น วัจนปฏิบัติศาสตร์ชาติพันธุ์ (ethnopragmatics) วัจนปฏิบัติศาสตร์แนวปลดปล่อย (emancipatory pragmatic) วัจนปฏิบัติศาสตร์เชิงสังคม (social pragmatic) ฯลฯ ขอบเขตการศึกษาวัจนปฏิบัติศาสตร์ ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น มอริสได้ให้นิยามที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความหมายของวัจนปฏิบัติศาสตร์ และมีผู้นำไปใช้อ้างอิงเป็นจำนวนมาก แต่ขณะเดียวกันก็ถูกวิจารณ์ว่า เป็นนิยามที่กว้างเกินไป นักวัจนปฏิบัติศาสตร์จึงได้เสนอนิยามที่มีขอบเขตชัดเจนมากขึ้น สรุปได้ว่า วัจนปฏิบัติศาสตร์ คือศาสตร์ที่ศึกษาภาษาที่ใช้ในบริบทต่าง ๆ หรือวิธีที่ผู้พูดใช้ถ้อยคำในสถานการณ์การสื่อสาร และวิธีที่ผู้ฟังตีความข้อความเหล่านั้นในบริบท นักวัจนปฏิบัติศาสตร์มิได้ศึกษาความหมายที่มาจากระบบภาษา (ความหมายตามรูปภาษา) แต่สนใจความหมายที่ผู้ร่วมในการสื่อสารเจตนาสื่อในสถานการณ์นั้น ๆ

เบเกอร์ (Baker, 2011 p. 200, อ้างถึงใน ญัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2555, น. 7) ได้ให้นิยามว่า วัจนปฏิบัติศาสตร์เป็นการศึกษาภาษาในบริบทต่าง ๆ หรือการใช้ถ้อยคำในการสื่อสารตามสถานการณ์การสื่อสาร และการตีความถ้อยคำตามบริบท ซึ่งไม่ได้สนใจความหมายของคำตามระบบภาษาหรือความหมายตามรูป แต่จะสนใจความหมายที่ผู้ใช้เจตนาในการสื่อสารตามสถานการณ์นั้น

กฤษดาวรรณ หงส์ถาวร และ ชีรนุช โชคสุวนิช (2551, น. 11-13) กล่าวว่า วัจนปฏิบัติศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ศึกษาตัวภาษาที่มนุษย์ถ่ายทอดออกมาจากการใช้ภาษาที่เน้นความสัมพันธ์ของภาษากับผู้ใช้โดยให้ความสำคัญกับบริบททางสังคมวัฒนธรรมและปรีชาญาณที่ทำให้ผู้ใช้ภาษาเข้าใจเจตนาของผู้พูดได้ สอดคล้องกับ จันทิมา อังคพนิชกิจ (2557) ได้กล่าวถึงกลวิธีทางภาษา ว่าหมายถึงการใช้ภาษาที่ผู้ส่งสารแฝงวัตถุประสงค์ไปยังผู้รับสาร อาจมีการใช้กลวิธีต่าง ๆ ในการส่งข้อความที่แตกต่างกัน และมีวัตถุประสงค์ที่ต่างกัน ซึ่งอาจต้องอาศัยความรู้ที่มีร่วมกันทางสังคมวัฒนธรรมในการตีความตัวบท มักพบกลวิธีทางภาษาในการวิเคราะห์ภาษาระดับข้อความดังต่อไปนี้

(1) กลวิธีทางศัพท์ (Lexicalization) เป็นการเลือกใช้คำศัพท์ที่ผู้ส่งสารใช้เพื่อแทนความคิดหรือประสบการณ์ เช่น การใช้ชื่อและการเรียกชื่อ (name and naming) การเรียกขาน (system of address) การใช้คำกริยา (verb form) เป็นต้น

(2) กลวิธีการขยายความ (Modification) หมายถึง การใช้ถ้อยคำเป็นส่วนขยาย อาจเป็นคำ วลี หรืออนุพจน์ เพื่อเน้นให้ส่วนขยายมีความหมายเด่นชัด เห็นภาพหรือความคิดที่ชัดเจนมากขึ้น อาจเป็นความหมายในทางที่ดีหรือลบก็ได้

(3) กลวิธีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์และวาทกรรม (Discourse-Pragmatic Strategies) เป็นการวิเคราะห์ข้อความโดยอาศัยบริบทแวดล้อม ปรากฏกลวิธีที่สำคัญ 8 กลวิธี ได้แก่ การใช้มูลบท (presuppositions) การปฏิเสธ (negation) การกลบเกลื่อน (hedging) การใช้วัจนกรรม (speech acts) การใช้อุปลักษณ์ (metaphor) การประชดประชัน (irony) การใช้เรื่องเล่า (narrative) และการใช้สหบท (intertextuality)

(4) กลวิธีทางวาทศิลป์ (Rhetorical Strategies) คือ การใช้ภาษาอย่างมีศิลปะในการสื่อสารเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการ ได้แก่ การใช้คำขวัญและการใช้บทประพันธ์ร้อยกรอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าวัจนปฏิบัติศาสตร์เป็นการศึกษาภาษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาตามบริบทสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อเข้าใจถึงจุดประสงค์ของผู้ส่งสารซึ่งมีกลวิธีที่ใช้ในการศึกษาที่หลากหลาย เช่น การใช้อุปลักษณ์ การใช้วัจนกรรม เป็นต้น ผู้วิจัยจึงเลือกแนวคิดทางด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษากลวิธีทางภาษาในการวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊กภาษาไทย ที่เป็นบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่มีการใช้กลวิธีต่าง ๆ ในการสื่อเจตนาของผู้วิจารณ์ต่อผู้อ่าน เช่น เพื่อการโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านไปชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ เป็นต้น ฉะนั้นการใช้แนวคิดทางวัจนปฏิบัติศาสตร์สามารถนำมาเป็นแนวทางในการศึกษากลวิธีทางภาษาเพื่ออธิบายถึงลักษณะการใช้ภาษาของผู้วิจารณ์ภาพยนตร์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสารครั้งนี้

2.2.2.2 แนวคิดการโน้มน้าวใจ

เพอร์ลอฟฟ์ (Perloff, 2010, pp. 3-4, อ้างถึงใน สุภาพ กรังรัมย์, 2555, น. 25-26) กล่าวว่า “การโน้มน้าวใจเป็นกิจกรรมหรือกระบวนการ ซึ่งผู้ส่งสารพยายามชักจูงใจ เพื่อให้เปลี่ยนแปลงความเชื่อ ทศนคติหรือพฤติกรรมของผู้รับสาร ผ่านการถ่ายทอดของแหล่งสารไปยังผู้รับสารในบริบทต่าง ๆ ซึ่งผู้ถูกโน้มน้าวใจมีแนวโน้มที่จะเลือกที่จะเชื่อหรือไม่เชื่อก็ได้”

อรวรรณ ปิณฑน์โอวาท (2554) ได้กล่าวถึงการโน้มน้าวใจว่า “เป็นกลวิธีที่มนุษย์พยายามจะมีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมของบุคคลอื่น ซึ่งจะถือว่าเป็นความพยายามโดย

จิตใจของคน ๆ หนึ่งหรือหลายคน ที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม พฤติกรรมของบุคคลอื่น”

อวยพร พานิช, อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโมชิต, อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์ และไศลทิพย์ จารุภูมิ (2543, น. 181) ได้กล่าวถึงการเขียนเพื่อการจูงใจหรือโน้มน้าวใจว่า “การเขียนเพื่อการจูงใจมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจและรู้สึกตามที่ต้องการ มิใช่เป็นเพียงการถ่ายทอดข้อเท็จจริง การเล่าประสบการณ์หรือการแสดงความคิดเห็นธรรมดา แต่ต้องสามารถทำให้ผู้อ่านประทับใจ มีความเห็นคล้อยตาม และมีทัศนคติที่ดีต่อเรื่อง”

จากคำนิยามข้างต้นสรุปได้ว่า การโน้มน้าวใจ คือ การที่ผู้ส่งสารใช้ภาษาในการจูงใจผู้อ่านให้เกิดความเข้าใจและรู้สึกตามสิ่งที่ผู้วิจารณ์ต้องการ การส่งสารนั้นต้องสามารถสร้างความประทับใจ ให้ผู้อ่านเกิดทัศนคติที่ดี มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้รับสาร มีความคิดเห็นคล้อยตามได้

2.2.2.3 แนวคิดการโฆษณา

(1) ความหมายของการโฆษณา

วิเศษ ชาญประโคน (2550, น. 140) กล่าวว่าโฆษณา หมายถึง “การเผยแพร่สาร แนวคิด กิจกรรม สินค้าหรือบริการต่าง ๆ ออกสู่สาธารณชนด้วยวิธีการและสื่อต่าง ๆ ที่เหมาะสมเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้รับสารคล้อยตามและเกิดการกระทำ”

เสรี วงษ์มณฑา (2532) ได้ให้ความหมายของการโฆษณาไว้ว่า “การโฆษณา คือ การสื่อสารที่ไม่ใช่การสื่อสารระหว่างบุคคลแต่เป็นการสื่อสารระดับมวลชนที่ผู้จ่ายเงินค่าบริการในการรับสื่อข้อความเหล่านั้น ผู้สื่ออาจจะเป็นบริษัทธุรกิจเอกชน องค์กรหรือบุคคลใด ที่เราในฐานะผู้รับสื่อจะรู้ได้จากข้อความโฆษณา และผู้สื่อนี้ คือผู้ที่หวังว่าในการสื่อสารดังกล่าวนี้ เขาสามารถชักจูงกลุ่มชนใดกลุ่มชนหนึ่งให้ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของข้อความ”

(2) องค์ประกอบของการโฆษณา

รุ่งนภา พิตรปรีชา (2537, น. 172-173) ได้แบ่งองค์ประกอบของการโฆษณาไว้ 4 ประเภท ได้แก่

1. ผู้โฆษณา หมายถึง ผู้ส่งสารหรือแหล่งที่มาของสารโฆษณา จะต้องมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับงานด้านการตลาดของหน่วยงาน ในงานโฆษณาจะต้องเปิดเผยตัวผู้โฆษณาให้ปรากฏด้วย เพื่อเป็นการแจ้งให้ทราบถึงแหล่งที่มาของสาร

2. สิ่งโฆษณา หมายถึง แบบโฆษณาที่สำเร็จแล้วที่ปรากฏในสื่อต่าง ๆ นำเสนอเนื้อหาสาระเกี่ยวกับตัวสินค้าจากผู้โฆษณาไปยังกลุ่มเป้าหมาย ประกอบไปด้วยพาดหัว ภาพประกอบ ข้อความโฆษณา ชื่อ เครื่องหมายและสัญลักษณ์ของโฆษณาและองค์ประกอบของสิ่งโฆษณา

3. สื่อโฆษณา หมายถึง พาหนะนำสารโฆษณาไปยังกลุ่มเป้าหมายผู้บริโภค มีความสำคัญต่อการรับรู้ การเตือนความจำผู้บริโภคเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ และมีบทบาทสำคัญในการรื้อ การขาย ดึงดูดความสนใจผู้บริโภค รวมถึงการกำหนดประสิทธิภาพของการโฆษณาที่สามารถเข้าถึง กลุ่มเป้าหมายประเภทใดในปริมาณเท่าใดด้วย

4. กลุ่มผู้บริโภคเป้าหมาย หมายถึง ผู้ซื้อผลิตภัณฑ์ใด ๆ ด้วย วัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่งและในราคาหนึ่ง

จากการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับการโฆษณาเพื่อจะนำมาใช้ในการศึกษา หน้าที่แฝงของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในครั้งนี้จากกล่าวได้ว่าบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กมีการแฝง การโฆษณาซ่อนอยู่ด้วย

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยนี้ได้แก่ งานวิจัยเกี่ยวกับกลวิธีทางภาษาและ งานวิจัยเกี่ยวกับการวิจารณ์ภาพยนตร์

2.3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีทางภาษา

2.3.1.1 งานวิจัยที่ศึกษากลวิธีทางภาษาในสื่อสิ่งพิมพ์

จากการสำรวจงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกลวิธีทางภาษาในปริจเฉทสื่อ สิ่งพิมพ์พบว่า มีงานที่เกี่ยวข้องดังนี้ คือ งานวิจัยของยาภา ลิ้มเจริญชัย (2548) เรื่อง การศึกษาเชิง ปริจเฉทวิเคราะห์แบบทดสอบในนิตยสารไทย งานวิจัยของไศรยา วิมลสถิตพงษ์ (2549) เรื่องกลวิธี ทางภาษาในการวิจารณ์การเมืองทางอ้อมในบทความแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ ไทย งานวิจัยของ ณัฐพร พานโพธิ์ทอง (2549) เรื่องมองคัลลียาจะจำจากมุมมองนักภาษา : เนื้อหา และกลวิธีทางภาษา และงานวิจัยของกันยารัตน์ ผ่องสุข (2553) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาและ กลวิธีทางภาษาในงานเขียนสารคดีท่องเที่ยวของ “นิวกมล” ดังมีรายละเอียดดังนี้

ยาภา ลิวเจริญชัย (2548) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาเชิงปริจเฉทวิเคราะห์แบบทดสอบในนิตยสารไทย” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ 1) เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างของปริจเฉทแบบทดสอบในนิตยสารไทย 2) เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาในการชี้นำผู้อ่านในปริจเฉทแบบทดสอบในนิตยสารไทย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลแบบทดสอบในนิตยสารไทย 6 ชื่อ ได้แก่ นิตยสารพลอยแถมเพชร เรื่องผู้หญิง ไอซ์ (ice) เธอกับฉัน เดอะบอย (the boy) และแฮมเบอร์เกอร์ (Hamburger) โดยเริ่มเก็บตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2545 เนื่องจากเป็นเดือนที่เริ่มวางแผง โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง (simple random sampling) ซึ่งได้แบบทดสอบในนิตยสารชื่อละ 12 ฉบับ รวมข้อมูลแบบทดสอบทั้งสิ้น 72 ปริจเฉท

ผลการศึกษาโครงสร้างของปริจเฉทมีองค์ประกอบ 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่งหัวเรื่องหรือชื่อเรื่อง มีหน้าที่ 3 ประการ ประการแรก กำหนดสถานการณ์ที่เป็นปัญหา (ปัญหาหลัก) ให้กับผู้อ่าน ประการที่สอง เป็นสัญญาณแสดงให้ผู้อ่านทราบว่าด้านหรือแง่มุมไหนของสถานการณ์ที่ต้องการปฏิริยาตอบสนอง และประการสุดท้ายกระตุ้นความสนใจของผู้อ่านซึ่งจะนำไปสู่การลงมือทำแบบทดสอบ ส่วนที่ 2 เกริ่นนำ มีหน้าที่ 5 ประการ คือ ให้รายละเอียดของเหตุการณ์ บ่งชี้ความสำคัญของหัวข้อปัญหาแบบทดสอบ, บอกจุดมุ่งหมายของแบบทดสอบ ให้กติกาหรือวิธีการทดสอบ และกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสงสัยในปัญหาหลัก และส่วนที่ 3 บททดสอบ มีหน้าที่กำหนดปัญหา และให้ตัวเลือกที่เป็นปฏิริยาตอบสนองหรือคำตอบของปัญหา ส่วนที่ 4 การจัดกลุ่มคะแนน มีหน้าที่ 3 ประการ คือ นำผู้อ่านไปสู่ปฏิริยาตอบสนองของปัญหาหลักตามระดับคะแนนที่ได้หรือตามกติกาที่กำหนด, ประเมินผลปฏิริยาตอบสนองของปัญหาหลัก และนำเสนอทางแก้ไขปัญหให้กับผู้อ่าน

จากการศึกษากลวิธีทางภาษาในการชี้นำผู้อ่านพบกลวิธีการชี้นำ 3 วิธี ได้แก่ การใช้รูปประโยคคำสั่ง การใช้คำแสดงเจตนาในการชี้นำ และการใช้คำกริยา “เตือน” กลวิธีเสริมการชี้นำ 2 กลวิธี ได้แก่ กลวิธีโน้มน้าวใจ มีกลวิธีย่อย 6 กลวิธี ได้แก่ การให้เหตุผล การนำเสนอผลทางบวกหรือทางลบ การใช้คำถามเพื่อวาทศิลป์ การยกตัวอย่าง การใช้ถ้อยคำนัยแฝง และการใช้อุปลักษณ์ กลวิธีความสุภาพ มีกลวิธีย่อย 4 กลวิธี ได้แก่ การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายด้านบวก การทำให้มั่นใจ, การทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี และการให้ทางเลือก สรุปได้ว่าผู้เขียนใช้กลวิธีการชี้นำที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแบบทดสอบ ซึ่งจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างดี คือ ต้องการให้ผู้อ่านรู้หรือเข้าใจในประเด็นที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ รวมทั้งต้องการนำเสนอคำแนะนำหรือกลวิธีแก้ไขปรับปรุงบุคลิกภาพหรือพฤติกรรมที่เหมาะสมให้กับผู้อ่านอีกด้วย

การศึกษาของ ยามา ลิวเจริญชัย แสดงให้เห็นว่าลักษณะโครงสร้างของแบบทดสอบในนิตยสารไทยมีโครงสร้างส่วนปัญหา-ทางแก้ปัญหา และยังเห็นถึงกลวิธีทางภาษาที่ผู้ทำแบบทดสอบในนิตยสารไทย พบว่า ผู้เขียนใช้กลวิธีในการชี้นำผู้อ่านทั้งสิ้น 5 กลวิธี แบ่งเป็น กลวิธีการชี้นำ 3 กลวิธี ได้แก่ กลวิธีการใช้รูปประโยคคำสั่ง กลวิธีการใช้คำแสดงเจตนาในการชี้นำ กลวิธีการใช้คำกริยาเตือน และกลวิธีเสริมการชี้นำ 2 กลวิธี ได้แก่ กลวิธีการโน้มน้าวใจ และกลวิธีความสุภาพ

โศรยา วิมลสถิตพงษ์ (2549) ศึกษาเรื่อง “กลวิธีทางภาษาในการวิจารณ์การเมืองทางอ้อมในบทความแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทย” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ 1) เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาในการวิจารณ์การเมืองทางอ้อมในบทความแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทย 2) เพื่อศึกษาองค์ประกอบในการสื่อสารของบทความแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทยตามกรอบทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร และ 3) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของปริเขตบทความแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทยอัน ได้แก่ ลักษณะโครงสร้างและเนื้อหา โดยศึกษาข้อมูลบทความจากคอลัมน์แสดงความคิดเห็นทางการเมืองในหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ 2 ฉบับ และหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ฉบับ ดังนี้ บทความชื่อ x คลุชีพ ของ สรกล อดุลยานนท์ ในมติชนสุดสัปดาห์ บทความของ โสภณ องค์การณ ในเนชั่นสุดสัปดาห์ บทความชื่อ คนปลายซอย ของเปลว สีเงิน ในไทยโพสต์ และบทความชื่อ หมายเหตุประเทศไทย ของ ลม เปลี่ยนทิศ ในไทยรัฐ เป็นระยะเวลา 1 ปี ตั้งแต่เดือน มกราคมถึงเดือนธันวาคม 2548 รวมข้อมูลที่ใช้ศึกษาทั้งสิ้น 199 บทความ

ผลการศึกษาพบว่า บทความแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทย ผู้เขียนวิจารณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือการทำงานของนักการเมืองในด้านบวกและด้านลบ หากเป็นการวิจารณ์การเมืองในด้านบวก ผู้เขียนจะใช้กลวิธีวิจารณ์การเมืองทางตรง แต่หากเป็นการวิจารณ์การเมืองในด้านลบ ผู้เขียนมักเลือกใช้กลวิธีในการวิจารณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งการวิจารณ์ทางการเมืองทางอ้อมจะช่วยให้ผู้เขียนสามารถหลีกเลี่ยงความขัดแย้งและการถูกฟ้องร้องได้

จากการศึกษาบทความแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทยพบว่า ผู้เขียนใช้กลวิธีทางภาษาในการวิจารณ์การเมืองทางอ้อมทั้งสิ้น 9 กลวิธี ได้แก่ การใช้ถ้อยคำนัยแฝง การใช้อุปมาเชิงวาทิลป์ การใช้อุปลักษณ์ การใช้คำที่มีความหมายแฝง การใช้สำนวน การใช้คำเรียกบุคคล การใช้การเล่นทางภาษา การยกคำกล่าวของบุคคล และการเน้นความหมาย ซึ่งกลวิธีเหล่านี้ต่างมีหน้าที่ในการสื่อ ได้แก่ เพื่อแสดงทัศนคติในเชิงลบหรือเชิง

วิพากษ์วิจารณ์ของผู้เขียน เพื่อหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบต่อการวิจารณ์ เพื่อชี้ให้เห็นถึงความบกพร่องในการทำงานของรัฐบาลและนักการเมือง เพื่อประชดประชันเสียสติพฤติกรรมหรือการทำงานของนักการเมือง เพื่อทำให้ความหมายกำกวมและฟังดูรุนแรงน้อยลง เพื่อสื่อความให้ผู้อ่านเห็นภาพได้ชัดเจนขึ้น เพื่อสะท้อนภาพลักษณ์ของนักการเมือง เพื่อสร้างสีสันและความน่าสนใจให้แก่บทความ และเพื่อสร้างความกำกวม ช่วยทำให้การวิจารณ์ทางอ้อมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ส่วนการศึกษาโดยนักรอบ SPEAKING ตามแนวทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบการสื่อสารของบทความแสดงความคิดเห็นทางการเมือง พบว่า องค์ประกอบทางการสื่อสารต่าง ๆ ของการแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์มีลักษณะแตกต่างไปจากการสื่อสารโดยทั่วไปในการใช้ชีวิตประจำวัน เนื่องจากการสื่อสารประเภทนี้จัดเป็นการสื่อสารสาธารณะ มีข้อบังคับของสภากาหนดหนังสือพิมพ์และจรรยาบรรณหนังสือพิมพ์ ส่งผลให้ผู้เขียนต้องมีความระวังในการวิจารณ์ ทำให้ไม่สามารถวิจารณ์ได้โดยตรง จึงต้องเลือกกลวิธีต่าง ๆ มาใช้วิจารณ์ทางอ้อมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของผู้เขียน ดังนั้นองค์ประกอบที่สัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการวิจารณ์การเมืองทางอ้อมมากที่สุดคือ ฉาก ผู้ร่วมเหตุการณ์ และบรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์ และการตีความ

เมื่อศึกษาองค์ประกอบของปริจเฉท พบว่าลักษณะโครงสร้างของบทความแสดงความคิดเห็นทางการเมืองมีส่วนประกอบหลัก 3 ส่วน คือ ส่วนนำ ส่วนเนื้อหา และส่วนสรุป และยังพบโครงสร้างแบบ 2 ส่วน คือมีเฉพาะส่วนนำและส่วนเนื้อหาซึ่งพบค่อนข้างน้อย ด้านเนื้อหาของบทความแสดงความคิดเห็นทางการเมืองมีประเด็นทางการเมืองที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการบริหารประเทศของรัฐบาล การทำงานของนักการเมือง พฤติกรรมของนักการเมือง นอกจากเนื้อหาด้านการเมืองแล้ว ยังพบประเด็นทางสังคม เรื่องเบ็ดเตล็ดทั่วไป และด้านเศรษฐกิจด้วย

การศึกษาของไศรยา วิมลสถิตพงษ์ แสดงให้เห็นถึงกลวิธีต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจารณ์การเมืองทางอ้อม รวมไปถึงองค์ประกอบในการสื่อสารที่มีความสัมพันธ์กันทำให้ผู้เขียนต้องเลือกใช้กลวิธีต่าง ๆ ในการนำเสนอเนื้อหาของบทความ และยังกล่าวถึงลักษณะโครงสร้างของบทความ ที่ผู้เขียนใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร นั่นคือการวิจารณ์การเมืองทางอ้อมในหนังสือพิมพ์ไทย

ณัฐพร พานโพธิ์ทอง (2549) ศึกษาเรื่อง มองคัทลียาจะจำจากมุมมองนักภาษา : เนื้อหาและกลวิธีทางภาษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคอถัมภ์คัทลียาจะจำในด้านเนื้อหาและกลวิธีทางภาษา ใช้ข้อมูลจากคอถัมภ์คัทลียาจะจำที่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเป็นเวลา 1 ปี ตั้งแต่วันที่ 15 เมษายน 2545 - วันที่ 30 เมษายน 2546

ผลการศึกษาพบว่าเนื้อหาส่วนใหญ่ของคอลัมน์คัทลียาจะจำคือเรื่องความเป็นไปหรือรายละเอียดในชีวิตของบุคคลที่เป็นที่สนใจของสังคม เริ่มตั้งแต่การเกิด การศึกษา การงาน การแต่งงาน งานอดิเรก สุขภาพ ความสำเร็จในชีวิต ตลอดไปจนถึงการตาย และคัทลียามักนำเสนอข่าวด้านลบ มักเป็นเรื่องความผิดพลาด ความล้มเหลว ความโชคร้าย ความเป็นหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และพฤติกรรมที่ไม่ค่อยสมเหตุสมผลของบุคคลที่มีสถานภาพสูง แต่ความผิดพลาดเหล่านี้ก็ไม่ใช่เรื่องรุนแรงที่ทำให้ผู้ตกเป็นข่าวเสียชื่อเสียง “คัทลียาจะจำ” เป็นคอลัมน์ซุบซิบสังคม จึงได้นำเสนอเรื่องราวรัสราของชนในแวดวงชั้นสูง ซึ่งเนื้อหาในคัทลียาจะจำสามารถตอบสนองความต้องการของผู้อ่านที่ชอบอ่านคอลัมน์ซุบซิบได้ดี เพราะตามแนวคิดด้านจิตวิทยาและมานุษยวิทยาอ่านคอลัมน์ซุบซิบเพราะมีความต้องการสองประการ ได้แก่ ความต้องการรู้ความเป็นไปของผู้ที่มีสถานภาพสูงในสังคมเพื่อเปรียบเทียบกับตนและเพื่อให้เป็นคนทันสมัย และความต้องการเห็นความผิดพลาดล้มเหลวของผู้ที่มีสถานภาพสูงกว่าตนเอง เพราะจะช่วยให้เราพอใจในชีวิตของตนเองมากขึ้นและมีพลังในการดำเนินชีวิตต่อไป

ในการวิเคราะห์ด้านกลวิธีทางภาษาที่ใช้พบว่าคัทลียาจะจำใช้กลวิธีทางภาษา 9 กลวิธี ได้แก่ การใช้การอ้างถึงทั้งระบุชัดเจนและแบบไม่ระบุขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และเนื้อหาของข่าว การใช้กริยาเรียงกันหลายตัวหรือกริยากับส่วนขยายเพื่อให้รายละเอียดของภาพเหตุการณ์ การเล่นคำเพื่อทำให้การนำเสนอน่าสนใจพร้อมกับหยอกล้อผู้ตกเป็นข่าวและสร้างอารมณ์ขัน การใช้ถ้อยคำนัยผกผันเพื่อประชดประชันและสร้างอารมณ์ขัน การใช้ความเปรียบเพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพตามได้ชัดเจนโดยใช้คำน้อย การใช้การจบแบบหักมุมเพื่อสร้างความประหลาดใจและอารมณ์ขัน การเล่าเรื่องโดยให้รายละเอียดเพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพเสมือนอยู่ในเหตุการณ์และสร้างอารมณ์ขันจากภาพที่ผู้อ่านจินตนาการตาม การแนะนำตีความเพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านและอาจช่วยหลีกเลี่ยงการฟ้องร้องหากผู้ตกเป็นข่าวไม่พอใจ และการสร้างคำใหม่เพื่อสร้างความแปลกใหม่และแสดงน้ำเสียงของคอลัมน์นิสต์ ซึ่งกลวิธีเหล่านี้สามารถทำให้ผู้เขียนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้และตอบสนองผู้อ่านคอลัมน์ซุบซิบได้ครบถ้วนทั้งที่อ่านเพื่อให้ความรู้ความเป็นไปของสังคมและที่อ่านเพื่อความบันเทิง

การศึกษาของ ญัฐพร พานโพธิ์ทอง แสดงให้เห็นเนื้อหาที่คอลัมน์นิสต์ต้องการส่งสารให้ผู้อ่านได้รับรู้ และกลวิธีต่าง ๆ ที่คอลัมน์นิสต์ใช้ในการเขียนคอลัมน์คัทลียาจะจำ ซึ่งเป็นคอลัมน์ซุบซิบสังคมได้บรรลุเป้าหมายสามารถตอบสนองความต้องการของผู้อ่านที่ต้องการรับรู้เรื่องราวเหล่านี้ได้อย่างน่าสนใจและดึงดูดผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

กันยารัตน์ ผ่องสุข (2553) ศึกษาเรื่อง เนื้อหาและกลวิธีทางภาษาในงานเขียนสารคดีท่องเที่ยวของ “นั้วกลม” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเนื้อหาและกลวิธีทางภาษาในสารคดีท่องเที่ยวของนั้วกลม โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะผลงานสารคดีท่องเที่ยวที่ได้รับการตีพิมพ์แล้ว 6 เรื่อง คือ โตเกียวไม่มีชา (2547) กัมพูชาพริบตาเดียว (2548) เนปาลประมาณสะดือ (2549) สมอไหในฮ่องกง (2550) นั่งรถไฟไปตุ๋น (2551) ลอนดอนไดอารี่ ๑.๑ “พอจะมีเวลาให้ความสุขบ้างไหม” (2551)

ผลการศึกษาพบว่าเนื้อหาในสารคดีท่องเที่ยวของนั้วกลมประกอบด้วยข้อมูลหลัก 2 ประการ คือ ส่วนที่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและส่วนที่เป็นพรรณนาของผู้เขียน ซึ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จะกล่าวถึงข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว เช่น ประวัติความเป็นมาของสถานที่ สถานที่ตั้ง คำแนะนำสำหรับนักเดินทาง และเบ็ดเตล็ดปลีกย่อยต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน ส่วนเนื้อหาด้านพรรณนา เป็นส่วนที่ผู้เขียนเสนอความคิดเห็นของเขาต่อสิ่งต่าง ๆ ที่ได้พบเจอระหว่างทาง ทั้งที่ดีและไม่ดี ทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจโลกและยอมรับสิ่งเหล่านี้ และยังนำพาผู้อ่านไปพบกับประสบการณ์ดี ๆ อาจกล่าวได้ว่าเนื้อหาส่วนใหญ่ในสารคดีท่องเที่ยวของนั้วกลมเป็นเนื้อหาด้านพรรณนา เพราะนั้วกลมมักจะนำเสนอพรรณนาสอดแทรกในการเขียนถึงสิ่งที่เขาพบเจอได้อย่างสม่ำเสมอ ไม่เว้นแม้แต่ข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทาง ทำให้เห็นว่านั้วกลมใช้พื้นที่ส่วนใหญ่ไปกับการนำเสนอพรรณนาของเขาโดยใช้สถานที่ท่องเที่ยวเป็นฉากหลัง

ส่วนการศึกษากลวิธีทางภาษาพบว่านั้วกลมใช้กลวิธีทางภาษาที่หลากหลายและน่าสนใจ 8 กลวิธี ได้แก่ การเน้น ทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าผู้เขียนต้องการเน้นย้ำในเรื่องพรรณนาเรื่องใด การเล่นคำ ทำให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจต่อการอ่านมากขึ้น การละเมิดการเกิดคู่กัน เป็นการกระตุ้นให้ผู้อ่านติดตามอ่านเนื้อหา และน่าสนใจมากขึ้น การใช้ความเปรียบ ช่วยให้อ่านเห็นภาพตามที่ผู้เขียนต้องการสื่อ การใช้วาทศิลป์ ทำให้ผู้อ่านรู้สึกคล้อยตามผู้เขียนได้โดยไม่รู้ตัว การสรุปด้วยคำคม ทำให้ผู้อ่านเข้าใจพรรณนาของผู้เขียนได้โดยไม่ต้องอธิบายด้วยความขนาดยาว การกล่าวอ้างข้อความ (quotation) ช่วยให้พรรณนาของผู้เขียนมีน้ำหนักมากขึ้นเพราะมีการอ้างถึงหลักฐานที่มาสนับสนุน การใช้บทสนทนา ทำให้การนำเสนอมีความน่าสนใจมากขึ้น และทำให้ผู้อ่านรู้สึกมีส่วนร่วมไปกับบทสนทนานั้น

การศึกษาของ กันยารัตน์ ผ่องสุข แสดงให้เห็นถึงเนื้อหาและกลวิธีในสารคดีท่องเที่ยวของนั้วกลม ช่วยดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี ยังช่วยให้ผู้อ่านคล้อยตามสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอ เป็นสารคดีท่องเที่ยวที่เน้นการเสนอพรรณนาของผู้เขียน ด้วยกลวิธีต่าง ๆ ในการนำเสนอเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาของการเขียนสารคดีท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีทางภาษาในสื่อสิ่งพิมพ์โดยภาพรวมพบว่า มีการนำเสนอผลงานในสื่อสิ่งพิมพ์ที่หลากหลาย เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือเล่ม ซึ่งงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นนี้จะเป็นการศึกษา โครงสร้าง เนื้อหา และกลวิธีทางภาษาที่ผู้นำเสนอผลงานในแต่ละพื้นที่ใช้ ซึ่งมีความเหมือนและแตกต่างกัน คือ การวิเคราะห์โครงสร้าง ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า โครงสร้างของการนำเสนอผลงานในสื่อสิ่งพิมพ์ทุกชนิดมีความคล้ายคลึงกัน คือการแบ่งโครงสร้างตามองค์ประกอบเป็นส่วน ๆ ได้แก่ ชื่อเรื่อง ส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนสรุป เช่น งานของยาภา ลิวเจริญชัย (2548) การวิเคราะห์เนื้อหาจะขึ้นอยู่กับเรื่องที่ต้องการนำเสนอ เช่น งานของไศรยา วิมลสถิตพงษ์ (2549) เป็นการศึกษางานเขียนที่เกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นการเมืองเพราะฉะนั้นเนื้อหาส่วนใหญ่ในงานก็จะเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการเมือง เช่น การบริหารประเทศของรัฐบาล การทำงานของนักการเมือง และพฤติกรรมของนักการเมือง เป็นต้น งานของณัฐพร พานโพธิ์ทอง (2549) เป็นการศึกษาคอลัมน์ซุบซิบสังคม ที่นำเสนอเรื่องราวสาระของคนในแวดวงชั้นสูง เนื้อหาส่วนใหญ่ก็จะเป็นรายละเอียดในชีวิตของบุคคลที่สังคมสนใจ ตั้งแต่เกิด การศึกษา การงาน ตลอดไปจนถึงการตาย งานของกันยารัตน์ ผ่องสุข (2553) เป็นการศึกษางานเขียนสารคดีท่องเที่ยวของนั้วกลม เนื้อหาในงานจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ทั้งข้อมูลทั่วไป ประวัติของสถานที่ท่องเที่ยว คำแนะนำสำหรับนักเดินทาง หรือความคิดเห็นของผู้เขียนเองต่อสถานที่นั้น ๆ เป็นต้น จะเห็นได้ว่าเนื้อหาในการนำเสนอผลงานก็มีความแตกต่างไปตามประเภทของงานเขียนที่ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในการแสวงหาข้อมูล ความรู้ต่าง ๆ ซึ่งผู้เขียนงานแต่ละประเภคนั้นใส่เนื้อหาในงานได้อย่างหลากหลายและครอบคลุมตามเรื่องที่ต้องการนำเสนอ

การวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในสื่อสิ่งพิมพ์แต่ละชนิดจะมีความแตกต่างไปตามลีลาของผู้เขียนแต่ละคน และแตกต่างไปตามวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ เช่น งานของยาภา ลิวเจริญชัย (2548) ที่เป็นการศึกษาแบบทดสอบนิตยสาร พบกลวิธีต่าง ๆ ได้แก่ การใช้รูปประโยคคำสั่ง การใช้คำแสดงเจตนาในการชี้แนะ การใช้คำถามเชิงวาทีศิลป์ การนำเสนอผลทางบวกหรือทางลบ การใช้อุปลักษณ์ เป็นต้น โดยมีวัตถุประสงค์คือการชี้แนะ เพื่อต้องการให้ผู้อ่านรู้หรือเข้าใจในประเด็นที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ และแนะนำวิธีการแก้ไขปรับปรุง ซึ่งแตกต่างไปจากงานของงานของไศรยา วิมลสถิตพงษ์ (2549) เป็นการศึกษางานเขียนที่เกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นการเมือง พบการใช้กลวิธีต่าง ๆ ได้แก่ การใช้ถ้อยคำนัยผกผัน การใช้คำที่มีความหมายแฝง การเน้นความหมาย การใช้อุปลักษณ์ เป็นต้น ซึ่งกลวิธีเหล่านี้มีหน้าที่เพื่อแสดงทัศนคติในเชิงลบหรือ

เชิงวิพากษ์วิจารณ์ของผู้เขียน เพื่อหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบในการวิจารณ์ เพื่อชี้ให้เห็นความบกพร่องของการทำงานของรัฐบาล หรือเพื่อเพื่อประชดเสียตีสการทำงานของนักการเมือง จะเห็นได้ว่าการใช้กลวิธีทางภาษาต่าง ๆ ในสื่อสิ่งพิมพ์นั้นมีความแตกต่างไปตามลีลาของผู้เขียนและวัตถุประสงค์ของงานประเภทนั้น

การเขียนงานบนช่องทางที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์จะมีความแตกต่างกันไปตามช่องทางการนำเสนอและข้อกำหนดต่าง ๆ ของช่องทางที่ผู้นำเสนอไปนำเสนอผลงาน ที่จะเห็นได้ชัดที่สุดก็คือ การใช้ภาษาที่เป็นทางการ ที่ไม่สามารถนำเสนอผลงานแบบตรงไปตรงมาหรือใช้ถ้อยคำที่รุนแรงได้ ต้องใช้การหลีกเลี่ยงคำที่จะก่อให้เกิดความรุนแรง เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสื่อที่เป็นช่องทางในการนำเสนอผลงาน หรือเกิดการฟ้องร้องต่าง ๆ

2.3.1.2 งานวิจัยที่ศึกษากลวิธีทางภาษาในสื่อออนไลน์

จากการสำรวจงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกลวิธีทางภาษาในปริจเฉทสื่อออนไลน์พบว่า มีงานที่เกี่ยวข้องดังนี้ คือ งานวิจัยของ อีระ บุชบกแก้ว (2553) เรื่องกลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของตนเองโดยกลุ่ม “เกย์ ออนไลน์” งานวิจัยของนิติยรติ ตาตทอง (2558) เรื่องเพศกับกลวิธีการใช้ภาษาบนเฟซบุ๊ก งานวิจัยของ ศิริขวัญ นครสวรรค์ (2560) เรื่องเว็บล็อกเกี่ยวกับที่พักและที่กินในเว็บไซต์ท่องเที่ยวของไทย: การวิเคราะห์โครงสร้างและกลวิธีทางภาษา มีรายละเอียดดังนี้

อีระ บุชบกแก้ว (2553) ศึกษาเรื่อง กลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของตนเองโดยกลุ่ม “เกย์ ออนไลน์” โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบการสื่อสารของวาทกรรมกลุ่ม “เกย์ออนไลน์” ตามกรอบแนวคิดชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร 2) เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาที่กลุ่ม “เกย์ออนไลน์” ใช้ในการนำเสนออัตลักษณ์ของตนเอง 3) เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของเกย์ที่นำเสนอผ่านวาทกรรมกลุ่ม “เกย์ออนไลน์” ข้อมูลหลักที่นำมาวิเคราะห์อัตลักษณ์เกย์ในงานวิจัย ได้แก่ บทความและคอลัมน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเกย์ที่ปรากฏบนอินเทอร์เน็ตที่สืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์กูเกิ้ล (www.google.com) ตั้งแต่วันที่ 1 ถึง 31 มกราคม 2553 เป็นเวลา 1 เดือน จำนวนทั้งสิ้น 100 ตัวบท เขียนโดยผู้ที่ระบุว่าตนเองเป็นเกย์ ในการวิเคราะห์ระดับปฏิบัติการทางวาทกรรม ผู้วิจัยได้เข้าไปสังเกตการณ์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อบทความนั้นเป็นระยะเวลา 4 เดือน ข้อมูลส่วนนี้จะนำมาประกอบการศึกษาบริบทวาทกรรมตามกรอบทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร เพื่อให้เห็นว่าผู้ร่วมเหตุการณ์ของวาทกรรมที่ศึกษาเป็นกลุ่มใดบ้าง

ผลการศึกษากลวิธีทางภาษาพบว่า ผู้ประกอบสร้างวาทกรรมใช้กลวิธีเพื่อนำเสนออัตลักษณ์เกย์ 6 กลวิธี ได้แก่ การเลือกใช้คำศัพท์ การใช้มูลบท การใช้อุปลักษณ์ การใช้

รูปประโยคกรรม การกล่าวอ้าง และการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ ซึ่งกลวิธีทางภาษาเหล่านี้ส่วนใหญ่ใช้สื่ออัตลักษณ์ได้โดยตรง ยกเว้น 2 กลวิธีเท่านั้นที่จะต้องปรากฏร่วมกับกลวิธีอื่น ๆ จึงจะสื่อถึงอัตลักษณ์ได้ คือ กลวิธีการกล่าวอ้าง และการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ และจากการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษา แสดงให้เห็นว่า เกย์ใช้วาทกรรมออนไลน์นำเสนออัตลักษณ์ของตนเองผ่านกลวิธีทางภาษา ได้แก่ อัตลักษณ์ “เกย์เป็นคนปกติ และมีวิถีชีวิตเหมือนคนทั่วไป” อัตลักษณ์ “เกย์ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมของเพศชาย” อัตลักษณ์ “เกย์ไม่ได้หมกมุ่นเรื่องเพศ” อัตลักษณ์ “เกย์ไม่ใช่ผู้ป่วยโรคหรืออาการทางจิต แต่เป็นความรู้สึกหรือตัวตนที่แท้จริงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ” อัตลักษณ์ “เกย์เป็นกลุ่มคนที่ตกอยู่ในความกลัว และเกย์ที่ยอมรับและถูกเปิดเผยตนเองเป็นผู้ที่มีความกล้า” อัตลักษณ์ “เกย์เป็นผู้โหยหาความรัก” อัตลักษณ์ “เกย์เป็นคนที่อบอุ่น มีน้ำใจต่อผู้อื่น โดยเฉพาะต่อเกย์ด้วยกัน” และอัตลักษณ์ “เกย์คือ “ของปลอม” เกย์เป็นคนที่มีความผิด และเกย์หมกมุ่นเรื่องเพศ”

องค์ประกอบการสื่อสารที่สำคัญของวาทกรรม “กลุ่มเกย์ออนไลน์” คือ ฉาก จุดมุ่งหมายและผู้ร่วมเหตุการณ์ กล่าวคือ วาทกรรมกลุ่ม “กลุ่มเกย์ออนไลน์” มีจุดมุ่งหมายหลัก คือ นำเสนอภาพหรือมุมมองเกี่ยวกับเกย์จากกลุ่มเกย์เองต่อสาธารณชน จึงต้องใช้ฉาก ในที่นี้คือ พื้นที่บนอินเทอร์เน็ตเพราะเป็นพื้นที่ที่เอื้อให้มีการแสดงความคิดเห็นจากกลุ่มคนที่ไม่สามารถเปิดเผยตัวตนได้ และด้วยช่องทางอินเทอร์เน็ตจึงทำให้สารของผู้ส่งสารแพร่กระจายไปยังคนหมู่มากได้ ส่วนผู้รับสารก็มีความหลากหลายกว้างขวาง ไม่ได้จำกัดเฉพาะกลุ่มเกย์เท่านั้น

งานวิจัยเรื่องนี้แสดงให้เห็นว่าสื่ออินเทอร์เน็ตได้เพิ่มช่องทางการแสดงออกซึ่งตัวตนของเกย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สังคมได้รับรู้แง่มุมใหม่ ๆ เกี่ยวกับเพศสถานะเพศวิถี อันจะนำไปสู่การยอมรับ และลดอคติที่มีต่อกลุ่มคนรักเพศเดียวกัน อย่างไรก็ตาม อัตลักษณ์ “กลุ่มเกย์ออนไลน์” ก็มีใช้ตัวแทนทั้งหมดของอัตลักษณ์เกย์ เพราะอัตลักษณ์ก็แตกต่างกันไปตามปัจจัยต่าง ๆ เช่น สังคมวัฒนธรรม ชนชั้น หน้าที่การงาน ฯลฯ

การศึกษาของ ชีระ บุชบกแก้ว แสดงให้เห็นถึงกลวิธีที่กลุ่มเกย์ออนไลน์ใช้ประกอบสร้างอัตลักษณ์ของตนเอง ทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจกลุ่มคนรักร่วมเพศหรือเกย์ อันจะทำให้ผู้รับสารเปลี่ยนมุมมองความคิดและทัศนคติที่มีต่อคนกลุ่มนี้ใหม่ และยอมรับความเป็นตัวตนที่หลากหลาย ชับซ้อนที่มีอยู่ในสังคมปัจจุบัน

นิตยรติ ตาดทอง (2558) ศึกษาเรื่อง เพศกับกลวิธีการใช้ภาษาบนเฟซบุ๊ก โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาระหว่างเพศหญิงกับเพศชายบนเฟซบุ๊ก 2) เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของกลวิธีการใช้ภาษาระหว่างเพศหญิงกับเพศชายบนเฟซบุ๊ก โดยเก็บข้อมูลจากเฟซบุ๊กเป็นเวลา 1 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1-31 มีนาคม 2555

กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ใช้เฟซบุ๊ก 60 คน พิจารณาจากอายุแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้แก่ กลุ่มที่ 1 วัยรุ่น อายุระหว่าง 18-24 ปี เพศชาย 15 คน เพศหญิง 15 คน กลุ่มที่ 2 กลุ่มวัยทำงาน อายุระหว่าง 34-40 ปี เพศชาย 15 คน เพศหญิง 15 คน

ผลการศึกษาและเปรียบเทียบกลวิธีการใช้ภาษาระหว่างเพศหญิงกับเพศชายบนเฟซบุ๊กพบว่าเพศหญิงมีกลวิธีการใช้ภาษา 6 กลวิธี ได้แก่ การใช้คำไม่สุภาพ การใช้คำอุทาน การใช้คำสแลง การใช้คำแสดงอารมณ์ความรู้สึก การใช้วัจนกรรม และการแสดงท่าทาง เพศชายมีกลวิธีการใช้ภาษา 9 กลวิธี ได้แก่ การใช้คำไม่สุภาพ การใช้คำอุทาน การใช้คำสแลง การแสดงอารมณ์ความรู้สึก การใช้วัจนกรรม การใช้คำแสดงความรุนแรง การอ้างถึงเรื่องเพศ การแสดงท่าทาง และการกล่าวอ้าง จากกลวิธีดังกล่าวพบกลวิธีที่แตกต่างและโดดเด่นระหว่างการใช้ภาษาของเพศหญิงกับเพศชาย คือ เพศหญิงใช้กลวิธีการใช้คำแสดงอารมณ์ความรู้สึก เพื่อต้องการแบ่งปันประสบการณ์และความรู้สึก ณ ขณะนั้นกับผู้อื่น เพื่อสร้างความเป็นกันเอง ความเป็นพวกเดียวกัน อีกทั้งยังพบว่าทั้งเพศหญิงวัยรุ่นและเพศหญิงวัยทำงานมีการใช้สัญลักษณ์รูปอารมณ์ และการเลียนเสียงหัวเราะ สร้างคำใหม่ ๆ เพื่อสร้างความเป็นกันเอง ในขณะที่เพศชายวัยรุ่นและเพศชายวัยทำงานพบการใช้คำแสดงความรุนแรง ในการแสดงความรู้สึกต่อสิ่งที่ต้องการกระทำ โดยไม่อ้อมค้อม เป็นต้น

ผลการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นว่าการสื่อสารที่เปลี่ยนแปลงไปในโลกอินเทอร์เน็ตทำให้ผู้ใช้งานในสื่ออินเทอร์เน็ตมีแนวโน้มที่จะเปิดเผยความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ดังที่ปรากฏในกลวิธีการแสดงอารมณ์ความรู้สึกของเพศหญิง การใช้คำไม่สุภาพ การบ่น และยังสะท้อนให้เห็นว่าการใช้ภาษาของทั้งเพศหญิงและเพศชายมีแนวโน้มที่จะมีความเสมอภาคกัน เนื่องจากการแสดงความคิดเห็นของเพศหญิงไม่จำเป็นต้องอ่อนโยน สุภาพ เหมือนที่ปรากฏในงานวิจัยในอดีต จากงานวิจัยนี้สามารถสรุปได้ในระดับหนึ่งว่าในอนาคตมีแนวโน้มว่าการใช้ภาษาจะเปลี่ยนแปลงตามเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น เนื่องจากเทคโนโลยีต่าง ๆ เปิดกว้างมากขึ้น ทำให้ผู้ใช้มีอิสระ และมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นมากขึ้น ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีแนวโน้มที่จะเปิดเผยความรู้สึกนึกคิดของตนเอง และมีแนวโน้มว่าการใช้ภาษาของเพศหญิงและเพศชายจะมีความเสมอภาคกัน

ศิริขวัญ นครสวรรค์ (2560) ศึกษาเรื่อง เว็บล็อกเกี่ยวกับที่พักและที่กินในเว็บไซต์ท่องเที่ยวของไทย: การวิเคราะห์โครงสร้างและกลวิธีทางภาษา โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบในการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์และโครงสร้างของเว็บล็อกเกี่ยวกับที่พักและที่กินเว็บไซต์ท่องเที่ยวของไทย และเพื่อวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในเว็บล็อกเกี่ยวกับที่พักและที่ท่องเที่ยวของไทย โดยใช้ข้อมูลจากเว็บไซต์ www.edtguide.com www.Chillpainai.com และ www.painaidii.com เก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2558 ถึงเดือน

ธันวาคม พ.ศ. 2558 แบ่งเป็นเว็บบล็อกเกี่ยวกับที่พักจำนวน 150 เรื่อง และเว็บบล็อกเกี่ยวกับที่กินจำนวน 150 เรื่อง รวมทั้งสิ้น 300 เรื่อง

ผลการศึกษาด้านโครงสร้างของเว็บบล็อกเกี่ยวกับที่พักและที่กินในเว็บไซต์ท่องเที่ยวของไทย พบว่ามีโครงสร้างทั้งหมด 4 ส่วน ได้แก่ โครงสร้างส่วนนำ โครงสร้างการมีส่วนร่วม โครงสร้างส่วนเนื้อหา และโครงสร้างส่วนท้ายดังนี้ 1) โครงสร้างส่วนนำประกอบประกอบด้วยพาดหัว หมวดยูทูป เว็บไซต์ วันที่โพสต์ ชื่อผู้เขียน 2) โครงสร้างการมีส่วนร่วมประกอบด้วยส่วนที่แสดงจำนวนผู้อ่านและสัญลักษณ์การแบ่งปันสู่สื่อสังคม ซึ่งเป็นส่วนที่สอดคล้องกับองค์ประกอบของการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ คือ มีโครงสร้างของผู้ร่วมสนทนาแบบหนึ่งคนสนทนากับหลายคน (one to many) ซึ่งไม่จำกัดอายุ เพศ ฐานะ และระดับการศึกษาที่แน่ชัด ยังมีสัญลักษณ์การแบ่งปันสู่สื่อสังคม Facebook Twitter และ Google+ ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านแชร์เนื้อหาในเว็บไซต์มากขึ้นย่อมส่งผลให้เว็บไซต์เป็นที่นิยมมากยิ่งขึ้นด้วย 3) โครงสร้างส่วนเนื้อหาประกอบด้วยเกริ่นนำ เนื้อหา ข้อความลงท้าย ซึ่งในเนื้อหาจะมีรูปภาพหรือคลิปวิดีโอประกอบรวมไปถึงแอปพลิเคชันสำหรับการจองที่พัก ลักษณะเฉพาะของเว็บบล็อกดังกล่าวทำให้เข้ากับพฤติกรรมของยุคใหม่เป็นอย่างดี เพราะมีความสะดวก ทันสมัย และน่าสนใจ 4) โครงสร้างส่วนท้ายประกอบด้วยส่วนที่เป็นลิงก์ (Link) เชื่อมโยงไปยังเว็บบล็อกอื่น ๆ และส่วนที่เป็นช่องแสดงความคิดเห็น (Comment) ด้านล่างของเนื้อหา โครงสร้างลิงก์เอื้อประโยชน์ให้ผู้อ่านสามารถอ่านเนื้อหาของเว็บบล็อกเว็บอื่น ๆ ได้อย่างสะดวกโดยไม่ต้องกลับไปค้นหาเว็บบล็อกอื่น

ส่วนผลการศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในเว็บบล็อกเกี่ยวกับที่พักและที่กินในเว็บไซต์ท่องเที่ยวของไทยพบว่ามีการใช้กลวิธีหลายลักษณะประกอบกันมีทั้งสิ้น 10 กลวิธี โดยแต่ละกลวิธีมีวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร ได้แก่ 1) การใช้คำและกลุ่มคำ เว็บบล็อกเกี่ยวกับที่พัก พบการใช้คำและกลุ่มคำ 4 ประเภท ได้แก่ คำและกลุ่มคำสภาพของที่พัก คำและกลุ่มคำความสะดวกสบาย คำและกลุ่มคำราคาและความคุ้มค่า และคำและกลุ่มคำกลุ่มเป้าหมาย ส่วนเว็บบล็อกเกี่ยวกับการกินมีการใช้คำและกลุ่มคำสภาพของที่พัก คำและกลุ่มคำปริมาณอาหารและคุณภาพอาหาร คำและกลุ่มคำรสชาติอาหารและรสสัมผัส คำและกลุ่มคำราคาและความคุ้มค่า และคำและกลุ่มคำกลุ่มเป้าหมาย 2) การขยายความ เป็นการใช้อรรถาธิบายในการขยายความให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของที่พักและที่กิน 3) การอ้างถึง จะเป็นการอ้างถึงชื่อเสียงและบุคคลที่มีชื่อเสียง และการอ้างถึงบุคคลหรือวัตถุที่มาจากต่างประเทศ 4) การให้เหตุผล เป็นกลวิธีที่ผู้เขียนใช้อธิบายเหตุผลต่าง ๆ เพื่อให้ผู้พูดคำนึงถึงผลดีหรือประโยชน์ที่ได้รับจากการเลือกใช้บริการที่พักและที่กินแต่ละที่ 5) การให้รายละเอียด พบว่ามี 2 ลักษณะ ได้แก่ การให้รายละเอียดโดยการนิยาม และการให้รายละเอียดโดย

การขยายความ 6) การแนะนำและเชิญชวน การแนะนำและการเชิญชวนที่พบส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปประโยคแสดงเจตนา เพื่อให้ผู้อ่านคล้อยตามความคิดที่ผู้เขียนนำเสนอ 7) การยืนยัน เป็นกลวิธีที่สังเกตได้จากการที่ผู้เขียนใช้รูปภาษา เช่น “รับรองว่า” “การันตีว่า” เพื่อเน้นย้ำให้ผู้เขียนเกิดความมั่นใจในสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอ 8) การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ เป็นกลวิธีที่ผู้เขียนใช้ตั้งคำถามกับผู้อ่านในประเด็นที่ผู้อ่านรู้คำตอบอยู่แล้ว เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้อ่านให้คล้อยตาม 9) การเปรียบเทียบ เป็นการเปรียบเทียบในการพรรณนาเพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพและเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนกำลังกล่าวถึงได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และ 10) การตีความด้วยมูลบท เป็นการใช้มูลบทเพื่อแสดงความหมาย 3 ลักษณะ ได้แก่ การใช้มูลบทเพื่อแสดงความว่าการไปพักผ่อนยังที่พักหรือไปใช้บริการที่กินตามที่น่าเสนอเป็นการสร้างและเติมเต็มความสุขได้, การใช้มูลบทที่แนะนำว่าการไปพักผ่อนยังที่พักหรือไปใช้บริการที่กินตามที่น่าเสนอจะช่วยให้ผู้อ่านหลีกเลี่ยงจากสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา และการใช้มูลบทที่แนะนำว่าการไปพักผ่อนยังที่พักหรือไปใช้บริการที่กินในเว็บบล็อกจะทำให้ชีวิตมีช่วงเวลาพิเศษและแตกต่างจากความรู้สึกเดิมหรือสถานที่เดิมที่ผู้อ่านเคยมีประสบการณ์มา กลวิธีต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาข้างต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อ โน้มน้าวใจผู้อ่าน, เพื่อแจ้งสารไปยังผู้อ่าน, เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพที่ต้องการสื่อได้ชัดเจน, เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ที่พักและที่กิน และเพื่อความสมเหตุสมผลและมีน้ำหนักที่น่าเชื่อถือ

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีทางภาษาในสื่อออนไลน์ โดยภาพรวมพบว่า การศึกษากลวิธีทางภาษาในสื่อออนไลน์ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการสื่อสารและลีลาการเขียนของผู้เขียนแต่ละคน เช่น งานของธีระ บุชบกแก้ว (2553) ได้ศึกษากลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของตนเองโดยกลุ่ม “เกย์ ออนไลน์” พบว่ามีการใช้กลวิธีต่าง ๆ ได้แก่ การใช้คำศัพท์ การใช้มูลบท การใช้อุปลักษณ์ เป็นต้น ซึ่งกลวิธีเหล่านี้ใช้เพื่อสื่อถึงอัตลักษณ์ของเกย์ว่า เกย์เป็นคนปกติ เกย์ไม่ได้หมกมุ่นทางเพศ เกย์ไม่ใช่ผู้ป่วยโรคหรืออาการทางจิต งานของ นิตยรติ ตาดทอง (2558) ได้ศึกษาเรื่องเพศกับกลวิธีการใช้ภาษาในเฟซบุ๊กเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศหญิงกับเพศชายพบว่า มีกลวิธีที่โดดเด่นคือ การใช้คำไม่สุภาพ การใช้คำอุทาน การใช้คำแสดงความรู้สึก การใช้คำแสดงความรู้สึก การใช้อ้างอิงถึงเรื่องเพศ เป็นต้น ซึ่งกลวิธีเหล่านี้ใช้เพื่อแสดงออกถึงความรู้สึก ต้องการแบ่งปันประสบการณ์ต่าง ๆ และงานของศิริขวัญ นครสวรรค์ (2560) ศึกษาเรื่องเว็บบล็อกเกี่ยวกับที่พักและที่กินในเว็บไซด์ท่องเที่ยวไทย ก็พบว่ามีกลวิธีทางภาษาที่ต่างไปจากการศึกษาทั้งสองเรื่องก่อนหน้านี้ เพราะวัตถุประสงค์ของการสื่อสารที่ต่างกันออกไป ได้แก่ การโน้มน้าวใจผู้อ่าน แจ้งสารไปยังผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพที่ต้องการ การสร้างภาพลักษณ์ที่ดี และการสร้างความสมเหตุสมผลน่าเชื่อถือ

จากการศึกษาพฤติกรรมการใช้ภาษาในสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ที่เป็นพื้นที่การนำเสนอผลงานที่เปิดกว้าง มีหลากหลายเว็บไซต์ให้เลือกใช้เป็นพื้นที่ในการนำเสนอผลงาน เช่น www.facebook.com เป็นต้น และเป็นสื่อที่แสวงหาข้อมูลได้อย่างง่าย รวดเร็ว อิสระ ตามความสะดวกของผู้ใช้งาน มีความแปลกใหม่ ทำให้การนำเสนอผลงานในสื่อออนไลน์มีความหลากหลายในการนำเสนอผลงานมากกว่าสื่อชนิดอื่น แสดงให้เห็นว่าสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางที่สามารถทำให้กลุ่มคนได้แสดงออกถึงความเป็นตัวตน เพื่อให้สังคมได้รับรู้ในแง่มุมใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเพศภาวะ ซึ่งสามารถเป็นอีกช่องทางที่ทำให้สังคมยอมรับ และลดอคติลง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า การใช้ภาษาเปลี่ยนแปลงไปตามพื้นที่ของการใช้งาน และยังเปลี่ยนแปลงไปตามความพัฒนาของเทคโนโลยี ที่เปิดกว้างทำให้ผู้ใช้มีอิสระเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และสามารถเปิดเผยความรู้สึกของตนเองได้มากขึ้น และยังเป็นพื้นที่ใหม่ ๆ ในการแสวงหาข้อมูลตามความต้องการของผู้ใช้งาน

การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์ทำให้ผู้วิจัยเห็นถึงความแตกต่างของการใช้พฤติกรรมการนำเสนอที่ต่างช่องทางกัน ด้วยความจำกัดของพื้นที่ มีความอิสระในการนำเสนอผลงาน สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนของการใช้พฤติกรรมการใช้ภาษาที่ต่างกันของการนำเสนอผลงานทางสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์ คือ ลักษณะของการใช้ภาษาในสื่อสิ่งพิมพ์มักเป็นภาษาทางการ แต่การใช้ภาษาในสื่อออนไลน์ที่มักไม่เป็นทางการ คือ การใช้ภาษาพูด การใช้คำไม่สุภาพ คำสแลง หรือคำหยาบคายที่ไม่สามารถนำเสนอได้บนช่องทางอื่น นอกจากนี้จะพบการใช้รูปภาพหรือวิดีโอประกอบในการนำเสนอผลงานบนช่องทางที่เป็นสื่อออนไลน์ ที่ทำให้ผลงานมีความน่าสนใจและดึงดูดผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

2.3.2 งานวิจัยที่ศึกษาการวิจารณ์ภาพยนตร์

จากการสำรวจงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการวิจารณ์ภาพยนตร์พบว่าม้งงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจารณ์ภาพยนตร์ในองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้ คือ งานวิจัยของ ดวงทอง สรประเสริฐ (2550) ศึกษาเกี่ยวกับบทบาททางการสื่อสารของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในประเทศไทย กำพล จันทะกุล (2550) ศึกษาเรื่องลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ งานวิจัยของ อัญชลี ชัยวรพร และคณะ (2557) ศึกษาเรื่อง การวิจารณ์ภาพยนตร์ : รอยต่อระหว่างวัฒนธรรมสื่อสิ่งพิมพ์กับสื่ออินเทอร์เน็ต ดังมีรายละเอียดดังนี้

ดวงทอง สรประเสริฐ (2550) ศึกษาเรื่อง บทบาททางการสื่อสารของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ 1) เพื่อทราบถึงบทบาททางการสื่อสารของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในประเทศไทย 2) เพื่อทราบถึงบทบาทของนักวิจารณ์ภาพยนตร์ในฐานะผู้ผลิตบทวิจารณ์ภาพยนตร์ และ 3) เพื่อเข้าใจว่าบทวิจารณ์ภาพยนตร์ยังคงมีอยู่ได้เพราะอะไร

โดยเก็บข้อมูลบทวิจารณ์ที่ปรากฏในสื่อสิ่งพิมพ์ รายการโทรทัศน์และเว็บไซต์เป็นเวลา 4 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2549 ถึง 31 มกราคม 2550

ผลการศึกษาพบว่า บทการวิจารณ์ภาพยนตร์มีบทบาทเป็นช่องทางการสื่อสารเพื่อนำเสนอข้อมูลที่นักวิจารณ์ได้รับจากแหล่งข่าวต่าง ๆ เกี่ยวกับภาพยนตร์ไปสู่ผู้อ่านหรือผู้ชม เพื่อประกอบการตัดสินใจ อ่านเพื่อแสวงหาข่าวสารข้อมูลหรือเพื่อความบันเทิง สามารถจำแนกออกได้เป็น 4 ประเภทตามสัดส่วนของบทบาทในการวิจารณ์ที่ปรากฏในบทวิจารณ์แต่ละชิ้น ดังนี้ 1) บทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่มีบทบาทในการวิจารณ์เป็นหลัก เป็นงานเขียนที่ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์และการประเมินคุณค่าภาพยนตร์อย่างละเอียดและจริงจัง วิเคราะห์และตีความภาพยนตร์เรื่องหนึ่งโดยสอดแทรกความคิดเห็นส่วนตัวของผู้วิจารณ์ และให้ความรู้ในเชิงวิชาและเทคนิคภาพยนตร์และความรู้ในแขนงอื่น ๆ เพื่อให้เข้าใจการอธิบายตีความภาพยนตร์ได้ง่ายและชัดเจนยิ่งขึ้น 2) บทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่มีบทบาทในการวิจารณ์บางส่วน จะวิเคราะห์หรือตีความภาพยนตร์เพียงประเด็นใดประเด็นหนึ่ง เช่น โครงเรื่อง การเล่าเรื่อง บทสนทนา สัญลักษณ์หรือรหัสในภาพยนตร์ แต่จะไม่วิเคราะห์วิจารณ์ในทุกองค์ประกอบ เหมือนทำหน้าที่เป็นคู่มือสำหรับผู้ชมภาพยนตร์ในการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ หรืออ่านเพื่อความเพลิดเพลิน ไม่ได้สร้างความเข้าใจอันลึกซึ้งต่อเทคนิคหรือภาษาภาพยนตร์ 3) บทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่แฝงบทบาททางการสื่อสารอื่น ๆ เป็นบทวิจารณ์ที่เน้นการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาพยนตร์ มีการวิเคราะห์ตีความภาพยนตร์ในบางส่วน และแฝงบทบาทการสื่อสารอื่น ๆ ที่โดดเด่นและน่าสนใจไม่น้อยไปกว่าบทบาทในการวิจารณ์ภาพยนตร์ ได้แก่ บทบาทในการโน้มน้าวชักจูงใจ บทบาทในการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ บทบาทในการเสนอแนะแก่ผู้สร้างภาพยนตร์ บทบาทในการรายงานความเคลื่อนไหวของวงการภาพยนตร์ไทย บทบาทในการทำหน้าที่แทนรัฐ บทบาทในการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้วิจารณ์ และบทบาทในการสะท้อนความเป็นแฟนพันธุ์แท้ของนิตยสารหรือสื่อสิ่งพิมพ์ และ 4) บทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ไม่ปรากฏบทบาทในการวิจารณ์ภาพยนตร์ บทวิจารณ์ประเภทนี้จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับภาพยนตร์ในแง่มุมต่าง ๆ ที่น่าสนใจ โดยไม่ปรากฏบทบาททางการวิจารณ์ใด ๆ เพราะมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อโน้มน้าวชักจูงให้ผู้อ่านเข้าไปชมภาพยนตร์

ส่วนบทบาทของนักวิจารณ์ภาพยนตร์ในฐานะผู้ผลิตบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ในการเขียนหรือผลิตบทวิจารณ์ นักวิจารณ์จำเป็นต้องมีข่าวสารข้อมูลเนื้อหา เพื่อใช้ในการประกอบการเขียนวิจารณ์ และจำเป็นต้องคัดเลือกข้อมูลในการนำมาผลิตบทวิจารณ์ภาพยนตร์ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของสื่อสิ่งพิมพ์ที่ตีพิมพ์ ทั้งรูปแบบการวิจารณ์ กรอบการทำงานที่กำหนดจากองค์กรผู้ผลิต วาระในการนำเสนอ และความเหมาะสมของภาษาลีลาการเขียนของนักวิจารณ์ที่มี

ต่อแนวภาพยนตร์ ไม่เพียงเท่านั้น นักวิจารณ์ยังต้องยึดเอากฎขององค์กรผู้ผลิตที่ควบคุมเนื้อหาที่ตีพิมพ์ให้สอดคล้องกับนโยบาย กลุ่มเป้าหมาย แผนการตลาด เพื่อรักษาภาพลักษณ์ของสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งเป็นสินค้าขององค์กรให้อยู่ตามแนวทางที่กำหนดเอาไว้ สิ่งที่สำคัญที่ทำให้บทวิจารณ์ภาพยนตร์ยังดำรงอยู่ได้ คือ การตอบสนองความต้องการของผู้อ่าน ซึ่งบทบาทการสื่อสารที่ผู้อ่านต้องการจากผู้วิจารณ์คือ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาพยนตร์ การประเมินคุณค่าความบันเทิงของภาพยนตร์ การอ่านเพื่อความเพลิดเพลินและตรวจสอบความคิดเห็นของตนว่าตรงหรือขัดแย้งกันกับผู้วิจารณ์หรือไม่ การทำหน้าที่เป็นคู่มือผู้บริโภคเพื่อรับทราบข่าวสารเกี่ยวกับภาพยนตร์ และเป็นเครื่องมือในการประกอบการตัดสินใจของผู้อ่านในการเลือกชมภาพยนตร์เป็นสิ่งที่ทำให้การวิจารณ์ภาพยนตร์สามารถดำรงอยู่ได้ นอกจากนี้การเพิ่มยอดขายและอัตราโฆษณาให้กับองค์กรผู้ผลิต เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การผลิตบทวิจารณ์ภาพยนตร์ออกสู่สาธารณะชนต่อไป

การศึกษาของดวงทอง สรประเสริฐ แสดงให้เห็นถึงบทบาทในการสื่อสารของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่มีต่อผู้อ่าน ในลักษณะต่าง ๆ และยังแสดงให้เห็นถึงบทบาทของนักวิจารณ์และการดำรงอยู่ของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ยังคงมีอยู่จนถึงปัจจุบัน ว่ายังคงมีบทบาทสำคัญต่อผู้อ่านในการตอบสนองความต้องการในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งให้ข้อมูลเกี่ยวกับภาพยนตร์ เป็นเครื่องมือในการประกอบการตัดสินใจของผู้อ่านในการเลือกชมภาพยนตร์ และให้ความเพลิดเพลินต่อผู้อ่าน

กำพล จันทะกุล (2550) ศึกษาเรื่องลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารภาพยนตร์ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาลีลาการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารภาพยนตร์ 2) เพื่อศึกษากลวิธีการนำเสนอของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสาร การศึกษานี้ได้รวบรวมบทวิจารณ์ภาพยนตร์ซึ่งเป็นนิตยสาร 3 รายชื่อและเป็นนิตยสารที่วางจำหน่ายในท้องตลาดต่อเนื่องมานาน ได้แก่ นิตยสาร Starpics, Entertain และ Movie Time ที่ลงตีพิมพ์ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2546 ถึง วันที่ 31 ธันวาคม 2546 รวม 130 ฉบับ

ผลการศึกษาพบว่า บทความวิจารณ์ภาพยนตร์ เป็นบทความที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพิจารณาหรือประเมินคุณค่างานศิลปะด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการแสดง จำเป็นที่จะต้องใช้ความรู้ในเรื่องภาพยนตร์ที่จะกล่าวถึง ผสมกับลีลาการเขียนเฉพาะตัวของผู้วิจารณ์ภาพยนตร์ เพื่อดึงดูดให้ผู้อ่านติดตามอ่านไปจนจบ การวิเคราะห์การเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ การใช้ภาษาในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารจะพบด้านการใช้ถ้อยคำ สามารถแยกย่อยเป็น 6 ลักษณะ ได้แก่ ศัพท์เฉพาะทางภาพยนตร์ การตั้งสมญานาม การทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ การตัดคำ การใช้ภาษาปาก คำสแลง ด้านการใช้สำนวนโวหาร แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ การใช้สำนวนเดิมและการใช้สำนวนใหม่ ด้านการใช้โวหาร พบการใช้

โวหาร 2 ลักษณะ คือ การใช้โวหารความเปรียบ และการใช้โวหารการเขียน ท่วงทำนองการเขียน เป็นลีลาการเขียนหรือลักษณะที่ปรากฏให้เห็นความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของนักวิจารณ์ สื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจ แบ่งเป็น 5 แบบคือ ท่วงทำนองการเขียนเชิงตำหนิ, ท่วงทำนองการเขียนเชิงชื่นชม, ท่วงทำนองแบบ ทั้งตำหนิและชื่นชม, ท่วงทำนองการเขียนแบบเสริมทักษะเชิงคาดคะเน และท่วงทำนองการเขียน แบบมุ่งนำเสนอข้อมูล

ส่วนการศึกษากลวิธีในการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ประกอบด้วย กลวิธีตั้ง ชื่อบทวิจารณ์, กลวิธีการนำเสนอเรื่องของบทวิจารณ์, กลวิธีนำเสนอเนื้อเรื่องหรือสาระของบทวิจารณ์ และกลวิธีปิดเรื่องของบทวิจารณ์ ทั้งหมดนี้รวมเป็นกลวิธีในการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ซึ่งให้เห็นได้ว่ากลวิธีเหล่านี้นำเสนอบทความวิจารณ์ให้เกิดความน่าสนใจ สอดประสานอย่างกลมกลืน ในทุกองค์ประกอบของภาพยนตร์ ทั้งการสื่อเรื่องราวที่น่าสนใจ มีเทคนิคในการเล่าเรื่องที่ชวนให้ติดตามอ่านจนจบเรื่อง จับใจผู้อ่าน และมีคุณค่าในฐานะเป็นสื่อที่ให้ความบันเทิงอย่างสมบูรณ์ และมีคุณค่าในเชิงสังคมอีกด้วย

การศึกษาของกำพล จันทะกุล แสดงให้เห็นว่าลีลาการเขียนบทวิจารณ์ ภาพยนตร์และกลวิธีในการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้บทความวิจารณ์ภาพยนตร์มีความน่าสนใจ สามารถนำเสนอความคิดของผู้วิจารณ์ได้อย่างดีทำให้ผู้อ่านมีความเพลิดเพลินในการอ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์แต่ละเรื่อง องค์ประกอบทั้งสองประการนี้ส่งผลให้บทความวิจารณ์ของผู้เขียนในแต่ละคนแตกต่างออกไปตามลีลาการเขียนและกลวิธีในการนำเสนอที่แต่ละคนนำเสนอ เป็นเหตุให้ผู้อ่านเลือกเสพบทความวิจารณ์ภาพยนตร์ของผู้เขียนที่ตนชื่นชอบ และตรงตามความต้องการของผู้อ่าน

อัญชลี ชัยวรพร และคณะ (2557) ศึกษาเรื่อง การวิจารณ์ภาพยนตร์ : รอยต่อ ระหว่างวัฒนธรรมสื่อสิ่งพิมพ์กับสื่ออินเทอร์เน็ต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสัมพันธ์และความเชื่อมต่อของการวิจารณ์ในสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออินเทอร์เน็ต 2) ศึกษาลักษณะเชิงสร้างสรรค์ของการวิจารณ์ในสื่ออินเทอร์เน็ต 3) ศึกษาปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับศิลปะซึ่งกระตุ้นให้เกิดการวิจารณ์ในสื่ออินเทอร์เน็ต โดยได้สำรวจการวิจารณ์ภาพยนตร์บนสื่ออินเทอร์เน็ตในระยะ 18 เดือน ตั้งแต่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2553 - 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2555 รวบรวมจากสื่ออินเทอร์เน็ตหรือผู้วิจารณ์ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว เช่น pantip.com, matichon.co.th, manager.com, hunsa.com, thairath.com เป็นต้น

ผลการศึกษาพบว่า มีการวิจารณ์ภาพยนตร์เป็นจำนวนมากทั้งในสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออินเทอร์เน็ต การวิจารณ์ภาพยนตร์ในสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือเล่ม การ

วิจารณ์ภาพยนตร์ในสื่อสิ่งพิมพ์นั้นมีความล้นไหล มีการนำเสนองานเป็นจำนวนมาก มีลักษณะการวิจารณ์ที่หลากหลายทั้งเป็นงานคุณภาพที่ให้แง่บวก และงานขยี้ที่ใช้อารมณ์มุ่งทำร้ายคนอื่น ส่วนการวิจารณ์ภาพยนตร์บนสื่ออินเทอร์เน็ตนั้นมีการวิจารณ์ภาพยนตร์แบ่งรูปแบบออกเป็น เว็บไซต์ บล็อก และเฟซบุ๊ก การวิจารณ์ภาพยนตร์บนอินเทอร์เน็ตจะเน้นไปในทางการแสดงความคิดเห็นมากกว่า การเน้นคุณค่าด้านสุนทรียศาสตร์ของภาพยนตร์

การวิจารณ์ภาพยนตร์บนเว็บไซต์ ในการสำรวจข้อมูลสามารถแบ่งประเภทเว็บไซต์ออกเป็น 2 ประเภท คือ เว็บไซต์ที่ครอบคลุมเนื้อหาหลายด้าน และเว็บที่มีเนื้อหาเฉพาะด้าน จากการสำรวจข้อมูลพบว่าการวิจารณ์ภาพยนตร์บนเว็บไซต์ลดลงเรื่อย ๆ ด้วยสาเหตุต่าง ๆ เช่น การเกิดสื่อรูปแบบใหม่อย่างเฟซบุ๊กเข้ามาทดแทน ความต่อเนื่องในการเก็บบทวิจารณ์เป็นข้อจำกัดในการเก็บข้อมูล เนื่องจากเว็บไซต์บางเว็บไซต์ไม่ได้มีการเก็บข้อมูลไว้ตลอด เพื่อลดค่าใช้จ่ายจากการใช้พื้นที่มากเกินไป บางเว็บไซต์ดำเนินกิจการมาหลายปีแต่มีบทวิจารณ์ไม่ถึง 5 ชิ้น

การวิจารณ์ภาพยนตร์บนบล็อก พบว่าเป็นพื้นที่ที่มีการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์มากที่สุดจากการสำรวจในปี 2554 แต่ลดจำนวนลง เพราะยังไม่ค่อยมีผู้ให้ความสนใจมากนัก ทำให้บล็อกบางส่วนมีการปิดตัวลง ที่ยังเหลืออยู่บางส่วนก็ไม่ได้มีการเคลื่อนไหว ส่วนที่ยังมีการเขียนงานวิจารณ์อยู่ก็มีผลงานเพียง 1- 5 ชิ้นเท่านั้น

การวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊ก จากการศึกษาข้อมูลพบว่า การวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊กเป็นที่นิยมตั้งแต่ปี 2552 เป็นต้นมา และยิ่งเพิ่มมากขึ้นในปี 2555 โดยพื้นที่ในการวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊กมีหลายประเภทในการนำเสนอบทวิจารณ์ ได้แก่ ประเภทที่ 1 เฟซบุ๊กส่วนตัว คือ ต้องมีการขอเป็นเพื่อนกับเจ้าของเฟซบุ๊กนั้น เพื่อติดตามข่าวสาร สามารถรับเพื่อนในเฟซบุ๊กได้ไม่เกิน 5000 คน สามารถรับข่าวสารจากผู้เป็นเพื่อนในเฟซบุ๊กได้ ประเภทที่ 2 แฟนเพจ เป็นเฟซบุ๊กที่ใคร ๆ ก็สามารถเข้าถึงได้ ไม่ต้องขออนุญาตเพื่อติดตามข่าว ไม่จำกัดจำนวนสมาชิก และประเภทที่ 3 เฟซบุ๊กกลุ่ม เป็นพื้นที่เฉพาะกลุ่ม ที่ผู้ก่อตั้งกลุ่มหรือแอดมินอนุญาตให้เข้ามาแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน ผู้ใช้เฟซบุ๊กส่วนใหญ่มักจะเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์เพียงอย่างเดียว มากกว่าการรวมหลากหลายเนื้อหาเข้าด้วยกัน ความยาวในการเขียนมีตั้งแต่ให้คะแนนเพียงอย่างเดียว หรือมีความยาวเพียงไม่กี่บรรทัด จนถึง 1-2 หน้า โดยสรุปแล้ว เฟซบุ๊กกลายเป็นพื้นที่การวิจารณ์บนสื่ออินเทอร์เน็ตที่สำคัญ และมีแนวโน้มที่จะเติบโตมากขึ้น

การศึกษาของ อัญชลี ชัยวรพร และคณะ แสดงให้เห็นถึงงานวิจารณ์ภาพยนตร์ในสื่อต่าง ๆ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออินเทอร์เน็ต ที่มีลักษณะในการวิจารณ์ที่แตกต่างกัน มี

ความน่าสนใจที่ต่างกัน ซึ่งการวิจารณ์ภาพยนตร์ในอินเทอร์เน็ตที่กลายเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมในปัจจุบันในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและลักษณะการนำเสนอข้อมูลที่น่าสนใจ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ ทั้งในสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์ ผู้วิจัยพบว่าการเขียนงานวิจารณ์ภาพยนตร์เป็นการนำเสนอข้อมูล แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับภาพยนตร์ต่อผู้อ่านหรือผู้ชมเพื่อประกอบการตัดสินใจ หรือการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อความบันเทิง โดยผู้ผลิตผลงานต้องมีข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำเสนอผลงานให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและสื่อหรือช่องทางที่นำเสนอ ทั้งรูปแบบการนำเสนองานวิจารณ์ กรอบการทำงานที่กำหนดจากองค์กรผู้ผลิต วาระในการนำเสนอ และความเหมาะสมของลีลาภาษาที่ใช้ในการเขียนงานวิจารณ์ภาพยนตร์ ทั้งยังต้องยึดกฎขององค์กรผู้ผลิตที่ควบคุมเนื้อหาในการนำเสนอให้มีความสอดคล้องกับนโยบาย กลุ่มเป้าหมาย การตลาด เพื่อรักษาภาพลักษณ์ขององค์กรให้เป็นไปตามกำหนด ซึ่งข้อกำหนดเหล่านี้เป็นข้อกำหนดที่เกิดขึ้นกับการนำเสนองานบนสื่อสิ่งพิมพ์ ที่มีความแตกต่างกับการนำเสนองานวิจารณ์ภาพยนตร์บนสื่อออนไลน์ที่จะมีความอิสระในการนำเสนอมากกว่า

การนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนสื่อสิ่งพิมพ์จะใช้ภาษาสุภาพ เน้นการเขียนแสดงทัศนะของผู้วิจารณ์ในเชิงประเมินค่าของภาพยนตร์ เมื่อมีการตำหนิมักจะกล่าวโดยอ้อมและไม่ใช้ภาษาที่รุนแรง จะเป็นการชี้แนะแบบหวังดี ดีเพื่อก่อ แบบถ้อยที่ถ้อยอาศัย ส่วนการชื่นชมก็มักจะกล่าวออกมาตรง ๆ ซึ่งแตกต่างไปจากการนำเสนองานวิจารณ์ภาพยนตร์บนสื่อออนไลน์มาก ซึ่งการนำเสนองานวิจารณ์ภาพยนตร์ในสื่อออนไลน์จะสามารถนำเสนอความคิดเห็นแบบตรงไปตรงมาได้มากกว่าทั้งด้านที่ดีและไม่ดี

ปัจจุบันการนำเสนองานวิจารณ์บนสื่อสิ่งพิมพ์ลดน้อยลงเรื่อย ๆ ด้วยสื่อหรือช่องทางในการนำเสนอผลงานใหม่ ๆ เกิดขึ้นเรื่อย ๆ อย่างสื่อออนไลน์ก็มีช่องทางการนำเสนอที่หลากหลาย เช่น เว็บไซต์ต่าง ๆ บล็อก แต่ช่องทางที่กำลังได้รับความนิยมอยู่ คือ เฟซบุ๊ก และมีแนวโน้มจะเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ ไป จะเห็นได้ว่าการวิจารณ์ภาพยนตร์นั้นไม่ได้หายไปตามยุคสมัยหรือสื่อใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น แต่กลับย้ายที่ไปตามสื่อที่เป็นที่นิยมตามยุคสมัย เพราะบทวิจารณ์ภาพยนตร์นั้นยังคงตอบสนองความต้องการของผู้อ่านได้ ทั้งเป็นการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาพยนตร์ การประเมินคุณค่าของภาพยนตร์ การอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน และยังเป็นช่วยในการประกอบการตัดสินใจของผู้อ่านก่อนไปชมภาพยนตร์เป็นสำคัญที่ทำให้การวิจารณ์ภาพยนตร์ดำรงอยู่ได้

บทที่ 3

เนื้อหาและโครงสร้างของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย

ในบทนี้ผู้วิจัยจะศึกษาเนื้อหาและโครงสร้างของบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊กภาษาไทย โดยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่ หัวข้อแรก ศึกษาเนื้อหาของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย และหัวข้อที่สอง ศึกษาโครงสร้างของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 เนื้อหาในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย

การวิเคราะห์เนื้อหาในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย หมายถึง การวิเคราะห์ประเด็นเนื้อหาสาระ เพื่อให้เห็นภาพรวมและลักษณะของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ว่ากล่าวถึงข้อถึงสิ่งใดบ้าง จากการศึกษาพบว่าเนื้อหาสาระที่พบจะเป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ที่นำเสนอแทรกอยู่ตามการวิจารณ์องค์ประกอบต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1.1 เนื้อหาที่กล่าวถึงภาพยนตร์

เนื้อหาส่วนที่กล่าวถึงภาพยนตร์ เป็นเนื้อหาที่ผู้วิจารณ์ได้กล่าวถึงภาพยนตร์ในแง่มุมต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบหรือเป็นจุดสำคัญของภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ หรือสิ่งที่ผู้วิจารณ์ต้องการนำเสนอ รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์เกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของภาพยนตร์ด้วยมีรายละเอียดดังนี้

3.1.1.1 เนื้อหาที่กล่าวถึงตัวละคร

เนื้อหาที่กล่าวถึงตัวละครเป็นเนื้อหาที่ผู้วิจารณ์ได้กล่าวถึงตัวละครในภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ในแง่มุมต่าง ๆ ทั้งด้านบุคลิกภาพของตัวละคร รูปร่างหน้าตาของตัวละครอุปนิสัยของตัวละคร และบทบาทที่ตัวละครได้รับในการดำเนินเรื่อง จากการศึกษาพบการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับตัวละคร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ไมเคิล' (Liam Neeson) อดีตตำรวจที่กลายมาเป็นคนขายประกันในวัย 60 ปี ในช่วงที่เขามีภาระค่าใช้จ่ายครอบครัวเยอะมาก เขากลับถูกไล่ออกจากงานก่อน

กำหนดถึง 5 ปี เขาปรับทุกข์กับเพื่อนเก่าว่าไม่กล้าบอกความจริงต่อภรรยา และในระหว่างทางกลับบ้านนั้นเขาก็ได้รับข้อเสนอจาก 'โจแอนนา' (Vera Farmiga) หญิงสาวแปลกหน้าที่เข้ามายื่นเงิน 1 แสนเหรียญให้เขาแลกกับการตามหาคน ๆ หนึ่งบนรถไฟขบวนนี้ แน่นอนว่าเขารับเงินแต่ก็กังวลถึงผลกระทบที่จะตามมาจากสิ่งที่เขา กำลังทำอยู่

(ภาพยนตร์เรื่อง The Commuter: เพจ หนังสือโปรดของข้าพเจ้า, 10 มกราคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นเป็นการกล่าวถึงตัวละครในภาพยนตร์เรื่อง The Commuter เป็นการเล่าเรื่องย่อของภาพยนตร์โดยการกล่าวถึงตัวละครในเรื่องนี้ในส่วนของความเป็นมาเป็นไปของตัวละครหลักในการดำเนินเรื่อง เช่น ตัวละครไมเคิล (Liam Neeson) เป็นอดีตตำรวจ อายุ 60 ปี เป็นต้น

นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงปมความขัดแย้งของตัวละครที่เป็นสถานการณ์หลักของภาพยนตร์เรื่องนี้ เช่น ไมเคิล เป็นคนตกงานที่มีภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัวสูงจึงทำให้เขายอมรับข้อเสนอจาก โจแอนนาให้ตามหาคน ๆ หนึ่งบนขบวนรถไฟเพื่อแลกกับเงินหนึ่งแสนเหรียญ

ตัวอย่างที่ 2

ถ้าเทียบกับภาคแรกหนังซูเปอร์ฮีโร่มาร์เวลด้วยกันก็น่าจะอยู่ลำดับต้น ๆ ได้นะ พอจะเข้าใจได้อยู่ว่าหนังมันต้องโฟกัสไปที่ตัวละครที่ ทัลล่า หรือแบล็ค แพนเธอร์ จึงทำให้ไม่มีเวลาไปให้ความสำคัญกับจุดพลิกผันของตัวละครรอง ๆ รวมถึงไม่ได้มอบมิติให้ตัวร้ายอย่างที่เราควรจะเป็นทั้ง ๆ ที่ไมเคิล บี จอร์แดนมอบการแสดงซุ่มแซด วิค โบสมานชาดลอย รวม ๆ แล้วตัวบทหนังเลยค่อนข้างเฉย ๆ เหมือนเล่าทั้งหมดสองชั่วโมงกว่าโดยมีประเด็นเดียวคือการตัดสินใจของตัวเอกในฐานะกษัตริย์แห่ง กานด้าว่าจะอยู่แบบเดิมเก็บเทคโนโลยีตัวเองเป็นความลับจากชาวโลก

(ภาพยนตร์เรื่อง Black panther: เพจ หนังสือโปรดของข้าพเจ้า, 13 กุมภาพันธ์ 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้วิจารณ์ได้การกล่าวถึงตัวละคร ทัลล่า หรือแบล็ค แพนเธอร์ ในภาพยนตร์เรื่อง Black panther ที่ยกขึ้นมากล่าวแทรกในส่วนแรกของการวิจารณ์ภาพยนตร์ เป็นการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกของผู้วิจารณ์ต่อภาพยนตร์เรื่องนี้ว่า ตัวบทภาพยนตร์ค่อนข้างธรรมดา โดยการกล่าวถึงตัวละครที่ทัลล่าที่เป็นตัวละครหลักฝ่ายดีของเรื่องนี้ว่า

ทีชิลล่า หรือแบล็ค แพนเธอร์ เป็นตัวเอกในฐานะกษัตริย์แห่งวากานด้าที่กำลังจะตัดสินใจว่าจะอยู่แบบเดิม เก็บเทคโนโลยีตัวเองเป็นความลับจากชาวโลก

จากการศึกษาเนื้อหาที่กล่าวถึงตัวละครในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่าการนำเสนอเนื้อหาของตัวละคร พบ 2 ลักษณะ คือ การนำเสนอเนื้อหาตัวละครที่ยกขึ้นกล่าวเป็นย่อหน้า และ การนำเสนอตัวละครที่แทรกอยู่ในการนำเสนอเนื้อหาอื่น ในสองลักษณะข้างต้นมีความแตกต่างกัน การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับตัวละครในส่วนแรกที่เป็นการกล่าวเป็นย่อหน้า ผู้วิจารณ์ต้องการเล่าถึงเนื้อหาของภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจในเนื้อเรื่องของภาพยนตร์ พอสังเขป เป็นการให้รายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาของตัวละครมากขึ้น และแบ่งสัดส่วนการวิจารณ์อย่างชัดเจน

การกล่าวถึงตัวละครแบบแทรกในเนื้อหาส่วนอื่น ๆ เป็นการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกของผู้วิจารณ์เกี่ยวกับตัวละครในภาพยนตร์ มักปรากฏแทรกอยู่ในส่วนต่างๆ เช่น การกล่าวถึงเนื้อหาของตัวละครที่แทรกในส่วนแรกของการวิจารณ์เพื่อเป็นการเกริ่นถึงภาพยนตร์ที่ผู้วิจารณ์กำลังจะวิจารณ์ และเป็นการดึงดูดผู้อ่านให้อ่านต่อ

บทวิจารณ์ภาพยนตร์ส่วนใหญ่จะพบการนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับตัวละครหลัก ทั้งตัวละครฝ่ายร้ายและตัวละครฝ่ายดี หรือตัวละครที่มีความโดดเด่นในภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ เพราะเป็นองค์ประกอบหลักในการดำเนินเรื่องของภาพยนตร์ เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับตัวละครในด้านต่าง ๆ เช่น ลักษณะนิสัยของตัวละคร บทบาทของตัวละคร ความขัดแย้งของตัวละคร หรือปมของตัวละคร ที่ทำให้เกิดเป็นสถานการณ์ในการดำเนินเรื่องของภาพยนตร์ ซึ่งการนำเสนอเนื้อหาของตัวละครในด้านต่าง ๆ ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ จะเป็นการแนะนำให้ผู้อ่านได้รับทราบคร่าว ๆ ว่าจะพบอะไรในภาพยนตร์เรื่องนี้บ้าง

3.1.1.2 เนื้อหาที่กล่าวถึงนักแสดง

เนื้อหาที่กล่าวถึงนักแสดง เป็นเนื้อหาที่ผู้วิจารณ์ได้กล่าวถึงนักแสดงในภาพยนตร์ พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับนักแสดงของภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ในด้านต่าง ๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 3

การแสดงของ "พลอยเฉอ" คือที่สุดสำหรับผม นางเป็นผู้หญิงที่แสดงออกทางสีหน้า ได้อรรถรสและความรู้สึกสมจริงที่สุดแล้ว คือบทวิยะดา ถ้าให้คนอื่นมาเล่นนี่นึกไม่ออกเหมือนกันว่าเป็นใครถ้าไม่ใช่พลอย ส่วนเรื่องความสวยนี่เป็นคะแนนคงเต็มสิบ

เพราะพลอยเรื่องนี้สวยมากกก โดยเฉพาะตอนหน้าสดโคตรธรรมชาติ ส่วน เดวิด อัศวนนท์ ผมเคยชื่นชอบเค้าตอน เค้าทำดาวนั เพราะเรื่องนั้นที่แกปล่อยสุดจริง ๆ ซึ่งเรื่องนี้ที่แกก็ยังคงไว้ลายนักแสดงคุณภาพได้อย่างเต็มเปี่ยม บทเป็นมือปืนก็จริง แต่ชีวิตหลังมานของพี่แกนี่โคตรสุดอะ

(ภาพยนตร์เรื่อง Samui song: เพลง นักเลงโรงหนัง, 1 กุมภาพันธ์ 2561)

ตัวอย่างที่ 4

หนังมันปะเก็นไป สมบูรณ์แบบเกินไป ทุกอย่างดูง่ายจนไม่น่าเชื่อถือเท่าไร แต่จะดำเนินหนังก็ได้ในเมื่อมันเป็นสไตล์และเสน่ห์ของหนังปล้นแบบ Ocean's 11 ที่ประสบความสำเร็จอย่างดีในอดีต ดังนั้นการมาของ Ocean's 8 จึงเหมือนเอาสูตรความสำเร็จเดิม ๆ มาปรุงใหม่โดยใช้นักแสดงหญิงล้วน ๆ วางแผนปล้นแบบบางขั้นตอนก็ต้องเป็นผู้หญิงเท่านั้นอะไรประมาณนั้น หนังยังทำได้ดีในการฟอร์มทีมนักแสดงหญิงทั้ง 8 คนมาโปรยเสน่ห์แพรวพราว โดยเฉพาะในรายชื่อของ 'แอนน์ แฮทธาเวย์' ในบทที่ต้องแสดงแบบขโมยซีนสุด ๆ กลายเป็นดาวเด่นเจิดจรัสเกินหน้าเกินตาคนอื่นในหนังกันไปเลยทีเดียว ใครเป็นแฟน Ocean's หรือนักแสดงกลุ่มนี้อยู่แล้วน่าจะไม่มีผิดหวังกันอย่างแน่นอน

(ภาพยนตร์เรื่อง Ocean's Eight: เพลง หนึ่งโปรดของข้าพเจ้า, 1 กุมภาพันธ์ 2561)

จากตัวอย่างที่ 3 จะเห็นว่าผู้วิจารณ์ได้กล่าวถึงนักแสดงนำของภาพยนตร์เรื่องนี้คือ “พลอย เอมมาลย์ บุญยศักดิ์” ในด้านการแสดงของพลอย ที่มีความยอดเยี่ยมในการถ่ายทอดตัวละคร การแสดงออกทางสีหน้าที่มีความสมจริง และยังได้มีการกล่าวถึงลักษณะหน้าตาของ พลอย เอมมาลย์ ที่มีใบหน้าที่สวยงาม แม้ไม่ต้องแต่งหน้าก็ยังสวย

นอกจากนี้ผู้วิจารณ์ยังได้กล่าวถึงนักแสดงอีกคนหนึ่ง คือ “เดวิด อัศวนนท์” เป็นนักแสดงนำของภาพยนตร์เรื่องนี้อีกคนหนึ่งเช่นกัน ผู้วิจารณ์ได้กล่าวถึงการแสดงของนักแสดงท่านนี้ ที่มีฝีมือยอดเยี่ยมในการถ่ายทอดตัวละครในภาพยนตร์

ตัวอย่างที่ 4 จะเห็นว่าผู้วิจารณ์ได้กล่าวถึงนักแสดงของภาพยนตร์เรื่องนี้คือ “แอนน์ แฮทธาเวย์” ด้านการแสดงที่มีความโดดเด่นมากที่สุดในการแสดงภาพยนตร์เรื่องนี้

จากการศึกษาเนื้อหาที่กล่าวถึงนักแสดงในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่า การนำเสนอเนื้อหาของนักแสดงมีการนำเสนอ 2 ลักษณะ คือ การนำเสนอเนื้อหาตัวละครที่ยกขึ้นกล่าวเป็นย่อหน้า และ การนำเสนอตัวละครที่แทรกอยู่ในการนำเสนอเนื้อหาอื่น ซึ่งทั้งสองลักษณะนี้เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์เกี่ยวกับนักแสดงในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการแสดง ด้านรูปร่างหน้าตา เป็นต้น

ผู้วิจัยเห็นว่าการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนักแสดงที่ยกขึ้นกล่าวเป็นย่อหน้า จะทำให้การนำเสนอเนื้อหานั้นมีความสำคัญที่ผู้วิจารณ์อยากนำมากล่าวถึง และแยกอธิบายอย่างชัดเจน ส่วนการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนักแสดงที่แทรกอยู่ในเนื้อหาอื่น จะเป็นการกล่าวถึงนักแสดงเพื่อประกอบการการนำเสนอเนื้อหาในส่วนนั้นเพียงเท่านั้น เช่น การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนักแสดงที่แทรกอยู่ในส่วนแรกของการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ที่เป็นการแสดงความคิดเห็นเปิดประเด็นก่อนจะเข้าสู่เนื้อหาหลัก จะเป็นการกล่าวถึงนักแสดงเพียงเล็กน้อยเพื่อเป็นการดึงดูดผู้อ่านให้ติดตามอ่านบทวิจารณ์ต่อไป

3.1.1.3 เนื้อหาที่กล่าวถึงฉาก

เนื้อหาที่กล่าวถึงฉากเป็นเนื้อหาที่ผู้วิจารณ์ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดงของตัวละครที่เชื่อมสัมพันธ์รวมกันเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งสถานที่ใดสถานที่หนึ่งของภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 5

ส่วนฉากแอ็คชั่นต่าง ๆ ไวใจเชื่อกับมือแบรด เพิร์ด คนนี้ได้เลย เราว่าเขาออกแบบฉากมัน ๆ ได้บันเทิงมาก ดูสนุก ตื่นเต้น

(ภาพยนตร์เรื่อง Incredibles 2: เพจ หนึ่งโปรดของข้าพเจ้า, 19 มิถุนายน 2561)

ตัวอย่างที่ 6

ฉากต่อสู้ตอนท้ายเป็นสิ่งที่เซอร์ไพรส์ที่สุดสำหรับผม เพราะทำออกมาได้ดีแบบโคตรดี ทั้งความสวยของภาพ ความรู้สึกตื่นเต้นต่อสถานการณ์ และการตัดต่อสลับเหตุการณ์แบบย้อนอดีต ทำให้ฉากมันดูมีของดูแพง

(ภาพยนตร์เรื่อง ๙ ศาสตรา: เพจ นักเลงโรงหนัง, 19 มิถุนายน 2561)

จากตัวอย่างที่ 5 จะเห็นว่าผู้วิจารณ์ได้กล่าวถึงฉากแอ็คชั่นในภาพยนตร์เรื่องนี้ โดยผู้วิจารณ์ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกแบบฉากแอ็คชั่นว่าเชื่อในผู้กำกับแบรด เพิร์ด ที่สามารถสร้างสถานการณ์ในภาพยนตร์ได้น่าตื่นเต้น ดูสนุก

ตัวอย่างที่ 6 จะเห็นว่าผู้วิจารณ์ได้กล่าวถึงฉากแอ็คชั่นของภาพยนตร์เรื่อง ๙ ศาตรา โดยผู้วิจารณ์ได้กล่าวถึงการออกแบบฉากต่อสู้ในภาพยนตร์เรื่องนี้ที่สามารถออกแบบได้ดี ภาพมีความสวยงาม มีการตัดสลับฉากเหตุการณ์ได้น่าตื่นเต้น

จากการศึกษาเนื้อหาที่กล่าวถึงฉากในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย ผู้วิจัยพบการกล่าวถึงเนื้อหาที่กล่าวถึงฉากที่ยกขึ้นกล่าวเป็นย่อหน้า จะทำให้การนำเสนอเนื้อหานั้นดูมีความสำคัญที่ผู้วิจารณ์อยากนำมากล่าวถึง เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์หลังจากชมภาพยนตร์มาแล้วมีความรู้สึกชื่นชอบหรือไม่ชื่นชอบการออกแบบของฉากในภาพยนตร์

3.1.1.4 เนื้อหาที่กล่าวถึงผู้กำกับภาพยนตร์

เนื้อหาที่กล่าวถึงผู้กำกับเป็นเนื้อหาที่ผู้วิจารณ์ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้กำกับในขั้นตอนการสร้างภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 7

ผลงานกำกับครั้งแรกของแบรดลีย์ คูเปอร์ ทำให้เราทึ่งอย่างมาก แทบไม่เชื่อว่าเพิ่งเคยกำกับหนังเพราะฝีมือดูโซกโซนเหลือเกิน ส่วนการแสดงระดับคนเคยเข้าชิง 4 ออสการ์ก็มาตามนัด น่าจะเป็นการแสดงที่ดีที่สุดของเขาเลยก็ว่าได้ หนังแนว rise and fall ไม่ใช่เรื่องใหม่โดยเฉพาะกับแวดวงบันเทิง แต่สำหรับ A Star Is Born มันพาเราไปสำรวจทั้งความรักและจิตวิญญาณตัวตนศิลปินในมุมที่เราคิดว่าการกำกับและบทสามารถพาหนังไปไกลกว่าที่คาดหวัง

(ภาพยนตร์เรื่อง A Star Is Born: เพจ หนึ่งโปรดของข้าพเจ้า, 11 ตุลาคม 2561)

ตัวอย่างที่ 8

ผู้กำกับ ทาคิตะ ยังคงนำพาเราเดินทางไปกับตัวละครอย่างช้าๆเหมือนเดิม แต่ระหว่างทางเค้าพาเราไปพบกับเรื่องราวต่างๆมากมายที่เราคาดไม่ถึง ทั้งครอบครัว ความรัก การเมือง รวมไปถึงจุดหักเหของเรื่อง ที่นำพาเราไปพบกับชะตากรรมของ

ตัวละครได้อย่างชาญฉลาด โดยมีอาหารทำหน้าที่เสมือนชุดนำเราไปสู่การค้นพบ
ตัวเองของตัวละคร
(ภาพยนตร์เรื่อง The Last Recipe: เพจ อวยไต้แตกแตกไส้ฉีก, 17 เมษายน 2561)

จากตัวอย่างที่ 8 ผู้วิจารณ์ได้กล่าวถึง “แบรดลีย์ คูเปอร์” ผู้กำกับภาพยนตร์เรื่อง *A Star Is Born* ในด้านฝีมือการกำกับภาพยนตร์ที่ทำออกมาได้ดี จนทำให้ผู้วิจารณ์รู้สึกประหลาดใจ เพราะผู้กำกับคนนี้เพิ่งเคยกำกับภาพยนตร์เป็นครั้งแรก

ตัวอย่างที่ 9 ผู้วิจารณ์ได้กล่าวถึง “ทาเคชิ” ผู้กำกับภาพยนตร์เรื่อง *The Last Recipe* ในด้านฝีมือการกำกับและลำดับเรื่องราวภาพยนตร์ ที่สามารถลำดับเรื่องราวให้ผู้ชมมีอารมณ์ร่วมไปกับการดำเนินเรื่องของตัวละคร ที่พาผู้ชมให้ค่อย ๆ พบกับเรื่องราวมากมายในภาพยนตร์

จากการศึกษาเนื้อหาที่กล่าวถึงผู้กำกับภาพยนตร์ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊ก ภาษาไทย ผู้วิจัยพบการกล่าวถึงเนื้อหาที่กล่าวถึงผู้กำกับภาพยนตร์ที่ยกขึ้นกล่าวเป็นย่อหน้า จะทำให้การนำเสนอเนื้อหานั้นดูมีความสำคัญที่ผู้วิจารณ์อยากนำมากล่าวถึง เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์หลังจากชมภาพยนตร์มาแล้วมีความรู้สึกชื่นชอบการกำกับภาพยนตร์ของผู้กำกับคนนั้น

3.1.2 เนื้อหาที่เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ด้านอื่น ๆ

เนื้อหาส่วนที่เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ เป็นเนื้อหาที่ผู้วิจารณ์ได้แสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ในด้านบวกและด้านลบเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของภาพยนตร์ ทั้งยังรวมถึงการเชิญชวนหรือแนะนำให้ผู้อ่านไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1.2.1 การให้คะแนนภาพยนตร์ด้วยตัวเลข

การให้คะแนนภาพยนตร์ด้วยตัวเลข เป็นการประเมินของผู้วิจารณ์ต่อภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ด้วยการให้คะแนน หลังจากชมภาพยนตร์ โดยคะแนนเต็มจะมี 10 คะแนน¹ ตามที่ผู้วิจารณ์กำหนด โดยผู้วิจารณ์จะให้คะแนนตามความคิดเห็นของตนเอง พบการให้คะแนนภาพยนตร์ในบทวิจารณ์ 3 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

¹ จากข้อมูลที่ศึกษาทั้งหมด ผู้วิจัยพบว่าคะแนนเต็มที่ผู้วิจารณ์ให้ต่อภาพยนตร์จะมีคะแนนเต็ม 10 คะแนน ทุกบทวิจารณ์

(1) การให้คะแนนภาพยนตร์ที่ปรากฏในส่วนแรกของการวิจารณ์

การให้คะแนนภาพยนตร์ที่ปรากฏในส่วนแรกของการวิจารณ์ เป็นการประเมินภาพยนตร์ด้วยการให้คะแนนเป็นตัวเลข ที่ปรากฏอยู่ในส่วนบนสุดของบทวิจารณ์ เป็นส่วนเปิดบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 9

7/10 คะแนน...

เวลาดูหนังผิพวคนี้ผมมักจะตัดความสมเหตุสมผลออกไปก่อนเลยอันดับแรก เพราะถ้าเอาส่วนนี้เข้ามาเกี่ยวข้องจะทำให้หนังมันดูกร่อยลงไปทันใด ซึ่งเรื่องนี้ก่อนดูผมเลยทำตัวเหมือนเป็นหลานชายคนโปรดของคุณป้าผู้ที่มีเซนต์ติดต่อกับวิญญาณได้ ว่ากันจริงๆเรื่องนี้ตัวบทเนื้อหานี้กลวงโบ๋ว่ววอย่างกับจิมของคาร์เตอร์ทอง แต่ความสนุกนี่บอกเลยสนุกมากกกก เป็นการดูหนังผิที่อาจไม่ค่อยหลอนเท่าไร แต่ความสนุกและหลอกให้ตกใจนี่จัดเต็มจริงๆ แถมผูกเรื่องได้น่าติดตามแถมยังมีหักมุมเล็กๆมาทำให้หัวใจสับสนอีกด้วย

(ภาพยนตร์เรื่อง Insidious: The Last Key: เพจ นักเลงโรงหนัง, 4 มกราคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นเป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ต่อภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ โดยการให้คะแนน ในตัวอย่างนี้ผู้วิจารณ์ให้คะแนนภาพยนตร์เรื่อง Insidious : The Last Key 7 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน เป็นการให้คะแนนภาพยนตร์ในส่วนแรกของการเขียนวิจารณ์ภาพยนตร์ เพื่อเป็นการเกริ่นก่อนจะเข้าสู่บทนำ

ตัวอย่างที่ 10

มะลิลา (Malila: The Farewell Flower) นี่คือหนังไทยที่คนไทยควรยึดอกด้วยความภาคภูมิใจ และการแสดงของเวียร์คือที่สุด 9/10

(ภาพยนตร์เรื่อง มะลิลา (Malila: The Farewell Flower):

เพจ อวยไส้แตกแหกไส้ฉีก, 12 กุมภาพันธ์ 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นเป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ต่อภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ โดยการให้คะแนน ในตัวอย่างนี้ผู้วิจารณ์ให้คะแนนภาพยนตร์เรื่อง มะลิลา (Malila: The Farewell

Flower) 9 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน เป็นการให้คะแนนภาพยนตร์ในส่วนแรกของการเขียนวิจารณ์ภาพยนตร์ เพื่อเป็นการเกริ่นก่อนจะเข้าสู่บทนำ

(2) การให้คะแนนภาพยนตร์ที่ปรากฏในส่วนสรุปของการวิจารณ์

การให้คะแนนภาพยนตร์ที่ปรากฏในส่วนสรุปของการวิจารณ์ เป็นการประเมินภาพยนตร์ด้วยการให้คะแนนเป็นตัวเลขที่ปรากฏในส่วนล่างสุดของบทวิจารณ์ภาพยนตร์เป็นส่วนสรุปของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 11

ป.ล. คะแนนให้ตามเนื้อผ้า เทียบกับหนังหุ่นยนต์ทั่วไปไว้ความสร้างสรรค์ใหม่ ๆ แต่
ถ้าอิงความรักของเราที่มีต่อ Pacific Rim ใส่ไปด้วยคงเหลือสักประมาณ 2/10

Director: Steven S. DeKnight

Genre: action, adventure, sci-fi

6/10

(ภาพยนตร์เรื่อง Pacific Rim: Uprising: เพจ หนังสือโปรดของข้าพเจ้า, 22 มีนาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นเป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ต่อภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ โดยการให้คะแนน ในตัวอย่างนี้ผู้วิจารณ์ให้คะแนนภาพยนตร์เรื่อง Pacific Rim: Uprising 6 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน การให้คะแนนภาพยนตร์ในส่วนท้ายของการวิจารณ์ภาพยนตร์เป็นเหมือนการสรุปความคิดทั้งหมดของผู้วิจารณ์ที่ได้วิจารณ์มาทั้งหมด อย่างไรก็ตามผู้วิจารณ์ได้กล่าวว่าถ้าอิงความรักที่เราที่มีต่อ Pacific Rim ใส่ไปด้วยคงเหลือเพียง 2 คะแนน เป็นการให้คะแนนที่มาจากความรู้สึกความคิดเห็นในฐานะของผู้ที่ชื่นชอบและติดตามภาพยนตร์เรื่องนี้มาตั้งแต่ภาคแรกและรู้สึกผิดหวังกับ Pacific Rim ในภาคนี้มาก

จากข้อความ “ถ้าอิงความรักของเราที่มีต่อ Pacific Rim ใส่ไปด้วยคงเหลือสักประมาณ 2/10” แสดงให้เห็นว่า ผู้วิจารณ์ไม่ได้ให้คะแนนภาพยนตร์ด้วยความรู้สึกส่วนตัว แต่ดูจากความเหมาะสมและองค์ประกอบทั้งหมดของภาพยนตร์ เพราะท้ายที่สุดผู้วิจารณ์ก็ได้ให้คะแนนภาพยนตร์เรื่องนี้ที่ 6 คะแนน ซึ่งเป็นการให้คะแนนอย่างเป็นวัตถุวิสัยในฐานะของผู้วิจารณ์

ตัวอย่างที่ 12

ป.ล. เชื่อแล้วว่าสิงคโปร์เมืองร้อน เพราะเห็นพวกผู้ชายยันถอดเสื้อโชว์หุ่นกัน
เหลือเกิน

Director: Jon M. Chu (ผู้กำกับ G.I. Joe: Retaliation, Step Up 2: The
Streets)

novel: Kevin Kwan

screenplay: Peter Chiarelli, Adele Lim

Genre: romance, comedy, drama

7.5/10

(ภาพยนตร์เรื่อง Crazy Rich Asians: เพจ หนังสือของข้าพเจ้า, 15 พฤศจิกายน 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นเป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ต่อภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ
โดยการให้คะแนน ในตัวอย่างนี้ผู้วิจารณ์ให้คะแนนภาพยนตร์เรื่อง Crazy Rich Asians 7.5 คะแนน
จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน การให้คะแนนภาพยนตร์ในส่วนท้ายของการวิจารณ์ภาพยนตร์เป็น
เหมือนการสรุปความคิดทั้งหมดของผู้วิจารณ์ที่ได้วิจารณ์มาทั้งหมด

(3) การให้คะแนนภาพยนตร์ที่ปรากฏในส่วนภาพประกอบบทวิจารณ์

ภาพยนตร์

การให้คะแนนภาพยนตร์ที่ปรากฏในส่วนภาพประกอบบทวิจารณ์
ภาพยนตร์ เป็นการประเมินภาพยนตร์ด้วยการให้คะแนนเป็นตัวเลข ที่จะปรากฏอยู่ในส่วน
ภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์ จะอยู่ด้านล่างของตัวบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 13

ภาพที่ 3.1 ภาพตัวอย่างการให้คะแนนประกอบรูปภาพ. จาก นักเลงโรงหนัง. (2560). สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/TheaterGangster/posts/1937072773267176/>

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการให้คะแนนภาพยนตร์ที่ปรากฏในส่วนภาพประกอบบทวิจารณ์ ภาพยนตร์เรื่องและผู้วิจารณ์ต้องการนำเสนอ โดยการเลือกใช้สีเหลืองในส่วนตัวอักษรที่เป็นการให้คะแนน เพื่อให้เกิดความโดดเด่นจากพื้นหลังที่เป็นสีดำ และการเลือกขนาดตัวอักษรตัวใหญ่ที่สามารถอ่านได้ชัดเจน

จากการศึกษาพบว่าลักษณะของการให้คะแนนจะอยู่ในส่วนไหนขึ้นอยู่กับลีลาการนำเสนอของผู้วิจารณ์ หากเขียนให้คะแนนในส่วนแรกของการวิจารณ์ก็จะเป็นการเปิดการวิจารณ์ที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความสงสัยว่าทำไมภาพยนตร์เรื่องนี้ถึงได้คะแนนเท่านี้ หรือการให้คะแนนในส่วนแรกจะทำให้ผู้วิจารณ์เขียนเชื่อมโยงกับส่วนนำทำให้ดึงดูดผู้อ่านอยากรู้ความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ และอ่านบทวิจารณ์ต่อ

ส่วนการให้คะแนนภาพยนตร์ในส่วนสุดท้ายเหมือนเป็นการสรุปความคิดเห็นทุกอย่างที่ผู้วิจารณ์ได้กล่าวไปทั้งหมดออกมาเป็นตัวเลข ผู้วิจัยคิดว่าการให้คะแนนภาพยนตร์เป็นส่วนสำคัญของการวิจารณ์ภาพยนตร์ เพราะผู้อ่านจะได้ทราบความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ได้ชัดเจนขึ้น แล้วนำมาตัดสินใจในการเลือกชมภาพยนตร์ แต่การตัดสินใจขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้อ่านที่จะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย หรือจะเลือกชมภาพยนตร์หรือไม่

การให้คะแนนในส่วนภาพตัวอย่างภาพยนตร์ เป็นลักษณะเด่นของการนำเสนอบทวิจารณ์บนเฟซบุ๊กเพราะเมื่อผู้อ่านเปิดเข้าไปหน้าแฟนเพจการวิจารณ์ภาพยนตร์ผู้อ่านจะเห็นรูปภาพได้ชัดเจนกว่าและมองเห็นได้ก่อนที่จะเห็นตัวบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้งหมด เป็นเหมือนด่านแรกหรือ

เปรียบเสมือนตัวอย่างของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ผู้อ่านจะเห็นก่อนตัวบทวิจารณ์ เพราะฉะนั้นการใส่
การให้คะแนนไว้ในส่วนนี้เป็นการกระตุ้นดึงดูดผู้อ่านให้สนใจที่จะเข้าไปอ่านบทวิจารณ์ต่อ

การให้คะแนนเป็นตัวเลข เป็นลักษณะของการวิพากษ์วิจารณ์ภาพยนตร์ ที่นอกจากการ
ตีความภาพยนตร์แล้วยังเป็นการประเมินคุณค่าของภาพยนตร์ออกมาเป็นตัวเลขตามที่คุณวิจารณ์
กำหนดขึ้น สามารถบ่งชี้ได้ถึงคุณภาพของภาพยนตร์ตามเกณฑ์ของคุณวิจารณ์แต่ละคน และยังสามารถ
บ่งบอกได้ถึงระดับความชื่นชอบภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ของผู้วิจารณ์ได้อีกด้วย

3.1.2.2 การชักชวนหรือแนะนำให้ไปชมภาพยนตร์

การชักชวนหรือแนะนำให้ไปชมภาพยนตร์ เป็นเนื้อหาที่ผู้วิจารณ์ได้กล่าว
เชิญชวนหรือแนะนำให้ผู้อ่านไปชมภาพยนตร์ จากการศึกษาพบว่าการชักชวนหรือแนะนำให้ไปชม
ภาพยนตร์ 3 ลักษณะ มีรายละเอียดดังนี้

(1) การชักชวนหรือแนะนำให้ไปชมภาพยนตร์ในส่วนแรกของการวิจารณ์

การชักชวนหรือแนะนำให้ไปชมภาพยนตร์ในส่วนแรกของการวิจารณ์
เป็นการเชิญชวนแนะนำให้ผู้อ่านไปรับชมภาพยนตร์ที่ปรากฏแทรกอยู่ในส่วนเปิดของบทวิจารณ์
ภาพยนตร์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 14

คนที่กำลังสับสนลังเลว่าจะดูดีไหม จะสนุกหรือเปล่าน้อ จะเสียต๋ายต๋งครีเปล่าน้า บอก
เลยว่ามาดูเถอะ หนังสือออกมาได้สนุกเท่าที่เนื้อหาของมันจะทำให้ได้ละ แถมแถมคั่น
ยังเล่นใหญ่สะใจแบบจัดหนักจัดเต็มเตียงแทบพังจนถูกช่างห้องมาเคาะประตูเตือน
ว่าพวกมึงกรุณาช่วยกรุณาลดเสียงเสียวกันลงหน่อยได้ไหมครับ อย่างที่ทราบกันว่า
สองภาคแรก เป็นการวิ่งหนีอย่างเดียว เจออะไรนิดๆหน่อยๆก็วิ่งป่าราบ แผ่นกันป่า
ราบ แต่ภาคนี้ โทมัสและผองเพื่อนเค้าไม่หนีกันแล้วนะครับ วิ่งเข้าชน พุ่งเข้าใส่ เพื่อ
อันใด ถ้าไม่ใช่ มินโฮฮฮฮฮฮฮฮฮฮฮ (ชะนีห้ามกรี๊ด)

(ภาพยนตร์เรื่อง Maze Runner The Death Cure:

เพจ นักเลงโรงหนัง, 25 มกราคม 2561)

ตัวอย่างข้างต้นเป็นการชักชวนผู้อ่านให้ไปชมภาพยนตร์เรื่องนี้ที่อยู่ในส่วนแรกของบท
วิจารณ์ เป็นการเปิดบทวิจารณ์ด้วยการชักชวนให้ผู้อ่านไปรับชมภาพยนตร์ โดยการตั้งคำถามกับ
ผู้อ่านว่า “ใครที่กำลังสับสนลังเลว่าจะไปชมภาพยนตร์เรื่องนี้ดีไหม สนุกหรือเปล่า จะเสียต๋ายต๋ง

ใหม่” เพื่อที่จะได้ตอบคำถามด้วยการใช้ประโยคชักชวนว่า “มาดูเถอะ” พร้อมทั้งให้ข้อมูลความคิดเห็นสนับสนุนการชักชวนให้ไปชมภาพยนตร์ด้วยการเล่าถึงความประทับใจต่าง ๆ ในด้านที่ดีแก่ผู้อ่านที่ผู้วิจารณ์มีต่อภาพยนตร์เรื่องนี้ เช่น เนื้อหาของภาพยนตร์สนุก ฉากแอคชั่นดี เป็นต้น

(2) การชักชวนหรือแนะนำให้ไปชมภาพยนตร์ในส่วนสุดท้ายของการ

วิจารณ์

การชักชวนหรือแนะนำให้ไปชมภาพยนตร์ในส่วนสุดท้ายของการวิจารณ์ เป็นการเชิญชวนแนะนำให้ผู้อ่านไปรับชมภาพยนตร์ ที่ปรากฏแทรกอยู่ในส่วนปิดของบทวิจารณ์ ภาพยนตร์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 15

สรุป .. ใครที่กำลังคิดว่าหนังมันจะดูยากอะไรแบบนี้ สบายใจได้เลย หนังดูง่าย สนุก และหักมุมไปมาเดาทางไม่ได้ เป็นหนังไทยที่อยากเชียร์ให้ทุกคนไปดูกัน ผมเคยมีความคิดว่า ถ้าหนังบ้านเราพอเฟลคซีจีมันสู้ต่างประเทศไม่ได้ ก็ต้องทำหนังให้มันมีเนื้อหาที่มันหนักๆเน้นดัวบทเจ๋งๆไปเลยซึ่ง Samui song ทำได้ !!!

(ภาพยนตร์เรื่อง Samui song ไม่มีสมุย สำหรับเธอ: เพจ นักเลงโรงหนัง, 1 กุมภาพันธ์ 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นเป็นการชักชวนผู้อ่านให้ไปชมภาพยนตร์เรื่องนี้ที่อยู่ในส่วนสุดท้ายของบทวิจารณ์จะสังเกตว่าจะมีการใช้ดัชนีปริจเฉท “สรุป” ดัชนีประโยค ที่แสดงว่าส่วนนี้คือส่วนสุดท้ายของบทวิจารณ์ ซึ่งผู้วิจารณ์ได้กล่าวชักชวนแนะนำว่า “เป็นหนังไทยที่อยากเชียร์ให้ทุกคนไปดูกัน” เป็นการสนับสนุนให้ผู้อ่านไปชมภาพยนตร์เรื่องนี้ พร้อมแสดงความคิดเห็นสนับสนุนการชักชวนโดยการบอกถึงสิ่งที่ดีและความประทับใจของผู้วิจารณ์ต่อภาพยนตร์เรื่องนี้

ตัวอย่างที่ 16

สรุปนะครับ เชียร์ฉิบหาย เชียร์ขาดใจ ให้ไปดูเรื่องนี้ ทูททรัพย์มีเท่าไรอัดไปเลยระบบไหนดีที่สุด เสียตั้งเท่าไรถ้าไม่เดือดร้อนใครอัดไปเลย แต่เอาจริงๆ Imax3D นี่ดีงามสุดๆ เชียร์นะครับ ให้ 10/10 เอาไปเลย รักหนังเรื่องนี้มากกกก ยังมีรายละเอียดอีกเยอะมากกกที่ต้องกลับไปซ้ำแน่นอน

(ภาพยนตร์เรื่อง Ready Player One: เพจ อายไล่แตกแหกไล่ฉีก, 26 มีนาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นเป็นการชักชวนผู้อ่านให้ไปชมภาพยนตร์เรื่องนี้ที่อยู่ในส่วนสุดท้ายของบทวิจารณ์จะสังเกตว่าจะมีการใช้ดัชนีปริจเฉท “สรุป” ต้นประโยค ที่แสดงว่าส่วนนี้คือส่วนสุดท้ายของบทวิจารณ์ ซึ่งผู้วิจารณ์กล่าวชักชวนแนะนำว่า “เชียร์ฉิบหาย เชียร์ขาดใจ ให้ไปดูเรื่องนี้” เป็นการสนับสนุนให้ผู้อ่านไปชมภาพยนตร์เรื่องนี้

ผู้วิจัยเห็นว่าการชักชวนหรือแนะนำให้ไปชมภาพยนตร์เป็นส่วนสำคัญของบทวิจารณ์ เพราะเป็นวัตถุประสงค์หนึ่งของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ผู้วิจารณ์ต้องการจะสื่อให้ถึงผู้อ่าน ซึ่งจะพบในทุก ๆ บทวิจารณ์ภาพยนตร์ จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่าการปรากฏการชักชวนหรือแนะนำให้ไปชมภาพยนตร์ใน 2 ส่วน

ส่วนแรกพบการชักชวนและแนะนำให้ไปชมภาพยนตร์ในส่วนแรกของเนื้อหาการวิจารณ์ภาพยนตร์ ที่จะเป็นการเปิดบทวิจารณ์ที่มักจะปรากฏประโยคว่า “มาดูเถอะ” ที่เป็นประโยคชักชวนให้ไปชมภาพยนตร์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบอีกมากมาย เป็นการเปิดบทวิจารณ์ภาพยนตร์ด้วยการเล่าถึงความรู้สึกทั้งหมดที่มีต่อภาพยนตร์หลังจากได้ไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ มา เหมือนการระเบิดความรู้สึกที่มีทั้งหมดตั้งแต่ส่วนต้นของบทวิจารณ์ เมื่อผู้วิจารณ์รู้สึกว่าภาพยนตร์เรื่องนี้ดีสมควรแนะนำให้ผู้อ่านไปรับชม จึงพบว่าการชักชวนหรือแนะนำให้ไปชมภาพยนตร์ในส่วนแรกก่อนที่จะเข้าสู่ส่วนเนื้อหาหลักของบทวิจารณ์ ทั้งยังสามารถดึงดูดผู้อ่านที่อยากรู้ความคิดเห็นเพิ่มเติมให้อ่านบทวิจารณ์ในส่วนต่อไปได้อีกด้วย

ส่วนที่สองพบการชักชวนหรือแนะนำให้ไปชมภาพยนตร์ในส่วนสุดท้ายของการวิจารณ์ ที่จะเป็นการสรุปบทวิจารณ์ภาพยนตร์ มักปรากฏประโยคว่า “อยากเชียร์ให้ทุกคนไปดูกัน” เป็นประโยคที่แสดงการสนับสนุนให้ผู้อ่านไปชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ เป็นการปิดหรือจบการวิจารณ์ภาพยนตร์ที่สรุปทุกอย่างทั้งหมดจากที่ผู้วิจารณ์ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น โดยมีชักชวนและแนะนำผู้อ่านให้ไปชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยเห็นว่าการชักชวนและแนะนำให้ไปชมภาพยนตร์ที่ปรากฏอยู่ในส่วนต้นและส่วนสุดท้ายของบทวิจารณ์นั้นล้วนมีวัตถุประสงค์เดียวกันคือต้องการให้ผู้อ่านไปรับชมภาพยนตร์ แต่อาจต่างกันตรงหน้าที่ หากพบในส่วนต้นก็ทำหน้าที่เป็นการเปิดบทวิจารณ์และหากพบในส่วนท้ายก็ทำหน้าที่เป็นส่วนสรุปของบทวิจารณ์ ซึ่งขึ้นอยู่กับลีลาการเขียนบทวิจารณ์ของผู้วิจารณ์แต่ละคน

จากการศึกษาเนื้อหาในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่า ผลการศึกษาสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่าเนื้อหาของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทยประกอบไปด้วยเนื้อหาส่วนที่เป็นองค์ประกอบของบทวิจารณ์ภาพยนตร์และเนื้อหาส่วนที่เป็น

แสดงความคิดเห็น สอดคล้องกับ กำพล จันทะกุล (2550, น. 181) ที่กล่าวว่า บทวิจารณ์ภาพยนตร์เป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพิจารณาหรือประเมินคุณค่างานศิลปะด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการแสดง จำเป็นที่จะต้องใช้ความรู้ในเรื่องภาพยนตร์ที่จะกล่าวถึง ผนวกกับลีลาการเขียนเฉพาะตัวของผู้วิจารณ์ภาพยนตร์ เพื่อดึงดูดให้ผู้อ่านติดตามอ่านไปจนจบ ผู้วิจารณ์จึงต้องมีการนำเสนอเนื้อหา กล่าวถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ของภาพยนตร์ เช่น ฉาก ตัวละคร นักแสดง เป็นต้น เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบและเข้าใจในภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ มากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งการแสดงความคิดเห็นประกอบการวิพากษ์วิจารณ์ในด้านต่าง ๆ ด้วย

นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่าลักษณะการปรากฏของเนื้อหาสามารถบ่งบอกถึงวัตถุประสงค์ของเนื้อหาที่ผู้วิจารณ์ต้องการนำเสนอได้ เช่น การกล่าวถึงตัวละครที่ยกขึ้นกล่าวเป็นย่อหน้า จะเป็นการอธิบายลักษณะตัวละครนั้น ๆ ในภาพยนตร์ เพื่อให้ผู้อ่านได้มีความเข้าใจเนื้อเรื่องและการดำเนินเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ มากยิ่งขึ้น หากกล่าวถึงตัวละครแทรกในเนื้อหาอื่นจะเป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ทั้งในด้านดีและไม่ดีเกี่ยวกับตัวละครนั้น ๆ ในภาพยนตร์ ซึ่งในแต่ละแผนเพจจะมีความแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับลีลาการเขียนและเจตนาของผู้วิจารณ์ สอดคล้องกับ กำพล จันทะกุล (2550, น. 182) ที่ได้กล่าวว่า การเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์เป็นไปตามเจตนาของผู้วิจารณ์ ที่มีส่วนแสดงความคิดเห็นทัศนคติของผู้วิจารณ์ในเชิงประเมินคุณค่าของภาพยนตร์ และส่วนการมุ่งนำเสนอข้อมูลหรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาพยนตร์ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจภูมิหลังของภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ

3.2 โครงสร้างปริจเฉทบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย

ในการวิเคราะห์โครงสร้างปริจเฉทบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ผู้วิจัยได้ใช้ลักษณะเนื้อหาและความลำดับการปรากฏ (ประไพพรรณ พิงฉิม, 2554, น. 123) เป็นเกณฑ์ในการแบ่งโครงสร้างปริจเฉทบทวิจารณ์ภาพยนตร์ จากการวิเคราะห์พบโครงสร้างปริจเฉท 5 โครงสร้าง ได้แก่ ส่วนเปิด ส่วนเนื้อเรื่อง ส่วนปิด ส่วนภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์ และพื้นที่ให้ผู้อ่านมีส่วนร่วม โดยพิจารณาว่า สารของข้อความที่บ่งบอกว่าเนื้อหาความลักษณะนี้ปรากฏอยู่ในโครงสร้างส่วนใด เช่น การกล่าวขอโทษผู้อ่านที่ห่างหายไปจากแฟนเพจ จะปรากฏอยู่ส่วนแรกที่เป็นส่วนเปิดของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ จะเป็นการพูดออกตัว เป็นการชี้แจง แจ้งให้ผู้อ่านทราบเพื่อป้องกันผู้อ่านเข้าใจผิด นอกจากนี้ยังพบคำว่า “สรุป” “ป.ล.” ที่เป็นตัวบ่งชี้ว่าส่วนนี้คือส่วนสุดท้ายหรือส่วนปิดบทวิจารณ์ภาพยนตร์ เป็นต้น โครงสร้างบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊กมีลักษณะดังตัวอย่างต่อไปนี้

ภาพที่ 3.2 ภาพโครงสร้างบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊ก 1. จาก นักเลงโรงหนัง. (2563). สืบค้น
จาก https://www.facebook.com/TheaterGangster/?tn-str=k*F

ตัวอย่างข้างต้นเป็นลำดับการปรากฏของโครงสร้างปริเจทบทวิจารณ์ภาพยนตร์บน
เฟซบุ๊ก เมื่อผู้อ่านหรือสมาชิกของแฟนเพจกดเข้าไปที่หน้าแฟนเพจก็จะสามารถเห็นลำดับการปรากฏ

ของโครงสร้างของบทวิจารณ์ที่เริ่มจากตัวบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ที่สามารถแบ่งแยกย่อยได้เป็นส่วนเปิด ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนปิด ซึ่งหากบทวิจารณ์ภาพยนตร์มีข้อความยาวมาก ผู้อ่านจะไม่สามารถเห็นบทวิจารณ์ได้ทั้งหมด จะเห็นเพียงบรรทัดด้านบนและจะมี “...ดูเพิ่มเติม” ต่อด้านหลังเพื่อให้ผู้อ่านกดเพื่อจะอ่านบทวิจารณ์ฉบับเต็ม ผู้วิจารณ์จึงจำเป็นต้องมีส่วนภาพตัวอย่างภาพยนตร์ ที่ปรากฏอยู่ในลำดับถัดลงมา ทำหน้าที่เป็นเหมือนทีเซอร์ของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ที่ผู้อ่านจะเห็นได้ชัดเจนและเป็นส่วนดึงดูดผู้อ่านให้สนใจอ่านบทวิจารณ์มากขึ้น และส่วนสุดท้ายคือพื้นที่ให้ผู้วิจารณ์มีส่วนร่วม ได้แก่ พื้นที่แสดงความรู้สึก พื้นที่แสดงความคิดเห็น และพื้นที่การแบ่งปัน ตามลำดับ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊ก และมีการทำหน้าที่ในการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ร่วมกัน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.2.1 ส่วนเปิด

ส่วนเปิด คือ โครงสร้างของตัวบทวิจารณ์ที่เป็นส่วนที่ปรากฏในตอนต้นของวิจารณ์ภาพยนตร์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.2.1.1 การพูดออกตัว

ส่วนเปิดการพูดออกตัว เป็นการพูดบอกกล่าว ชี้แจงให้ผู้อ่านได้ทราบล่วงหน้าถึงภูมิหลังของผู้วิจารณ์ เรื่องราวเหตุการณ์ส่วนตัวของผู้วิจารณ์ ก่อนที่ผู้วิจารณ์จะเข้าสู่รายละเอียดของบทวิจารณ์ จะให้ความรู้สึกเป็นกันเอง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 17

ออกตัวก่อนเลยว่าผมเป็นติ่งของครอบครัวนี้มาตั้งแต่ภาคแรก คือชอบมากกกกกกกก โดยเฉพาะ เจ้าแดชชอยยิก นี่ตัวโปรดเลย ซึ่งภาคนี้หนังยังคงไว้ลายความสนุกสนานแบบภาคแรกไว้อย่างไม่มีขาดตกบกพร่อง แถมหนังยังสร้างขวัญใจคนใหม่อย่าง เจ้าหนูแจ๊คแจ๊ค เพิ่มเข้ามาอีกคน ใครอ่อนระทวยกับความน่ารักของเด็กนี้มีตาย เพราะแจ๊คแจ๊คมันน่ารักมากจริง ๆ

(ภาพยนตร์เรื่อง The Incredible 2: เพจ นักเลงโรงหนัง, 8 มีนาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้วิจารณ์ได้กล่าวออกตัวว่า “ออกตัวก่อนเลยว่าผมเป็นติ่งของครอบครัวนี้มาตั้งแต่ภาคแรก” ซึ่งเป็นการเปิดบทวิจารณ์ด้วยการออกตัวตั้งแต่แรกว่าตนเองนั้นเป็นแฟนคลับของภาพยนตร์เรื่องนี้มาตั้งแต่ภาคแรก เป็นการแจ้งให้กับแฟนคลับได้ทราบตั้งแต่ต้น เพราะ

การบอกว่าเป็น “ดิ่ง” อาจจะทำให้การวิจารณ์ดูมีความลำเอียงได้ ผู้อ่านจะได้เข้าใจผู้วิจารณ์มากขึ้น และไม่เกิดการตีความในทางลบ

ตัวอย่างที่ 18

อาทิตย์ที่ผ่านมานี้ เพจอาจเจียบๆเหงาๆไปบ้างนะ ต้องขอประทานอภัยด้วย เพราะภารกิจส่วนตัวแน่นเอียดเหลือเกิน ขนาดหนังลุงเลี่ยมผมยังไม่ได้ดูเลย 555555 แต่อาทิตย์นี้ตั้งใจแน่วแน่ว่า 12 Strong ยังไงก็พลาดไม่ได้ด้วยประการทั้งปวง ปลาหางนกยูงจะคลอดลูก หรือนกหงส์หยกที่บ้านจะออกไข่ก็ต้องบอกให้อันร่อไว้ก่อน ขอมาดูเรื่องนี้ก่อน โดยรวมถึงแม้หนังจะดูไม่ค่อยสุด แต่ก็ถือว่าทำให้ความเสียนในการเสพหนังแบบระเบิดตูมตามลดลงไปได้บ้าง

(ภาพยนตร์เรื่อง 12 STRONG: เพจ นักเลงโรงหนัง, 18 มกราคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้วิจารณ์ได้กล่าวออกตัวกับผู้อ่านว่า “อาทิตย์ที่ผ่านมานี้ เพจอาจเจียบ ๆ เหงา ๆ ไปบ้างนะ ต้องขอประทานอภัยด้วย เพราะภารกิจส่วนตัวแน่นเอียดเหลือเกิน” เป็นการกล่าวขอโทษต่อผู้อ่าน และชี้แจงให้ผู้อ่านได้ทราบถึงสาเหตุที่แพนเพจเจียบ ๆ ไป เพราะผู้วิจารณ์ติดธุระ จึงทำให้ไม่ได้เข้ามาอัปเดตในแฟนเพจได้ ทั้งยังได้มีการสัญญาต่อผู้อ่านว่าจะชมภาพยนตร์เรื่อง 12 STRONG ไม่ว่าจะมีโอกาสใด ๆ ก็ตาม

จะเห็นได้ว่าการกล่าวเปิดบทสนทนาด้วยการออกตัวเป็นวิธีการหนึ่งที่ผู้วิจารณ์ใช้ในการเปิดบทวิจารณ์ โดยมักจะมีประโยค “บอกก่อนเลยว่า” “ขอออกตัวก่อน” ทั้งสองตัวอย่างนี้มีคำว่า “ก่อน” ปรากฏในประโยค ซึ่งเป็นเหมือนตัวบ่งชี้ว่าสิ่งที่ผู้วิจารณ์จะกล่าวนี้เป็นสิ่งที่ผู้วิจารณ์ต้องการบอกกล่าวหรือชี้แจงให้กับผู้อ่านได้รับทราบในเบื้องต้นก่อนจะเข้าสู่ส่วนเนื้อหาของบทวิจารณ์

3.2.1.2 การแสดงความรู้สึก

การแสดงความรู้สึก เป็นการแสดงความคิด ความรู้สึกของผู้วิจารณ์ หลังจากได้ชมภาพยนตร์ หรืออาจเป็นการตัดสินภาพยนตร์ในสิ่งที่ดีและไม่ดีต่อภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ในด้านต่าง ๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 19

เฮ้อออออ นี่ไม่ได้สับหนังเรื่องไหนแบบละเทะมานานแล้วนะ เพราะตั้งใจไว้ว่าจะพยายามเปิดใจกับหนังให้มากที่สุด แต่เรื่องนี้บ่งตรงนะว่าไม่ไหวจริงๆ ปกติถ้าใครตามเพจผม พวกหนังผีที่เค้าว้าห่วยๆ กันอย่าง Insidious ผมก็ว่าไม่ได้แย เคาะ2 ทีย่าให้สามีเข้าบ้านอะไรนั่นผมก็ชอบ แต่เรื่องนี้มันป่วยจริงๆ หนังไม่มีอะไรเลย นอกจากการสนทนาที่ไม่เข้าใจว่าจะเียนเย้ออาร์มบทไปไหน เป็นหนังผีที่แทบไม่มีความหลอนอะไรเลย ความน่ากลัวนี่บอกตรงๆ แพนเก่าผมตอนประจำเดือนใกล้มานางยังดูน่ากลัวกว่าหนังเรื่องนี้ซะอีก

(ภาพยนตร์เรื่อง Winchester: เพจ นักเลงโรงหนัง, 23 กุมภาพันธ์ 2561)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการเปิดบทวิจารณ์ด้วยการเล่าถึงความรู้สึกของผู้วิจารณ์ หลังจากได้ชมภาพยนตร์เรื่องนี้ ด้วยการเริ่มบทวิจารณ์ด้วยคำว่า “เฮ้อออออ” เป็นคำอุทาน ที่แสดงถึงความเบื่อหน่ายหรือไม่ถูกใจ การเขียนซ้ำพยัญชนะหลาย ๆ ตัวเป็นการเขียนเพื่อเน้นย้ำถึงอารมณ์ที่มีปริมาณที่มากกว่าปกติ เห็นได้อย่างชัดเจนว่าผู้วิจารณ์ใช้แสดงความรู้สึกไม่ถูกใจภาพยนตร์เรื่องนี้มาก และยังแสดงความรู้สึกต่อว่า “แต่เรื่องนี้บ่งตรงนะว่าไม่ไหวจริงๆ” “เรื่องนี้มันป่วยจริงๆ” ซึ่งเป็นประโยคที่ตัดสินว่าภาพยนตร์เรื่องนี้ไม่ดีสำหรับผู้วิจารณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบว่า ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นภาพยนตร์สยองขวัญที่ไม่มีความน่ากลัวเลย มีแต่บทสนทนาที่เียนเย้อ และยังกล่าวเปรียบเทียบความน่ากลัวของภาพยนตร์เรื่องนี้ว่า “แพนเก่าผมตอนประจำเดือนใกล้มานางยังดูน่ากลัวกว่าหนังเรื่องนี้ซะอีก” เป็นการเปรียบเทียบความรู้สึกน่ากลัวของภาพยนตร์เรื่องนี้เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพที่ชัดเจนขึ้น

ตัวอย่างที่ 20

แบบว่าอยาก กรีดดดดๆๆๆๆๆๆกับ วิกินเดอร์ นางทำได้เรารักนาง เรารักนาง มากกกกกตั้งแต่ Ex machina แล้วมาตกหลุมรักแบบตายหัวไปเลยตอนนางแสดง Danish Girl ชอบหน้าของวิกินเดอร์มากกกกกถึงมากที่สุด ผมว่าวิกินเดอร์เป็นดารา หญิงที่หน้าโคตรสวยเลย แล้วตัวเล็กมากกกกกก ดูแบบผอมเกร็งแบบคนออกกำลังกาย หุ่นเฟิร์ม เป็นชะนีหุ่นในฝันของชะนีทั่วโลกเลย ดูให้บอบบางก็น่าทูลนอม แต่ใน Tomb Raider นี่คือแกร่งมากกก อินเนอร์ก็แรง และเป็นภาพจำใหม่ของลาร่า

ครอฟท์ ที่บาร์มีไม่แพ้โจลีส้มัยเมื่อสิบกว่าปีก่อนได้สบาย ในส่วนของตัวหนังนี้พูดเลย
ผมชอบหนังผจญภัยแนวอินเดียน่าโจนส์อยู่แล้ว พอได้ดูเลยโคตรฟิน

(ภาพยนตร์เรื่อง Tomb Raider: เพจ อายส์แตกแหกไส้ฉีก, 8 มีนาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการเปิดการวิจารณ์ด้วยการเล่าถึงความรู้สึกของผู้วิจารณ์ต่อ
ภาพยนตร์เรื่องนี้ ด้วยการเริ่มบทวิจารณ์ว่า “แบบว่าอยาก กรีดดดดดดดดด” ซึ่งเป็นการแสดง
ความรู้สึกพอใจเป็นอย่างมาก ของผู้วิจารณ์ มีการซ้ำพยัญชนะ ด และยยังซ้ำไม่มก แสดงให้เห็นถึง
อารมณ์ของผู้วิจารณ์ที่มีปริมาณที่มากกว่าปกติ พร้อมให้เหตุผลถึงสิ่งที่พอใจคือ “อลิเซีย วิกันเดอร์”
ที่เป็นนางเอกของภาพยนตร์เรื่องนี้ ซึ่งเป็นนักแสดงที่ผู้วิจารณ์ชื่นชอบ ด้วยหน้าที่สวย ตัวเล็ก หุ่นดี
น่าทะนุถนอมและยังเป็นนักแสดงที่เก่ง นอกจากนี้ผู้วิจารณ์ก็ยังได้แสดงความรู้สึกต่อภาพยนตร์เรื่องนี้
ว่า “ผมชอบหนังผจญภัยแนวอินเดียน่าโจนส์อยู่แล้ว พอได้ดูเลยโคตรฟิน” แสดงให้เห็นว่าผู้วิจารณ์
ชื่นชอบภาพยนตร์เรื่องนี้ เพราะเป็นภาพยนตร์ประเภทที่ผู้วิจารณ์ชื่นชอบอยู่แล้ว ยิ่งได้ชมภาพยนตร์
เรื่องนี้ยิ่งรู้สึกชอบมาก

3.2.1.3 การเกริ่นนำ

การเกริ่นนำ เป็นการเปิดบทวิจารณ์ด้วยการบอกเรื่องราวหรือหยิบยก
เอาประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ มานำเสนอก่อนที่จะเข้าสู่ส่วนเนื้อเรื่อง
ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 21

ใครว่านายทุนไม่มีผลกับหนังให้มาดู Pacific Rim: Uprising นี่แหละชัดเจนที่สุด คือ
ดีลใหญ่เมื่อปีสองปีก่อนที่นายทุนจีนมาซื้อ Legendary ไปแล้วเห็นชัดสุดๆคงเป็น
Pacific Rim ภาคนี้แหละ ที่ตลอดทั้งเรื่องดูรู้เลยว่าคงมีจุดมุ่งหมายเพื่อไปโกยเงิน
หยวนแน่นอน เล่นเอาเสน่ห์จากภาคแรกของที่กำกับโดยคริสโตเฟอร์ โนแลนด์ ทำ
เอาไว้หายไปเกือบหมดเลย กลายเป็นหนังฉาบฉวยเป็นจิวไรต์แตก ซึ่งเอาจริงๆดูให้
สนุกมันก็สนุกแหละ แต่ทั้งการเดินเรื่อง บท การเล่าเรื่องนี้ ถ้าจะวางทิ้งออกไปให้
หมดมันคือหนังดูสนุกแบบเดินออกไปตัวเบาๆไม่ต้องคิดอะไรเยอะ แต่ที่น่ารำคาญ
คือตัวละครจีนเยอะมากกก พูดทั้งภาษาจีน พูดทั้งภาษาอังกฤษสำเนียงจีนทั้งเรื่อง
จนดูแล้วก็สงสัยนะว่าเค้าไม่ได้กะขายอเมริกาแน่ๆ กะขายเมืองจีนประเทศเดียวเอา
ให้มันรวมนั่นนี่ก็เอาที่สบายใจแหละ

(ภาพยนตร์เรื่อง Pacific Rim: Uprising: เพจ อวยไล้แตกแหกไล้ฉีก, 21 มีนาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการเปิดบทวิจารณ์ด้วยการบอกเรื่องราวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์เรื่องนี้ ในตัวอย่างนี้ผู้วิจารณ์ได้นำประเด็นของนายทุนที่ส่งผลต่อการผลิตภาพยนตร์โดยผู้วิจารณ์ได้กล่าวว่า ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นภาพยนตร์ที่มีนายทุนเป็นคนจีน ซึ่งผลิตภาพยนตร์ออกมาเพื่อมีจุดประสงค์ในการกอบโดยเงินจากประเทศจีนอย่างแน่นอน เพราะมีตัวละครที่เป็นคนจีน พูดภาษาจีน ทั้งยังพูดภาษาอังกฤษแต่สำเนียงจีน ทำให้ภาพยนตร์เรื่องนี้มีความแตกต่างไปจากภาคก่อน ๆ ที่เคยทำมา ทำให้ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่ผู้วิจารณ์ต้องการกล่าวถึงก่อนที่จะเข้าสู่ส่วนเนื้อหาต่อไป

ตัวอย่างที่ 22

เป็นแอนิเมชันที่สร้างห่างจากภาคแรกตั้ง 14 ปี ทั้งๆที่ภาคแรกก็ประสบความสำเร็จสูงมากกกกทั้งรายได้และรางวัล เข้าใจว่าผู้กำกับ แบรด เบิร์ด คงมีความสุขกับโปรเจกต์หนังคนหลายเรื่อง จนไม่มีเวลาคิดงานสำหรับภาคสอง และในที่สุด 14 ปีแห่งการรอคอย เราก็ได้ชม Incredibles ภาค 2 จนได้ ซึ่งเอาจริงๆคือโครงสร้างเรื่อง บทการเล่าเรื่องมันแทบจะไม่ต่างจากภาคแรกเท่าไรเลย แต่ด้วยความสนุกผมก็พบว่ามันทำให้ผมมีความสุขกับมันได้เหมือนเดิม

(ภาพยนตร์เรื่อง Incredible 2: เพจ อวยไล้แตกแหกไล้ฉีก, 19 มิถุนายน 2561)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการเปิดบทวิจารณ์ด้วยการพรรณนาหรือเล่าเรื่องราวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์เรื่องนี้ ในตัวอย่างนี้เป็นการพูดถึงประเด็นของการสร้างภาพยนตร์เรื่อง Incredible ที่สร้างภาค 2 ห่างจากภาคแรกถึง 14 ปี ทั้งที่ภาคแรกนั้นภาพยนตร์เรื่องนี้ประสบความสำเร็จมากสร้างทั้งรายได้และรางวัล นอกจากนี้ผู้วิจารณ์ยังได้กล่าวถึงโครงสร้างเรื่องที่ไม่แตกต่างไปจากภาคแรกมาก แต่ก็ยังสนุกเหมือนเดิม ซึ่งประเด็นที่ผู้วิจารณ์กล่าวถึงนั้นอาจเป็นประเด็นที่ใครหลาย ๆ คนก็คิดเหมือนกัน ผู้วิจารณ์จึงเลือกที่จะนำมากล่าวในส่วนแรก เพื่อเป็นการปูเรื่องราวก่อนที่จะเข้าสู่ส่วนต่อไป

เห็นได้ว่าการเปิดบทวิจารณ์ด้วยการพรรณนา เล่าถึงประเด็นต่าง ๆ ในส่วนเปิดบทวิจารณ์นั้นเป็นวิธีการหนึ่งที่ผู้วิจารณ์เลือกประเด็นที่เห็นว่าน่าสนใจเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ และ

ผู้อ่านก็คงคิดเหมือนกันมาใช้ในการเปิดบทวิจารณ์ภาพยนตร์ เช่น ประเด็นของนายทุนกับการสร้างภาพยนตร์ เพื่อเป็นการปูทางไปสู่เนื้อหาหลักที่ผู้วิจารณ์จะกล่าวถึงต่อไป

3.2.2 ส่วนเนื้อหา

ส่วนเนื้อเรื่อง คือ โครงสร้างของตัวบทวิจารณ์ที่เป็นส่วนเนื้อหาหลักของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ จะอยู่ถัดลงมาจากส่วนเปิดบทวิจารณ์ เป็นส่วนที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ในประเด็นต่าง ๆ จากการวิเคราะห์สามารถแบ่งโครงสร้างส่วนเนื้อหาออกได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรก คือ การเล่าเรื่องย่อของภาพยนตร์ จะเป็นการเล่าเนื้อเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ พอสังเขป และส่วนที่สอง คือ การแสดงความคิดเห็น เป็นการแสดงความคิดเห็น วิจารณ์ของผู้วิจารณ์ต่อภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ในประเด็นต่าง ๆ ทั้งที่ดีและไม่ดี ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 23

เนื้อหาของภาคนี้ เริ่มด้วยการที่ขุนพันธ์พาลูกน้องไปบุกรังโจรแต่ถูกฆ่าตายหมด พี่แกรอดคนเดียว ทำให้มีคำสั่งถูกพักการ แต่จะให้ขุนพันธ์นอนอยู่บ้านเฉยๆ มันก็จะดูเปล่าประโยชน์ ท่านขุนเราจึงใช้เวลาว่างนี้ไปเที่ยวจังหวัดสุพรรณเพื่อไปซื้อสาส์นที่เค้าวางกันว่าอร่อยสุดในประเทศไทย ถลกๆ ขุนพันธ์ไปสุพรรณเพื่อแฝงตัวเข้าไปรวมกลุ่มกับแก๊งค์เสือฝ้ายและเสือใบ เพื่อสืบหาว่ากลุ่มนี้มีชุมทางเสียงโจรกันอยู่แถวไหน ส่วนเนื้อหาต่อจากนี้จะเป็นยังไงก็ไปตามดูกันเอาเองในหนัง

ตามที่บอกไปข้างต้น ว่าจุดอ่อนของหนังเรื่องนี้คือการเล่าเรื่อง แถมยังตัดต่อแบบรวบรัดไปหน่อย คืออารมณ์กำลังมาละ ขออีกนิด ขออีกนิด หนังก็ตัดไปอีกฉากแบบทิ้งไว้ให้เราอารมณ์ค้างชะอย่างนั้น แต่ถ้าให้เทียบกับภาคก่อน ผมชอบภาคนี้มากกว่าภาคแรกนะ รู้สึกว่าหนังมันพยายามทำให้เหตุการณ์ดูเป็นจริงเป็นจังและเล่นประเด็นตำรวจได้อย่างถึงพริกถึงขิงดี อีกทั้งตัวตนของพวกเสือพวกโจร เราก็ดูอินซึ้งคุ้นหุมนานนมเลยทำให้เรารู้สึกอินได้ไม่ยาก แต่ถ้ามองแบบเป็นกลาง ภาคนี้ยังคงมีช่องโหว่และตรรกะแปลกๆ ในตลอดทั้งเรื่อง ซึ่งส่วนนี้ผมไม่ได้คาดหวังตั้งแต่ต้น และเข้าใจว่ามันต้องเป็นแบบนี้อยู่แล้ว เลยไม่ได้รู้สึกหงุดหงิดอะไรมากมายเท่าไร

จุดเด่นของหนังก็คือ แอ็คชั่นที่โคตรได้อารมณ์ตามลายเซ็นของผู้กำกับ และความเท่ของตัวละคร ที่ต้องยอมรับว่า ขุนพันธ์ 2 น่าจะเป็นหนังไทยที่เท่สุดใน พ.ศ. นี้แล้วแหละ แค่ฉากขุนพันธ์บ่นจิมจัม จิมจัม ท่อง นะโม นะโม เหนียวหนึบ เฉยๆ ก็ยัง

รู้สึกว่ามันน่าทึ่งจริงๆ ได้ยินแล้วของขึ้นเลย 55555 ความสามารถของทั้งตัว
 ขุนพันธ์ เสือฝ้าย และ เสือใบ นี่ไปเข้าทีม Avengers ได้สบาย ฮอว์กอายุ ที่ว่ายังป็น
 แม่นๆ ยิ่งหนุ่มแน่นๆ เจอเสือใบเข้าไป แค่เห็นตัวเฉยๆ ไม่ต้องเล็ง จะยิงขึ้นฟ้าแบบพี
 เสก หรือยิงลงน้ำ ยิ่งกลับหลัง ยิ่งลอดหว่างไซ่ ยิ่งไงก็ยิ่งโดน ส่วนพระเอกของงาน
 อย่างขุนพันธ์นี่ โอ้โฮว เวอร์วังมากกกกกก ทักษะการหายตัวไปฆ่าคนนี่คือจบเลยนะ
 ใครจะสู้ได้ นี่ยังไม่รวมถึงวิชาหนังเหนียว ที่ไม่ต้องใช้ปาฏิหาริย์ของหลวงปู่เคิ้มแห่ง
 วัดเขาอีโต้ขว้างเป็ด ก็ยิ่งพีแถมไม่ซ้ำ

(ภาพยนตร์เรื่อง ขุนพันธ์ 2: เพจ นักเลงโรงหนัง, 23 สิงหาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นส่วนเนื้อเรื่องทั้งหมดของหนึ่งบทวิจารณ์ สามารถแบ่งได้เป็น 2
 ส่วน ในย่อหน้าแรก เป็นการนำเสนอเนื้อเรื่องย่อของภาพยนตร์เรื่องขุนพันธ์ 2 แบบพอสังเขปว่า
 ภาพยนตร์เรื่องขุนพันธ์ 2 มีเนื้อเรื่องเป็นอย่างไร เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบเนื้อเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนี้

ในย่อหน้าที่สองและสามเป็นส่วนที่แสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ จะเห็นได้ว่าใน
 ย่อหน้าที่สองผู้วิจารณ์ได้กล่าวถึงจุดอ่อนของภาพยนตร์เรื่องนี้ว่า จุดอ่อนของภาพยนตร์เรื่องนี้คือการ
 เล่าเรื่อง การตัดต่อที่รวบรัดไป เพราะการตัดฉากของภาพยนตร์ทำให้อารมณ์ของผู้วิจารณ์ค้าง ทั้งยัง
 มีการเปรียบเทียบกับภาพยนตร์เรื่องขุนพันธ์ภาคแรก เพื่อให้ผู้อ่านที่เคยชมภาพยนตร์เรื่องขุนพันธ์ใน
 ภาคแรกมาแล้วเกิดความเข้าใจมากขึ้นว่าภาพยนตร์เรื่องขุนพันธ์ 2 นั้นจะมีความเหมือนหรือแตกต่าง
 จากภาคแรกอย่างไร พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นว่าตัวผู้วิจารณ์นั้นชอบขุนพันธ์ 2 มากกว่าภาคแรก
 เพราะขุนพันธ์ในภาคนี้มีเหตุการณ์ที่สมจริงมากกว่า ทั้งยังมีตัวละครที่รู้จักชื่อมาก่อนแล้วทำให้
 ผู้วิจารณ์มีความรู้สึกร่วมไปกับภาพยนตร์ได้ดี แต่หากมองแบบเป็นกลางก็ยังรู้สึกว่าภาพยนตร์ยังมี
 ช่องโหว่และตรรกะที่แปลก ๆ ไป

ในย่อหน้าที่สาม เป็นส่วนเนื้อเรื่องที่เป็นการแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์
 เช่นเดียวกันกับย่อหน้าที่สองซึ่งในย่อหน้านี้ผู้วิจารณ์ได้กล่าวถึงจุดเด่นของภาพยนตร์เรื่องนี้ว่า จุดเด่น
 ของภาพยนตร์เรื่องนี้คือ ฉากแอคชั่น และตัวละครในเรื่องที่มีทั้งความเท่ และเก่งกาจ ที่ผู้วิจารณ์ได้
 นำไปกล่าวเปรียบเทียบกับตัวละคร ฮอว์กอายุ จากภาพยนตร์เรื่อง Avengers ที่เป็นภาพยนตร์
 ซูเปอร์ฮีโร่ที่มีชื่อเสียง ทั้งยังเปรียบเทียบกับเสก โลโซ ว่าตัวละครเสือใบนั้นมีความสามารถในการยิง
 ปืนที่เก่งกาจมากกว่าฮอว์กอายุ ที่เป็นตัวละครที่ใช้ธนูเป็นอาวุธ และเสก โลโซที่มีข่าวว่ายิงปืนขึ้นฟ้า
 เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพที่ชัดเจนขึ้น

จะเห็นว่าโครงสร้างส่วนเนื้อเรื่องมีทั้งการนำเสนอในส่วนที่เป็นเนื้อเรื่องย่อของภาพยนตร์ ที่ทำให้ผู้อ่านทราบเนื้อเรื่องของภาพยนตร์พอสังเขป ทั้งยังมีการแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ทั้งส่วนที่ดีและไม่ดีของภาพยนตร์ ซึ่งมักจะมีเหตุผลมาประกอบการแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์เสมอ ทำให้การแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์นั้นมีความน่าเชื่อถือ ไม่ได้วิจารณ์แบบไม่มีเหตุผล โครงสร้างเนื้อหาในส่วนการแสดงความคิดเห็นนั้นจะเป็นการบอกกล่าวให้ผู้อ่านได้รับทราบถึงส่วนที่ดีและไม่ดีของภาพยนตร์ และยังใช้ช่วยประกอบการตัดสินใจว่าจะเลือกชมภาพยนตร์เรื่องนี้หรือไม่

3.2.3 ส่วนปิด

ส่วนปิด คือ โครงสร้างของตัวบทวิจารณ์ที่เป็นส่วนสรุปประเด็นทั้งหมดที่ผู้วิจารณ์ได้กล่าวมาข้างต้นหรือปิดบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ส่วนนี้จะปรากฏในลำดับสุดท้ายของตัวบทวิจารณ์ เป็นส่วนผู้เขียนต้องการนำเสนอเพื่อย้ำประเด็น หรือแสดงเจตนารมณ์ของผู้เขียน ในที่นี้ก็คือการแนะนำชักชวนให้ไปชมภาพยนตร์หรือไม่ สามารถแยกย่อยได้ดังนี้

3.2.3.1 ส่วนปิดแบบมีดัชนีปริเฉท “สรุป”

ส่วนปิดแบบมีดัชนีปริเฉท “สรุป” เป็นการปิดบทวิจารณ์ด้วยการใส่ดัชนีปริเฉท “สรุป” ไว้หน้าประโยค ทำหน้าที่เป็นตัวบ่งชี้ว่าส่วนนี้คือส่วนสรุปของบทวิจารณ์ พร้อมทั้งระบุเจตนาในการส่งสารของผู้วิจารณ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 24

สรุป .. หนังสือน่ารักอบอุ่นตามสไตล์โดราเอมอน หนังสั้นให้ 7 แต่ขอบวกคะแนนพิเศษให้.เพลงประกอบ เพราะมากกกกก ใครอยากหนีกระแสนาคีชวนแฟน ชวนลูกมาดูเรื่องนี้ได้เลย หนังสั้นน่ารัก เต็มใจว่าจะพาหลานไปดูอีกรอบ

(ภาพยนตร์เรื่อง Doraemon The Movie 2018: เพลง นักเลงโรงหนัง, 20 ตุลาคม, 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นเป็นส่วนปิดที่มีดัชนีปริเฉท “สรุป” อยู่หน้าประโยค เป็นตัวบ่งชี้ว่าส่วนนี้ของบทวิจารณ์นั้นคือส่วนสรุป ต่อด้วยการสรุปภาพยนตร์โดยสั้นว่า “หนังสือน่ารักอบอุ่นตามสไตล์โดราเอมอน หนังสั้นให้ 7 แต่ขอบวกคะแนนพิเศษให้.เพลงประกอบ เพราะมากกกกก” และต่อการเชิญชวนไปชมภาพยนตร์เรื่องนี้ว่า “ชวนลูกมาดูเรื่องนี้ได้เลย หนังสั้นน่ารัก เต็มใจว่าจะพาหลานไปดูอีกรอบ”

ตัวอย่างที่ 25

สรุป ใครชอบหนังเขย่าขวัญแบบมีชั้นเชิง ที่ไม่ได้มาแค่หลอก แฮ่ เสียงดังต๊องๆ แล้วก็จบไปแบบไม่มีอะไรให้น่าจดจำ ให้เข้ามาดูเรื่องนี้ได้เลย ช่วงนี้ตอนกลางคืนก็เปิดไฟแหม่งทั้งบ้านอะ หลอนจัด ดูหนังผีที่ไรค่าไฟดูขึ้นตลอดเลย
5555555555555555

(ภาพยนตร์เรื่อง Hereditary: เพจ นักเลงโรงหนัง, 14 มิถุนายน, 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นเป็นส่วนปิดที่มีดัชนีปริเฉท “สรุป” อยู่หน้าประโยค เป็นตัวบ่งชี้ว่า ส่วนนี้ของบทวิจารณ์นั้นคือส่วนสรุป ต่อด้วยการสรุปภาพยนตร์โดยสั้นว่า “ใครชอบหนังเขย่าขวัญแบบมีชั้นเชิง ที่ไม่ได้มาแค่หลอก แฮ่ เสียงดังต๊องๆ แล้วก็จบไปแบบไม่มีอะไรให้น่าจดจำ ให้เข้ามาดูเรื่องนี้ได้เลย ช่วงนี้ตอนกลางคืนก็เปิดไฟแหม่งทั้งบ้านอะ หลอนจัด ดูหนังผีที่ไรค่าไฟดูขึ้นตลอดเลย”

3.2.3.2 ส่วนปิดแบบสรุปความ

ส่วนปิดแบบสรุปความ เป็นการสรุปประเด็นสำคัญของภาพยนตร์มาแล้วซ้ำให้มีความเด่นชัดขึ้นในประโยคสั้น ๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 26

ตัวหนังเองจริงๆมันพุ่มพ่ายในระดับนึง มีความจงใจบิ๊วที่ให้เราต้องให้ ทั้งการได้ระดับ ดราม่า การใส่ดนตรีประกอบ แต่ส่วนตัวผมกลับรู้สึกค่อยๆอินไปเรื่อยๆกับตัวหนัง และค่อยๆรักหนังเรื่องนี้ The Last Recipe ไม่ใช่แค่หนังอาหารหรือหนังครอบครัว แต่ตัวหนังยังคงใส่ในเรื่องราวของมิตรภาพระหว่างเพื่อน ระหว่างมนุษย์ รวมไปถึงประเด็นการเมืองเบาๆด้วย ภาพรวมผมถือว่าเป็นหนังที่ดีมากนะครับ
8/10 หนังมันมีวิญญาณครับ

(ภาพยนตร์เรื่อง The Last Recipe สูตรลับเมนูยอดเซฟ: เพจ อวยไส้แตกแตกไส้ฉีก, 28 มกราคม, 2561)

ตัวอย่างข้างต้นเป็นส่วนปิดแบบสรุปความที่สรุปประเด็นสำคัญของภาพยนตร์เรื่องนี้ว่า ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นภาพยนตร์แนวดราม่า ที่มีการค่อย ๆ ดึงอารมณ์คนดูให้มีอารมณ์ร่วมไปเรื่อย ๆ ทั้งยังอธิบายเพิ่มเติมด้วยชื่อของภาพยนตร์ที่ใครอาจเข้าใจได้ว่าเป็นภาพยนตร์แนวการทำอาหารหรือแนวครอบครัวเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีภาพยนตร์ที่แฝงไปด้วยเรื่องราวของมิตรภาพ และผู้วิจารณ์

ยังให้คะแนนของภาพยนตร์โดยภาพรวมที่ 8/10 เป็นการสรุปความคิดของผู้วิจารณ์ให้ผู้อ่านเข้าใจในแนวทางของภาพยนตร์เรื่องนี้ไว้ในส่วนสุดท้ายของบทวิจารณ์จากที่ได้มีการกล่าวถึงมาทั้งหมดแล้วในส่วนเปิดและส่วนเนื้อหา เพื่อเป็นการปิดจบบทวิจารณ์ที่สมบูรณ์แบบ

3.2.3.3 ส่วนปิดแบบมีปัจฉิมลิขิต (ป.ล.)

ส่วนปิดแบบมีปัจฉิมลิขิต (ป.ล.) เป็นการปิดบทวิจารณ์ด้วยการใส่ปัจฉิมลิขิต ป.ล. หน้าประโยค เพื่อบ่งชี้ว่าส่วนนี้คือส่วนสุดท้ายหรือส่วนสรุปของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 27

ป.ล. 1 Infinity War มันมีความเป็นซีรีส์ขนาดสั้นแบ่งเป็นตอน ๆ มากกว่า อารมณ์เลยเหมือนดูฉากแอ็คชั่นสั้นเป็นฉากแยกไปเรื่อย ๆ หนึ่งเลยเหมือนคุมสเกลได้ดี เพราะไม่ต้องเอาทั้งหมดมารวมกันขนาดนั้น

ป.ล. 2 การพยายามบิดรามาความรักในภาคนี้ดูเล่นง่ายไปหน่อย อาจจะเพราะหลายคู่ใน Infinity War ไม่ได้มีความสัมพันธ์ระหว่างกันก่อนหน้านี้มากขนาดนั้น การอยู่ดี ๆ ก็เล่นใหญ่รักกันปานจะกลืนกินจึงดูไม่ค่อยน่าเชื่อถือเอาเสียเลย ผลคือเราก็ไม่ได้อินอะไรกับพวกนี้ ยิ่งของตัวร้ายนี่อาศัยการแสดงช่วยล้วน ๆ

(ภาพยนตร์เรื่อง Avengers: Infinity War (2018): เพจ หนึ่งโปรดของข้าพเจ้า, 24 เมษายน, 2561)

ตัวอย่างข้างต้นเป็นส่วนปิดที่มีปัจฉิมลิขิต “ป.ล.” เป็นตัวบ่งชี้ว่าส่วนนี้คือส่วนสุดท้ายของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ตามด้วยการสรุปบทวิจารณ์ภาพยนตร์แบบสั้น ๆ จากตัวอย่างข้างต้นมีการใส่ ป.ล. 1 และ ป.ล. 2 เป็นการสรุปบทวิจารณ์ภาพยนตร์สองส่วน ส่วนของ ป.ล. 1 จะเป็นการสรุปลักษณะของภาพยนตร์เรื่อง Avengers: Infinity War (2018) ว่าเป็นภาพยนตร์ที่มีการแบ่งเป็นตอน ๆ คล้ายกับซีรีส์ โดยจะแบ่งตอนจากฉากแอ็คชั่นที่ตัดแบ่งได้อย่างลงตัวและแบ่งสัดส่วนในแต่ละฉากของภาพยนตร์ได้ดี ส่วนของ ป.ล. 2 จะเป็นการกล่าวถึงอารมณ์ของภาพยนตร์เรื่องนี้ คือการสร้าง ความตราตรึงใจในเรื่องความรักของภาพยนตร์เรื่องนี้ที่อาจจะง่ายไป เพราะตัวละครในเรื่องไม่ได้มีความสัมพันธ์กันมาก่อน จึงทำให้การสร้างฉากรักไม่สมจริง และทำให้ผู้วิจารณ์รู้สึกเข้าไม่ถึงส่วนนี้

ตัวอย่างที่ 28

ป.ล มั่นใจว่าหนังสือเรื่องนี้เป็นหนึ่งในตำนานของคนเน็ตหนึ่ง เน็ตเกมส์ เน็ต
หุ่นยนต์ ไปอีกนานชั่วลูกชั่วหลาน

ป.ล. 2 . นี่เป็นโพสหายไปเฉย ๆ ครั้งที่ 2 ของ Facebook ขอบอกเลยว่างมากกว่า
มันหายไปได้อย่างไร เอาเป็นว่าขอโพสใหม่นะครับ รบกวนใครอ่านเจอช่วยกดติดตาม
กดติดตาม หรือกด see first ไว้ นะครับ

(ภาพยนตร์เรื่อง Ready Player One: เพจ อยุ่ได้แตกแหกได้ฉีก, 26 มีนาคม 2561)

ตัวอย่างข้างต้นเป็นส่วนปิดที่มีปัจฉิมลิขิต “ป.ล.” เป็นตัวบ่งชี้ว่าส่วนนี้คือส่วนสุดท้าย
ของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ จากตัวอย่างข้างต้นมีการใส่ ป.ล. และตามด้วยข้อความขนาดสั้นที่เป็นการ
สรุปความคิดเห็นของผู้วิจารณ์และสร้างความมั่นใจให้กับผู้อ่าน ส่วน ป.ล. 2 เป็นการกล่าวถึงเรื่อง
อื่น ๆ ที่ผู้วิจารณ์ต้องการบอกกับผู้อ่านไม่เกี่ยวกับการวิจารณ์ภาพยนตร์ ในที่นี้ผู้วิจารณ์ได้กล่าวถึง
ข้อความที่ผู้วิจารณ์ได้โพสต์หน้าเฟซบุ๊กได้หายไปเป็นครั้งที่ 2 โดยไม่ทราบสาเหตุ จึงขอโพสใหม่อีก
รอบ และรบกวนผู้อ่านทุกคนกดติดตามแฟนเพจด้วย

3.2.4 ภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์

ภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์ คือ โครงสร้างส่วนที่เป็นภาพที่เกี่ยวข้องกับ
ภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ และมีข้อความประกอบภาพ เป็นส่วนที่อยู่ถัดจากตัวบทวิจารณ์ ทำหน้าที่เป็น
ทีเซอร์ของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของการวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊ก
ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 29

ภาพที่ 3.3 ภาพแสดงตัวอย่างภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์จากแฟนเพจนักเลงโรงหนัง. จากนักเลงโรงหนัง. (2560). สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/TheaterGangster/posts/1798998720407916/>

จากตัวอย่างข้างต้นเป็นภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์จากแฟนเพจ “นักเลงโรงหนัง” จะเห็นได้ว่าภาพตัวอย่างภาพยนตร์นั้นมีทั้งส่วนที่เป็นรูปภาพและส่วนที่เป็นข้อความ ประกอบไปด้วย

(1) ส่วนที่เป็นรูปภาพ ผู้วิจารณ์ได้นำรูปภาพจากฉากในภาพยนตร์เรื่อง Pacific Rim: Uprising ที่เน้นภาพของตัวแสดงเป็นฉากที่มีการกระทำของตัวละครสองตัวละคร คือ ตัวละครเอกของเรื่องที่เป็นหุ่นยนต์ต่อสู้กับตัวร้ายที่เป็นสัตว์ประหลาดที่เรียกว่า ไคจู ซึ่งทั้งสองตัวละครถือเป็นตัวละครเด่นของภาพยนตร์ และฉากนี้ก็เป็นฉากต่อสู้ที่สำคัญของภาพยนตร์เรื่องนี้ แสดงให้เห็นว่าภาพยนตร์เรื่องนี้เน้นจุดขายที่ตัวละครเป็นหลัก การนำเสนอภาพตัวละครจะทำให้ผู้อ่านสามารถจดจำตัวละครได้

(2) ชื่อภาพยนตร์เรื่องนี้ “PACIFIC RIM UPRISING” จะจัดอยู่บนรูปภาพด้านขวา โดยผู้วิจารณ์ได้ใช้ตัวอักษรสีส้ม ซึ่งทั้งลักษณะตัวอักษรและสีของตัวอักษรนั้นเหมือนกับลักษณะตัวอักษรและสีของตัวอักษรที่ทางค่ายใช้ในการโฆษณาภาพยนตร์เรื่องนี้ ซึ่งจะกลายเป็นภาพจำให้กับผู้อ่านที่เคยเห็นโฆษณาภาพยนตร์เรื่องนี้มาก่อนแล้ว

(3) การให้คะแนนภาพยนตร์จะจัดอยู่ตรงกลางด้านล่างของรูปภาพ โดยผู้วิจารณ์ให้คะแนนภาพยนตร์เรื่องนี้ที่ 7.5 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ตามที่ผู้วิจารณ์ได้กำหนดไว้ ผู้วิจารณ์ได้ใช้สีเหลืองเป็นสีของตัวอักษร เป็นสีที่สื่อถึงความรื่นเริงเบิกบาน สนุกสนาน เพื่อจะได้ตัดกับพื้นหลังสีดำให้ดูมีความโดดเด่น และใช้ตัวอักษรมีขนาดใหญ่ที่สุดเมื่อเทียบกับขนาดตัวอักษรในส่วนอื่น เพื่อต้องการให้เห็นอย่างชัดเจน และแสดงว่าส่วนนี้เป็นส่วนที่สำคัญของโครงสร้างส่วนภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์

(4) ข้อความขนาดสั้นจะจัดอยู่ตรงกลางถัดลงไปจากการให้คะแนน เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ที่ดึงเอาจุดเด่นของภาพยนตร์มาเขียน ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับบทวิจารณ์หลัก ข้อความในตัวอย่างนี้คือ “เป็นโคจูที่ทั้งอดีตใหญ่ยาวมาก เนื้อหากิ่งงัน ๆ แต่ความมันส์จัดเต็ม” เป็นการอธิบายถึงลักษณะของตัวร้ายของภาพยนตร์เรื่องนี้ที่เรียกกันว่า “โคจู” ว่าเป็นตัวร้ายที่มีพลังเยอะ ตัวใหญ่ยาว ซึ่งโคจูที่ผู้วิจารณ์กล่าวถึงก็คือสัตว์ประหลาดที่ปรากฏในรูปภาพด้านบน

(5) ชื่อของแฟนเพจก็คือ “นักเลงโรงหนัง” จะจัดอยู่ตรงกลางด้านล่างสุด ซึ่งผู้วิจารณ์ก็ได้ใช้ลักษณะตัวอักษรและสีตัวอักษรเดียวกันกับลักษณะตัวอักษรและสีตัวอักษรที่ใช้ในชื่อโปรไฟล์แฟนเพจ เพื่อเป็นให้เป็นภาพจำของผู้อ่านและยังเป็นการป้องกันและแสดงความเป็นเจ้าของภาพประกอบนี้หากมีใครนำไปใช้

จากการศึกษาการใช้ภาพตัวอย่างภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์ของแฟนเพจ “นักเลงโรงหนัง” ทั้งหมด ผู้วิจัยพบว่าผู้วิจารณ์ได้ใช้ลักษณะของโครงสร้างภายในที่เหมือนกันคือ มีรูปภาพ มีชื่อภาพยนตร์ มีการให้คะแนน มีข้อความขนาดสั้น และมีชื่อแฟนเพจ นอกจากนี้ยังมีการใช้สีของตัวอักษรและขนาดของตัวอักษรแบบเดียวกันทั้งหมดทุกภาพประกอบบทวิจารณ์ แต่ก็มีสิ่งที่แตกต่างกันออกไปคือ ชื่อของภาพยนตร์และตำแหน่งการจัดวางชื่อของภาพยนตร์ เพราะผู้วิจารณ์จะใช้ชื่อของภาพยนตร์ตามแบบของค่ายที่ใช้ในการโฆษณา จะทำให้เกิดเป็นภาพจำและแบบฉบับของภาพประกอบภาพยนตร์ของแฟนเพจนักเลงโรงหนัง ที่หากใครเห็นก็จะทราบได้ในทันทีว่ามาจากแฟนเพจนักเลงโรงหนัง

ตัวอย่างที่ 30

ภาพที่ 3.4 ภาพแสดงตัวอย่างภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์จากแฟนเพจอวยไล้แตกแหกไล่ฉีก. จาก อวยไล้แตกแหกไล่ฉีก. (2560). สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/overhyp/posts/2052765461606043/>

ตัวอย่างข้างต้นเป็นภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์ของแฟนเพจ “อวยไล้แตกแหกไล่ฉีก” จะเห็นได้ว่าภาพตัวอย่างภาพยนตร์นั้นมีทั้งส่วนที่เป็นรูปภาพและข้อความ ประกอบไปด้วย

(1) รูปภาพ จะจัดอยู่ในส่วนบนสุดและใช้พื้นที่มากที่สุด โดยจะใช้ภาพของตัวละครเอกของเรื่องที่เป็นหุ่นยนต์ให้เป็นจุดเด่นของภาพและมีตัวละครอื่น ๆ ประกอบด้านข้าง แสดงให้เห็นว่าภาพยนตร์เรื่องนี้เน้นจุดขายที่ตัวละครเป็นหลัก การนำเสนอภาพตัวละครจะทำให้ผู้อ่านสามารถจดจำตัวแสดงได้

(2) การให้คะแนนภาพยนตร์จะจัดอยู่ด้านล่างของรูปภาพทางด้านซ้าย โดยผู้วิจารณ์ได้ให้คะแนนภาพยนตร์เรื่องนี้ที่ 4 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ตามที่ผู้วิจารณ์กำหนดไว้ ผู้วิจารณ์ได้เลือกใช้สีตัวอักษรสีส้มที่เป็นสีของตัวอักษรที่ทางค่ายใช้ในการโฆษณาภาพยนตร์เรื่องนี้ เพื่อให้ติดกับฉากหลังที่เป็นสีดำ และใช้ตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่เพื่อให้ตัวอักษรมีความเด่นขึ้นมา

(3) ชื่อของภาพยนตร์เรื่องนี้ “PACIFIC RIM UPRISING” จะจัดอยู่ด้านล่างรูปภาพด้านขวา โดยใช้สีตัวอักษรสีดำเหล็บบ่ม ซึ่งเป็นสีที่ทางค่ายใช้ในการโฆษณา ลักษณะตัวอักษรที่มีมิติและเป็นลักษณะตัวอักษรที่ทางค่ายใช้ในการโฆษณาเช่นเดียวกัน เพื่อให้เกิดภาพจำของภาพยนตร์เรื่องนี้

(4) ข้อความขนาดสั้นจะจัดอยู่ในส่วนล่างสุด เป็นความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ที่สรุปมาให้เหลือเป็นข้อความขนาดสั้น ที่สามารถอธิบายความคิดของผู้วิจารณ์ที่มีต่อภาพยนตร์เรื่องนี้ได้อย่างครอบคลุมและชัดเจน ในตัวอย่างนี้คือข้อความว่า “สนุกโหม่งฉ่าง” และ “หนังจีนชัด ๆ” เป็นข้อความที่ผู้วิจารณ์คิดว่าสามารถอธิบายความคิดของผู้วิจารณ์ต่อภาพยนตร์เรื่องนี้ได้ว่า ภาพยนตร์เรื่องนี้มีความสนุกแบบตรงไปตรงมา และภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นภาพยนตร์จีน ส่วนตัวอักษรนั้นผู้วิจารณ์ใช้สีตัวอักษรเป็นสีขาวเพื่อจะได้ตัดกับพื้นหลังสีดำจะทำให้เห็นได้เด่นชัด ขนาดของตัวอักษรจะเห็นได้ว่าข้อความสองข้อความนั้นมีการใช้ขนาดที่ต่างกัน ซึ่งขนาดของข้อความ “หนังจีนชัด ๆ” จะมีขนาดใหญ่กว่า “สนุกแบบโหม่งฉ่าง” แสดงให้เห็นว่าข้อความที่ผู้วิจารณ์ต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านได้เห็นชัดที่สุด

จากการศึกษาภาพตัวอย่างภาพยนตร์ของแฟนเพจ “อวยไส้แตกแหกไส้ฉีก” ผู้วิจัยพบว่าการใช้ลักษณะโครงสร้างภายในที่เหมือนกัน คือ มีรูปภาพ มีการให้คะแนน มีชื่อภาพยนตร์ และมีข้อความขนาดสั้น แต่การใช้สีของตัวอักษรในส่วนของการให้คะแนนและข้อความขนาดสั้นที่แตกต่างกัน ทั้งยังใช้ลักษณะตัวอักษรและสีของตัวอักษรในส่วนของการชื่อภาพยนตร์ที่ต่างกัน เพราะผู้วิจารณ์ใช้ชื่อของภาพยนตร์ตามแบบของค่ายที่ใช้ในการโฆษณา ซึ่งทำให้ภาพประกอบบทวิจารณ์ของแฟนเพจ “อวยไส้แตกแหกไส้ฉีก” มีความหลากหลาย ไม่จำเจ

ตัวอย่างที่ 31

ภาพที่ 3.5 ภาพแสดงตัวอย่างภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์จากแฟนเพจหนังโปรดของข้าพเจ้า.
จาก หนังโปรดของข้าพเจ้า. (2560). สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/MyFavouriteFilms/photos/a.1480859278650110/1548635628539141/?type=3&theater>

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นส่วนภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์ของแฟนเพจ “หนังโปรดของข้าพเจ้า” จะเห็นได้ว่ามีทั้งส่วนที่เป็นรูปภาพและข้อความ ประกอบไปด้วย

(1) รูปภาพที่ใช้ภาพของตัวละครหุ่นยนต์ฝ่ายดีของเรื่อง 4 ตัวละคร เป็นฉากเด่นของภาพยนตร์ที่ตัวละครทั้งสี่ตัวกำลังออกไปต่อสู้กับตัวร้าย แสดงให้เห็นว่าภาพยนตร์เรื่องนี้เน้นจุดขายที่ตัวละครเป็นหลัก การนำเสนอภาพตัวละครจะทำให้ผู้อ่านสามารถจดจำตัวแสดงได้

(2) วันที่เข้าฉาย ผู้วิจารณ์จัดให้อยู่มุมบนสุดด้านซ้ายมือของภาพประกอบบทวิจารณ์ ที่อยู่ในกรอบขนาดเล็ก ไม่ได้เป็นส่วนที่โดดเด่นของภาพประกอบบทวิจารณ์นี้ เพียงแค่เป็นการแจ้งให้ผู้อ่านได้ทราบถึงวันที่ภาพยนตร์เรื่องนี้เข้าฉายในโรงภาพยนตร์ ในตัวอย่างนี้คือวันที่ 22 มีนาคม ผู้วิจารณ์จะใช้ตัวอักษรสีเหลืองสื่อถึงความรื่นเริงเบิกบาน สนุกสนาน เพื่อให้เกิดความโดดเด่นจากพื้นหลังสีดำ

(3) ชื่อภาพยนตร์ ชื่อผู้กำกับและปีที่เข้าฉาย จะอยู่ทางด้านล่างรูปภาพทางซ้ายมือ มีการใช้สีตัวอักษรของชื่อภาพยนตร์เป็นสีเหลืองเพื่อให้เกิดความโดดเด่นจากพื้นหลังสีดำพื้น

หลัง ถัดลงมาด้านล่างคือชื่อของผู้กำกับภาพยนตร์เรื่องนี้คือ “Steven S.DeKnight” และปีที่ภาพยนตร์เรื่องนี้เข้าฉายคือปี 2018 จะเห็นได้ว่าในส่วนนี้ผู้วิจารณ์ได้ใช้สีตัวอักษรเป็นสีขาว เพื่อให้เกิดความโดดเด่นจากฉากหลังที่เป็นสีดำ และไม่ให้กลืนเกินไปกับชื่อของภาพยนตร์ที่ใช้สีเหลือง ทั้งยังใช้ขนาดของตัวอักษรที่เล็กกว่าชื่อของภาพยนตร์แสดงให้เห็นว่าส่วนนี้สำคัญน้อยกว่าชื่อภาพยนตร์

(4) การให้คะแนนภาพยนตร์จะจัดอยู่ด้านล่างของรูปภาพทางด้านซ้าย โดยผู้วิจารณ์ได้ให้คะแนนภาพยนตร์เรื่องนี้ที่ 6 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน ตามที่ผู้วิจารณ์กำหนดไว้ ผู้วิจารณ์ได้เลือกใช้สีตัวอักษรสีดำเพื่อให้ตัดกับฉากหลังที่เป็นสีเหลือง เพื่อให้มีความเด่นขึ้นมา

(5) ข้อความขนาดสั้น จะอยู่ทางด้านล่างของชื่อผู้กำกับและปีที่เข้าฉาย เป็นข้อความที่เป็นความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ที่สรุปออกมาเป็นข้อความขนาดสั้นเพื่ออธิบายถึงความคิดเห็นความรู้สึกทั้งหมดของผู้วิจารณ์ที่มีต่อภาพยนตร์เรื่องนี้ว่า “ในขณะที่ภาคแรกคือการแสดงความหลงใหลและวิสัยทัศน์ขั้นสุด ภาคนี้กลับลดคุณค่าลงมาเหลือเพียงแค่หนังหุ่นยนต์สู้โคจรธรรมดา” ผู้วิจารณ์ได้ใช้สีตัวอักษรเป็นสีขาวเพื่อให้ตัดกับพื้นหลังที่เป็นสีดำ และใช้ตัวอักษรขนาดกลาง ๆ เพื่อให้ขนาดของข้อความสามารถอยู่ภายในภาพประกอบบทวิจารณ์ได้พอ

(6) ชื่อแฟนเพจก็คือ “หนังโปรดของข้าพเจ้า” จะอยู่ด้านล่างสุดทางขวามือเป็นส่วนข้อความที่เล็กที่สุดของภาพประกอบบทวิจารณ์ โดยใช้สีของตัวอักษรสีเหลืองเป็นสีที่สื่อถึงความร่าเริงเบิกบานใจ ความสนุกสนาน และใช้ตัวอักษรในขนาดเล็ก แสดงให้เห็นว่าส่วนนี้ไม่ใช่ส่วนที่สำคัญของภาพประกอบบทวิจารณ์ แต่เป็นเพียงการแสดงความเป็นเจ้าของภาพประกอบบทวิจารณ์นี้หากมีใครนำไปใช้

จากการศึกษาภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์ของแฟนเพจ “หนังโปรดของข้าพเจ้า” ทั้งหมดนั้น ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้ลักษณะโครงสร้างภายในที่เหมือนกัน คือ มีรูปภาพ วันเข้าฉาย ชื่อภาพยนตร์ ข้อความขนาดสั้น และชื่อแฟนเพจ ที่จัดวางอยู่ในตำแหน่งเดิมทั้งหมด ทั้งยังมีการใช้สีตัวอักษร ขนาดตัวอักษรที่เหมือนกันทุกภาพประกอบบทวิจารณ์ ซึ่งทำให้กลายเป็นแบบฉบับของภาพประกอบบทวิจารณ์ของแฟนเพจ “หนังโปรดของข้าพเจ้า” ที่จะกลายเป็นภาพจำของผู้อ่าน

จากการศึกษาภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้งสามแฟนเพจสรุปได้ว่าองค์ประกอบของภาพประกอบบทวิจารณ์ประกอบไปด้วย 1) รูปภาพ 2) ชื่อภาพยนตร์ 3) การให้คะแนน 4) ข้อความขนาดสั้น 5) วันเข้าฉาย 6) ชื่อผู้กำกับและปีที่เข้าฉาย 7) ชื่อแฟนเพจ แต่ละแฟนเพจก็จะมีลักษณะในการนำเสนอภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับสไตล์ของแต่ละแฟนเพจ เช่น มีองค์ประกอบของภาพประกอบบทวิจารณ์ที่ต่างกัน มีการใช้สีตาม

ลักษณะเฉพาะของแฟนเพจนั้น ๆ หรือการใช้สีตามภาพที่ทางค่ายของภาพยนตร์ใช้ในการโฆษณา ซึ่งสีที่ผู้วิจารณ์มีการใช้บ่อยในภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์คือสีเหลือง เป็นสีที่สื่อความรู้สึกทางจิตวิทยากับมนุษย์ คือ ความร่าเริงเบิกบานใจ และความสนุกสนาน (อุไรวรรณ รัตนพันธ์, 2552) และขนาดของตัวอักษรที่ต่างกันตามการให้ความสำคัญในการนำเสนอของผู้วิจารณ์ มีการจัดวางตำแหน่งที่ต่างกัน ทำให้ภาพประกอบบทวิจารณ์ของแต่ละแฟนเพจมีลักษณะเฉพาะของแต่ละคน ที่จะกลายเป็นภาพจำให้กับผู้อ่าน และยังสามารถดึงดูดผู้อ่านให้อยากทราบเนื้อหาของบทวิจารณ์ได้ หรืออาจกล่าวได้ว่าภาพประกอบบทวิจารณ์ทำหน้าที่ในการโฆษณาบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ที่ผู้อ่านจะเห็นก่อนที่จะตัดสินใจอ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์ได้ สอดคล้องกับ กัลยกร วรกุลลัญฐานีย์ และ พรทิพย์ สัมปัตตะวนิช (2553, น. 169) ที่ได้แบ่งองค์ประกอบการโฆษณาประกอบไปด้วย ภาพตัวอักษร สีของภาพ ที่สามารถดึงดูดใจผู้อ่านได้

3.2.5 พื้นที่ให้ผู้อ่านมีส่วนร่วม

พื้นที่ให้ผู้อ่านมีส่วนร่วม คือ โครงสร้างที่เอื้อให้ผู้อ่านสามารถมีส่วนร่วมต่าง ๆ กับทางแฟนเพจ เป็นลักษณะเฉพาะของการนำเสนอบทวิจารณ์บนเฟซบุ๊กที่ไม่เหมือนกับช่องทางอื่น ๆ จะอยู่ในส่วนสุดท้ายของโครงสร้างปริจเฉทบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ประกอบด้วย พื้นที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก พื้นที่แสดงแสดงความคิดเห็น และพื้นที่การแบ่งปัน มีรายละเอียดดังนี้

3.2.5.1 พื้นที่แสดงความรู้สึก

พื้นที่แสดงความรู้สึกเป็นพื้นที่ที่ผู้อ่านสามารถแสดงความรู้สึกต่อบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ โดยผู้อ่านสามารถเลือกแสดงความรู้สึกได้จากตัวอีโมติคอนต่าง ๆ ที่ทางเฟซบุ๊กได้จัดไว้ ประกอบไปด้วยการกด Like (ถูกใจ) Love (รักเลย) HAHA (ฮาฮา) WOW (ว้าว) Sad (เสียใจ) และ Angry (โกรธ) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 32

ทั้งหมด 7.6 พัน 7.3 พัน 221 131 10 3 1

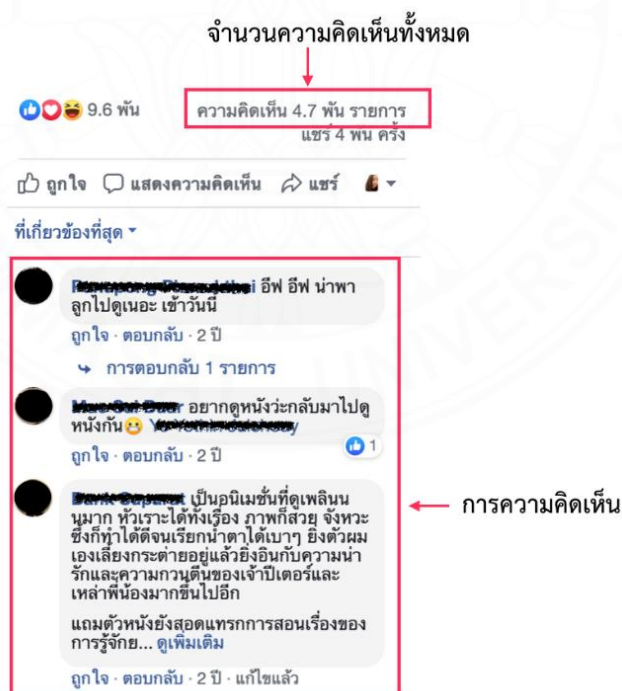
ภาพที่ 3.6 ภาพตัวอย่างพื้นที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก. จาก นักเลงโรงหนัง. (2560). สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/TheaterGangster/photos/a.1894685014172619/1898955797078874/?type=3&theater>

ตัวอย่างข้างต้นเป็นพื้นที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้อ่านต่อบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ในตัวอย่างนี้มีคนกดถูกใจบทวิจารณ์ทั้งหมด 7,600 คน แบ่งออกเป็นการกด Like (ถูกใจ) การ 7,300 คน กด Love (รักเลย) 221 คน กด WOW (ว้าว) 131 คน กด HAHA (ฮาฮา) 10 คน กด Sad (เสียใจ) 3 คน และ กด Angry (โกรธ) 1 คน ตามลำดับ ถือเป็นการมีส่วนร่วมของผู้อ่านที่สามารถแสดงความรู้สึกที่มีต่อบทวิจารณ์นี้ได้อย่างหลากหลาย จากตัวอย่างนี้จะพบว่าผู้อ่านชื่นชอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่องนี้ ดูได้จากจำนวนการกดถูกใจ (like) ทั้งหมด 7,600 คน มีการกด Like (ถูกใจ) มากที่สุด รองลงมาคือการกด Love (รักเลย) 221 คน

3.2.5.2 พื้นที่แสดงความคิดเห็น

พื้นที่แสดงความคิดเห็นเป็นพื้นที่ที่ผู้อ่านสามารถแสดงความคิดเห็นของตนต่อบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ เป็นช่องทางที่ผู้อ่านสามารถโต้ตอบกับผู้วิจารณ์ได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 33

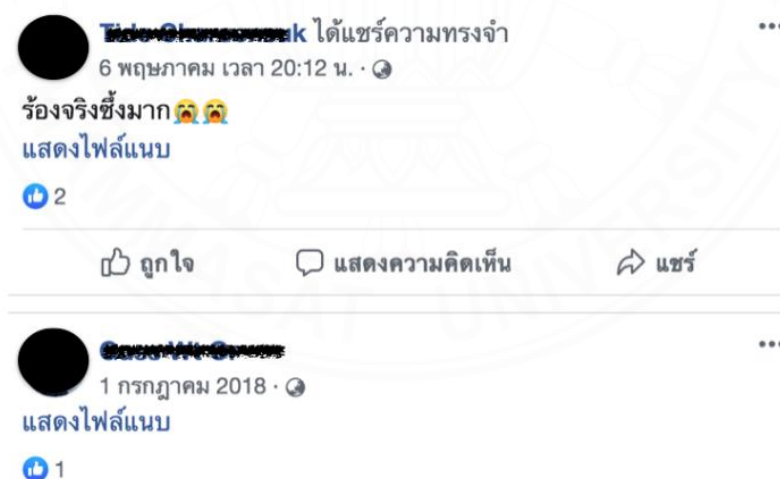
ภาพที่ 3.7 ภาพตัวอย่างพื้นที่แสดงความคิดเห็น (comment). จาก นักเลงโรงหนัง. (2560). สืบค้น
จาก <https://www.facebook.com/TheaterGangster/posts/1802922300015558>

ตัวอย่างข้างต้นเป็นการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกแฟนเพจหรือผู้ที่อ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ในตัวอย่างนี้มีการแสดงความคิดเห็น 4,700 รายการ เป็นช่องทางที่ผู้อ่านสามารถมีส่วนร่วมกับผู้วิจารณ์ได้ ด้วยการแสดงความคิดเห็นที่อาจจะเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยต่อบทวิจารณ์นี้ หรือยังสามารถแนะนำผู้อื่นให้เข้ามาอ่านบทวิจารณ์หรืออยากไปชมภาพยนตร์เรื่องนี้ได้ด้วย จะเห็นได้จากการแสดงความคิดเห็นที่ชักชวนกันไปชมภาพยนตร์ เช่น “อีฟ อีฟ นำพาลูกไปดูเนอะ เข้าวันนี้” “อยากดูหนังวะกลับมาไปดูหนังกัน” ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าบทวิจารณ์นี้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสารคือสามารถโน้มน้าวให้คนอยากไปชมภาพยนตร์ได้

3.2.5.3 พื้นที่การแบ่งปัน

พื้นที่การแบ่งปัน เป็นพื้นที่ที่ผู้อ่านสามารถแบ่งปันบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ตนชื่นชอบไปยังหน้าเฟซบุ๊กทั้งยังสามารถแสดงความคิดเห็นประกอบการแชร์ได้ เพื่อให้คนที่เพื่อนในเฟซบุ๊กของเราสามารถเห็นบทวิจารณ์ที่เราแชร์ไปได้ ทั้งยังช่วยในการประชาสัมพันธ์แฟนเพจ นอกจากนี้ยังเป็นการบันทึกบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ตนชื่นชอบเก็บไว้ได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 34

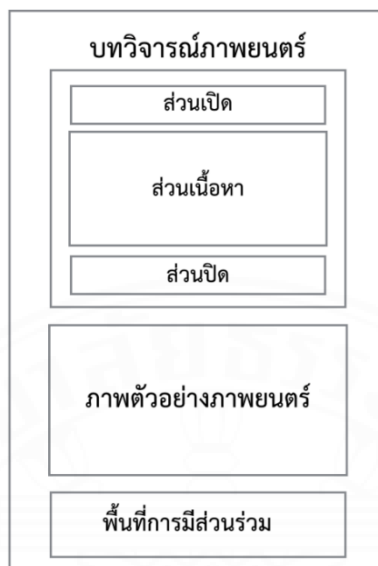

ภาพที่ 3.8 ภาพตัวอย่างพื้นที่การแบ่งปัน. จาก นักเลงโรงหนัง. (2560). สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/TheaterGangster/posts/1802922300015558>

ตัวอย่างข้างต้นเป็นการแชร์หรือแบ่งปันข้อมูลไปยังหน้าเฟซบุ๊กของผู้อ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ซึ่งผู้อ่านสามารถแบ่งปันข้อมูลพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นเป็นแคปชั่นในการโพสต์ข้อความ เช่น “เรื่องจริงซึ่งมาก” เป็นการแสดงความรู้สึกของผู้อ่านต่อภาพยนตร์เรื่องนี้ หรือจะเป็นการแชร์หรือแบ่งปันข้อมูลแบบไม่มีแคปชั่นก็ได้ จะทำให้ผู้ที่ที่เป็นเพื่อนเราในเฟซบุ๊กได้เห็นบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ผู้อ่านได้แบ่งปันไปยังหน้าเฟซบุ๊กของตนเอง หรือเพียงอยากเห็นบทวิจารณ์นี้ไว้อ่านซ้ำอีกในอนาคตก็ได้เช่นกัน การแบ่งปันข้อมูลจึงเป็นการมีส่วนร่วมของผู้อ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊กที่สามารถช่วยประชาสัมพันธ์หน้าแฟนเพจได้เป็นอย่างดี

โครงสร้างพื้นที่ที่ให้อ่านมีส่วนร่วมที่เป็นลักษณะเฉพาะของการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊ก เป็นโครงสร้างที่ผู้อ่านและผู้วิจารณ์จะได้มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน ทั้งยังทำให้อ่านมีความสุขในการอ่านบทวิจารณ์มากขึ้นเพราะสามารถแสดงทั้งความคิดเห็นและความรู้สึกของตนได้อย่างเต็มที่ และยังสามารถแชร์บทวิจารณ์ภาพยนตร์ไปให้เพื่อนในเฟซบุ๊กของตนได้ เป็นเหมือนการชักชวนเพื่อนไปชมภาพยนตร์ได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ยังเป็นการยืนยันถึงการประสบความสำเร็จของการนำเสนอบทวิจารณ์ได้อีกด้วย ซึ่งสามารถวัดได้จากจำนวนของคนที่ถูกดถูกใจ จำนวนการแสดงความคิดเห็น และจำนวนการแชร์หรือแบ่งปันบทวิจารณ์ภาพยนตร์ออกไป หากมีจำนวนมากก็แสดงว่ามีคนที่สนใจบทวิจารณ์ภาพยนตร์มากเช่นกัน จึงอาจกล่าวได้ว่าโครงสร้างพื้นที่ให้อ่านมีส่วนร่วมเป็นโครงสร้างที่มี เพราะเป็นโครงสร้างที่เอื้อให้อ่านได้แสดงความคิดเห็นและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้วิจารณ์ได้ เป็นลักษณะเฉพาะที่ไม่เหมือนกับการนำเสนอผลงานในพื้นที่อื่น ๆ เพราะเป็นโครงสร้างที่เอื้อให้อ่านได้แสดงความคิดเห็นและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้วิจารณ์ได้

จากการศึกษาโครงสร้างบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊กสามารถสรุปโครงสร้างออกมาเป็น 5 ส่วนดังรูปภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 3.9 ภาพโครงสร้างบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊ก 2

รูปภาพข้างต้นเป็นการสรุปโครงสร้างของบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊ก ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่ผู้อ่านจะเห็นโครงสร้างลักษณะนี้ได้จากหน้าเพจเฟซบุ๊กที่นำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ต่าง ๆ โดยจะเริ่มจากตัวบทวิจารณ์ที่สามารถแบ่งโครงสร้างออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนเปิด ส่วนเนื้อหา ส่วนปิด ถัดลงมาก็คือ ภาพตัวอย่างภาพยนตร์ และส่วนสุดท้ายคือพื้นที่การมีส่วนร่วม โดยแต่ละส่วนจะทำหน้าที่ร่วมกันในการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ จากข้อมูลของผู้วิจัยศึกษาพบ โครงสร้างบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทยทั้งหมด 265 บทวิจารณ์พบบทวิจารณ์ที่มีโครงสร้างแบบ 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนเนื้อหา ส่วนปิด ภาพตัวอย่างภาพยนตร์ และพื้นที่การมีส่วนร่วม 10 บทวิจารณ์ คิดเป็นร้อยละ 3.77 เป็นบทวิจารณ์ที่ไม่มีส่วนเปิด แต่จะเริ่มโดยการเล่าเรื่องและแสดงความคิดเห็นไปพร้อมกัน และพบบทวิจารณ์ที่มีโครงสร้างแบบ 5 ส่วน 255 บทวิจารณ์ คิดเป็นร้อยละ 96.23

จากการวิเคราะห์โครงสร้างปริจเฉทบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย พบ โครงสร้างบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้งหมด 5 โครงสร้าง ได้แก่ 1) ส่วนเปิด ประกอบไปด้วย การพูดออกตัว การแสดงความรู้สึก การเกริ่นนำ 2) ส่วนเนื้อหา ประกอบไปด้วย การเล่าเรื่องย่อและการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ของภาพยนตร์ 3) ส่วนปิด ประกอบไปด้วย ส่วนปิดแบบมีดัชนีปริจเฉท “สรุป” ส่วนปิดแบบสรุปความ และส่วนปิดแบบมีปัจฉิมลิขิต (ป.ล.) 4) ภาพประกอบ

บทวิจารณ์ภาพยนตร์ ประกอบไปด้วย รูปภาพ ชื่อภาพยนตร์ การให้คะแนน ข้อความขนาดสั้น วันเข้าฉาย และ 5) พื้นที่ให้ผู้อ่านมีส่วนร่วม ประกอบไปด้วย พื้นที่แสดงความรู้สึก พื้นที่แสดงความคิดเห็น และพื้นที่การแบ่งปัน ซึ่งแต่ละแพลตฟอร์มจะเลือกใช้ลักษณะของการเขียนงานในแต่ละโครงสร้างที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับลีลาเฉพาะตัวและจุดประสงค์ของผู้เขียนที่ต้องการสื่อถึงผู้อ่าน

เมื่อผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างของบทวิจารณ์ภาพยนตร์อย่างละเอียดแล้วนั้น ผู้วิจัยพบว่า โครงสร้างพื้นที่ให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมเป็นโครงสร้างที่มีลักษณะเฉพาะตัว เป็นการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ (cmc) โดยใช้เฟซบุ๊กเป็นช่องทางสื่อสาร เป็นการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตจากคนหนึ่งคน (ผู้วิจารณ์) ถึงคนหลายคน (ผู้อ่าน) ที่ผู้รับสารสามารถโต้ตอบแสดงความคิดเห็นได้อย่างไม่มีข้อจำกัดใดในช่องแสดงความคิดเห็น (comment) ด้านล่างเนื้อหา ทั้งยังสามารถแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร (share) หรือแสดงความรู้สึกที่มีต่อข้อมูลข่าวสารนั้นๆ ได้อีกด้วย สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า โครงสร้างของปริจเฉทบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทยที่มีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างไปจากสื่อออนไลน์ประเภทอื่น อันเกิดขึ้นบนพื้นที่แพลตฟอร์มเฟซบุ๊ก ซึ่งได้แก่โครงสร้างพื้นที่ให้ผู้อ่านมีส่วนร่วม

นอกจากนี้ลักษณะเฉพาะของการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ยังเห็นได้จากโครงสร้างภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ประกอบไปด้วยภาพและข้อความ เป็นลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งของการสื่อสารในสื่อออนไลน์ ที่ช่วยโน้มน้าวใจและดึงดูดผู้อ่านและได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ พัทธมน ศรีสอน (2560, น. 43) กล่าวว่า รูปภาพ ถือเป็นสิ่งที่สามารถโน้มน้าวจิตใจ และแสดงความน่าสนใจได้มากกว่าการใช้สื่อประเภทข้อความ นักการตลาดมองว่า รูปภาพเปรียบเสมือนภาพลักษณ์ของสินค้าและภาพลักษณ์ของแบรนด์ นอกจากนี้ภิเชก ชัยนิรันดร์ (2556, น. 164) ยังได้กล่าวว่า รูปภาพ เสียง หรือวิดีโอ ที่เกิดการแบ่งปันผ่านสื่อออนไลน์จะสามารถทำให้ข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ เป็นที่น่าสนใจได้เป็นวงกว้างได้

จากการศึกษาโครงสร้างปริจเฉทของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่าโครงสร้างปริจเฉทของการนำเสนอผลงานแต่ละประเภทมีความแตกต่างและมีความเฉพาะตัวไปตามวัตถุประสงค์และช่องทางในการนำเสนอผลงาน เช่น การศึกษาเรื่องเว็บบล็อกเกี่ยวกับที่พักและที่กินในเว็บไซต์ท่องเที่ยวของไทย: การวิเคราะห์โครงสร้างและกลวิธีทางภาษา (ศิริขวัญ นครสวรรค์, 2560) สามารถแบ่งโครงสร้างปริจเฉทได้เป็น 4 โครงสร้าง ได้แก่ โครงสร้างส่วนนำ โครงสร้างการมีส่วนร่วม โครงสร้างส่วนเนื้อหา และโครงสร้างส่วนท้าย จะเห็นได้ว่าลักษณะโครงสร้างปริจเฉทข้างต้นเป็นการนำเสนอข้อมูลในสื่อออนไลน์ที่นำเสนอในเว็บบล็อกผ่านเว็บไซต์จะมีโครงสร้างปริจเฉทแตกต่างไปจากการนำเสนองานเฟซบุ๊กด้วยลักษณะเฉพาะของช่องทางในการนำเสนอของเฟซบุ๊กและเว็บบล็อกที่มีความแตกต่างกัน

บทที่ 4

กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย

จากการศึกษาบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่าผู้วิจารณ์ได้ใช้กลวิธีทางภาษาทั้งหมด 10 กลวิธี เรียงลำดับตามความถี่ตามการปรากฏจากมากไปน้อย ได้แก่ การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์ การให้รายละเอียด การให้คะแนนด้วยตัวเลข การใช้ถ้อยคำรับประกัน การใช้คำสแลง การใช้คำไม่สุภาพ การให้เหตุผล การใช้อุปลักษณ์ การใช้ถ้อยคำแสดงการชักชวน และการอ้างอิง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์

การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์ หมายถึง การที่ผู้วิจารณ์ใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึก ความคิดเห็นที่เกิดขึ้นหลังจากรับชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ สามารถจำแนกได้ 2 ลักษณะดังนี้

4.1.1 การใช้ถ้อยคำเชิงบวกในการแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์

การใช้ถ้อยคำเชิงบวกในการแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์ หมายถึง การที่ผู้วิจารณ์ภาพยนตร์ใช้ถ้อยคำที่มีความหมายในเชิงบวก เช่น “ชอบ” “สนุก” “ดี” เป็นต้น ในการแสดงความรู้สึกต่อภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ในด้านต่าง ๆ หลังจากได้รับชมภาพยนตร์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ในภาพรวมแล้วประทับใจ App War แอปชนแอป มากทีเดียว ดูสนุกไม่มีช่วงเบื่อหรือยืตื้อเลย

(ภาพยนตร์เรื่อง App War แอปชนแอป: เพจ นักเลงโรงหนัง, 2 สิงหาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าผู้วิจารณ์ใช้ถ้อยคำแสดงความรู้สึกที่มีความหมายในเชิงบวกเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องนี้ ได้แก่คำว่า “ประทับใจ” หมายถึง ตีอกตื้นใจ ผิงอยู่ในใจ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2564) ผู้วิจารณ์เลือกใช้ถ้อยคำเหล่านี้เพื่อทำให้ผู้อ่านเข้าใจและรับรู้ถึงความรู้สึก

หลังจากที่รับชมภาพยนตร์เรื่องนี้มาแล้ว ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพที่ชัดเจน และเกิดทัศนคติในเชิงบวกต่อภาพยนตร์เรื่องนี้ได้

ส่วน “สนุก” หมายถึง ทำให้รู้สึกเพลิดเพลิน ทำให้เบิกบานใจ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2564) เป็นการแสดงความรู้สึกพึงพอใจต่อภาพยนตร์เรื่องนี้หลังจากที่ได้รับชมแล้ว

ตัวอย่างที่ 2

วุดดี ฮาเรลสัน นี่ไม่พูดถึงไม่ได้ เป็นอีกคนที่แสดงดีมาก เป็นตัวละครสำคัญที่พาไปพบกับจุดหักเหของหนัง

(ภาพยนตร์เรื่อง Tonight, At Romance Theater: เพจ อวยไล้แตกแหกไล่ฉีก, 4 พฤษภาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าผู้วิจารณ์ใช้ถ้อยคำที่มีความหมายในเชิงบวกในการแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับนักแสดงของภาพยนตร์เรื่องนี้คือ “วุดดี ฮาเรลสัน” ว่า “แสดงดีมาก” ในการสื่อความรู้สึกของผู้วิจารณ์ด้วยการประเมินค่าของนักแสดงในภาพยนตร์เรื่องนี้โดยการใช้ถ้อยคำ “ดี” และยังใช้คำว่า “มาก” เพื่อเน้นน้ำหนักของคำข้างหน้า ผู้วิจารณ์เลือกใช้ถ้อยคำเหล่านี้เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและรับรู้ถึงความรู้สึกหลังจากที่รับชมภาพยนตร์เรื่องนี้มาแล้ว ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพที่ชัดเจน และเกิดทัศนคติในเชิงบวกต่อภาพยนตร์เรื่องนี้

ตัวอย่างที่ 3

ชอบมาก เป็นหนึ่งในหนัง coming of age ที่ดีที่สุดเรื่องหนึ่งเลย คือพอมองจากสายตาคนที่ผ่านช่วงวัยรุ่นมานานแล้วเราจะย้อนไปนึกถึงความเหลวไหลของช่วงเวลานั้น ทั้งการต่อต้านพ่อแม่/ความหัวรั้น/ช่วงหัวขบถห้าม ๆ เป็นช่วงที่ชีวิตวนเวียนอยู่กับไม่กี่อย่างคือ เพื่อน/แฟน/เรียนต่อ โลกของเรามีอยู่แค่นี้ทั้ง ๆ ที่ผู้ใหญ่มีปัญหามากมายแต่เราไม่ได้แบกมันไว้ ซึ่งหนังสามารถถ่ายทอดแง่มุมดังกล่าวได้จริงมาก

(ภาพยนตร์เรื่อง Lady Bird: เพจ หนึ่งโปรดของข้าพเจ้า, 21 กุมภาพันธ์ 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าผู้วิจารณ์ได้ใช้ถ้อยคำที่มีความหมายในเชิงบวกในการแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องนี้ เช่น “ชอบ” ในการสื่อความรู้สึกพอใจ ภูมิใจภาพยนตร์เรื่อง

นี้ และยังใช้คำว่า “มาก” มาต่อท้ายคำเพื่อเน้นความหมายของคำให้เห็นถึงปริมาณความชื่นชอบที่มากกว่าปกติ

นอกจากนี้ยังปรากฏถ้อยคำว่า “ดีที่สุด” เป็นการใช้ถ้อยคำแสดงความรู้สึกของผู้วิจารณ์ด้วยการประเมินคุณค่าของภาพยนตร์เรื่องนี้โดยการใช้คำว่า “ดี” และยังสามารถใช้คำว่า “ที่สุด” ต่อท้ายคำเพื่อเน้นให้เห็นถึงคุณภาพของภาพยนตร์เรื่องนี้ที่ดียิ่งกว่าภาพยนตร์เรื่องอื่น ๆ ผู้วิจารณ์เลือกใช้ถ้อยคำเหล่านี้เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจถึงความรู้สึกของผู้วิจารณ์ที่ชื่นชอบ และพอใจหลังจากที่รับชมภาพยนตร์เรื่องนี้มาแล้ว ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพที่ชัดเจน และเกิดทัศนคติในเชิงบวกต่อภาพยนตร์เรื่องนี้

ตัวอย่างที่ 4

เพิ่งออกมาจากโรงสตั๊ดรอนๆ บอกเลยว่าตื่นตาตื่นใจกับตัวหนังมาก หนังมันมีมุมมองในการนำเสนอที่แปลกใหม่มากกกก

(ภาพยนตร์เรื่อง The Florida Project: เพจ นักเลงโรงหนัง, 27 มกราคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าผู้วิจารณ์ใช้ถ้อยคำที่มีความหมายในเชิงบวกในการแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องนี้ เช่น “ตื่นตาตื่นใจ” ในการสื่อความรู้สึกตื่นเต้นกับสิ่งที่ผู้วิจารณ์ได้รับชมจากภาพยนตร์เรื่องนี้ และผู้วิจารณ์ยังได้แสดงความรู้สึกเกี่ยวกับการนำเสนอภาพยนตร์เรื่องนี้ว่า “แปลกใหม่มากกกก” โดยการใช้คำว่า “แปลกใหม่” เป็นการแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับการนำเสนอภาพยนตร์เรื่องนี้ที่ทำให้ผู้วิจารณ์มีความรู้สึกว่าการนำเสนอเรื่องนี้มีรูปแบบใหม่หรือแตกต่างไปจากเดิมที่ผู้วิจารณ์เคยดูมา ทั้งยังใช้คำว่า “มากกกก” ต่อท้ายคำเพื่อเป็นการเน้นเสียงของผู้พูดและเน้นถึงความหมายของคำ ผู้วิจารณ์เลือกใช้ถ้อยคำเหล่านี้เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจถึงความรู้สึกของผู้วิจารณ์หลังจากได้รับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพที่ชัดเจน และเกิดทัศนคติในเชิงบวกต่อภาพยนตร์เรื่องนี้

4.1.2 การใช้ถ้อยคำเชิงลบในการแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์

การใช้ถ้อยคำเชิงลบในการแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์ หมายถึง การที่ผู้วิจารณ์ภาพยนตร์ใช้ถ้อยคำที่มีความหมายในเชิงลบ เช่น “น่าเบื่อ” “จืดชืด” “ห่วยเหวี่ยง” เป็นต้น ในการแสดงความรู้สึกต่อภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ในด้านต่าง ๆ หลักจากที่ผู้วิจารณ์ได้รับชมภาพยนตร์ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 5

สรุปเอาจริงๆ หนึ่งค่อนข้างน่าเบื่อมากกกกกกกกกกกก ฝิ่ไม่มีความน่ากลัว ใจจริงนี้
จะลงทุนไปนอนให้แมวดำแถวบ้านกระโดดข้ามแล้วไปแสดงเป็นผีเองจริงๆนะ มัน
หงุดหงิดไปหมดเลย

(ภาพยนตร์เรื่อง Winchester: เพจ อวยไล่แตกแหกไล่ฉีก, 20 กุมภาพันธ์ 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าผู้วิจารณ์ใช้ถ้อยคำที่มีความหมายในเชิงลบในการแสดง
ความรู้สึกเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องนี้ ได้แก่ “น่าเบื่อมากกกกกกกกกกกก” เป็นการแสดงความรู้สึกของ
ผู้วิจารณ์ คำว่า เบื่อ หมายถึง รู้สึกอึดหนาระอาใจ เหนื่อยหน่าย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2564) และได้
ใช้คำว่า “มากกกกกกกกกกกก” ในการเน้นเสียงของผู้พูดและเน้นความหมายของคำ แสดงให้เห็นว่า
ภาพยนตร์เรื่องนี้ไม่น่าสนใจ ไม่สร้างสรรค์ จนทำให้ผู้วิจารณ์รู้สึกเบื่อ พร้อมทั้งให้เหตุผลในการ
สนับสนุนการแสดงความคิดเห็น คือ “ฝิ่ไม่มีความน่ากลัว” จึงทำให้ผู้วิจารณ์มีความรู้สึกเบื่อ เพราะ
ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นภาพยนตร์แนวสยองขวัญ ที่ไม่สามารถทำให้ผู้วิจารณ์รู้สึกหวาดกลัว เสียวไส้
และตกใจได้

“หงุดหงิด” หมายถึง มีอารมณ์เสียอยู่เสมอ ๆ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2564) เป็นการ
แสดงความรู้สึกของผู้วิจารณ์ต่อเนื่องมาจากความน่าเบื่อของภาพยนตร์ ส่งผลให้ผู้วิจารณ์รู้สึกไม่พอใจ
อารมณ์เสีย เพราะไม่เป็นไปตามใจต้องการตามเหตุผลที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น

ผู้วิจารณ์เลือกใช้ถ้อยคำเหล่านี้เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจถึงความรู้สึกของผู้วิจารณ์หลังจากได้
รับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ ที่ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพที่ชัดเจน และเห็นถึงส่วนที่ไม่ดีของภาพยนตร์เรื่องนี้
ด้วย

ตัวอย่างที่ 6

ข้อเสียของหนังเรื่องนี้ แนนอนว่าการเอาละครมาทำเป็นหนังภาคต่อ คนมักจะติด
อารมณ์ของละครมาด้วย และทั้งสองนักแสดงอย่าง ญาญ่า และ ณเดชย์ นั้น มันก็
ยังมีความเป็นละครอยู่เนืองๆ โดยเฉพาะ ณเดชย์ของสาวนี่ พี่แกมาสายละคร
เป๊ยะๆเลย 555555 ส่วนเนื้อหาและจุดบอดของหนัง ถ้าว่ากันจริงๆก็เต็มเรื่อง

(ภาพยนตร์เรื่อง นาคี 2: เพจ นักเลงโรงหนัง, 18 ตุลาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าผู้วิจารณ์ได้ใช้ถ้อยคำที่มีความหมายในเชิงลบในการแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องนี้ เช่น “ข้อเสีย” “จุดบอด” เป็นการชี้ให้เห็นถึงข้อบกพร่องของภาพยนตร์เรื่องนี้ คือ การนำละครมาทำภาพยนตร์ภาคต่อ ซึ่งภาพยนตร์เรื่อง นาคี 2 เป็นภาคต่อของละครนาคิ อาจทำให้ผู้ชมที่เคยชมละครมาก่อนชมภาพยนตร์เรื่องนี้ อาจติดภาพของความเป็นละครในด้านของการแสดง ผู้วิจารณ์เลือกใช้ถ้อยคำเหล่านี้เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจถึงความรู้สึกของผู้วิจารณ์ หลังจากได้รับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ ที่ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพที่ชัดเจน และเห็นถึงส่วนที่ไม่ดีของภาพยนตร์เรื่องนี้อีกด้วย

ตัวอย่างที่ 7

หนังไม่สนุกวะ เอาจริงๆหนังออกไปในทางน่าเบื่อถึงน่าเบื่อมากกกกกก ด้วยการเดินเรื่องที่ดูเรื่อยเปื่อย บทสนทนาคืออะไรคะ แบบว่าพูดจากันเจ๋อๆแจ๋ๆ นักแสดงเกือบทุกคนเหมือนถูกจ้างมาแสดงแบบรับค่าตัวรายวันแล้วกลับบ้าน หลายคนเหมือนมาทอ้งบทแบบทอ้งไปเรื่อย ๆ ไร้อารมณ์ ไร้ฟิลลิ่ง
(ภาพยนตร์เรื่อง The Winchester: เพจ หนังสือโปรดของข้าพเจ้า, 20 กุมภาพันธ์ 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าผู้วิจารณ์ได้ใช้ถ้อยคำที่มีความหมายในเชิงลบในการแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องนี้ ได้แก่ “ไม่สนุก” เป็นการใช้คำปฏิเสธ “ไม่” ในการกล่าวร่วมกับคำว่า “สนุก” ทำให้คำว่าสนุกมีความหมายในแง่ลบในการสื่อถึงความรู้สึกของผู้วิจารณ์ต่อภาพยนตร์เรื่องนี้

“น่าเบื่อถึงน่าเบื่อมากกกกกก” เป็นการแสดงความรู้สึกเหนื่อยหน่ายที่มากกว่าปกติ โดยการใช้การซ้ำคำว่า “น่าเบื่อ” ถึงสองรอบ และยังใช้คำว่า “มากกกกกก” ในการเน้นเสียงของผู้พูดและเน้นความหมายของคำ

นอกจากนี้ยังพบการใช้ถ้อยคำ “ไร้อารมณ์ ไร้ฟิลลิ่ง” เป็นการใช้คำว่า “ไร้” ที่หมายถึง ขาดสน, ไม่มี, ปราศจาก (ราชบัณฑิตยสถาน, 2564) ในการกล่าวร่วมกับคำว่า อารมณ์ ฟิลลิ่ง เพื่อสื่อความรู้สึกของผู้วิจารณ์ที่มีต่อนักแสดงในภาพยนตร์เรื่องนี้หมายความว่า นักแสดงไม่มีอารมณ์ร่วมในการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกของตัวละครออกมา

ผู้วิจารณ์เลือกใช้ถ้อยคำเหล่านี้เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจถึงความรู้สึกของผู้วิจารณ์หลังจากได้รับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ ที่ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพที่ชัดเจน และเห็นถึงส่วนที่ไม่ดีของภาพยนตร์เรื่องนี้ในด้านต่าง ๆ

จากการศึกษาวิธีการใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่าวิธีการใช้ถ้อยคำในการแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์นั้นมีทั้งแง่บวกและแง่ลบที่พบได้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้ง 3 แพนเพจ และมักปรากฏในทุกส่วนของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้งส่วนเปิด ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนปิด ที่เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์เกี่ยวกับภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นลักษณะของการวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ผู้วิจารณ์นั้นได้แสดงความคิดเห็นที่มาจากความรู้สึกของผู้วิจารณ์หลังจากได้รับชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ที่มีทั้งส่วนที่ผู้วิจารณ์รู้สึกชื่นชอบ ประทับใจ และส่วนที่ผู้วิจารณ์ไม่ชื่นชอบ ไม่ประทับใจ เกี่ยวกับภาพยนตร์ในด้านต่างๆ ซึ่งจะมีการใช้ถ้อยคำที่หลากหลายในการสื่อถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์ เช่น “ชอบ” “ดี” “สนุก” “เปื้อ” “จุดบอด” เป็นต้น นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าผู้วิจารณ์ยังได้มีการซ้ำพยางค์ท้ายเพื่อเป็นการเน้นความหมายและสื่ออารมณ์ความรู้สึกของคำนั้น ๆ ได้อย่างชัดเจน เช่น น่าเบื่อมากกกก กกกกกกกก เป็นการซ้ำพยางค์ท้ายของคำว่า “มาก” เพื่อเป็นมากเน้นถึงความหมายและสื่ออารมณ์ความรู้สึกของคำว่า “เปื้อ” ได้ชัดเจนและตรงตามความหมายที่ผู้วิจารณ์ต้องการจะสื่อมากที่สุด

กลวิธีการใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์นั้นมีวัตถุประสงค์ในการแจ้งสารไปยังผู้อ่าน ช่วยทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจและเห็นภาพเกี่ยวกับภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น คุณภาพของภาพยนตร์ นักแสดง การดำเนินเรื่อง เป็นต้น และกลวิธีดังกล่าวนี้ยังช่วยโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เกิดความเชื่อและคล้อยตามสิ่งที่ผู้วิจารณ์นำเสนอด้วย

4.2 การให้รายละเอียด

การให้รายละเอียด คือ การแจกแจงรายละเอียดของสิ่งที่กล่าวนำมาข้างต้น โดยจะใช้เมื่อต้องการบรรยายหรืออธิบายลักษณะของสิ่งต่าง ๆ สถานที่ หรือการลำดับเหตุการณ์ ตลอดจนเนื้อหาที่ต้องการให้รายละเอียดเพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น (สุจริต เพียรชอบ และคณะ, 2541 น. 220)

การให้รายละเอียดในที่นี้ หมายถึง การที่ผู้วิจารณ์ได้อธิบายขยายความในสิ่งที่ได้กล่าวถึงไว้ตอนต้นเพื่อเสริมความคิดเห็นความรู้สึกหรือประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับภาพยนตร์ เพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจชัดเจนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการอธิบายเนื้อเรื่องย่อของภาพยนตร์โดยการให้รายละเอียดพอสังเขป เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้อ่านเกี่ยวกับภาพยนตร์ในเรื่องนั้น ๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 8

7 Days เราชักกันจันทร์-อาทิตย์ ว่าด้วยเรื่องราวของ แทน และ มิน ที่เป็นแฟนกันวันหนึ่งแทนตื่นขึ้นมาและเข้าไปอยู่ในร่างใครต่อใครไม่รู้ โดยจะเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ ในทุกๆเช้า ตอนแรกผมแอบคิดว่าแบบนี้ ก็หวานหวานอกหะสิ เหมือนได้ผัวใหม่ทุกวัน 5555555555 จริงๆแล้วหนังต้องเป็นของอิพลอยเพื่อนผม เห็นมันทักมาบนเว็บบอร์ดในไลน์ทุกวันจันทร์-อาทิตย์ ว่าอยากได้ผัวใหม่ ๆ แนะนำใครให้ก็ไม่เอา คือรำคาญจนอยากจะบล็อกไลน์ทิ้ง แต่ก็ทำไม่ได้ เพราะมันติดตั้งค์ผมอยู่ 1200 ค่ายาย่อมผมมันวันก่อน

(ภาพยนตร์เรื่อง 7 Days เราชักกันจันทร์-อาทิตย์: เพจ นักเลงโรงหนัง, 19 กรกฎาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้วิจารณ์ได้ให้รายละเอียดโดยการอธิบาย เล่าเรื่องย่อของภาพยนตร์เรื่องนี้พอสังเขป ว่าภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นเรื่องราวของตัวละคร แทน และ มิน ที่เป็นแฟนกัน ภาวะปัญหาเริ่มขึ้นเมื่อตัวละครแทนเกิดตื่นขึ้นมาแล้วพบว่าตนเองนั้นได้เข้าไปอยู่ในร่างของคนอื่น โดยจะเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ ในทุกเช้า

ตัวอย่างที่ 9

'เวด' (Tye Sheridan) เป็นเด็กหนุ่มอาศัยอยู่ในสลัม เขาเลือกจะหลีกหนีโลกความจริงที่น่าหดหู่เข้าไปอยู่ในโลกของเกม Oasis ที่ซึ่งเขาเป็นทุกอย่างได้ตามต้องการโดย Oasis นั้นถูกสร้างโดย 'ฮัลลีย์' (Mark Rylance) ผู้ซึ่งเพิ่งเสียชีวิตไปพร้อมกับทิ้งสมบัติมหาศาลเอาไว้เป็นรางวัลให้ใครก็ตามที่ไขปริศนาว่ากุญแจทั้งสามดอกใน Oasis ไปครองได้ทั้งหมด แน่นอนว่าของรางวัลใหญ่ขนาดนี้ย่อมดึงดูดเด็กเล่นเกมจำนวนมาก รวมถึงองค์กรใหญ่ที่มี 'ซอเรนโต้' (Ben Mendelsohn) คอยบงการลูกน้องจำนวนมากให้หาทางไขปริศนาโดยเร็วที่สุด

(ภาพยนตร์เรื่อง Ready Player One: เพจ หนังสือโปรดของข้าพเจ้า, 18 พฤษภาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้วิจารณ์ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับตัวละครในภาพยนตร์เรื่องนี้ ได้แก่ “เวต (Tye Sheridan)” เป็นตัวละครหลักของภาพยนตร์เรื่องนี้ที่แสดงโดยไท เซอริเดน ได้รับบทบาทในการแสดงเป็นเด็กหนุ่มที่อาศัยอยู่ในสลัม แต่เลือกที่จะหนีจากโลกของความเป็นจริงที่น่าหดหู่โดยการเข้าไปอาศัยอยู่ในโลกของเกมสที่ชื่อว่า Oasis ซึ่งเป็นเกมส์เสมือนจริงที่เขาสามารถเป็นได้ทุกอย่างตามที่ต้องการ

“ฮัลลีย์ (Mark Rylance)” เป็นอีกหนึ่งตัวละครของภาพยนตร์เรื่องนี้ที่น่าแสดงโดยมาร์ก ไรเลน ได้รับบทบาทการแสดงเป็นตัวละครที่เข้ามาสร้างปัญหาให้กับภาพยนตร์เรื่องนี้ เมื่อเขาได้เสียชีวิตไปเขาได้ทิ้งสมบัติมหาศาลไว้เป็นรางวัลสำหรับผู้ที่สามารถไขปริศนาในเกมส Oasis ได้

“ซอเรนโต้ (Ben Mendelsohn)” เป็นอีกหนึ่งตัวละครที่เข้ามาสร้างปัญหาให้กับภาพยนตร์เรื่องนี้ นำแสดงโดย เบน เมนเดลโซห์น เป็นตัวละครที่อยากครอบครองสมบัติในเกมส Oasis จึงคอยบงการลูกน้องของเขาให้หาทางไขปริศนาโดยเร็ว

ตัวอย่างที่ 10

The Shape of Water คือเรื่องราวของเอไรซ่า หญิงใบ้ที่เป็นภารโรงอยู่ในห้องทดลองสัตว์ของรัฐบาล เธอเหมือนเป็นคนที่อยู่ตัวคนเดียว เธอรู้สึกว่าไม่มีใครชอบเธอ เธอเองค่อนข้างเหงาและทำงานให้มันผ่านไปวันๆ จนวันหนึ่งทางแล็บได้จับสัตว์น้ำประหลาดและดุร้ายเข้ามา ซึ่งสัตว์ร้ายหน้าตาคล้ายปลาหรือเงือกนี้แหละก็ได้ทำร้ายเจ้าหน้าที่จนนิ้วขาด แต่เอไรซ่ากลับไม่รู้สีกกลัว เธอกลับมีความรู้สึกแปลกๆ และพยายามจะช่วยสัตว์ร้ายตัวนี้ออกมาจากห้องทดลองและปล่อยลงสู่แม่น้ำ

(ภาพยนตร์เรื่อง The Shape of Water: เพจ อวีย์ส์แตกแตก! 29 มกราคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้วิจารณ์ได้ให้รายละเอียดโดยการอธิบาย เล่าเรื่องย่อของภาพยนตร์เรื่องนี้พอสังเขปว่า ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นเรื่องราวของผู้หญิงใบ้ชื่อ เอไรซ่า ที่ได้ทำงานเป็นภารโรงอยู่ในห้องทดลองสัตว์ของรัฐบาล และผู้วิจารณ์ยังได้มีการให้รายละเอียดเกี่ยวกับตัวละครเอไรซ่าที่เป็นตัวละครหลักของภาพยนตร์เรื่องนี้ โดยการอธิบายถึงลักษณะของตัวละครนี้ว่า เป็นตัวละครที่มีความโดดเดี่ยว เหงา เพราะเธอรู้สึกว่าคนรอบข้างไม่ชอบเธอ เธอจึงแค่ทำงานให้ผ่านไปวันแต่ละวัน

ตัวอย่างที่ 11

เสน่ห์ของ Crazy Rich Asians คือการเล่าเรื่องแบบง่ายๆ สบายๆ เน้นความสุขให้คนดูแบบเต็มเม็ดเต็มหน่วย ใครชอบหนังรักโรแมนติก ร้อยทั้งร้อยผมรับประกันเลยว่ายังก็ต้องชอบหนังเรื่องนี้ หนังเล่าเรื่องโดยใช้ประเทศสิงคโปร์เป็นสถานที่หลัก ซึ่งต้องบอกว่าดูจบแล้วนี่อยากไปประเทศนี้ขึ้นมาทันที สถานที่สวยมากกกก ประกอบกับเพลงในหนังนี่คือแบบ ทำผมแทบคลั่ง 3 เพลงที่ผมแอบได้ยินในหนังคือเพลงที่ผมชอบเป็นลำดับต้นๆในชีวิตเลย ทั้ง เกียนมีมี yellow และ Can't Help Falling In Love โดยเฉพาะ Can't help นี่คือเพราะมากกกกกกกก นำมาใส่ฉากแต่งงานฉากนั้นนี่คือดูจบแล้วอยากหาเมียแล้วแต่งงานทันที อินจัด 5555555 เนื้อหาอ่านดูอาจเหมือนละครหลังข่าวของบางประเทศไปหน่อย แต่ทว่ามันเล่าเรื่องได้สนุกแบบไม่มีช่วงไหนน่าเบื่อเลย

(ภาพยนตร์เรื่อง Crazy Rich Asians: เพจ นักเลงโรงหนัง, 2 สิงหาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้วิจารณ์ได้อธิบายให้รายละเอียดเพิ่มเติมในการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ที่ได้กล่าวถึงเสน่ห์ของภาพยนตร์เรื่องนี้ ได้แก่ 1) ลักษณะของการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนี้ ที่เน้นการเล่าเรื่องแบบเรียบง่าย แต่ให้ความสุขแก่ผู้ชมได้อย่างเต็มที่ 2) ฉากหรือสถานที่ในการถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องนี้ที่ได้ถ่ายทำในประเทศสิงคโปร์เป็นสถานที่หลัก ซึ่งภาพยนตร์เรื่องนี้สามารถเลือกสถานที่ที่มีความสวยงามจนสามารถทำให้ผู้วิจารณ์หลงรักประเทศสิงคโปร์หลังจากชมภาพยนตร์เรื่องนี้แล้ว 3) เพลงประกอบภาพยนตร์เรื่องนี้ที่ได้ใช้ “เพลงเกียนมีมี” “เพลง yellow” และ “เพลง Can't Help Falling In Love” ที่เพราะมากและเป็นเพลงที่ผู้วิจารณ์ชื่นชอบทำให้อยู่มีอารมณ์ร่วมไปกับภาพยนตร์เรื่องนี้มากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาวิธีการให้รายละเอียดในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่ากลวิธีการให้รายละเอียดเป็นกลวิธีสำคัญกลวิธีหนึ่งที่พบได้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้ง 3 แพนเพจ และมักปรากฏในส่วนเนื้อหาของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ที่เป็นการนำเสนอเนื้อเรื่องย่อของภาพยนตร์แบบพอสังเขปและส่วนที่เป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ โดยผู้วิจารณ์จะให้รายละเอียดหรืออธิบายขยายความในสิ่งเหล่านั้นที่ผู้วิจารณ์ต้องการกล่าวถึง เช่น การให้รายละเอียดเกี่ยวกับตัวละคร ฉาก การดำเนินเรื่อง เพลงประกอบภาพยนตร์ เป็นต้น เพื่อให้ผู้อ่านได้มีความเข้าใจและเห็นภาพที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นเสมือนว่ากำลังรับชมภาพยนตร์เรื่องนี้อยู่จริง ๆ กลวิธี

ดังกล่าวนี้จึงมีวัตถุประสงค์ในการแจ้งให้ผู้อ่านทราบถึงรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับภาพยนตร์ ทั้งยังสามารถทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจและเห็นภาพที่ชัดเจนขึ้น สอดคล้องกับที่ แทนแนน (Tannen, 1989, อ้างถึงใน สิทธิธรรม อ่องวุฒิวัฒน์, 2561, น. 95) ได้กล่าวว่า การเล่าเรื่องแบบให้รายละเอียดเป็นกลวิธีการสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างผู้เล่ากับผู้ฟังและการมีส่วนร่วมของทั้งสองฝ่ายและเหตุการณ์จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผู้เล่าได้บรรยายให้รายละเอียดของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ฟัง ในขณะที่ผู้ฟังก็จะเกิดจินตนาการตามเหตุการณ์เหล่านั้นด้วยตนเอง เสมือนผู้ฟังได้เข้าไปอยู่ในเหตุการณ์เหล่านั้นจริง ๆ นอกจากนี้กลวิธีการให้รายละเอียดยังสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านในเรื่องนั้น ๆ ได้ ดังที่ สิทธิธรรม อ่องวุฒิวัฒน์ (2561, น. 96) ได้ศึกษาคอลัมน์ “ซุบซิบ” วิจารณ์แขก พบว่า “เจ๊หวาง...ออนไลน์” พบว่าเลือกใช้กลวิธีการให้รายละเอียดในการแฉเพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพและเสียงที่เป็นรูปธรรม และการให้รายละเอียดยังช่วยดึงดูดเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านคอลัมน์ได้ เพราะการให้รายละเอียดจะทำให้ผู้อ่านรู้สึกว่าได้เข้าไปอยู่ในเหตุการณ์สถานการณ์จริงที่ตนเองเห็นและสามารถรับรู้เรื่องราวได้

4.3 การให้คะแนนภาพยนตร์

การให้คะแนนภาพยนตร์ คือ การที่ผู้วิจารณ์ให้คะแนนภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ด้วยตัวเลข เป็นการให้คะแนนที่มาจากความความคิดเห็นของผู้วิจารณ์หลังจากได้รับชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ แล้ว โดยมีคะแนนเต็ม 10 คะแนนตามเกณฑ์ที่ผู้วิจารณ์กำหนด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 12

สรุปว่า ไบค์แมน ศักรินทร์ตุตหมึก มันเป็นหนังตลกที่มุขตลกทำงานกับคนดูมาก ๆ นะ ไปดูได้แบบไม่เสียตังเลย มันเบาสมอง และมันก็ตลกแบบตลกจริงๆ จำวันะครับ หนังตลกถ้าไม่ตลกคือจบ แต่ ไบค์แมน ศักรินทร์ตุตหมึก มันตลกแบบประจักษ์ชัดเจน ผมนั่งขำแบบปล่อยก๊ากออกมาในโรงเลย โคตรแฮปปี้เลย มันเป็นหนังไทยที่ผมชอบบอกเลยว่า ตลกลงตัว สาระก็มีให้ดูได้คิด ตรามาก็น่ารักตาซิม มันเป็นหนังไทยที่ดีเรื่องนึงครับ ให้ 8/10 เอาไปเลย

(ภาพยนตร์เรื่อง ไบค์แมน ศักรินทร์ตุตหมึก: เพจ อวยไส้แตกแหกไส้ฉีก, 22 กันยายน 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้เห็นได้ว่าผู้วิจารณ์ได้ให้คะแนนภาพยนตร์เรื่องนี้ที่ 8 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน เป็นการให้คะแนนจากความคิดเห็นและความรู้สึกของผู้วิจารณ์หลังจากได้รับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ ในตัวอย่างนี้การให้คะแนนจะปรากฏในส่วนปิดของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ที่เป็นการสรุปบทวิจารณ์ภาพยนตร์และได้ให้คะแนนภาพยนตร์เป็นตัวเลข เพื่อความเข้าใจและเห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 13

Hunter Killer -- 7/10 คะแนน (สนุกและมันส์แบบไม่ต้องคิดเยอะ แพนหนั๊ง แอคชั่น แพนเจอร์ราร์ด บัตเลอร์ มาดูโลดดุด)

(ภาพยนตร์เรื่อง Hunter Killer: เพจ นักเลงโรงหนัง, 28 ตุลาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้วิจารณ์ได้ให้คะแนนภาพยนตร์เรื่องนี้ที่ 7 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน เป็นการให้คะแนนจากความคิดเห็นและความรู้สึกของผู้วิจารณ์หลังจากได้รับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ ในตัวอย่างนี้การให้คะแนนจะปรากฏในส่วนเปิดของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ที่เป็นการเปิดบทวิจารณ์ด้วยชื่อของภาพยนตร์เรื่องนี้ และได้ให้คะแนนภาพยนตร์ด้วยตัวเลข และยังมีข้อความขนาดสั้นที่เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ภาพยนตร์ ก่อนจะส่งเข้าสู่ส่วนเนื้อความหลักของบทวิจารณ์ภาพยนตร์

ตัวอย่างที่ 14

Director: Bjorn Runge

novel: Meg Wolitzer

screenplay: Jane Anderson

Genre: drama

7.5/10

(ภาพยนตร์เรื่อง Roma (2018): เพจ หนึ่งโปรดของข้าพเจ้า, 13 ธันวาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้วิจารณ์ได้ให้คะแนนภาพยนตร์เรื่องนี้ที่ 7.5 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน เป็นการให้คะแนนจากความคิดเห็นและความรู้สึกของผู้วิจารณ์หลังจากได้รับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ ในตัวอย่างนี้การให้คะแนนจะปรากฏในส่วนปิดของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ที่ผู้วิจารณ์จะกล่าวถึงผู้กำกับของภาพยนตร์เรื่องนี้ คือ “Bjorn Runge” ภาพยนตร์เรื่องนี้มาจาก

นวนิยายเรื่อง “Meg Wolitzer” ผู้เขียนบทภาพยนตร์ คือ “Jane Anderson” และเป็นภาพยนตร์ประเภท “drama” และปิดบทวิจารณ์ภาพยนตร์แบบสมบูรณ์ด้วยการให้คะแนนด้วยตัวเลข

ตัวอย่างที่ 15

A Star Is Born เพลงเพราะมากกกก ซาบซึ้ง ร้องให้น้ำตาคลอเลย กาก้าเธอทำสำเร็จแล้ว เธอเก่งที่สุด 9/10

(ภาพยนตร์เรื่อง A Star Is Born เพลง อวยไล่แตกแหกไล่ฉีก, 10 ตุลาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้วิจารณ์ได้ให้คะแนนภาพยนตร์เรื่องนี้ที่ 9 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน เป็นการให้คะแนนจากความคิดเห็นและความรู้สึกของผู้วิจารณ์หลังจากได้รับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ ในตัวอย่างนี้การให้คะแนนจะปรากฏในส่วนเปิดของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ที่เป็นการเปิดบทวิจารณ์ด้วยชื่อของภาพยนตร์เรื่องนี้ ตามด้วยข้อความขนาดสั้นที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่องนี้ และตามด้วยการให้คะแนนภาพยนตร์เรื่องนี้ด้วยตัวเลขก่อนจะส่งเข้าสู่ส่วนเนื้อความหลักของบทวิจารณ์ภาพยนตร์

จากการศึกษาทวิวิธีการให้คะแนนด้วยตัวเลขในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่าทวิวิธีการให้คะแนนด้วยตัวเลขพบได้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้ง 3 แพนเพจ และมักปรากฏในส่วนเปิด และส่วนปิดที่เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์เกี่ยวกับภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยสังเกตว่าการให้คะแนนด้วยตัวเลขจะปรากฏส่วนไหนขึ้นอยู่กับการเขียนและรูปแบบการจัดวางองค์ประกอบของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ในแฟนเพจหนังโรงหนังมักปรากฏในส่วนเปิดของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ของทุก ๆ บทวิจารณ์ แฟนเพจหนังโปรดของข้าพเจ้ามักปรากฏอยู่ในส่วนปิดของทุก ๆ บทวิจารณ์ และแฟนเพจอวยไล่แตกแหกไล่ฉีกมักปรากฏในส่วนเปิดและส่วนปิดของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ซึ่งทวิวิธีการให้คะแนนด้วยตัวเลขจะเป็นการแจ้งสารไปยังผู้อ่านให้ผู้อ่านเพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจและเห็นภาพเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะผู้วิจารณ์จะมีเกณฑ์การให้คะแนนที่เป็นการประเมินภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ที่จะทำให้อ่านเกิดความเข้าใจอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ทั้งยังสามารถดึงดูดใจผู้อ่านได้อีกด้วย

4.4 การใช้ถ้อยคำแสดงการรับประกัน

การใช้ถ้อยคำแสดงการรับประกัน คือ การที่ผู้วิจารณ์ใช้ถ้อยคำในการรับรอง ยืนยัน ประสิทธิภาพของภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ สามารถจำแนกกลวิธีทางภาษาดังกล่าวได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

4.4.1 การใช้ถ้อยคำแสดงการรับประกันความคุ้มค่า

การที่ผู้วิจารณ์ใช้ถ้อยคำในการรับรอง ยืนยัน ในความคุ้มค่าในการจ่ายเงินเข้ามา รับชมภาพยนตร์ โดยใช้ถ้อยคำในการรับประกันความคุ้มค่า พบคำว่า “ไม่เสียต๋ายเงิน” เป็นการรับประกันผลในเชิงบวกให้ผู้อ่านได้รู้สึกมั่นใจ มักปรากฏในส่วนสรุปของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ที่ผู้วิจารณ์ได้สรุปความคิดเห็นและรับประกันถึงความคุ้มค่าของภาพยนตร์ สามารถจูงใจให้ผู้อ่านให้ผู้อ่านรู้สึกคล้อยตามและเกิดการกระทำที่ดีได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 16

มาดู่ได้เลย เชคให้แล้วไม่เสียต๋ายเงิน หนึ่งสนุกและตื่นต๋นใช้ได้ อาจไม่ถึงขั้นว้าวจนต้องเตะคะแนนให้แบบถล่มทลาย แต่จัดมาให้แค่นี้ก็น่าจะเพียงพอแล้วละสำหรับ Tomb raider เวอร์ชันน่ารักที่แสดงโดย Alicia Vikander

(ภาพยนตร์เรื่อง Tomb Raider: เพจ นักเลงโรงหนัง, 9 มีนาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าผู้วิจารณ์ได้ใช้ถ้อยคำในการรับประกันความคุ้มค่าว่า “ไม่เสียต๋ายเงิน” ในการยืนยัน รับรองถึงความคุ้มค่าของภาพยนตร์เรื่องนี้ ที่ผู้อ่านต้องเสียเงินในการซื้อตั๋วเข้าไปชมภาพยนตร์เรื่องนี้ เนื่องจากราคารั้ตรเข้าชมภาพยนตร์เป็นปัจจัยอีกหนึ่งในการเลือกชมภาพยนตร์ นอกจากนี้ผู้วิจารณ์ยังได้กล่าวถึงข้อดีของภาพยนตร์เรื่องนี้มาสนับสนุนให้ผู้อ่านได้เห็นภาพที่ชัดเจนขึ้นในการรับรองความคุ้มค่าของภาพยนตร์เรื่องนี้

การรับประกันความคุ้มค่าข้างต้นนี้ เป็นการยืนยันต่อผู้อ่านให้เห็นถึงความคุ้มค่าที่ผู้อ่านจะได้รับจากการเสียเงินเข้าไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ ทั้งยังเป็นการชี้ให้เห็นถึงข้อดีของภาพยนตร์ที่ทำให้ผู้อ่านเกิดทัศนคติที่ดี และสร้างแรงจูงใจให้ผู้อ่านตามไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ได้

ตัวอย่างที่ 17

เป็นหนังแอคชั่นอีกเรื่องที่คุณสนุก การปล้นแบบมีชั้นเชิง และมีตัวร้ายที่โคตรใจถึง และโคตรเก่ง ไม่ได้กากไก๋เหมือนเรื่องอื่นๆ ใครชอบพีเจ็ดและชอบหนังสไตล์ประมาณนี้อยู่แล้ว เข้ามาดูได้เลย เช็คของมาให้ละ ดูได้สบายไม่เสียต๋ายเงินจ้ะ

(ภาพยนตร์เรื่อง Den of Thieves: เพจ นักเลงโรงหนัง, 8 กุมภาพันธ์ 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าผู้วิจารณ์ได้ใช้ถ้อยคำในการรับประกันความคุ้มค่าว่า “ไม่เสียต๋ายเงิน” ในการยืนยัน รับรองถึงความคุ้มค่าของภาพยนตร์เรื่องนี้ ที่ผู้อ่านต้องเสียเงินในการซื้อตั๋วเข้าไปชมภาพยนตร์เรื่องนี้ เนื่องจากราคาบัตรเข้าชมภาพยนตร์เป็นปัจจัยอีกหนึ่งในการเลือกชมภาพยนตร์ นอกจากนี้ผู้วิจารณ์ยังได้กล่าวถึงข้อดีของภาพยนตร์เรื่องนี้มาสนับสนุนให้ผู้อ่านได้เห็นภาพที่ชัดเจนขึ้นในการรับรองความคุ้มค่าของภาพยนตร์เรื่องนี้

การรับประกันความคุ้มค่าข้างต้นนี้ เป็นการยืนยันต่อผู้อ่านให้เห็นถึงความคุ้มค่าที่ผู้อ่านจะได้รับจากการเสียเงินเข้าไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ ทั้งยังเป็นการชี้ให้เห็นถึงข้อดีของภาพยนตร์ที่ทำให้ผู้อ่านเกิดทัศนคติที่ดี และสร้างแรงจูงใจให้ผู้อ่านตามไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ได้

ตัวอย่างที่ 18

เอาจริงๆคือเราคาดหวังหนังเรื่องนี้้น้อยมากกกกกกก เพราะนักวิจารณ์สับละ คนอื่นไปดูรอบสื่อก็บอกว่าไปไม่สุดสักทาง แต่ส่วนตัวเราแอบปี่มากกกกกกับหนังไม่ได้รู้สึกแยอะไรนอกจากความไม่สมเหตุผลบางอย่าง แต่ภาพรวม บท การเดินเรื่อง นักแสดง โปรดักชั่น แอ็คชั่น สนุก ตื่นเต้น ไร้ใจ ไม่เสียต๋ายต่งเลย ไปดูเถอะ ทำ ไม่ชอบให้มารุมตบ ผมให้ 8/10 แบบไม่หวงคะแนน ดูแล้วฟินขนาดนี้ให้น้อยกว่านี้ไม่ได้จริงๆ

(ภาพยนตร์เรื่อง The Commuter: เพจ อวยไส้แตกแหกไส้ฉีก, 5 มกราคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าผู้วิจารณ์ได้ใช้ถ้อยคำในการรับประกันความคุ้มค่าว่า “ไม่เสียต๋ายต่งเลย” ในการยืนยัน รับรองถึงความคุ้มค่าของภาพยนตร์เรื่องนี้ ที่ผู้อ่านต้องเสียเงินในการซื้อตั๋วเข้าไปชมภาพยนตร์เรื่องนี้ เนื่องจากราคาบัตรเข้าชมภาพยนตร์เป็นปัจจัยอีกหนึ่งในการเลือกชมภาพยนตร์ นอกจากนี้ผู้วิจารณ์ยังได้กล่าวถึงข้อดีของภาพยนตร์เรื่องนี้มาสนับสนุนให้ผู้อ่านได้เห็นภาพที่ชัดเจนขึ้นในการรับรองความคุ้มค่าของภาพยนตร์เรื่องนี้

การรับประกันความคุ้มค่าข้างต้นนี้ เป็นการยืนยันต่อผู้อ่านให้เห็นถึงความคุ้มค่าที่ผู้อ่านจะได้รับจากการเสียเงินเข้าไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ ทั้งยังเป็นการชี้ให้เห็นถึงข้อดีของภาพยนตร์ที่ทำให้ผู้อ่านเกิดทัศนคติที่ดี และสร้างแรงจูงใจให้ผู้อ่านตามไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ได้

4.4.2 การใช้ถ้อยคำแสดงการรับประกันคุณภาพ

การที่ผู้วิจารณ์รับประกัน รับรองภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ด้วยชื่อเสียงของผู้กำกับ ภาพยนตร์ที่มีความโดดเด่น การกำกับภาพยนตร์ได้อย่างมีคุณภาพและได้รับการยอมรับจากผู้วิจารณ์ เป็นการสร้างความเชื่อ ความมั่นใจให้ผู้อ่านในการเลือกรับชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 18

เป็นหนังแอคชั่นอีกเรื่องที่คุณสนุก การปลี่ยนแบบมีชั้นเชิง และมีตัวร้ายที่โคตรใจถึง และโคตรเก่ง ไม่ได้กากโง่เหมือนเรื่องอื่นๆ ใครชอบพีเจิตและชอบหนังสไตล์ประมาณนี้อยู่แล้ว เข้ามาดูได้เลย เช็คของมาให้ละ ดูได้สบายไม่เสียตายนะจ๊ะ

(ภาพยนตร์เรื่อง Den of Thieves: เพจ นักเลงโรงหนัง, 8 กุมภาพันธ์ 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าผู้วิจารณ์ได้ใช้ถ้อยคำในการรับประกันคุณภาพของภาพยนตร์ว่า “เช็คของมาให้แล้ว” การใช้คำว่า “เช็คของ” จะเปรียบได้กับการ QC (Quality Control) เป็นกระบวนการตรวจสอบขั้นตอนการผลิต รวมทั้งคุณภาพของผลผลิตที่ได้รับ ในที่นี้ผู้วิจารณ์หมายถึง การไปรับชมภาพยนตร์มาแล้วพบว่าภาพยนตร์เรื่องนี้มีคุณภาพเป็นอย่างไร ซึ่งในตัวอย่างนี้ผู้วิจารณ์ได้สร้างความมั่นใจแก่ผู้อ่านด้านคุณภาพของนักแสดง คือ “พีเจิต” เป็นการใช้สมญานามแทนชื่อนักแสดงนำของภาพยนตร์ เจอร์ราร์ด บัตเลอร์ และยังได้สร้างความมั่นใจให้กับผู้อ่านที่ชื่นชอบภาพยนตร์ประเภทแอคชั่น-อาชญากรรม สำหรับผู้อ่านที่ชื่นชอบตัวนักแสดงและประเภทของภาพยนตร์สามารถมารับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ได้โดยไม่ผิดหวัง

การรับประกันคุณภาพของภาพยนตร์ข้างต้นนี้ เป็นการสร้างความมั่นใจให้ตัวผู้อ่านที่มีความคาดหวังในคุณภาพของภาพยนตร์เรื่องนี้ ทั้งยังเป็นการชี้ให้เห็นถึงข้อดีของภาพยนตร์ที่ทำให้ผู้อ่านเกิดทัศนคติที่ดี และสร้างแรงจูงใจให้ผู้อ่านตามไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ได้

ตัวอย่างที่ 19

อาทิตยน์นี้หนังกูเข้าหลายเรื่องเลย ใครเล็งเรื่องนี้ไว้ก็มาได้เลย หนังสือกตาม
สไตร์หนังปล้น ไม่เสียตายนเงินจะ เชคให้แล้ว

(ภาพยนตร์เรื่อง Ocean 8: เพจ นักเลงโรงหนัง, 14 มิถุนายน 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นเห็นว่าผู้วิจารณ์ได้ใช้ถ้อยคำในการรับประกันคุณภาพของภาพยนตร์ว่า “เชคให้แล้ว” จะเปรียบได้กับการ QC (Quality Control) เป็นกระบวนการตรวจสอบขั้นตอนการผลิต รวมทั้งคุณภาพของผลผลิตที่ได้รับ ในที่นี้ผู้วิจารณ์หมายถึง การไปรับชมภาพยนตร์มาแล้วพบว่าภาพยนตร์เรื่องนี้มีคุณภาพเป็นอย่างไร ซึ่งในตัวอย่างนี้ผู้วิจารณ์ได้สร้างความมั่นใจแก่ผู้อ่านด้านคุณภาพของภาพยนตร์ประเภทอาชญากรรม ที่มีความสนุกสนานประเภทของภาพยนตร์ประเภทนี้

การรับประกันคุณภาพของภาพยนตร์ข้างต้นนี้ เป็นสร้างความมั่นใจให้ผู้อ่านด้านคุณภาพของภาพยนตร์ประเภทอาชญากรรม ทั้งยังเป็นการชี้ให้เห็นถึงข้อดีของภาพยนตร์ที่ทำให้ผู้อ่านเกิดทัศนคติที่ดี และสร้างแรงจูงใจให้ผู้อ่านตามไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ได้

4.4.3 การใช้ถ้อยคำแสดงการรับประกันด้วยชื่อเสียงของผู้กำกับ

การที่ผู้วิจารณ์รับประกัน รับรองภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ด้วยชื่อเสียงของผู้กำกับ ภาพยนตร์ที่มีความโดดเด่น มีฝีมือในการกำกับภาพยนตร์ได้อย่างมีคุณภาพและได้รับการยอมรับจากผู้วิจารณ์ เป็นการสร้างความเชื่อ ความมั่นใจให้ผู้อ่านในการเลือกรับชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ได้ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 20

Simon Curtis ยังคงฝีมือผู้กำกับในสายชีวประวัติเรื่องจริงในประวัติศาสตร์ได้อย่างยอดเยี่ยม ผลงานที่ผ่านตาแฟนหนังบ้านเราไม่ว่าจะเป็น My Week with Marilyn (2011) และ Woman in Gold (2015) เป็นตัวการันตีว่าถ้าหนังเชิงชีวประวัติบุคคลสำคัญ เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์แล้วต้องยอมให้เค้า สำหรับ Goodbye Christopher Robin ที่ว่าด้วยเรื่องราวประวัติของนิทาน winnie the pooh เจ้าหมีที่โด่งดังไปทั่วโลก เคอดิสก็ยังสามารถสร้างสรรค์ออกมาได้อย่างยอดเยี่ยม งดงามเหมือนเดิม

(ภาพยนตร์เรื่อง Goodbye Christopher Robin: เพจ อวยไส้แตกแหกไส้ฉีก, 6 มกราคม 2561)

ตัวอย่างข้างต้นเป็นการรับประกันชื่อเสียงของผู้กำกับของภาพยนตร์เรื่องนี้คือ “Simon Curtis” เป็นผู้กำกับที่มีชื่อเสียงในฝีมือการกำกับภาพยนตร์ประเภทประเพณี/ประวัติศาสตร์ที่ยังคงสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างมีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของผู้วิจารณ์ ทั้งยังใช้ถ้อยคำที่มีความหมายในเชิงบวก เช่น “ยอดเยี่ยม” “งดงาม” ในการอธิบายการสร้างสรรค์ผลงานของผู้กำกับภาพยนตร์เรื่องนี้เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

การรับประกันด้วยชื่อเสียงของผู้กำกับข้างต้นนี้ เป็นการยืนยันเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้อ่านทำให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจและยังสามารถสร้างทัศนคติที่ดีต่อภาพยนตร์ แก่ผู้อ่านได้

ตัวอย่างที่ 21

ต้องบอกว่าบทหนังของ แอรอน ซอร์กิน ไม่เคยทำให้ผิดหวังเลย จุดเด่นของเค้าคือ การสาธิตบทสนทนาใส่หน้าคนดูแบบไม่เคยประณีประนอม และมันดันสนุกชวนติดตามตลอดเรื่อง การบรรยายเหตุการณ์ ความคิด ผ่านเสียงตัวละครมอลลี่ในหนัง Molly's Game นี่กลายเป็นกลยุทธ์การเล่าเรื่องแบบเรียบๆ เพลินๆ แต่โคตรสนุก นี่ถ้าบทหนังมันห่วยแต่กรับรองได้ว่าต้องมีเนื้อหามันทวนแน่ แต่สำหรับ Molly's Game นี่ขอบอกเลยว่า ไม่มีความน่าเบื่อเลยแม้แต่น้อย

(ภาพยนตร์เรื่อง Molly's Game: เพจ อวยไส้แตกแหกไส้ฉีก, 25 กุมภาพันธ์ 2561)

ตัวอย่างข้างต้นนี้ เป็นการรับประกันชื่อเสียงของผู้กำกับของภาพยนตร์เรื่องนี้คือ “แอรอน ซอร์กิน (Aaron Sorkin)” โดยผู้วิจารณ์ได้กล่าวยืนยัน รับประกันการกำกับภาพยนตร์ของผู้กำกับท่านนี้ว่าไม่เคยทำให้ผู้วิจารณ์ผิดหวัง ซึ่งในตัวอย่างนี้ผู้วิจารณ์ได้กล่าวถึงจุดเด่นของภาพยนตร์เรื่องนี้ที่ผู้กำกับท่านนี้สามารถทำให้ผู้วิจารณ์ประทับใจได้ เช่น บทสนทนาของตัวละครในภาพยนตร์ที่มีความเข้มข้น สนุก และชวนให้ติดตามได้ตลอดทั้งเรื่อง และยังได้กล่าวถึงลักษณะของการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนี้ที่ผู้กำกับท่านนี้สามารถบรรยายเหตุการณ์ ความคิด ผ่านการบรรยายเสียงของตัวละครในภาพยนตร์ได้สนุกมาก ถึงแม้จะเป็นลักษณะที่ธรรมดาแต่เป็นวิธีการที่ดี

การรับประกันด้วยชื่อเสียงของผู้กำกับข้างต้นนี้ เป็นการยืนยันเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้อ่านทำให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจและยังสามารถสร้างทัศนคติที่ดีต่อภาพยนตร์ แก่ผู้อ่านได้

จากการศึกษากลวิธีการใช้ถ้อยคำรับประกันในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่ากลวิธีการใช้ถ้อยคำรับประกันมักปรากฏในส่วนปิดของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ที่เป็นการสรุปการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์เพื่อย้ำประเด็นต่าง ๆ และผู้วิจารณ์ได้รับประกัน

ประสิทธิภาพของภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้อ่านบทวิจารณ์เกี่ยวกับภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ ทั้งยังสามารถทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจและเห็นภาพที่ชัดเจนขึ้น และยังสามารถโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เกิดการคล้อยตามไปชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ได้

ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่ากลวิธีการรับประกันทั้ง 3 ลักษณะที่ได้กล่าวมาข้างต้นอาจไม่พบทั้ง 3 ลักษณะในการวิจารณ์ภาพยนตร์ของแฟนเพจทั้ง 3 แฟนเพจ แต่ผู้วิจารณ์ได้เลือกใช้ลักษณะบางประการในการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ เช่น แฟนเพจนักเลงโรงหนัง จะพบกลวิธีการใช้ถ้อยคำรับประกันความคุ้มค่า และกลวิธีการใช้ถ้อยคำรับประกันคุณภาพ แต่ไม่พบกลวิธีการใช้ถ้อยคำรับประกันด้วยชื่อเสียงของผู้กำกับ หรือในแฟนเพจอวยไส้แตกแตกไส้ฉีกจะพบกลวิธีการรับประกันด้วยชื่อเสียงของกำกับ แต่จะไม่พบกลวิธีการใช้ถ้อยคำรับประกันความคุ้มค่า ซึ่งผู้วิจัยมองว่าการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ขึ้นอยู่กับลีลาการเขียนของแต่ละคน ความถนัด หรือสิ่งที่ผู้วิจารณ์มองว่าเป็นประเด็นสำคัญในการนำเสนอที่ต่างกัน จึงทำให้ผลงานการเขียนบทวิจารณ์ของผู้วิจารณ์แต่ละคนมีความแตกต่าง และมีความโดดเด่นที่ต่างกันไป โดยผู้อ่านสามารถเลือกติดตามแฟนเพจวิจารณ์ภาพยนตร์ในลักษณะการเขียนที่ตนเองชื่นชอบได้

4.5 การใช้คำสแลง

การใช้คำสแลง หมายถึง คำหรือข้อความเฉพาะที่ไม่ตรงตามมาตรฐาน และใช้ในภาษาที่ไม่เป็นทางการ ใช้ในการสื่อสารอารมณ์ ความรู้สึก ท่าทาง ที่เกิดขึ้นตามกระแสสังคมในขณะนั้นและใช้ในในกลุ่มคนบางกลุ่มและบางวงการเพียงช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นคำที่สร้างขึ้นใหม่หรืออาจเป็นคำที่มาจากคำในภาษาที่มีอยู่มาใช้ในความหมายใหม่ก็ได้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556, น. 412-413)

ตัวอย่างที่ 22

เราเชื่อว่า Sensei เป็นหนังที่เด็กสาวอายุน้อยหน่อยหรือหัวใจยังสดใสอยู่น่าจะอินกับมันได้ไม่ยาก คือในช่วงวัยหนึ่งตัวเราเองยังอินกับนิยายแจ่มใสได้เลย หรือหลาย ๆ คนก็ผ่านการดูตาวานสมัยวัยรุ่นมาก่อนหน้านี้ แต่พอถึงช่วงวัยหนึ่งแล้วเราอาจจะไม่ได้ต้องการหนังรักแฟนตาซีแบบนี้อีกแล้ว

(ภาพยนตร์เรื่อง Sensei My Teacher: เพจ หนึ่งโปรดของข้าพเจ้า, 19 มกราคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ จะเห็นว่าผู้วิจัยได้ใช้คำสแลงว่า “อิน” (กัญญนัช ชะนะจิตร, 2560, น. 196) ซึ่งมีความหมายถึง เข้าถึงอารมณ์อย่างแท้จริง เป็นการยืมคำในภาษาอังกฤษ “inner” และได้การเปลี่ยนรูปคำโดยการตัดพยางค์ท้ายออก

ในตัวอย่างนี้เป็นการนำคำว่า “อิน” มาใช้สื่อถึงความรู้สึกของผู้วิจารณ์ที่คิดว่า ผู้ที่ชมภาพยนตร์เรื่องนี้จะสามารถเข้าถึงความรู้สึกและอารมณ์ร่วมไปกับภาพยนตร์เรื่องนี้ได้ไม่ยากถึงแม้ว่าจะเป็นภาพยนตร์แนวรักโรแมนติกที่มีเด็กนักเรียนมัธยมปลายเป็นตัวเอก ผู้วิจารณ์ใช้คำสแลงนี้เพื่อสร้างความเป็นกันเองกับผู้อ่าน

ตัวอย่างที่ 23

โอยยย ฟินมาก ใครจะว่าเนื้อหามันเขม้นน้ำเน่ายังงี้ช่าง ขาไทยหัวใจ
โรแมนติกแบบผมบอกเลยว่าไม่สนและไม่แคร์

(ภาพยนตร์เรื่อง Midnight Sun: เพจ นักเลงโรงหนัง, 12 เมษายน 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ จะเห็นว่าผู้วิจัยได้ใช้คำสแลงว่า “ฟิน” หมายถึง คำกล่าวเมื่อรู้สึกมีความสุขมาก สุดยอด (กัญญนัช ชะนะจิตร, 2560, น. 136) มาจากคำว่า “finale” แปลว่า จบแบบสมบูรณ์แบบ โดยส่วนมากมักจะใช้ตอนที่รู้สึกว่ สุดยอด เมื่อนำมาใช้เป็นคำสแลงก็ได้ตัดคำในพยางค์หลังออก ในตัวอย่างนี้เป็นการนำคำว่า “ฟิน” มาใช้สื่อถึงอารมณ์ของผู้วิจารณ์ที่มีต่อภาพยนตร์เรื่องนี้ว่ามันสุดยอดมาก ถึงแม้ว่าหลาย ๆ คนอาจคิดว่าเนื้อหาไม่ทันสมัย แต่โดยส่วนตัวของผู้วิจารณ์คิดว่าภาพยนตร์เรื่องนี้มัน สุดยอด ผู้วิจารณ์ใช้คำสแลงนี้เพื่อสร้างความเป็นกันเองกับผู้อ่าน

ตัวอย่างที่ 24

มาดูได้เลยไม่เสียตายนเงิน เข้ามามันส์ อย่าคิดเยอะ หนึ่งแวนนี้ทำให้เราสนุกและ
บันเทิงก็เพียงพอละ สำหรับคนกลัวทะเลลึกกลัวปลาสายพันธ์นี้อาจต้องขังใจนิดนึง
เพราะในส่วนของฉลาม พี่แกจัดเต็มมากเรียกว่าขนามาทั้งทะเล 55555555

(ภาพยนตร์เรื่อง The Meg: เพจ นักเลงโรงหนัง, 9 สิงหาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ จะเห็นว่าผู้วิจัยได้ใช้คำสแลงว่า “มันส์” (กัญญนัช ชะนะจิตร, 2560, น. 392) มาจากคำว่า มัน หมายถึง เพลิน ถูกอกถูกใจ ออกรสออกชาติ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2564) เป็นลักษณะของการเปลี่ยนแปลงการสะกดคำ โดยการเติม “ส์” เพิ่มเข้าไป ผู้วิจัยเห็นว่า

เหมือนลักษณะของการสะกดคำตามไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ การเติม “ส์” เป็นเหมือนการเติม “s” “es” ในภาษาอังกฤษ เป็นการแสดงให้เห็นว่าคำนี้เป็นคำพหูพจน์ ซึ่งเป็นคำที่แสดงถึงสิ่งที่มีมากกว่าหนึ่ง ในตัวอย่างนี้ผู้วิจารณ์จึงได้ใช้คำว่า “มันส์” ในความหมายว่า เฟลิม ถูกอกถูกใจมากกว่าปกติ เพื่อสร้างความเป็นกันเองกับผู้อ่าน

ตัวอย่างที่ 25

หนังโดยรวมหน้าหนัง ตัวอย่างเรคาดหมายว่ามันต้องเป็นหนังสนุก ฟิลกู๊ด แต่หนังจริงๆมันเป็นหนังเย็นเยื่อ ถ้าโย และยัดอะไรลงมามากมายจนเราสัมผัสประเด็นอะไรในหนังแทบไม่ได้เลย

(ภาพยนตร์เรื่อง Downsizing: เพจ อวยไส้แตกแตกไส้ฉีก, 1 กุมภาพันธ์ 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ จะเห็นว่าผู้วิจัยได้ใช้คำสแลงว่า “ต้อง” มาจากคำว่า “ดั่งต้อง, ดั่งต้อง” หมายถึง บ้า ๆ บอ ๆ ไม่เต็มบาท (รัชนิ ศิริไสยาสน์, 2551, น. 78) เมื่อนำมาใช้ก็ได้ตัดคำในพยางค์หน้าออกเหลือแค่คำว่า “ต้อง” ผู้วิจารณ์ได้นำมาใช้ในการสื่อความหมายถึงภาพยนตร์เรื่องนี้ที่มีความเพี้ยน ๆ บ้า ๆ บอ ๆ ในการดำเนินเรื่องแต่เป็นภาพยนตร์ที่สนุก

นอกจากนี้ยังพบการใช้คำสแลง “ถ้าโย” (กัญญนัช ชะนะจิตร, 2560, น. 144) ซึ่งเป็นคำสแลงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงความหมาย เดิมคำดังกล่าว หมายถึง ชื่อไม้ต้น ผลกลม รสหวาน, พันธุ์ที่เป็นไม้เถาเรียก ถ้าโยเครือ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2564) เมื่อใช้ในความหมายคำสแลงในบทวิจารณ์นี้ หมายถึง อืดอาด ยืดเยื้อ น่ารำคาญ

จากการศึกษาทวิวิธีการใช้คำสแลงในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่าทวิวิธีการใช้คำสแลงพบได้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้ง 3 แพนเพจ และมักปรากฏปะปนในทุกส่วนของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้งส่วนเปิด ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนปิด ที่เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์เกี่ยวกับภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ เป็นกลวิธีที่ช่วยดึงดูดเรียกร้องความสนใจของผู้อ่าน และยังช่วยในการสื่ออารมณ์ความรู้สึกให้ผู้อ่านความเข้าใจเห็นภาพและเสียงอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น เป็นการใช้ภาษาที่เกิดขึ้นเฉพาะกลุ่มที่ทุกคนอาจไม่สามารถเข้าใจความหมายของคำได้อย่างถูกต้องตามเจตนาของผู้ส่งสาร สอดคล้องกับ กัญญนัช ชะนะจิตร (2560, น. 23) ที่ได้กล่าวว่า คำสแลง คือภาษาที่สร้างขึ้นเพื่อสื่ออารมณ์ความรู้สึก เป็นภาษาที่ใช้กันเฉพาะกลุ่มหรือพวกพ้องเดียวกัน มักเกิดขึ้นเพียงชั่วคราวเท่านั้นและไม่ได้รับการยอมรับว่าเป็นภาษาทางการ

เมื่อพิจารณาถึงลักษณะการใช้คำสแลงก็พบว่า เป็นการใช้ภาษาที่ต่ำกว่ามาตรฐาน และเป็นภาษาปากเป็นภาษาที่ไม่เป็นทางการ ที่มีการสะกดคำที่ไม่ตรงตามพจนานุกรม หรือไม่มีการบัญญัติความหมายตรงตามที่ใช้ในบริบทนั้น ๆ ไว้ในพจนานุกรม เช่น มั่นส์ ฟิน อิน เป็นต้น สอดคล้องกับ สุชาดา เทวพลิน (2531) ที่ได้ศึกษา คำสแลงในภาษาไทยในหนังสือพิมพ์รายวันได้กล่าวถึงคำสแลงว่า คำสแลงเป็นภาษาที่จัดว่าต่ำกว่ามาตรฐาน และไม่เป็นที่ยอมรับในการใช้อย่างเป็นทางการ เป็นภาษาที่ใช้กันเฉพาะกลุ่ม เป็นภาษาปากที่ปรากฏหรือไม่ปรากฏในพจนานุกรม ซึ่งลักษณะการสร้างคำสแลงที่ได้ยกตัวอย่างในข้างต้นนี้จะมีลักษณะการสร้างที่หลากหลาย เช่น การตัดคำ การเปลี่ยนความหมาย การยืมคำ เป็นต้น

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การใช้คำสแลงพบได้บ่อยครั้งในการนำเสนอผลงานผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตที่เป็นการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตที่มีการสื่อสารที่รวดเร็ว และมีข้อจำกัดหลายประการในการสื่อสาร เพื่อให้เกิดความเป็นกันเองกับผู้อ่าน

4.6 การใช้คำไม่สุภาพ

การใช้คำไม่สุภาพ คือ การใช้คำหยาบคาย คำด่า คำสบถสาบาน (รัชนี ศิริไสยาสน์, 2551, น. 19) จากการศึกษาพบการใช้คำไม่สุภาพในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 26

องค์ชาย คังลิ้ม ที่รับบทโดย ฮยอนบิน นั้นต้องบอกว่าเรื่องนี้พีแะ เอาอยู่เลย โดยเฉพาะช่วงทำยารมณ์อย่างกับเล่นเกมส์ dynasty warriors คือมีงั้นมาทั้งโลก เอะอีฟกกลิ่งซอมบี้อะไรของมึงเนีย กูไม่กลัว คืออยู่เฉยๆก็หล่อยอยู่แล้ว พอฉากแอคชั่นนี้บวความเทห์ไปอีก 10 ช่วงทำยๆนี่อีกนิดเดียวบินแล้ว สิ่งที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่งของเรื่องนี้ก็คือ อุปสรรคไม่ได้มีแค่ซอมบี้ แต่ยังมีตัวร้ายอีกตัวที่ต้องบอกว่าหนังทำออกมาได้ดี ไม่ได้ไ่ก่า และรู้สึว่ามันน่ากลัวจริงๆอีกด้วย

(ภาพยนตร์เรื่อง Rampant: เพจ นักเลงโรงหนัง, 1 พฤศจิกายน 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ จะเห็นว่าผู้วิจารณ์ใช้คำไม่สุภาพว่า “มึง” “กู” “ฟกกลิ่ง” คำว่า “มึง” เป็นคำใช้แทนผู้ที่เราพูดด้วย มักถือกันว่าไม่สุภาพหรือหยาบคาย เป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 2 ใน

ตัวอย่างนี้ผู้วิจารณ์ได้ใช้คำว่า “มึง” ในการกล่าวถึงซอมบี้ในภาพยนตร์เรื่องนี้ที่ผู้วิจารณ์ต้องการที่จะส่งสารถึง

คำว่า “กู” เป็นคำสรรพนามแทนตัวผู้พูด ถือว่าเป็นคำไม่สุภาพ เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2564) ในตัวอย่างนี้ผู้วิจารณ์ได้ใช้คำว่า “กู” ในการกล่าวถึงตัวละครเอกในเรื่อง คือ คังลิ้ม

คำว่า “ฟักกิ้ง” มาจากคำว่า “fucking” เป็นคำสแลงที่ใช้เป็นคำด่าในภาษาอังกฤษ หมายถึง ระบาย (พจนานุกรมแปล อังกฤษ-ไทย อ. สอ เสถบุตร, 2564) ในตัวอย่างนี้ผู้วิจารณ์ได้ใช้คู่กับคำว่า “ฟักกิ้งซอมบี้” เป็นการด่าถึงซอมบี้ในภาพยนตร์ว่า ซอมบี้ระยำ

ตัวอย่างที่ 27

ส่วนเหตุผลของผีที่ตามหลอกหลอนผมว่าแม่งโคตรตลกและบ้าบอเลย เหตุผลก็คือ แค้นบริษัทของป่าที่ผลิตปืนออกมาขาย แล้วมีคนซื้อไปยิงมันตาย ฮัลโหลววววว เดี่ยววว วจริงมึงต้องไปอาฆาตคนยิงนู่นครับน้ำผี

(ภาพยนตร์เรื่อง Winchester: เพจ นักเลงโรงหนัง, 23 กุมภาพันธ์ 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ จะเห็นว่าผู้วิจารณ์ใช้คำไม่สุภาพว่า “แม่ง” เป็นคำด่า คำสรรพนามบุรุษที่ 3 หรือใช้เป็นคำอุทาน (กัญญณ์ช ชนะจิตร, 2560, น. 196) ในตัวอย่างนี้ผู้วิจารณ์ได้นำคำนี้มาใช้แทนคำว่า “มัน” เป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 3 ที่ใช้แทนสิ่งที่ผู้วิจารณ์กำลังกล่าวถึง ในที่นี้ก็คือ ตัวละครผีในภาพยนตร์เรื่องนี้

นอกจากนี้ยังพบการใช้คำไม่สุภาพว่า “มึง” เป็นคำใช้แทนผู้ที่เราพูดด้วย มักถือกันว่าไม่สุภาพหรือหยาบคาย เป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 2 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2564) ในตัวอย่างนี้ผู้วิจารณ์ได้ใช้คำว่า “มึง” ในการกล่าวถึงผีในภาพยนตร์เรื่องนี้ที่ผู้วิจารณ์ต้องการที่จะส่งสารถึง

ตัวอย่างที่ 28

คือหนังฉลามมึงจะมาทำหนังปรัชญา ให้คนเพ่งหิฉลามหรือนับเสปิร์มฉลามก็คงไม่ใช่ กูก็มาแนวตุงแช่แบบนี้เลย ลงทุนได้ฟีโล้น เจสัน มาเป็นพระเอกแล้ว กูขอยัดหูลีปิงไปเป็นนางเอกซะเลย แล้วจัดให้เม็กโกโลดอน ฉลามดึกดำบรรพ์มาโผล่ที่เมืองจีน พร้อมยัดดาราตัวประกอบจีนอีกเป็นโขยง ก็ตุงกู กูทำให้ปิงชิ่งตุงแช่ คุให้สนุกพอแล้ววววว ถามว่าหนังมันเสียสติไหม พุดเลย เสียสติมากกไร้สติฉิบหาย แต่

สนุกไหม คอนเฟิร์มว่าสนุกมากกกก คือสนุกจนแบบอุทาน อืหิยียียียีย พร้อม
กับปรบมือไปด้วย และแอบนั่งมองบนและชำไปด้วย

(ภาพยนตร์เรื่อง The Meg: เพจ อวยไล่แตกแหกไล่ฉีก, 9 สิงหาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้เห็นว่าผู้วิจารณ์ใช้คำไม่สุภาพว่า “เมิง” “หิ” “กู” “อืหิยียียียีย” คำว่า “เมิง” เป็นคำใช้แทนผู้ที่เราพูดด้วย มักถือกันว่าไม่สุภาพหรือหยาบคาย เป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 2 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2564) ในตัวอย่างนี้ผู้วิจารณ์ได้ใช้คำว่า “เมิง” ในการกล่าวถึงผู้ผลิตภาพยนตร์เรื่องนี้ผู้วิจารณ์ต้องการที่จะส่งสารถึง

คำว่า “หิ” หมายถึง อวัยวะสืบพันธุ์ของหญิงหรือสัตว์เพศเมียบางชนิด (ราชบัณฑิตยสถาน, 2564) ในตัวอย่างนี้ผู้วิจารณ์ได้นำคำนี้มาใช้ในการกล่าวถึงอวัยวะเพศของปลาฉลาม

คำว่า “กู” เป็นคำสรรพนามแทนตัวผู้พูด ถือว่าเป็นคำไม่สุภาพ เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2564) ในตัวอย่างนี้ผู้วิจารณ์ได้ใช้คำว่า “กู” แทนตัวผู้วิจารณ์เอง

คำว่า “อืหิยียียียีย” ผู้วิจารณ์ใช้เป็นคำอุทานที่ใช้สื่ออาการถูกใจ ชอบใจ ภาพยนตร์เรื่องนี้ที่มีความสนุกมาก ทั้งยังเป็นการซ้ำพยางค์ท้ายเพื่อเป็นการเน้นเสียงและให้อารมณ์ที่มากกว่าปกติ

ตัวอย่างที่ 29

ถ้าจะเชียร์ให้ดูก็คงเพราะหนังสนุกอย่างเดียวละกัน จะเรียกว่าเป็น Driving Miss Daisy ก็ได้ถึงแม้รายละเอียดย่อยหลายจุดจะต่างกันไปก็เถอะ หนังพูดประเด็นเหยียดผิวในแบบที่ไม่ได้มีอะไรใหม่ และความเดิม ๆ ของมันก็ไม่ได้ลงลึกแต่อย่างใด ที่ดีงามของหนังคือการมีอยู่ของตัวละครแบบ 'โทนี่ ลิป' ที่ วิกโก้ มอร์เทนเซน แสดงได้ไหลลื่นเป็นธรรมชาติมาก ออกแนวนักเลงเพื่อนเยอะ สไตร์ตอแหลพูดไปเรื่อย

(ภาพยนตร์เรื่อง Green Book: เพจ หนังสือโปรดของข้าพเจ้า, 24 กุมภาพันธ์ 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้เห็นว่าผู้วิจารณ์ใช้คำไม่สุภาพว่า “ออแหล” ใช้เป็นคำด่า ที่หมายถึง โกหก พูดไม่จริง ในตัวอย่างนี้ผู้วิจารณ์ได้นำมาใช้อธิบายลักษณะตัวละครในภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นตัวละครที่พูดจาไปเรื่อย อาจเป็นเรื่องจริงบ้างหรือไม่จริงบ้าง

จากการศึกษากรณีการใช้คำไม่สุภาพในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่ากรณีการใช้คำไม่สุภาพพบได้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ 3 แพนเพจ กรณีการใช้คำไม่สุภาพมักปรากฏปะปนในทุกส่วนของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ ซึ่งผู้วิจัยพบการใช้คำไม่สุภาพหลายประเภท เช่น คำอุทาน ได้แก่คำว่า “อ๊ะ” “อ๊ะ” คำสรรพนาม ได้แก่ คำว่า “มัน” “กู” “แม่ง” เป็นต้น

กรณีดังกล่าวนี้จะช่วยให้ผู้อ่านมีความเข้าใจและเห็นภาพที่ชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ และยังดึงดูดความสนใจผู้อ่านได้ ดังที่ สิทธิธรรม อ่องวุฒิวัฒน์ (2561, น. 120) ที่ได้ศึกษาการใช้คำไม่สุภาพในคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แหลก” พบว่า การใช้คำไม่สุภาพอาจช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสารที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้ทันทีโดยไม่ต้องตีความ อีกทั้งยังสร้างความสนใจให้แก่ผู้อ่าน

นอกจากนี้กรณีการใช้คำไม่สุภาพยังช่วยสร้างความตลกขบขัน ทั้งยังสามารถสร้างความสนิทสนมให้กับผู้อ่านได้อีกด้วย สอดคล้องกับบทความของ กาญจนา ต้นโพธิ์ (2562) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาวิเคราะห์กรณีการใช้ภาษาและกรณีการนำเสนอเนื้อหาในเฟซบุ๊กแฟนเพจยอดนิยมของไทย พบว่า มีการใช้คำด่าในการโพสต์ข้อความในเฟซบุ๊กจำนวนมาก โดยคำด่าที่ปรากฏบางคำมีความหมายที่หยาบคายและรุนแรง หากแต่ผลในความรู้สึกกลับไม่ได้เป็นไปในทางลบ แต่กลับส่งผลให้สื่อความหมายในเชิงบวก คือ เกิดความตลกขบขัน รู้สึกสนิทสนมคุ้นเคยตรงไปตรงมาเหมือนคุยกับเพื่อนสนิท ดังที่ โจนาราน คัลเปเปอร์ (Culpeper, 1996, อ้างถึงใน สิทธิธรรม อ่องวุฒิวัฒน์, 2560, น. 94-95) ที่ได้กล่าวถึงการใช้คำยั่วล้อ หรือคำที่ดูเหมือนสื่อความไม่สุภาพเพื่อแสดงความรู้สึกสนิทสนมหรือเป็นกลุ่มเดียวกัน ซึ่งการใช้คำไม่สุภาพในการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย ผู้วิจารณ์ต้องใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสารบางประการ รวมทั้งทำให้การสื่อสารไปถึงผู้อ่านได้ตรงตามเจตนาและสร้างความน่าสนใจได้

4.7 การให้เหตุผล

การให้เหตุผล ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยพิจารณาจากถ้อยคำในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ โดยดูจากคำเชื่อม “เพราะ” “เพื่อ” พร้อมทั้งอธิบายถึงการแสดงเหตุและผลในประเด็นนั้น ๆ ทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจอย่างมีเหตุผล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 30

สุดท้ายสำหรับมะลิลา ผมอยากจะบอกทีมงาน บอกผู้กำกับว่า ผมรักหนังเรื่องนี้มากกกก แม้หนังมันอาจจะไม่ได้เหมาะกับทุกคน เพราะในแง่ความบันเทิง เราตีความได้หลากหลาย แต่ในแง่ของอารมณ์ ความรู้สึก มะลิลา คือหนังที่สวยงาม และเปี่ยมไปด้วยความฉลาดในการเล่าเรื่อง แม้ศาสตร์ของหนังจะเป็นอบายในทางพุทธศาสนา แต่ผมว่านี่คือกุศโลบายที่จะทำให้คนหลายๆคนมีโอกาสได้ลิ้มลองและเข้าถึงแก่นแท้ทางศาสนา แม้จะชั่วขณะก็ตาม ผมให้ 9/10 ไปเลย ผมรักหนังเรื่องนี้มากครับ

(ภาพยนตร์เรื่อง มะลิลา: เพจ อวยไต้แตกแตกไส้ฉีก, 12 กุมภาพันธ์ 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นปรากฏคำว่า “เพราะ” เพื่อแสดงความเป็นเหตุผลในการนำเสนอ บทวิจารณ์ภาพยนตร์ จะเห็นได้ว่าผู้วิจารณ์ได้กล่าวถึงสาเหตุของการให้เหตุผล คือ “หนังมันอาจไม่ได้เหมาะกับทุกคน” และได้ให้เหตุผลในการสนับสนุน คือ เพราะเมื่อมองในแง่ของการให้ความบันเทิงของภาพยนตร์เรื่องนี้ ผู้ชมอาจจะตีความได้หลากหลาย แต่ในเรื่องอารมณ์และความรู้สึกของภาพยนตร์นั้น ภาพยนตร์เรื่องนี้มีความสวยงาม มีความฉลาดในการเล่าเรื่อง สอดแทรกกุศโลบายที่ทำให้หลาย ๆ คนได้เข้าถึงแก่นแท้ของศาสนา

การให้เหตุผลข้างต้นนี้เป็นการชี้ให้เห็นถึงส่วนที่ดีของภาพยนตร์เรื่องนี้ในด้านการสร้างอารมณ์ความรู้สึกของภาพยนตร์ และการแฝงแง่คิดที่ดีของภาพยนตร์ ทั้งยังเป็นทางเลือกให้ผู้อ่านได้ด้วยเช่นกัน จะทำให้ผู้อ่านเห็นภาพที่ชัดเจน และสร้างทัศนคติที่ดีจากการที่ผู้วิจารณ์ได้ชี้ให้เห็นถึงข้อดีของภาพยนตร์เรื่องนี้ ที่สามารถจูงใจผู้อ่านให้เลือกรับชมภาพยนตร์เรื่องนั้นได้

ตัวอย่างที่ 31

ก่อนหนังเข้าฉายตัวอย่างของหนังเรื่องนี้พยายามขายไอดีเดียวของการแกล้งตายทำให้ผมมองคนไปคาดหวังว่ามันจะต้องตลกกับการครีเอทีวิตายของเมีย แต่ทว่าพอได้ดูจริงๆ เรากลับพบว่าเรื่องเหล่านี้เป็นเพียงองค์ประกอบของหนัง เพราะประเด็นหลักในเรื่องนั้นหนังพยายามสื่อสารทำความเข้าใจในการใช้ชีวิตคู่มากกว่าที่จะมาตุการทำไร้สาระของเมีย (แต่ผมชอบเนื้อหาการตายของเมียมัน แต่ละอันโคตรฮาเลย

(ภาพยนตร์เรื่อง When I Get Home, My Wife Always Pretends to be Dead

เมื่อฉันกลับบ้านเจอเมียแกล้งตาย: เพจ นักเลงโรงหนัง, 19 กรกฎาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ปรากฏคำว่า “เพราะ” เพื่อแสดงความเป็นเหตุผลในการนำเสนอ บทวิจารณ์ภาพยนตร์ จะเห็นได้ว่าผู้วิจารณ์ได้กล่าวถึงสาเหตุของการให้เหตุผล คือ การคาดหวังของผู้วิจารณ์ที่เกิดขึ้นหลังจากได้รับชมตัวอย่างภาพยนตร์เรื่องนี้ ในส่วนของการนำเสนอการแก่งตายของตัวละคร ที่ผู้วิจารณ์มองว่าเป็นจุดเด่นแต่เมื่อได้ไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนี้กลับพบว่าในส่วนนั้นกลับเป็นจุดรองของการนำเสนอเรื่องราวของภาพยนตร์ และได้ให้เหตุผลในการสนับสนุน คือ เพราะประเด็นหลักที่ภาพยนตร์เรื่องนี้ต้องการนำเสนอความเข้าใจในการใช้ชีวิตคู่ของตัวละครที่เป็นสามีภรรยากัน มากกว่าการนำเสนอจุดสนใจในการกระทำที่ไร้สาระของภรรยาเพียงอย่างเดียว

การให้เหตุผลข้างต้นนี้เป็นการชี้ให้เห็นถึงส่วนที่ดีของภาพยนตร์เรื่องนี้ที่ผู้ชมอาจไม่เห็นจากการชมภาพยนตร์ตัวอย่างที่ตัดต่อมาเพียงบางส่วนโดยอาจไม่เห็นถึงโครงเรื่องทั้งหมดของภาพยนตร์ จะทำให้ผู้อ่านทราบถึงจุดนำเสนอที่น่าสนใจของภาพยนตร์เรื่องของภาพยนตร์เรื่องนี้มากขึ้น เห็นภาพที่ชัดเจนขึ้น และก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีจากการที่ผู้วิจารณ์ได้ชี้ให้เห็นถึงส่วนที่ดีของภาพยนตร์เรื่องนี้ ที่สามารถจูงใจผู้อ่านให้เลือกรับชมภาพยนตร์เรื่องนั้นได้

ตัวอย่างที่ 32

ตอนแรกกลัวว่าสารคดีแนวสัตว์โลกจะน่าเบื่อ แต่ปรากฏว่าผิดคาดเลยเพราะมันกลายเป็นสารคดีที่เล่าได้สนุกมาก เล่าชีวิตประจำวันของสัตว์หลายชนิดออกมาเป็นหนัง genre ต่าง ๆ ทั้ง ดราม่า / คอมเมดี้ / แอ็คชั่น / ทริลเลอร์ / ผจญภัย / โรแมนติก ซึ่งเราเชื่อว่าไม่น่าจะได้เห็นกันบ่อยนักที่สารคดีจะหยิบฟุตเทจสั้น ๆ ที่ถ่ายสัตว์เหล่านี้มาพากย์เสียงบรรยายหรือใส่ดนตรีประกอบช่วยเล่าเรื่องได้อย่างมีสีสัน อีกอย่างคือการพัฒนาของเทคโนโลยีนั้นช่วยให้คนทำสารคดีมีลูกเล่นการถ่ายภาพยนตร์เยอะขึ้นมากอย่างเห็นได้ชัด เอาแค่ความคมชัดจาก 2K เป็น 4K นี่ก็เห็นความแตกต่างกันเน้น ๆ ในโรงหนังแล้ว ไหนจะอุปกรณ์อย่างพวกโดรน, กล้องถ่ายภาพกลางคืน, หรือการซ่อนกล้องเอาไว้เป็น 10 จุดเพื่อให้ภาพที่ออกมาดูมีอะไรมากขึ้นจากการถ่ายหลากหลายมุม อย่างไรก็ตามสิ่งที่ทำให้ Earth: One Amazing Day นั้นควรค่าแก่การไปดูคือมันสามารถเล่าเรื่องและถ่ายภาพให้เห็นความมหัศจรรย์ของโลกใบนี้ได้อย่างงดงามจริง ๆ

(ภาพยนตร์เรื่อง Earth: One Amazing Day: เพจ หนังโปรดของข้าพเจ้า, 7 มีนาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ปรากฏคำว่า “เพราะ” เพื่อแสดงความเป็นเหตุผลในการนำเสนอ บทวิจารณ์ภาพยนตร์ จะเห็นได้ว่าผู้วิจารณ์ได้กล่าวถึงสาเหตุของการให้เหตุผล คือ ความคิดด้านลบที่เกิดขึ้นก่อนจะไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ แต่เมื่อได้ไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนี้มาแล้วความรู้สึกเปลี่ยนไป และได้ให้เหตุผลในการสนับสนุน คือ เพราะภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นภาพยนตร์ประเภทสารคดีที่สามารถเล่าเรื่องได้สนุกมาก โดยการเล่าถึงชีวิตประจำวันของสัตว์หลายชนิดออกมาได้อย่างครบรส ทั้ง ตรามา คอมาตี แอ็คชั่น ทริลเลอร์ ผจญภัย โรแมนติก นอกจากนี้ยังพบถ้อยคำการแสดงเหตุผล “เพื่อ” โดยมีประโยคในการแสดงเหตุผลว่า “การช้อนกลิ้งเอาไว้เป็น 10 จุด” ก่อนที่ผู้วิจารณ์จะเชื่อมโยงเข้าสู่ประโยคการแสดงเหตุผลว่า “เพื่อให้ภาพที่ออกมาดูอะไรมากขึ้น”

การให้เหตุผลข้างต้นทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจและเห็นภาพที่ชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องนี้ และเป็นการชี้ให้เห็นถึงข้อดีของลักษณะการเล่าเรื่องและเทคนิคในการถ่ายทำของภาพยนตร์นี้ที่ทำให้ภาพยนตร์เรื่องนี้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ที่สามารถจูงใจผู้อ่านให้เลือกรับชมภาพยนตร์เรื่องนั้นได้

ตัวอย่างที่ 33

ส่วนที่ชอบของหนังเรื่องนี้ก็คือการเล่าเรื่องที่จัดได้น่าติดตามพอสมควร เพราะมันจะมีปมต่างๆ ให้คลี่คลายทั้งเรื่องส่วนตัวของป่าและเรื่องส่วนตัวของผี แกมยังมีความฮาแทรกเข้ามาเป็นระยะ

(ภาพยนตร์เรื่อง Insidious: The Last Key: เพจ นักเลงโรงหนัง, 4 มกราคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ปรากฏคำว่า “เพราะ” เพื่อแสดงความเป็นเหตุผลในการนำเสนอ บทวิจารณ์ภาพยนตร์ จะเห็นได้ว่าผู้วิจารณ์ได้กล่าวถึงสาเหตุของการให้เหตุผล คือ “ส่วนที่ชอบของหนังเรื่องนี้ก็คือการเล่าเรื่องที่จัดได้น่าติดตามพอสมควร” และได้ให้เหตุผลในการสนับสนุน คือ “เพราะมันจะมีปมต่าง ๆ ให้คลี่คลายทั้งเรื่องส่วนตัวของป่าและเรื่องส่วนตัวของผี แกมยังมีความฮาแทรกเข้ามาเป็นระยะ”

การให้เหตุผลข้างต้นเป็นการกล่าวเพื่อให้เห็นถึงข้อดีของลักษณะการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนี้ ที่ทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจและเห็นภาพที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น สามารถจูงใจผู้อ่านให้เลือกรับชมภาพยนตร์เรื่องนั้นได้

จากการศึกษาวิธีการให้เหตุผลในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่ากลวิธีการให้เหตุผลพบได้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้ง 3 แพนเพจ และมักปรากฏในทุกส่วนของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้งส่วนเปิด ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนปิด เป็นการให้เหตุผลในการสนับสนุนความคิดความรู้สึกของผู้วิจารณ์เพื่อให้การแสดงความคิดเห็นเหล่านั้นมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ซึ่งการใช้กลวิธีการให้เหตุผลนั้นมีวัตถุประสงค์ในการจูงใจไปยังผู้อ่าน ช่วยทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจและเห็นภาพเกี่ยวกับภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งยังช่วยสร้างความมั่นใจและความน่าเชื่อถือให้แก่บทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ผู้วิจารณ์นำเสนอ นอกจากนี้กลวิธีการให้เหตุผลยังสามารถโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เห็นถึงข้อดีของภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ ทั้งลักษณะการเล่าเรื่อง เทคนิคการถ่ายทำ เป็นต้น เหตุผลเหล่านั้นสามารถโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เกิดการตัดสินใจตามไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ได้ สอดคล้องกับที่ อริสโตเติล (Aristotle, 1947, as cited in Larson, 1986, p. 28, อ้างถึงใน สิทธิธรรม อ่องวุฒิวัฒน์, 2558, น. 141) กล่าวว่า การโน้มน้าวใจเป็นสิ่งที่ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ และการจูงใจด้วยเหตุผลเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยโน้มน้าวใจให้คู่สนทนาลอยตามถ้อยคำของผู้พูดได้

4.8 การใช้อุปลักษณ์

อุปลักษณ์ คือ การที่ผู้พูดใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบความเหมือนของสองสิ่ง โดยมีสิ่งที่เป็นแบบเปรียบเทียบ (Source domain) และสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ (Target domain) โดยทั้งสองต้องเป็นสมาชิกต่างกลุ่มความหมายกัน แต่มีคุณลักษณะบางประการที่เชื่อมต่อกัน (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2542) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 34

เรื่องนี้น่าจะเป็นหนังของ "เป็นเอก" ที่ดูง่าย ย่อยง่าย เข้าใจง่าย แต่ยังคงไว้ซึ่งลายเซ็นอันเป็นเอกลักษณ์ในเรื่องของความตลกร้ายและจิกกัดเสียดสีสังคมอยู่เหมือนเดิม ใครที่กังวลว่าหนังมันจะอาร์ต ดูยาก ต้องขึ้นบันไดดู หรือ ชีคอ้วนดู

(ภาพยนตร์เรื่อง Samui Song: เพจ นักเลงโรงหนัง, 2 กุมภาพันธ์ 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ จะเห็นว่าผู้วิจารณ์ใช้อุปลักษณ์ในการวิจารณ์ภาพยนตร์ โดยผู้วิจารณ์ได้ใช้อุปลักษณ์ในการวิจารณ์ภาพยนตร์ว่า “ย่อยง่าย” เป็นการเปรียบเทียบภาพยนตร์กับอาหาร โดยการดึงเอาลักษณะที่ดีของอาหารที่รับประทานเป็นอาหารที่ย่อยง่าย เพราะจะดีต่อสุขภาพ

ร่างกายมาเปรียบเทียบกับลักษณะของภาพยนตร์เรื่องนี้ที่เป็นภาพยนตร์ที่ผู้ชมเข้าถึงได้ง่าย จัดว่าเป็นภาพยนตร์ที่ดีต่อผู้รับชม จะทำให้ผู้ชมมีความเห็นภาพที่ชัดเจนขึ้นกว่าการกล่าวว่าภาพยนตร์เรื่องนี้ดีเพียงอย่างเดียว

นอกจากนี้ผู้วิจารณ์ยังได้ใช้อุปสรรคในบทวิจารณ์ภาพยนตร์อีกว่า “ดูยาก ต้องขึ้นบันไดดู หรือ ชีคอฟดู” เป็นการกล่าวเปรียบเทียบความยากในการรับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ กับการปีนบันได หรือ ชีคอฟสามี ซึ่งเป็นการดึงเอาลักษณะของการเคลื่อนที่ไปยังที่สูงไปเปรียบเทียบกับความยากในการชมภาพยนตร์ที่ผู้ชมจะต้องใช้ความพยายามในการรับชมภาพยนตร์เรื่องนี้มาทำให้ผู้อ่านเกิดภาพที่ชัดเจนขึ้น

ตัวอย่างที่ 35

พูดแบบตรงไปตรงมานะ หนังมันบทป่วยมากกกกกกกกกกกกกกกกกก ป่วยจน ตลก หาเหตุผลอะไรมารองรับแทบไม่ได้เลย อารมณ์ประมาณละครของหนูรัตน์ ธิดาพร ชาวคูเวียง เลย แต่ถ้าจะไปดูความหล่อยั่วเยดูปาละเมาะของพระเอกกับนมสวยๆหน้าสวยๆของนางเอกก็ไปดูเถอะ
(ภาพยนตร์เรื่อง Fifty shades freed: เพจ อวยไส้แตกแหกไส้ฉีก, 7 กุมภาพันธ์ 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นว่าผู้วิจารณ์ใช้อุปสรรคในการวิจารณ์ภาพยนตร์ โดยผู้วิจารณ์ได้ใช้อุปสรรคในการวิจารณ์ภาพยนตร์ว่า “ป่วย” เป็นการเปรียบเทียบบทภาพยนตร์กับอาการเจ็บป่วย โดยการดึงเอาลักษณะที่ไม่ดีของอาการป่วย คือ อ่อนแรง ไม่สดชื่นสดใส เจ็บปวดด้วยโรคต่าง ๆ ทำให้ผู้อ่านได้เห็นภาพที่ชัดเจนขึ้นถึงสิ่งที่ผู้วิจารณ์ต้องการนำเสนอว่าตัวบทภาพยนตร์เรื่องนี้นั้นไม่ดี ไม่สนุก

ตัวอย่างที่ 36

หนังมันเป้เกินไป สมบูรณ์แบบเกินไป ทุกอย่างดูง่ายจนไม่น่าเชื่อถือเท่าไร แต่จะตำหนิหนังก็ไม่ได้ในเมื่อมันเป็นสไลด์และเสน่ห์ของหนังปล้นแบบ Ocean's 11 ที่ประสบความสำเร็จอย่างดีในอดีต ดังนั้นการมาของ Ocean's 8 จึงเหมือนเอาสูตรความสำเร็จเดิม ๆ มาปรุงใหม่โดยใช้นักแสดงหญิงล้วน ๆ

(ภาพยนตร์เรื่อง Ocean's Eight: เพจ หนึ่งโปรดของข้าพเจ้า, 8 สิงหาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นว่าผู้วิจารณ์ใช้อุปลักษณะในการวิจารณ์ภาพยนตร์ โดยผู้วิจารณ์ได้ใช้อุปลักษณะในการวิจารณ์ภาพยนตร์ว่า “สูตร” “ปรุง” เป็นการเปรียบเทียบภาพยนตร์กับอาหาร โดยการดึงเอาลักษณะของการทำอาหารที่มีวิธีการทำอาหารแต่ละเมนูให้มีความอร่อยทำให้ผู้อ่านเห็นภาพที่ชัดเจนว่าภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นการนำเอาหลักการดำเนินเรื่องตามแบบฉบับเดิมของภาพยนตร์ประเภทนี้ที่เคยประสบความสำเร็จมาปรับปรุงใหม่ตามความต้องการของผู้กำกับ

จากการศึกษาทฤษฎีทางภาษาในบทวิจารณ์ภาพยนตร์บนเฟซบุ๊กภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่า ทฤษฎีการใช้อุปลักษณะในการวิจารณ์ภาพยนตร์พบได้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้ง 3 แพนเพจ และมักปรากฏในทุกส่วนของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้งส่วนเปิด ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนปิด ที่เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์เกี่ยวกับภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ เป็นทฤษฎีที่อธิบายคำที่เป็นนามธรรมออกมาเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับการวิจัยของ ญัฐพร พานโพธิ์ทอง (2542) ที่ได้ศึกษาหน้าที่ของอุปลักษณะในภาษาไทยว่า อุปลักษณะสามารถช่วยให้ผู้ฟังเห็นภาพได้ชัดเจน โดยใช้คำน้อยกว่าการอธิบายความหมายตามรูปของถ้อยคำนั้น ๆ โดยจะเป็นการดึงเอาคำที่อยู่ในแวดวงความหมายหนึ่งมาอธิบายคำที่อยู่ในอีกแวดวงความหมายหนึ่ง ซึ่งจะดึงเอาลักษณะบางประการที่มีร่วมกันมาอธิบายช่วยให้ผู้อ่านเกิดการจินตนาการภาพที่ชัดเจนขึ้น เพราะในการวิจารณ์ภาพยนตร์เรามักพบการใช้คำที่เป็นนามธรรมค่อนข้างมากเช่น *ดี สนุก มาก เป็นต้น* ซึ่งผู้อ่านอาจไม่เห็นภาพที่ชัดเจน เมื่อนำอุปลักษณะมาใช้ก็จะสามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจคำเหล่านี้ได้อย่างเห็นภาพที่ชัดเจน ซึ่งการใช้อุปลักษณะในการเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ก็จะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ความคิด ความรู้ของแต่ละคนที่มีอาจทำให้การใช้แบบเปรียบเทียบในการเปรียบเทียบสิ่งเดียวกันของแต่ละคนจะต่างกันไป นอกจากนี้การใช้อุปลักษณะยังสามารถสร้างความขบขันและสนุกสนานให้กับผู้อ่านบทวิจารณ์ได้อีกด้วย

4.9 การใช้ถ้อยคำแสดงการชักชวน

การใช้ถ้อยคำแสดงการชักชวน คือ การที่ผู้วิจารณ์ใช้ถ้อยคำแสดงการชักชวนให้ผู้อ่านทำตามในสิ่งที่ผู้วิจารณ์ต้องการ มักปรากฏในส่วนสรุปของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ที่ผู้วิจารณ์ได้สรุปความคิดเห็นที่มีต่อภาพยนตร์และจะใช้ประโยคแสดงการชักชวน เพื่อให้ผู้อ่านคล้อยตามและเกิดการกระทำบางอย่างได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 37

สกรรณต์ไม้ได้ไปสาดน้ำที่ไหน จู่มือแพนเข้ามาดูเรื่องนี้เถอะ หนังสือและมีความสุขมากกก รอบอากมีน้อยน้อยนะ เพราะช่วงนี้หนังสือเยอะเหลือเกิน แต่ยืนยันว่าสายหนังโรแมนติกเข้าไปดูนี่นั่งบิกันจนตัวอ้วนवलล

(ภาพยนตร์เรื่อง Midnight Sun: เพจ นักเลงโรงหนัง, 13 เมษายน 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ จะเห็นว่าผู้วิจารณ์ได้ใช้รูปประโยคชักชวน โดยผู้วิจารณ์ได้ใช้คำชักชวน “เถอะ” เป็นคำวิเศษณ์ประกอบท้ายกริยาแสดงความหมายเชิงตกลงวิงวอนหรือชักจูง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2564) เมื่อนำมากล่าวในประโยค “จู่มือแพนเข้ามาดูเรื่องนี้เถอะ” ข้อความดังกล่าวนี้จึงเป็นประโยคที่แสดงการเชิญชวนผู้อ่านให้ตามไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนี้

การชักชวนข้างต้นนี้ เป็นการแสดงการชักชวนจากผู้วิจารณ์ที่เกิดความประทับใจชื่นชอบภาพยนตร์เรื่องนี้หลังจากได้รับชมภาพยนตร์ ผู้วิจารณ์จึงต้องการให้ผู้อ่านตามไปรับชมด้วย

ตัวอย่างที่ 38

มาดูโลดดดดด หนังสือคงสนุกตามสไตล์ Marvel เหมือนเดิม จริงจิง ดุตัน และค่อนข้างมีเสน่ห์ในแบบฉบับของตัวเอง เป็นหนังสือที่ดูยังงี้ก็สนุก อยู่ที่ว่าจะสนุกน้อยหรือสนุกมากแค่นั้นแหละ End Credit มี 2 ตัว อยู่รอดูกันด้วยนะจ๊ะ

(ภาพยนตร์เรื่อง Black Panther: เพจ หนังสือโปรดของข้าพเจ้า, 21 กรกฎาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ จะเห็นว่าผู้วิจารณ์ได้ใช้รูปประโยคแสดงการชักชวนว่า “มาดูโลดดดดด” เป็นประโยคที่แสดงถึงเจตนาชักชวน สนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้อ่านมารับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ โดยมีการใช้การซ้ำตัวอักษร “โลดดดดด” แสดงการเน้นให้เห็นถึงการชักชวนที่มีน้ำหนักมากยิ่งขึ้น

การชักชวนข้างต้นนี้ เป็นการแสดงการชักชวนจากผู้วิจารณ์ที่เกิดความประทับใจชื่นชอบภาพยนตร์เรื่องนี้ หลังจากได้รับชมภาพยนตร์ ผู้วิจารณ์จึงมีความต้องการให้ผู้อ่านนั้นได้ตามไปรับชมด้วย

ตัวอย่างที่ 39

เอาจริงๆคือเราคาดหวังหนึ่งเรื่องนี้้น้อยมากกกกกกก เพราะนักวิจารณ์สับและ คนอื่นไปดูลอบสื่อมาก็บอกว่าไปไม่สุดสักทาง แต่ส่วนตัวเราแอบปี้มากกกกกกับหนัง ไม่ได้รู้สึกแยอะไรนอกจากความไม่สมเหตุสมผลบางอย่าง แต่ภาพรวม บท การเดินเรื่อง นักแสดง โปรดักชั่น แอ็คชั่น สนุก ตื่นเต้น เร้าใจ ไม่เสียค่ายดั่งเลย ไปดูเถอะ ทำ ไม่ชอบให้มารุมตบ ผมให้ 8/10 แบบไม่หวงคะแนน ดูแล้วฟินขนาดนี้ให้น้อยกว่านี้ไม่ได้จริงๆ

(ภาพยนตร์เรื่อง The Commuter: เพจ อวยไล้แตกแหกไล่ฉีก, 6 มกราคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นเห็นว่าผู้วิจารณ์ได้ใช้รูปประโยคชักชวน โดยผู้วิจารณ์ได้ใช้คำชักชวน “เถอะ” เป็นคำวิเศษณ์ประกอบท้ายกริยาแสดงความหมายเชิงตกลงวิงวอนหรือชักจูง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2564) เมื่อผู้วิจารณ์ใช้ถ้อยคำนี้ในประโยค “ไปดูเถอะ” ข้อความดังกล่าวนี้จึงเป็นประโยคที่แสดงการเชิญชวนผู้อ่านให้ตามไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนี้

การชักชวนข้างต้นนี้ เป็นการแสดงการชักชวนจากผู้วิจารณ์ที่เกิดความประทับใจชื่นชอบภาพยนตร์เรื่องนี้ หลังจากได้รับชมภาพยนตร์ ผู้วิจารณ์จึงมีความต้องการให้ผู้อ่านนั้นได้ตามไปรับชมด้วย

จากการศึกษาวิธีการใช้ถ้อยคำแสดงการชักชวนในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่าวิธีการใช้ถ้อยคำแสดงการชักชวนพบได้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้ง 3 แพนเพจ และมักปรากฏในส่วนปิดของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ที่เป็นการสรุปการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์เพื่อย้ำประเด็นต่าง ๆ และเป็นส่วนที่ผู้วิจารณ์ได้แสดงเจตนารมณ์ชักชวนให้ผู้อ่านตามไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ มีการใช้ประโยคในการแสดงการชักชวนที่หลากหลาย เช่น “ไปดูเถอะ” เป็นประโยคที่แสดงจากชักชวนให้ผู้อ่านตามไปชมภาพยนตร์ หรือ “ไปดูโลด” เป็นประโยคที่แสดงการสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้อ่านตามไปรับชมภาพยนตร์ ซึ่งกลวิธีดังกล่าวนี้มักปรากฏร่วมกับการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกของผู้วิจารณ์ที่รู้สึกประทับใจ และชื่นชอบภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ เป็นการแสดงเหตุผลให้ผู้อ่านได้เห็นถึงส่วนที่ดี ที่สามารถสร้างการรับรู้และสร้างทัศนคติที่ดีให้ผู้อ่านเกิดการคล้อยตาม หรือตัดสินใจที่จะไปดูภาพยนตร์โดยไม่ได้เป็นการใช้ถ้อยคำในเชิงบังคับผู้อ่าน สอดคล้องกับที่ ญรัษฎา วิจิตรจามรี (2556, น. 4) ได้ให้คำนิยามว่า “การโน้มน้าวใจความพยายามอย่างตั้งใจ

ของผู้ส่งสารที่ต้องการมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ค่านิยม หรือพฤติกรรมของผู้รับสารซึ่งมีทางเลือกมากกว่าหนึ่ง โดยผู้ส่งสารอาศัยการแสดงเหตุผลและหลักฐานที่น่าเชื่อถือ หรือจุดมุ่งใจทางอารมณ์”

4.10 การอ้างถึง

การอ้างถึง หมายถึง การอ้างถึงบุคคลหรือสิ่งอื่น ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม เช่น เหตุการณ์ คำกล่าว หรือข้อคิดเห็นต่าง ๆ (สิทธิธรรม อ่องวุฒิวัฒน์, 2559, น. 111) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 40

“หาก โมฮาเหม็ด ซาล่า คือเดอะแบก ของ Red Machine แชมป์พรีเมียร์ลีก (เอเชีย)โทรฟี 2017 และว่าที่แชมป์ยุโรปสมัยที่6 เจนนิเฟอร์ ลอว์เรนซ์ ก็ต้องเป็นเดอะแบกของ Red Sparrow หนังสือมาเพื่อให้เจน ลอว์ได้โชว์ฝีมือการแสดงแบบเต็มเม็ดเต็มหน่วย แต่สิ่งที่น่าจดจำกว่าการแสดงที่เป็นมาตรฐานอยู่แล้วของเธอก็คือความสวยออร่าและเรือนร่างที่เห็นแล้วเกิดอาการครั่นเนื้อครั่นตัว กระสับกระส่ายคล้ายจะเป็นลม จับหัวเมียมตามโอย่เป็นลมทันที”

(ภาพยนตร์เรื่อง Red Sparrow: เพจ นักเลงโรงหนัง, 1 มีนาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่าผู้วิจารณ์ได้อ้างถึงบุคคลที่มีชื่อเสียง คือ “โมฮาเหม็ด ซาล่า” จะเห็นว่าผู้วิจารณ์ได้มีการเล่นคำ “हां” ซึ่งที่ถูกต้องของนักฟุตบอลคนนี้ คือ “โมฮาเหม็ด ซาล่าห์” เป็นนักฟุตบอลสัญชาติอียิปต์ ที่ปัจจุบันเป็นนักเตะให้กับทีมลิเวอร์พูล และทีมชาติอียิปต์ ในตำแหน่งกองหน้า ซึ่งเขานั้นได้พาทีมลิเวอร์พูลคว้าแชมป์พรีเมียร์ลีก 2017 เป็นบุคคลที่ทำประตูให้กับทีมคว้าชัยชนะในครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจารณ์ได้อ้างถึงโมฮาเหม็ด ซาล่าห์ เพื่อจะเชื่อมโยงไปถึง เจนนิเฟอร์ ลอว์เรนซ์ เป็นนักแสดงนำของภาพยนตร์เรื่องนี้ที่ผู้วิจารณ์ได้กล่าวว่านักแสดงท่านนี้ทำให้ภาพยนตร์เรื่องนี้ประสบความสำเร็จ

ตัวอย่างที่ 41

คือทราบว่าเป็นหนังสือลับที่สร้างความฮือฮาจากชั้นแดนซ์และกระแสแรงมากแบบคนที่ไม่เคยบอกว่าเป็นโคตรน่ากลัว และหนังสือมีแคแรคเตอร์เฉพาะตัว แปลกตาไม่

เหมือนหนังเรื่องไหนมาก่อน คือขนาดว่าพอรู้อะไรมานิดๆ พอไปดูจริงๆ นี่คือหนังมันเล่นกับคนดู เอาคนดูแบบตายห่าไปเลย มันไม่ปรานีอะไรกับคนดูเลยนะ เป็นหนังที่ดูจบออกมาก็ยังหลอนๆ ในหัวอยู่สองสามวันเลย

(ภาพยนตร์เรื่อง Hereditary: เพจ อวยไส้แตกแตกไส้ฉีก, 10 มิถุนายน 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่าผู้วิจารณ์ได้อ้างถึงบุคคลที่เคยไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนี้มาแล้ว โดยกล่าวว่า คนที่เคยไปชมภาพยนตร์เรื่องนี้มาก่อนบอกว่าภาพยนตร์เรื่องนี้น่ากลัวมาก ซึ่งผู้วิจารณ์ได้อ้างถึงบุคคลที่เคยไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนี้มาแล้ว เพื่อจะขยายข้อความข้างหน้าที่ได้กล่าวว่า หนังผีเรื่องนี้เป็นหนังผีแนวลึกลับที่สร้างความสนใจและเป็นที่นิยมในตอนนั้น

ตัวอย่างที่ 42

รอบที่ผมไปดูนี่คือมีแต่พ่อแม่พาเด็กมาดู คือเต็มโรงเจี๊ยวจ๊าวไปหมด แต่ก็พอเข้าใจได้เพราะหนังมันน่ารักเหมาะกับเด็กจริงๆ แหะ ฉากในหนังอาจมีไม่ค่อยเยอะเท่าไร โดยฉากหลักคือสวนแม็คเกรเกอร์นั่นแหละ แต่ก็แอบเล่นใหญ่ในบางซีนระเบิดตูมตามก็มีมาให้เห็นพอให้หัวใจสับสนได้นิดหน่อย ถ้าให้คะแนนตัวเนื้อหาก็คงซัก 6 แต่ถ้าความน่ารักของน้องกระต่ายนี่คือเอาไปเลยสิบเต็ม นี่ขนาดไปดูคนเดียวยังยิ้มแก้มบานครางหึงๆ ถ้ามีคนนั่งข้างๆ คงเอาหัวถูไหล่เค้าทั้งเรื่องอะ 555555555555

(ภาพยนตร์เรื่อง Peter Rabbit: เพจ นักเลงโรงหนัง, 30 มีนาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่าผู้วิจารณ์ได้อ้างถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นขณะที่ผู้วิจารณ์รับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ โดยได้กล่าวว่า ภาพยนตร์รอบที่ผู้วิจารณ์ไปชมนั้นมีแต่พ่อแม่ที่พาเด็ก ๆ ไปชมกันเต็มโรงและมีเสียงเด็กเจี๊ยวจ๊าวไปหมด ซึ่งผู้วิจารณ์ได้อ้างถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นขณะที่ผู้วิจารณ์รับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ เพื่อจะได้กล่าวเชื่อมโยงต่อไปว่า เพราะภาพยนตร์เรื่องนี้มันเหมาะกับเด็ก ๆ

ตัวอย่างที่ 43

ใครเคยขึ้นชอบภาคแรกอยู่แล้ว ยังไงก็ต้องมาดูภาคนี้ เพราะหนังยังคงไว้ลายความดิบแบบเถื่อนสดไว้ได้อย่างดีเยี่ยม แอ็คชั่นอาจมีมาน้อยแต่อัดแน่นไปด้วยความรู้สึก

เป็นหนังที่เวลาชดกันแต่ละดอก กระทอกกันแต่ละที มันช่างได้ความรู้สึกกระชกไส้
แบบสะใจชิบหายดีจริงๆ

(ภาพยนตร์เรื่อง The Equalizer 2: เพจ หนึ่งโปรดของข้าพเจ้า, 30 สิงหาคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่าผู้วิจารณ์ได้อ้างถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาก่อน โดย
กล่าวว่า ใครที่ชื่นชอบภาพยนตร์เรื่องนี้ในภาคแรกอยู่แล้ว ซึ่งผู้วิจารณ์ได้อ้างถึงเหตุการณ์เหตุการณ์ที่
เกิดขึ้นมาก่อน เพื่อจะเชื่อมโยงสู่ประโยคต่อไปว่า อย่างไรก็ตามก็ต้องมาชมภาคนี้

จากการศึกษาวิธีการอ้างอิงในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่า
กลวิธีการอ้างอิงพบได้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้ง 3 แพนเพจ และมักปรากฏปะปนในทุกส่วนของบท
วิจารณ์ภาพยนตร์ทั้งส่วนเปิด ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนปิด ที่เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์
เกี่ยวกับภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะพบลักษณะการอ้างอิง 2 ประเภท ได้แก่ 1) การอ้างอิงบุคคล
จะเป็นการอ้างอิงบุคคลที่มีชื่อเสียง หรือบุคคลทั่วไป เช่น ผู้ชมภาพยนตร์ท่านอื่น ๆ เพื่อประกอบการ
อธิบายในเรื่องนั้นการวิจารณ์เรื่องนั้น ๆ 2) การอ้างอิงเหตุการณ์ จะเป็นการอ้างอิงเหตุการณ์ที่
ผู้วิจารณ์ได้พบเจอมา เพื่อประกอบการอธิบายในเรื่องนั้นการวิจารณ์เรื่องนั้น ๆ

กลวิธีการอ้างอิงจะเป็นการแจ้งสารไปยังผู้อ่านให้ผู้อ่าน เพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจและ
เห็นภาพเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะการกล่าวถึงบุคคลหรือเหตุการณ์จะช่วย
ให้การแสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้น ๆ ให้มีความน่าเชื่อถือและมีน้ำหนักในการนำเสนอบทวิจารณ์
ภาพยนตร์

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปวัตถุประสงค์ในการสื่อสารของกลวิธีทางภาษาที่ใช้
ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทยได้ตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.1

ตารางแสดงวัตถุประสงค์ในการสื่อสารของกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย

กลวิธีทางภาษา	วัตถุประสงค์ในการสื่อสาร				
	เพื่อนำใจผู้อ่าน	เพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจและเห็นภาพที่ชัดเจน	เพื่อแจ้งสารไปยังผู้อ่าน	เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและความสมเหตุสมผลของบทวิจารณ์ภาพยนตร์	เพื่อดึงดูดความสนใจและให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน
1. การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์	✓	✓	✓		✓
2. การให้รายละเอียด	✓	✓	✓	✓	
3. การให้คะแนนด้วยตัวเลข	✓	✓	✓		✓
4. การใช้ถ้อยคำรับประกัน	✓	✓	✓	✓	
5. การใช้คำสแลง		✓	✓		✓
6. การใช้คำไม่สุภาพ		✓	✓		✓
7. การแสดงเหตุผล	✓	✓	✓	✓	✓
8. การใช้อุปลักษณ์	✓	✓	✓		✓
9. การใช้ถ้อยคำแสดงการชักชวน	✓		✓		
10. การอ้างถึง	✓	✓	✓	✓	✓

ตารางข้างต้นได้แสดงให้เห็นว่ากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทยทั้ง 10 กลวิธี ได้แก่ การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์ การให้รายละเอียด การให้คะแนนด้วยตัวเลข การใช้ถ้อยคำรับประกัน การใช้คำสแลง การใช้คำไม่สุภาพ การแสดงเหตุผล การใช้ถ้อยคำแสดงการชักชวน การใช้อุปลักษณ์ และการอ้างถึง มีวัตถุประสงค์หรือหน้าที่ในการสื่อสารทั้งสิ้น 5 ประการ ได้แก่

1. เพื่อโน้มน้าวใจผู้อ่าน คือ การที่ผู้วิจารณ์ใช้กลวิธีต่าง ๆ ในการโน้มน้าวใจให้ตามไปรับชมภาพยนตร์ เป็นวัตถุประสงค์สำคัญประการหนึ่งในการนำเสนอบทวิจารณ์ ซึ่งผู้วิจารณ์ได้ใช้กลวิธีในการโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เกิดการคล้อยตาม ได้แก่ การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์ การให้รายละเอียด การให้คะแนนด้วยตัวเลข การใช้ถ้อยคำรับประกัน การให้เหตุผล การใช้ถ้อยคำแสดงการชักชวน การใช้อุปลักษณ์ และการอ้างถึง กลวิธีเหล่านี้เป็นกลวิธีที่ผู้วิจารณ์ใช้เพื่อสร้างความประทับใจ ความน่าเชื่อถือ ทำให้ผู้อ่านเกิดการคล้อยตามได้ เช่น กลวิธีการแสดงเหตุผล เป็นกลวิธีที่ช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้กับบทวิจารณ์เรื่องนั้น ๆ หรือ กลวิธีการใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกจะสามารถช่วยสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน และทำให้ผู้อ่านเกิดการคล้อยตามได้

2. เพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจและเห็นภาพที่ชัดเจน คือ การที่ผู้วิจารณ์ใช้กลวิธีต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจและเห็นภาพเกี่ยวกับภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ ที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้วิจารณ์ได้ใช้เกือบทุกกลวิธีในการทำให้มีความเข้าใจและเห็นภาพเกี่ยวกับภาพยนตร์ที่ชัดเจนยกเว้นกลวิธีการใช้ถ้อยคำแสดงการชักชวน เช่น กลวิธีการใช้อุปลักษณ์ เป็นกลวิธีที่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น หรือกลวิธีการให้คะแนนด้วยตัวเลข เป็นกลวิธีการให้คะแนนภาพยนตร์ด้วยตัวเลขที่จะทำให้ผู้วิจารณ์มีความเห็นภาพและความเข้าใจที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น เป็นต้น

3. เพื่อแจ้งสารไปยังผู้อ่าน คือ การที่ผู้วิจารณ์ใช้กลวิธีต่าง ๆ ในการแจ้งสารหรือเนื้อหาสาระที่ผู้วิจารณ์ต้องการนำเสนอเกี่ยวกับภาพยนตร์ให้ผู้อ่านได้ทราบ ซึ่งผู้วิจารณ์ได้ใช้ทุกกลวิธีทางภาษาประกอบกันในการแจ้งสารไปยังผู้อ่าน เช่น การใช้กลวิธีการให้รายละเอียด เป็นกลวิธีที่ผู้วิจารณ์ได้อธิบายขยายความในเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้วิจารณ์ต้องการนำเสนอ และยังเป็นการอธิบายเนื้อเรื่องย่อของภาพยนตร์ ที่เป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งในการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ประกอบกับการใช้อุปลักษณ์ในการช่วยอธิบายขยายความเรื่องราวนั้น ๆ จะทำผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาสาระหรือสารที่ผู้วิจารณ์ต้องการนำเสนอได้ชัดเจนขึ้น เป็นต้น

4. เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและความสมเหตุสมผลของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ คือ การที่ผู้วิจารณ์ใช้กลวิธีต่าง ๆ ในการสร้างความน่าเชื่อถือและความสมเหตุสมผลในการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ซึ่งผู้วิจารณ์ได้ใช้กลวิธีเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและความสมเหตุสมผลของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ได้แก่ การให้รายละเอียด การใช้ถ้อยคำรับประกัน การแสดงเหตุผล และการอ้างถึง เช่น การใช้กลวิธีการให้เหตุผล เป็นการแสดงเหตุและผลในการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ที่จะทำให้การแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น หรือการใช้กลวิธีการอ้างถึง เป็นการที่ผู้วิจารณ์อ้างถึงบุคคลหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ จะทำให้การนำเสนอบทวิจารณ์มีน้ำหนักและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

5. เพื่อดึงดูดความสนใจและให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน คือ การที่ผู้วิจารณ์ใช้กลวิธีต่าง ๆ ในการดึงดูดความสนใจและสร้างความบันเทิงให้ผู้อ่านอยากติดตามอ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ซึ่งผู้วิจารณ์ได้ใช้กลวิธีเพื่อดึงดูดความสนใจและสร้างความบันเทิงให้ผู้อ่าน ได้แก่ การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึก การให้คะแนนด้วยตัวเลข การใช้คำสแลง การใช้คำไม่สุภาพ การแสดงเหตุผล การใช้อุปลักษณ์ และการอ้างถึง เช่น การใช้กลวิธีการให้คะแนนด้วยตัวเลข เป็นหนึ่งเหตุผลที่ทำให้ผู้อ่านเข้าไปอ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ เพราะเห็นคะแนนที่ผู้วิจารณ์ให้ไว้

ผู้วิจัยสังเกตว่ากลวิธีที่พบส่วนใหญ่จะเป็นการแจ้งสารไปยังผู้อ่าน รองลงมาคือการทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจและเห็นภาพที่ชัดเจน และเพื่อดึงดูดความสนใจและให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน กล่าวคือ การนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ผู้วิจารณ์มุ่งนำเสนอความคิดเห็นความรู้สึกของผู้วิจารณ์ภาพยนตร์ ซึ่งเป็นการนำเสนออย่างมีชั้นเชิงที่สามารถทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจและเห็นภาพที่ชัดเจนตามสิ่งที่ผู้วิจารณ์ต้องการจะสื่อเกี่ยวกับภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ อีกด้วย ทั้งยังต้องการให้ผู้อ่านเกิดความสนุกความบันเทิงในการอ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ที่จะสามารถดึงดูดผู้วิจารณ์ให้ติดตามอ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในแฟนเพจซ้ำ ๆ ซึ่งการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์เหล่านี้ต้องมีความน่าเชื่อถือและมีน้ำหนักมากพอที่จะสร้างความมั่นใจให้กับผู้อ่านได้ และในการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์มักจะมีการโน้มน้าวใจผู้อ่านให้ตามไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ด้วยเช่นกัน

ตารางที่ 5.2

ตารางแสดงความถี่ของกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย

กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊ก ภาษาไทย	ครั้ง	ร้อยละ
1. การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์	897	26.63
2. การให้รายละเอียด	888	26.36
3. การให้คะแนนด้วยตัวเลข	370	10.99
4. การใช้ถ้อยคำรับประกัน	258	7.66
5. การใช้คำสแลง	221	6.56
6. การใช้คำไม่สุภาพ	214	6.35
7. การแสดงเหตุผล	185	5.50
8. การใช้อุปลักษณ์	134	3.97
9. การใช้ถ้อยคำแสดงการชักชวน	107	3.17
10. การอ้างถึง	94	2.81
รวม	3,368	100.00

จากตารางข้างต้นเป็นตารางแสดงความถี่ของกลวิธีที่พบในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ โดยผู้วิจัยได้นับความถี่จากถ้อยคำที่แสดงกลวิธีต่าง ๆ 1 ถ้อยคำต่อ 1 ครั้ง ซึ่งจะเห็นว่าในบรรดากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทยทั้ง 10 กลวิธี กลวิธีที่ผู้วิจารณ์ใช้ในการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทยมากที่สุดคือ การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์ คิดเป็นร้อยละ 26.63 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบทวิจารณ์ภาพยนตร์ประกอบไปด้วยการตีความและการประเมินคุณค่าของภาพยนตร์ ทำให้บทวิจารณ์จะมีการใช้ถ้อยคำในการแสดงความคิดเห็นความรู้สึกของผู้วิจารณ์ในการประเมินคุณค่าของภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ เพื่อให้ผู้อ่านได้เกิดภาพและความเข้าใจตรงตามสิ่งที่ผู้วิจารณ์ต้องการจะสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทยที่พบรองลงมาคือ การให้รายละเอียด คิดเป็นร้อยละ 26.36 การให้คะแนนด้วยตัวเลข คิดเป็นร้อยละ 10.99 การใช้ถ้อยคำรับประกัน คิดเป็นร้อยละ 7.66 การใช้คำสแลง คิดเป็นร้อยละ 6.56 การใช้คำไม่สุภาพ คิดเป็นร้อยละ 6.35 การแสดงเหตุผล คิดเป็นร้อยละ 5.50 การใช้อุปลักษณ์ คิดเป็นร้อยละ 3.17 การใช้ถ้อยคำแสดงการชักชวน คิดเป็นร้อยละ 3.17 ตามลำดับ ส่วนกลวิธีที่ผู้วิจารณ์ใช้ในการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทยน้อยที่สุดคือ การอ้างถึง คิดเป็นร้อยละ 2.81 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการวิจารณ์ภาพยนตร์เป็นการนำเสนอบทวิจารณ์มาจากความรู้ ความคิด ความรู้สึกของตัวผู้วิจารณ์เองไม่ได้อ้างอิงมาจากความรู้หรือเป็นความคิดของใคร ซึ่งการอ้างอิงที่พบมักจะเป็นการอ้างอิงถึงสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับผู้วิจารณ์เองทั้งในอดีตหรือปัจจุบัน เพื่อช่วยให้ผู้อ่านได้เห็นภาพได้ชัดเจนและเกิดประสิทธิภาพในการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์

จากการศึกษากลวิธีทางภาษาในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทยครั้งนี้พบว่าสอดคล้องไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทยส่วนใหญ่มักเป็นกลวิธีแสดงความโน้มน้าวและกลวิธีแสดงความคิดเห็นความรู้สึก จะเห็นได้จากตารางแสดงวัตถุประสงค์ของการสื่อสารพบว่ากลวิธีทางภาษาส่วนใหญ่ผู้วิจารณ์ใช้เพื่อแสดงการโน้มน้าวใจในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ซึ่งเป็นลักษณะของการใช้กลวิธีหลายกลวิธีประกอบกันในการแสดงการโน้มน้าวใจให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ส่วนของตารางแสดงความถี่ของกลวิธีทางภาษาในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทยยังพบว่ากลวิธีการแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์พบมากที่สุดเป็นอันดับ 1 เพราะการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์จำเป็นจะต้องมีส่วนที่เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์เป็นส่วนประกอบหลักในการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบกลวิธีการให้รายละเอียด การให้เหตุผล การใช้อุปลักษณ์ เป็นต้น เพื่อวิจารณ์ภาพยนตร์ โดยแต่ละกลวิธีมีหน้าที่ในการสื่อสารที่ทำให้การนำเสนอทวิวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กนั้นประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า กลวิธีส่วนใหญ่จะมีหน้าที่ในการแจ้งสารไปยังผู้อ่านและทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจและเห็นภาพชัดเจนมากที่สุด เพราะวัตถุประสงค์ในการวิจารณ์ภาพยนตร์ที่จะมีการตีความประเมินคุณค่าของภาพยนตร์ ผู้วิจารณ์จึงต้องใช้กลวิธีเหล่านี้ในการนำเสนอทวิวิจารณ์ภาพยนตร์เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและเห็นภาพในสิ่งที่ผู้วิจารณ์ต้องการนำเสนอให้ได้มากที่สุด ซึ่งหากศึกษากลวิธีทางภาษาในตัวบทประเภทอื่น ผลของการศึกษาจะมีความแตกต่างกันไป เช่น การศึกษาของ ศิริขวัญ นครสวรรค์ (2560) ที่ศึกษาเรื่อง “เว็บบล็อกเกี่ยวกับที่พักและที่กินในเว็บไซต์ท่องเที่ยวของไทย: การวิเคราะห์โครงสร้างและกลวิธีทางภาษา” พบว่าผู้เขียนใช้กลวิธีทางภาษาทั้งหมด 10 กลวิธี โดยกลวิธีส่วนใหญ่มีหน้าที่ในการแจ้งสารไปยังผู้อ่านและโน้มน้าวใจผู้อ่าน ซึ่งจะสอดคล้องไปตามวัตถุประสงค์ของการสร้างเว็บบล็อกเพื่อแนะนำที่พักและที่กินต่าง ๆ และเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความต้องการและอยากไปใช้บริการ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากลวิธีทางภาษาในตัวบทที่ต่างกันย่อมมีการใช้กลวิธีเพื่อสื่อหน้าที่ในการนำเสนอผลงานที่แตกต่างกันไปด้วย

การศึกษากลวิธีทางภาษาไม่เพียงแค่อ่านจากตัวบทที่มาจากสื่อออนไลน์เพียงเท่านั้น แต่ยังมีการศึกษากลวิธีทางภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น การศึกษาการใช้กลวิธีทางภาษาในการวิจารณ์การเมืองทางอ้อมในบทความแสดงความคิดเห็นการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทย (ไศรยา วิมลสถิตพงษ์, 2549) การศึกษากลวิธีทางภาษาในงานเขียนสารคดีท่องเที่ยวของ “นิวกลม” (กันยารัตน์ ผ่องสุข, 2553) ซึ่งการใช้กลวิธีทางภาษาในการนำเสนอในงานในสื่อสิ่งพิมพ์มีกลวิธีที่หลากหลายตามวัตถุประสงค์ในการสื่อสารของงานแต่ละประเภท

ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าการใช้กลวิธีทางภาษาในสื่อออนไลน์และสื่อสิ่งพิมพ์มีความแตกต่างกันตรงลักษณะของการใช้ภาษาที่การนำเสนอในงานในสื่อสิ่งพิมพ์จะมีการใช้ภาษาเป็นทางการมากกว่าการนำเสนอในงานบนสื่อออนไลน์ที่มักใช้ภาษาพูด ภาษาไม่เป็นทางการในการนำเสนอผลงาน จะเห็นได้ว่างานในสื่อออนไลน์มักพบการใช้คำไม่สุภาพ คำสแลงในการนำเสนอผลงาน นอกจากนี้การนำเสนอที่น่าสนใจและหลากหลายในการนำเสนอผลงานในสื่อออนไลน์ที่สามารถดึงดูดใจผู้อ่านได้เป็นอย่างดี เช่น การใช้รูปภาพ วิดีโอประกอบการนำเสนอผลงาน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “เนื้อหาและกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย” มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาเนื้อหาในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย 2) เพื่อศึกษาโครงสร้างของปริศนาบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย และ 3) เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย โดยมีสมมติฐานในการวิจัย 3 ประการ คือ 1) เนื้อหาของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทยประกอบไปด้วยเนื้อหาส่วนที่เป็นองค์ประกอบของบทวิจารณ์ภาพยนตร์และเนื้อหาส่วนที่เป็นการแสดงความคิดเห็น 2) โครงสร้างของปริศนาบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทยที่มีความโดดเด่น ได้แก่ โครงสร้างพื้นที่ให้ผู้อ่านมีส่วนร่วม และ 3) กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทยส่วนใหญ่มักเป็นกลวิธีแสดงความโน้มแน่วและกลวิธีแสดงความคิดเห็นความรู้สึก โดยใช้ข้อมูลจากแฟนเพจหนังโรงหนัง แฟนเพจหนังโปรดของข้าพเจ้า และแฟนเพจอวยไล่แตกหักไล่ฉีก ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือน ธันวาคม ปี พ.ศ. 2561 ระยะเวลารวม 1 ปี รวมบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้งสิ้น 265 บทวิจารณ์ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 การวิเคราะห์เนื้อหาในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย

จากการศึกษาเนื้อหาในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่า ผู้วิจารณ์ได้นำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ และเนื้อหาส่วนที่เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1.1.1 เนื้อหาส่วนที่กล่าวถึงภาพยนตร์

เป็นเนื้อหาที่ผู้วิจารณ์กล่าวถึงภาพยนตร์ในแง่มุมต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบของภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ทั้งยังสอดแทรกความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ด้วย ได้แก่ เนื้อหาที่กล่าวถึงตัวละคร เนื้อหาที่กล่าวถึงนักแสดง เนื้อหาที่กล่าวถึงฉากผู้กำกับ เนื้อหาที่กล่าวถึงผู้กำกับ เป็นต้น ซึ่งผู้วิจารณ์พบการนำเสนอเนื้อหาใน 2 ลักษณะ ได้แก่ การนำเสนอเนื้อหาที่ยกขึ้นกล่าวเป็นย่อหน้า และ การนำเสนอเนื้อหาที่แทรกอยู่ในการนำเสนอเนื้อหาอื่น

5.1.1.1 เนื้อหาส่วนที่ที่เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์

เป็นเนื้อหาที่ผู้วิจารณ์แสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับภาพยนตร์ทั้งในด้านบวกและด้านลบ ทั้งยังรวมถึงการเชิญชวนให้ผู้อ่านไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ได้แก่

(1) การให้คะแนนด้วยตัวเลข

เป็นการให้คะแนนภาพยนตร์ด้วยตัวเลข โดยมีคะแนนเต็ม 10 คะแนน ตามที่ผู้วิจารณ์กำหนดโดยผู้วิจารณ์จะให้คะแนนตามความคิดเห็นของตนเอง ซึ่งเนื้อหาเหล่านี้มักปรากฏอยู่ในส่วนแรก ส่วนสรุป และส่วนภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์

(2) การชักชวนให้ไปชมภาพยนตร์

เป็นการชักชวนให้ผู้อ่านตามไปรับชมภาพยนตร์ เป็นเนื้อหาที่ผู้วิจารณ์กล่าวชักชวนผู้อ่านให้ตามไปรับชมภาพยนตร์ ซึ่งผู้วิจัยพบว่าเนื้อหาเหล่านี้มักปรากฏอยู่ในส่วนแรกและส่วนสุดท้ายของบทวิจารณ์ภาพยนตร์

5.2.1 การวิเคราะห์โครงสร้างปริจเฉทบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย

จากการศึกษาโครงสร้างปริจเฉทบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่าโครงสร้างปริจเฉทบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย สามารถแบ่งได้ 5 ส่วน ดังนี้

5.2.1.1 ส่วนเปิด

เป็นโครงสร้างบทวิจารณ์ที่ปรากฏในตอนต้นของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ มักพบส่วนเปิดแบบการพูดออกตัว ส่วนเปิดแบบการแสดงความรู้สึก และส่วนเปิดแบบเกริ่นนำ ที่สามารถดึงดูดใจผู้อ่านให้ติดตามอ่านส่วนเนื้อหาของบทวิจารณ์ได้

5.2.1.2 ส่วนเนื้อเรื่อง

เป็นโครงสร้างของตัวบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่เป็นเนื้อหาหลัก ที่จะอยู่ในลำดับถัดลงมาจากส่วนเปิดบทวิจารณ์ภาพยนตร์ เป็นการให้รายละเอียดเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ในประเด็นต่าง ๆ ประกอบไปด้วย การเล่าเรื่องย่อของภาพยนตร์ และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ ผู้วิจัยสังเกตว่าในส่วนของการนำเสนอเนื้อเรื่องของภาพยนตร์ในแต่ละแผนเพจจะมีความเหมือนกัน คือ เป็นการเล่าเรื่องย่อของภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ พอสังเขป และแสดงความคิดเห็นประกอบการนำเสนอเนื้อหา เป็นการอธิบายอย่างมีเหตุผล เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบเนื้อเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนี้ว่ามีเนื้อหาเป็นเช่นไรบ้าง และผู้วิจารณ์มีความคิดเห็นเช่นไรเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องนี้ในด้านต่าง ๆ

5.2.1.3 ส่วนปิด

เป็นโครงสร้างบทวิจารณ์ที่ปรากฏในตอนท้ายของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ที่เป็นการสรุปประเด็นทั้งหมดที่ผู้วิจารณ์ได้กล่าวมาข้างต้น เพื่อย้ำประเด็นหรือแสดงเจตนาของผู้อ่าน ผู้วิจัยพบส่วนปิดแบบมีดัชนีปริจเฉท “สรุป” ส่วนปิดแบบสรุปความ และส่วนปิดแบบมีปัจฉิมลิขิต (ป.ล.) แต่ละแผนเพจก็จะมีลักษณะในการนำเสนอส่วนปิดที่แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับลักษณะการนำเสนอของแต่ละแผนเพจที่มีความเฉพาะของแต่ละแผนเพจ เพื่อเป็นการย้ำประเด็นให้ผู้อ่านเข้าใจถึงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์เกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องนี้อีกครั้ง

5.2.1.4 ภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์

เป็นโครงสร้างบทวิจารณ์ในส่วนที่เป็นภาพที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ และมีข้อความประกอบภาพ จัดอยู่ในส่วนที่คัดลอกมาจากตัวบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ประกอบไปด้วย 1.) รูปภาพ 2.) ชื่อภาพยนตร์ 3.) การให้คะแนน 4.) ข้อความขนาดสั้น 5.) วันเข้าฉาย 6.) ชื่อผู้กำกับและปีที่เข้าฉาย 7.) ชื่อแผนเพจ แต่ละแผนเพจก็จะมีลักษณะในการนำเสนอภาพประกอบบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับลักษณะการนำเสนอของแต่ละแผนเพจ ที่จะทำให้ภาพประกอบบทวิจารณ์ของแต่ละแผนเพจมีลักษณะเฉพาะของแต่ละแผนเพจ ที่จะกลายเป็นภาพจำให้กับผู้อ่าน และยังสามารถดึงดูดผู้อ่านให้อยากทราบเนื้อหาของบทวิจารณ์ได้ หรืออาจกล่าวได้ว่าภาพประกอบบทวิจารณ์ทำหน้าที่คล้ายกับทีเซอร์ภาพยนตร์ ที่ผู้อ่านจะเห็นก่อนที่จะตัดสินใจอ่านบทวิจารณ์ภาพยนตร์

5.2.1.5 พื้นที่ให้ผู้อ่านมีส่วนร่วม

เป็นโครงสร้างบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ที่ผู้อ่านสามารถมีส่วนร่วมต่าง ๆ กับทางแผนเพจได้ เป็นลักษณะเฉพาะของการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊ก ประกอบด้วย พื้นที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก พื้นที่แสดงแสดงความคิดเห็น และพื้นที่การแบ่งปัน เป็นโครงสร้างที่ผู้อ่านและผู้วิจารณ์จะได้มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน ทั้งยังทำให้ผู้อ่านมีความสุขในการอ่านบทวิจารณ์มากขึ้นเพราะสามารถแสดงทั้งความคิดเห็นและความรู้สึกของตนได้อย่างเต็มที่ และยังสามารถแชร์บทวิจารณ์ภาพยนตร์ไปให้เพื่อนในเฟซบุ๊กของเราได้

5.1.3 การศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย

จากการศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้กลวิธีทางภาษาเรียงความถี่จากมากไปน้อย 10 กลวิธี โดยแต่ละกลวิธีมีวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร ดังนี้

5.1.3.1 การใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์

เป็นกลวิธีที่ผู้วิจารณ์ใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึก ความคิดเห็นที่เกิดขึ้นหลังจากรับชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ มักปรากฏในทุกส่วนของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้งส่วนเปิด ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนปิด ที่เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์เกี่ยวกับภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ จากการศึกษาพบว่า ผู้วิจารณ์ได้ใช้ถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกในแง่บวกและแง่ลบ ในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ในด้านต่างๆ ซึ่งจะมีการใช้ถ้อยคำที่หลากหลายในการสื่อถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้วิจารณ์ เช่น “ชอบ” “ดี” “สนุก” “เบื่อ” “จุดบอด” เป็นต้น นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าผู้วิจารณ์ยังได้มีการเข้าพญชชนะท้ายเพื่อเป็นการเน้นความหมายและสื่ออารมณ์ความรู้สึกของคำนั้น ๆ ได้อย่างชัดเจน ช่วยทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจและเห็นภาพเกี่ยวกับภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น คุณภาพของภาพยนตร์ นักแสดง การดำเนินเรื่อง เป็นต้น และกลวิธีดังกล่าวนี้ยังช่วยโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เกิดความเชื่อและคล้อยตามสิ่งที่ผู้วิจารณ์นำเสนอได้อีกด้วย

5.1.3.2 การให้รายละเอียด

เป็นกลวิธีที่ผู้วิจารณ์การที่ได้อธิบายขยายความในสิ่งที่ผู้วิจารณ์ได้กล่าวถึงไว้ในข้างต้นเพื่อเสริมความคิดเห็นความรู้สึกหรือประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับภาพยนตร์ รวมทั้งการอธิบายเนื้อเรื่องย่อของภาพยนตร์ มักปรากฏในส่วนเนื้อหาของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ที่เป็นการนำเสนอเนื้อเรื่องย่อของภาพยนตร์แบบพอสังเขปและส่วนที่เป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้อ่านเกี่ยวกับภาพยนตร์ในเรื่องนั้น ๆ เพื่อให้ผู้อ่านได้มีความเข้าใจและเห็นภาพที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นเสมือนว่ากำลังรับชมภาพยนตร์เรื่องนี้อยู่จริง ๆ ทั้งยังสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านในเรื่องนั้น ๆ ได้

5.1.3.3 การให้คะแนนภาพยนตร์

เป็นกลวิธีที่ผู้วิจารณ์ให้คะแนนภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ด้วยตัวเลข โดยมีคะแนนเต็ม 10 คะแนนตามเกณฑ์ที่ผู้วิจารณ์กำหนด เป็นการให้คะแนนที่มาจากความคิดเห็นของผู้วิจารณ์เอง มักปรากฏในส่วนเปิด และส่วนปิด ของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ ซึ่งกลวิธีการให้คะแนนด้วย

ตัวเลขจะเป็นการแจ้งสารไปยังผู้อ่านให้ผู้อ่าน เพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจและเห็นภาพเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะผู้วิจารณ์จะมีเกณฑ์การให้คะแนนที่เป็นการประเมินภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ที่จะทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งยังสามารถดึงดูดใจผู้อ่านได้อีกด้วย

5.1.3.4 การใช้ถ้อยคำแสดงการรับประกัน

เป็นกลวิธีที่ผู้วิจารณ์ใช้ถ้อยคำในการรับรอง ยืนยัน ประสิทธิภาพของภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ จากการศึกษาพบว่า ผู้วิจารณ์ได้ใช้ถ้อยคำแสดงการรับประกัน 3 ลักษณะ คือ การใช้ถ้อยคำแสดงการรับประกันความคุ้มค่า การใช้ถ้อยคำแสดงการรับประกันคุณภาพ การใช้ถ้อยคำแสดงการรับประกันด้วยชื่อเสียงของผู้กำกับ มักปรากฏในส่วนปิดของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ที่เป็นการสรุปการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์เพื่อย้ำประเด็นต่าง ๆ และได้รับประกันประสิทธิภาพของภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้อ่านบทวิจารณ์เกี่ยวกับภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ ทั้งยังสามารถทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจและเห็นภาพที่ชัดเจนขึ้น และยังสามารถโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เกิดการคล้อยตามไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ได้

5.1.3.5 การใช้คำสแลง

เป็นกลวิธีที่ผู้วิจารณ์ใช้คำสแลงในการวิจารณ์ภาพยนตร์ เช่น คำว่า “อิน” “ฟิน” “ล้ำไย” เป็นต้น มักปรากฏปะปนในทุกส่วนของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้งส่วนเปิด ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนปิด ที่เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์เกี่ยวกับภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ เป็นกลวิธีที่ช่วยดึงดูดเรียกร้องความสนใจของผู้อ่าน และยังช่วยในการสื่ออารมณ์ความรู้สึกให้ผู้อ่านเข้าใจเห็นภาพและเสียงอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

5.1.3.6 การใช้คำไม่สุภาพ

เป็นกลวิธีที่ผู้วิจารณ์ใช้คำไม่สุภาพในการวิจารณ์ภาพยนตร์ มักปรากฏปะปนในทุกส่วนของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์ ซึ่งผู้วิจัยพบการใช้คำไม่สุภาพหลายประเภท เช่น คำอุทาน ได้แก่คำว่า “อ๊ะ” คำสรรพนาม ได้แก่คำว่า “มึง” “กู” “แม่ง” เป็นต้น กลวิธีดังกล่าวนี้จะช่วยให้ผู้อ่านมีความเข้าใจและเห็นภาพที่ชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ และยังดึงดูดความสนใจผู้อ่านได้

5.1.3.7 การให้เหตุผล

เป็นกลวิธีที่ผู้วิจารณ์ใช้ถ้อยคำในการแสดงเหตุผลในการสนับสนุนให้เกิดความน่าเชื่อถือ มีน้ำหนักในการนำเสนอบทวิจารณ์ พร้อมทั้งอธิบายถึงการแสดงเหตุและผลในประเด็น

นั้น ๆ มักปรากฏในทุกส่วนของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้งส่วนเปิด ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนปิด เป็นการให้เหตุผลในการสนับสนุนความคิดความรู้สึกของผู้วิจารณ์เพื่อให้การแสดงความคิดเห็นเหล่านั้นมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ซึ่งการใช้กลวิธีการให้เหตุผลนั้นมีวัตถุประสงค์ในการจูงใจผู้อ่าน ช่วยทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจและเห็นภาพเกี่ยวกับภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งยังช่วยสร้างความมั่นใจและความน่าเชื่อถือให้แก่บทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ผู้วิจารณ์นำเสนอ นอกจากนี้กลวิธีการให้เหตุผลยังสามารถโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เห็นถึงข้อดีของภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ

5.1.3.8 การใช้อุปลักษณ์

เป็นกลวิธีที่ผู้วิจารณ์ใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบความเหมือนของสองสิ่ง โดยมีสิ่งที่เป็นแบบเปรียบเทียบ (Source domain) และสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ (Target domain) มักปรากฏในทุกส่วนของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้งส่วนเปิด ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนปิด ที่เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์เกี่ยวกับภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ ช่วยให้ผู้ฟังเห็นภาพได้ชัดเจน ยังสามารถสร้างความซับซ้อนและสนุกสนานให้กับผู้อ่านบทวิจารณ์ได้อีกด้วย

5.1.3.9 การใช้ถ้อยคำแสดงการชักชวน

เป็นกลวิธีที่ผู้วิจารณ์การใช้ถ้อยคำแสดงการชักชวนให้ผู้อ่านทำตามในสิ่งที่ผู้วิจารณ์ต้องการ มักปรากฏในส่วนปิดของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ที่เป็นการสรุปการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์เพื่ออำาประเด็นต่าง ๆ และเป็นส่วนที่ผู้วิจารณ์ได้แสดงเจตนารมณ์ของผู้วิจารณ์นั้นก็คือการชักชวนให้ผู้อ่านตามไปรับชมภาพยนตร์เรื่องนี้ มีการใช้ประโยคในการแสดงการชักชวนที่หลากหลาย เช่น “ไปดูเถอะ” เป็นประโยคที่แสดงจากชักชวนให้ผู้อ่านตามไปรับชมภาพยนตร์ หรือ “เชียร์ให้ลองดูกันนะ” เป็นประโยคที่แสดงการสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้อ่านตามไปรับชมภาพยนตร์ ซึ่งกลวิธีดังกล่าวนี้มักปรากฏร่วมกับการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกของผู้วิจารณ์ที่รู้สึกประทับใจ และชื่นชอบในภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ เป็นการแสดงเหตุผลให้ผู้อ่านได้เห็นถึงส่วนที่ดี ที่สามารถสร้างการรับรู้และสร้างทัศนคติที่ดีให้ผู้อ่านเกิดการคล้อยตาม หรือตัดสินใจต่อสิ่งที่จะกระทำต่อไป ที่ไม่ได้เป็นการใช้ถ้อยคำที่บังคับให้ผู้อ่านเกิดการกระทำในสิ่งนั้น ๆ

5.1.3.10 การอ้างถึง

เป็นกลวิธีที่ผู้วิจารณ์อ้างถึงบุคคล และเหตุการณ์ มักปรากฏปะปนในทุกส่วนของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ทั้งส่วนเปิด ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนปิด ที่เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์เกี่ยวกับภาพยนตร์ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจและเห็นภาพเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่อง

นั้น ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะการกล่าวถึงบุคคลหรือเหตุการณ์จะช่วยให้การแสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้น ๆ ให้ความน่าเชื่อถือและมีน้ำหนักในการนำเสนอทวิจรรย์ภาพยนตร์

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 การใช้ภาษาในทวิจรรย์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย พบว่ามีการใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการในการนำเสนอทวิจรรย์ภาพยนตร์ เป็นการใช้ภาษาพูด เช่น การใช้คำไม่สุภาพ การใช้คำสแลง และการซ้ำพยางค์เพื่อเน้นความหมายและเน้นอารมณ์ในการสื่อสาร นอกจากนี้ยังพบการสะกดคำผิดอีกด้วย ซึ่งผู้วิจัยมองว่าเป็นลักษณะของการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ ที่ผู้สื่อสารได้สื่อสารผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยผ่านเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ต โดยส่งข้อความผ่านการพิมพ์ลงบนแป้นพิมพ์ (keyboard) ของคอมพิวเตอร์ เปรียบได้กับการเขียน ข้อความเหล่านั้นจะปรากฏบนจอคอมพิวเตอร์ของผู้รับสาร และผู้รับสารสามารถตอบโต้โดยใช้แป้นพิมพ์เช่นเดียวกัน (ศิริพร ปัญญาเมธิกุล, 2558, น. 1-3) สอดคล้องกับที่ คริสตัล (Crystal, 2001, pp. 47-48) ได้กล่าวถึงภาษาในอินเทอร์เน็ตว่า เป็นมากกว่าการรวมของภาษาพูดและภาษาเขียน และเป็นลักษณะของการสื่อสารแบบใหม่ที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างภาษาพูด ภาษาเขียน และคุณสมบัติของการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ (speech + writing + electronically mediated properties) ที่เป็นผลจากการสื่อสารระหว่างตัวกลางที่อยู่ห่างกัน นั่นคือการสื่อสารผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเชื่อมโยงกัน ที่ทำให้เกิดความรวดเร็วในการสื่อสารและสามารถสื่อสารโต้ตอบกันได้ในเวลาเดียวกันแม้จะอยู่กันคนละที่ ด้วยเหตุผลเหล่านี้จึงทำให้การใช้ภาษานำเสนอทวิจรรย์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทยมีการใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการที่แตกต่างไปจากการการนำเสนอในสื่อประเภทสิ่งพิมพ์

5.2.2 การนำเสนอทวิจรรย์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กอาจมีการแฝงการการโฆษณาร่วมอยู่ด้วย ผู้วิจัยมองว่าการนำเสนอทวิจรรย์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กที่มีการใช้กลวิธีที่สามารถโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เกิดการกระทำ พฤติกรรมในการตามไปชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ได้ สอดคล้องกับที่ วิเศษ ชาญประโคน (2550, น. 140) ที่ได้สรุปความหมายของการโฆษณาว่า หมายถึง “การเผยแพร่สาร แนวคิด กิจกรรม สินค้าหรือบริการต่าง ๆ ออกสู่สาธารณชนด้วยวิธีการและสื่อต่าง ๆ ที่เหมาะสมเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้รับสารคล้อยตามและเกิดการกระทำ” จึงอาจมองว่าบทวิจรรย์ภาพยนตร์เป็นการโฆษณาในลักษณะหนึ่งได้ หากมองในอีกแง่มุมหนึ่งผู้วิจัยพบว่าด้วยการนำเสนอทวิจรรย์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กที่สามารถ

ดึงดูดผู้อ่านได้เป็นอย่างดี ทำให้ยอดผู้ติดตามในแฟนเพจเหล่านั้นมีจำนวนที่มาก ทำให้เกิดการจ้างงานทางการตลาดออนไลน์ต่อองค์กรหรือบริษัทที่มีการทำธุรกิจเกี่ยวกับภาพยนตร์ ต้องการลงโฆษณากับทางแฟนเพจนั้น ๆ เพราะถือว่าแฟนเพจนั้นมีอิทธิพลต่อความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้บริโภคหรือที่เรียกกันว่า “Influencer” ดังตัวอย่างการโฆษณาต่อไปนี้

ภาพที่ 5.1 ภาพตัวอย่างการโฆษณาในแฟนเพจเฟซบุ๊ก. จาก นักเลงโรงหนัง. (2564). สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/TheaterGangster/>

ตัวอย่างข้างต้นนี้ เป็นการลงโฆษณาของบริษัท Shopee ในแฟนเพจนักแสดงโรงหนัง เป็นการโฆษณาการขายแพ็คเกจการชมภาพยนตร์ในแอปพลิเคชัน HBO Go, WeTV และ Viu โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือสมาชิกในแฟนเพจนี้

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ศึกษาเนื้อหาและกลวิธีทางภาษาในตัวอย่างประเภทสื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่อออนไลน์อื่น ๆ เพื่อให้เห็นถึงลักษณะการใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการสื่อสารนั้น ๆ

5.3.2 ศึกษากลวิธีทางภาษาในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในสื่อออนไลน์ประเภทอื่น ๆ เช่น ทวิตเตอร์ ยูทูบ เว็บไซต์ต่าง ๆ ที่มีการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์

5.3.3 ศึกษาเปรียบเทียบการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในสื่อออนไลน์ประเภทต่าง ๆ หรือเปรียบเทียบบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในสื่อออนไลน์และสื่อสิ่งพิมพ์

รายการอ้างอิง

หนังสือและบทความในหนังสือ

- กฤษดาพรรณ หงส์ตารมภ์ และ ชีรนุช โชคสุวณิช. (2551). *วิจัยปฏิบัติการศาสตร์*. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยกร วรกุลสถฐานีย์ และ พรทิพย์ สัมปัตตะวนิช. (2553). *การโฆษณาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จันทิมา อังคพนิกกิจ. (2557). *การวิเคราะห์ข้อความ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2549). *มองคหัตถ์จากมุมมองนักภาษา: เนื้อหาและกลวิธี*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2555). *เอกสารคำสอนรายวิชา 2201783 การวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนววิจัยปฏิบัติการศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐชุต วิจิตรจามรี. (2559). *หลักการประชาสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญรักษ์ บุญยะเขตมาลา. (2533). *ศิลปะแขนงที่เจ็ด เพื่อวัฒนธรรมแห่งการวิจารณ์ภาพยนตร์*. กรุงเทพฯ: เม็ดทราย.
- ภิเชก ชัยนิรันดร์. (2556). *E-commerce และ Online Marketing*. กรุงเทพฯ: โปรวิชั่น.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2548). *ทฤษฎีและการวิจารณ์ภาพยนตร์เบื้องต้น*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2553). *ไขปัญหาภาษาไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน (สนามเสือป่า).
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2553). *พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์)*. กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

รุ่งนภา พิตรปรีชา. (2537). องค์ประกอบของการโฆษณา. ใน วิทยาราช จิระประวัติ, ม.ล., และคณะ,
หลักการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ (ล. 1). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
 วิลาส ฉ่ำเลิศวิวัฒน์ และคณะ. (2554). *Imarketing 10.0: 10 กลยุทธ์การตลาดออนไลน์เขย่าโลก*.
 กรุงเทพฯ: โปรวิชั่น.

วิเศษ ขาญประโคน. (2550). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: ทริปเพิล กรุ๊ป.
 ศิริพร ปัญญาเมธีกุล. (2558). *ภาษาและอินเทอร์เน็ต*. กรุงเทพฯ: พรินท์คอร์เนอร์.
 สุจิต เพียรชอบ และคณะ. (2541). *การใช้ภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 4). นนทบุรี:
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เสรี วงษ์มณฑา. (2532). *เอกสารประกอบการฝึกอบรม “เคล็ด (ไม่) ลับ ของนักโฆษณาและนัก
 ประชาสัมพันธ์”*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมทรง บุรุษพัฒน์. (2536). *วาระวิเคราะห์: การวิเคราะห์ภาษาระดับข้อความ*. นครปฐม: สถาบันวิจัย
 ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.

อัญชลี ชัยวรพร และคณะ. (2557). *การวิจารณ์ภาพยนตร์: รอยต่อระหว่างวัฒนธรรมสื่อสิ่งพิมพ์กับสื่อ
 อินเทอร์เน็ต*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

อรรธรณ ปิณฑน์โอวาท. (2554). *การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ* (พิมพ์ครั้งที่ 6 ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ:
 สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อวยพร พานิช, อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโมชิต, อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์, และ ไสลทิพย์
 จารุภูมิ. (2543). *ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.

บทความวารสาร

กาญจนา ตันโพธิ์. (2562). การศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาและกลวิธีการนำเสนอเนื้อหาในเฟซบุ๊ก
 แพนเพจยอดนิยมของไทย. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*,
 39(1), 1-14.

ชัชวดี ศรีลัมพ์. (2544). การใช้ภาษาในห้องสนทนา. *วารสารศิลปศาสตร์*, 1, 77-92.

- เพียรศิริ วงศ์วิภานนท์. (2530). ปริเฉท: แนวใหม่ในการศึกษาวากยสัมพันธ์ไทย. *วารสารภาษาและวรรณคดีไทย*, 4(2).
- ศิริพร ปัญญาเมธิกุล. (2548). การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์. *วารสารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 1, 91-100.
- สิทธิธรรม อ่องวุฒิวัฒน์. (2559). กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2417-2453): การศึกษาจากมุมมองวัจนปฏิบัติศาสตร์. *วรรณวิทัศน์*, 16, 91-100.
- สิทธิธรรม อ่องวุฒิวัฒน์. (2561). เนื้อหาและกลวิธีทางภาษาในคอลัมน์ซุบซิบประเภท “แฉ” ในสื่อออนไลน์ภาษาไทย: กรณีศึกษาคอลัมน์ซุบซิบ “วิจารณ์แฉ” ของ “เจ้าหวาง...ออนไลน์” ในเว็บไซต์เอ็มไทย. *วารสารภาษาและวรรณคดีไทย*, 38(1), 1-60.

วิทยานิพนธ์และงานวิจัย

- กฤษดา เกิดดี. (2534). *การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบกระบวนการวิจารณ์ภาพยนตร์ไทย: สำนวนจิตต์ บางสพานกับ สุชากร สันติวัช*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย, ภาควิชาสื่อสารมวลชน.
- กฤษดาวรรณ หงส์ดามรงค์. (2543). *ปริเฉทเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย: การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์: รายงานผลการวิจัย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัญญนัช ชะนะจิตร. (2560). *การสร้างคำและความหมายของสแลงในเฟซบุ๊ก*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะศิลปศาสตร์, สาขาวิชาภาษาศาสตร์เพื่อการสื่อสาร.
- กันยารัตน์ ผ่องสุข. (2553). *เนื้อหาและกลวิธีทางภาษาในงานเขียนสารคดีท่องเที่ยวของ “นิวกลม”*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์, ภาควิชาภาษาไทย, สาขาวิชาภาษาไทย.

- กำพล จันทะกุล. (2550). *ลีลาการเขียนและกลวิธีการนำเสนอบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสารภาพยนตร์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สาขาวิชาภาษาศาสตรศึกษา.
- ดารานิตย์ คงเทียม (2556). *การแสดงตัวตนของผู้ใช้สื่อออนไลน์ในเว็บไซต์ยูทูปดอทคอม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, บัณฑิตวิทยาลัย.
- ดวงทอง สรประเสริฐ. (2550). *บทบาททางการสื่อสารของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในประเทศไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะนิเทศศาสตร์, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน, สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน.
- เทพี จรัสจรวงเกียรติ. (2543). *หน่วยเชื่อมโยงปริศนาภาษาไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์, สาขาวิชาภาษาไทย.
- ทรงธรรม วงศ์วิรุฬห์. (2547). *การวางโครงเรื่องในปริศนาเรื่องเล่าจากประสบการณ์ตรงและประสบการณ์อ้อมในภาษาไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์, ภาควิชาภาษาศาสตร์, สาขาวิชาภาษาศาสตร์.
- ธีระ บุชบกแก้ว. (2553). *กลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของตนเองโดยกลุ่ม “เกย์ออนไลน์”*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์, ภาควิชาภาษาไทย, สาขาวิชาภาษาไทย.
- นิตยรัตน์ ตาดทอง. (2558). *เพศกับกลวิธีการใช้ภาษาในเฟซบุ๊ก*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สาขาวิชาภาษาศาสตรศึกษา.
- ประไพพรรณ พิงฉิม. (2542). *กลวิธีการถามในปริศนาการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์สองประเภท*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์, ภาควิชาภาษาไทย.
- ประไพพรรณ พิงฉิม. (2560). *ปริศนาการแถลงข่าวอื้อฉาวของบุคคลในวงการบันเทิงไทย: การศึกษาเชิงปริศนาวิเคราะห์และวิจัยปฏิบัติศาสตร์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์, ภาควิชาภาษาไทย, สาขาวิชาภาษาไทย.

- ปัญจพร ลีลาชีวลีสิทธิ์. (2549). *การวิเคราะห์ปริิณทรายการโทรทัศน์ “หัวหม่อจ้อข้าว”*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาหมบบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์, ภาควิชาภาษาไทย, สาขาวิชาภาษาไทย.
- พัทธรณ ศรีสอน. (2560). *การเลือกใช้อยู่มีอิทธิพลในการวางแผนสื่อโฆษณาบนสื่อสังคม (เฟซบุ๊ก)*. (การค้นคว้าอิสระปริญญาหมบบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, สาขาวิชาการบริหารสื่อสารมวลชน.
- ยาภา ลีวเจริญชัย. (2548). *การศึกษาเชิงปริิณทวิเคราะห์แบบทดสอบในนิตยสาร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาหมบบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์, ภาควิชาภาษาไทย, สาขาวิชาภาษาไทย.
- รัชณี ศิริไสยาสน์. (2551). *การศึกษาการสร้างคำและความหมายของคำสแลงในพจนานุกรม ฉบับมติชน*. (สารนิพนธ์ปริญญาหมบบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, คณะมนุษยศาสตร์, สาขาวิชาภาษาศาสตร์การศึกษา.
- ศิริขวัญ นครสวรรค์. (2560). *เว็บล็อกเกี่ยวกับที่พักและที่กินในเว็บไซต์ท่องเที่ยวของไทย: การวิเคราะห์โครงสร้างและกลวิธีทางภาษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาหมบบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะศิลปศาสตร์, ภาควิชาภาษาไทยและภาษาวัฒนธรรมตะวันออก, สาขาวิชาภาษาไทย.
- โสธยา วิมลสถิตพงษ์. (2549). *กลวิธีทางภาษาในการวิจารณ์การเมืองทางอ้อมในบทความแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาหมบบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์, ภาควิชาภาษาไทย, สาขาวิชาภาษาไทย.
- สิทธิธรรม อ่องวุฒิวัฒน์. (2558). *การแสดงความคิดเห็นแย้งในปริิณทการสนทนาในภาษาไทยและข้อคำนึงที่เป็นเหตุจูงใจ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขภูบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์, ภาควิชาภาษาไทย, สาขาวิชาภาษาไทย.
- สุชาดา เทพลิน. (2531). *คำสแลงในภาษาไทยจากหนังสือพิมพ์รายวัน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาหมบบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์, สาขาวิชาภาษาศาสตร์.
- สุภาพ กรังรัมย์. (2555). *กลวิธีการโน้มน้าวใจในการปราศรัยหาเสียงเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2555 ของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตรและนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาหมบบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, คณะมนุษยศาสตร์, สาขาวิชาภาษาศาสตร์.

อธิษฐาน ตั้งอำพัน. (2556). กระบวนการสื่อสารเพื่อสร้างควมมีชื่อเสียงของตนเองผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะนิเทศศาสตร์, สาขาวิชานิเทศศาสตร์.

อรรถธณ บำพันธ์. (2559). ประสิทธิภาพการสื่อสารของแฟนเพจวีวียาพยนตร์บนสื่อเฟซบุ๊ก. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะนิเทศศาสตร์, สาขาวิชานิเทศศาสตร์.

อุไรวรรณ รัตนพันธ์. (2552). มายาคติในโฆษณาครีมน้ำขาวสำหรับผู้หญิงของไทยปี 2550. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยมหิดล, คณะศิลปศาสตร์.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ณรงค์ยศ มหิทธิวิชา. (2564). สถิติและพฤติกรรมการใช้งาน *social media* ของคนไทย Q1/2021. สืบค้นจาก <https://www.twfdigital.com/blog/2021/02/social-media-stats-behaviors-thais-q1-2021/>

นักเลงโรงหนัง. (2561). สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/TheaterGangster/>

พจนานุกรมแปล อังกฤษ-ไทย อ. สอ เสถบุตร. (2564). สืบค้นจาก

<https://dictionary.sanook.com/search>

ราชบัณฑิตยสถาน. (2564). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. สืบค้นจาก

<https://dictionary.orst.go.th/>

วิกิฮาว. (2563). วิธีการเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์. สืบค้นจาก <https://th.wikihow.com/เขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์#ที่มาและการอ้างอิง>

สัมภาษณ์พิเศษแอดมินเพจ ‘อวยไล่แตกแหกไล่ฉีก’ แหวกทุกมุม แหวกทุกเรื่อง. (2560). สืบค้นจาก

<https://www.mangozero.com/exclusive-interview-overhyp/>

หนังโปรดของข้าพเจ้า. (2561). สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/MyFavouriteFilms/>

อวยไล่แตกแหกไล่ฉีก. (2561). สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/overhyp/>

Ahead Asia. (2561). กทม.ยังแชมป์ใช้เฟซบุ๊กปี 2018. สืบค้นจาก

<https://ahead.asia/2018/04/23/bangkok-most-fb-user-city-2018/>

Alexa. (2561). สถิติผู้เข้าใช้งาน *facebook.com*. สืบค้นจาก
<https://www.alexacom/topsites/countries/TH>

Books

Crystal, D. (2001). *Language and the internet*. United Kingdom: Cambridge University Press.

Longacre, R. E. (1983). *The Grammar of Discourse*. New York: plenum Press.

Electronic Media

Abram, C. (2006). *Facebook: Our history*. Retrieved from
<https://about.facebook.com/company-info/>

Facebook. (2019). Retrieved from <https://about.fb.com/company-info/>

Herring, S. C. (2001). *Computer-mediated Discourse*. Retrieved from
<https://odur.let.rug.nl/redeker/herring.pdf>

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นางสาวศิยาภรณ์ ชูศิลป์ทอง
 วันเดือนปีเกิด 26 สิงหาคม 2536
 วุฒิกการศึกษา ปีการศึกษา 2559: ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาและวรรณคดีไทย)
 เกียรตินิยมอันดับสอง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลงานทางวิชาการ

ศิยาภรณ์ ชูศิลป์ทอง. (พฤษภาคม 2564). กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการโน้มน้าวใจในบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในเฟซบุ๊กภาษาไทย. ใน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะศิลปศาสตร์, ภาควิชาภาษาไทยและภาษาวัฒนธรรมตะวันออก, มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะอักษรศาสตร์, ภาควิชาภาษาไทย, และ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์, ภาควิชาภาษาไทย, วิจัยวิจัยภาษาไทย ครั้งที่ 3. การประชุมวิชาการระดับชาติด้านภาษาไทย, Online.